

STAT

Page Denied

STAT

ΑΓΓΕΛΑΚΗΣ ΑΓΑΠΗΤΟΣ

ΣΚΕΨΕΙΣ & ΕΝΤΥΠΩΣΕΙΣ
Α Π Ο
ΤΟΝ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΑΓΩΝΑ
(ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ & Μ. ΑΝΑΤΟΛΗ)



ΣΥΡΜΑΤΑ Μ. ΑΝΑΤΟΛΗΣ
1944 - 1945

STAT

ΑΓΓΕΛΑΚΗΣ ΑΓΑΠΗΤΟΣ

ΣΚΕΨΕΙΣ & ΕΝΤΥΠΩΣΕΙΣ

Α Π Ο

ΤΟΝ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΑΓΩΝΑ

(ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ & Μ. ΑΝΑΤΟΛΗ)



ΣΥΡΜΑΤΑ Μ. ΑΝΑΤΟΛΗΣ

1944 - 1945

ΓΡΑΦΗΚΕ ΚΑΙ ΑΦΙΕΡΩΝΕΤΑΙ ΣΤΟΥΣ ΑΓΟΥΣ ΤΗΣ
ΛΑΟΔΑΙΣΙΑΝ ΕΚΘΕΣΗ, ΑΓΟΥΣ ΤΟΥΣ ΑΓΟΥΣ ΤΗΣ Μ. ΑΡ. ΑΤΟΝ
Σ Τ Α
ΣΥΡΜΑΤΑ ΑΦΡΙΚΗΣ ΤΟΝ ΧΕΙΜΩΝΑ 1944-1945
ΑΓΓΕΛ. ΑΓΑΠΗΤΟΣ

STAT

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Για τον Έλληνικό αγώνα από το 1940 Ισα με σήμερα γράφθηκαν, γινώσκθηκαν, αποκρύβησαν για πολιτικές σκοπιμότητες πολλά και πολλά αλήθειες και πραγματικότητες διαστρεβλώθηκαν.

Ο αγώνας αυτός ήτανε και είναι ένας, ενιαίος, λαϊκός, πρωτοποριακός και οδηγός ιδεολογικά σ' όλο τον κόσμο. Αυτός μεσ' τόν μεγιστο αυτό παγκόσμιο πόλεμο στάθηκε μοναδικός σαν καθαρά αίσθημα εθνικό και ιδεολογικός. Άρχισε στις 15 Αυγούστου 1940 με τον τορπιδισμό της «Ελλάς».

Ο Έλληνικός Λαός σύσσωμα πολέμησε στο Έλβανικό αίσθημα εθνικό και ιδεολογικά για τη λευτεριά του και μόνο. Δεν έμπλεξε στο μεγάλο αυτό πόλεμο κατά πολιτική έπιταγή με δχι και χαρτιά. Ανυποβώθηκε στο ύψος της περιστασης και σαν ένας άνθρωπος ρίχτηκε στην πάλη με την ψυχή του και τὰ δόντια για την τιμή της Πατρίδας του. Έπληρθε ή κατάρρευση και ή προδοσία του αγώνα του από τὸ έπίσημο κράτος τὸν Ἀπρίλη τοῦ 1941 κάτω από τις γνωστές συνθήκες πὸν ὅλος ὁ κόσμος γνωρίζει και μοναχὰ οἱ Μοναρχοφασιστικές κλίκες και οἱ ἀρνητές τὸν ἀγώνων τοῦ λαοῦ τις ἀγνοοῦν.

Από τὴν πρώτη μέρα τῆς κατάρρευσης και τὴν κατάληψη τῆς Ἀθήνας ἀπὸ τοὺς Γερμανοὺς αὐτόματα, αὐθόρμητα και αὐτόβουλα ἀπὸ τὸ ξαφναισμένο ἀπὸ τὰ ἀπρόβλεπτα γεγονότα λαὸς ἀρχισε ή παθητική ἀντίσταση. Η ἐνεργὸς ἀντίσταση ἐκδηλώθηκε ἀργότερα.

Ἀντίθετα τί έγινε με τοὺς λεγομένους ἰθύνοντας τοῦ κρατικοῦ μηχανισμοῦ; ὅπως θὰ δοῦμε πὸ παρακατω: α) Ὅσοι ἔμειναν στὴν Ἀλάδα ἐντάχθηκαν ή ὑποτάχθηκαν σὸν κατακτητή. β) Ὁ Βασιλεὺς με τὸ Τσουδερό ἔφυγαν, δχι βέβαια σαν τὸ Κόδρο!! Τὸς ἀπήγαγε ή μυστική ἀγγλική πολιτική τοῦ Φόρειν Ὅφισ για νὰ τοὺς χρησιμοποίησι για τὸ δικὸ της σκοπὸ τοῦ πολέμου πὸν δέν ήτανε ὁ ἴδιος με τὸν ἑλληνικὸ. Ἀκολούθητε ή κατοχή τῆς Κρήτης δι. γ) εἶδαμε τὴν πρώτη ὁμαδική λαϊκή ἐνοπλο ἐνεργὸ ἀντίσταση και ὀστερα ἀπὸ λίγο καιρὸ ἀρχισε με περισσότερ πείσμα ή παθητική και ἐνεργὸς ἀντίσταση ὅλου τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ ἐνάντια σ' ὅλους τοὺς κατακτητές και σ' αὐτοὺς πὸν θεωροῦτε σαν φίλους ἀκόμα γιατί ὑποῦλα θέλησαν και θέλουν ἀκόμα νὰ τορπιλίσουν τὸν ἀγώνα του. Αὐτὸ τὸ θαῦμα τῆς ἀντίστασης και ἀμυνας τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ θὰ μείνει σαν φωτιστέφανος σ' ὅλους τοὺς λαοὺς τῆς γῆς γιατί σ' ὅλες τις ἐκδηλώσεις του φάνηκε ἀνώτερος, ἀντίθετα πρὸς τὴν ὑπεύθυνο ἡγεσία τοῦ λεγομένου Κράτους και αὐτοκληθέντες κυβερνήτες τῆς Νόμιμης κατάστασης, πὸν ὅλα τὰ χρόνια τῆς κατοχῆς ἔδειξαν τὴν μικρότητά τους. Ὁ ἀγώνας τῆς ἀντίστασης τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ για ὅσους τὸν γνώρισαν και τὸν ἔζησαν ήτανε ὁλοκληρωτικός. Ὅλοι πολέμησαν, ἀντιστάθηκαν, θυσιάσθηκαν δχι μοναχὰ με τὰ τουφέκια ἀλλὰ με ὅλα τὰ μέσα και ἀνοιχτά τὰ χαρτιά παντοῦ και πάντοτε. Πάλεψαν σὲς πόλεις, σὲς βουνὰ ὅπου τουφεκίζονταν σαν τὰ κοτσύφια οἱ ἀγωνιστές γέροι, γυναῖκες, παιδιά, ἄνδρες ἀπὸ τοὺς λυσοσασμένους κατακτητές, πολέμησαν τὰ ζῶα, ἀλλὰ ψοφῶντας ἀπάνω στὴ δουλειὰ ἀλλὰ γιατί δέν εἶχαν

νά τὰ θρέψουν, ἄλλα γιὰ νὰ τὰ φάνει! Κι' σὰτὰ τὰ δένδρα τῶν λεω-
φόρων τῶν πόλεων πολέμησαν καὶ ἔγιναν θύματα τοῦ πολέμου αὐ-
τοῦ γιὰτὶ τὰ ἔκοψαν κ' αὐτὰ γιὰ νὰ ζεστάνουν τὰ σκελετωμένα ἀπὸ
τὴ πείνα παιδιὰ τὸ χειμῶνα τοῦ 1941-42. Πολέμησαν καὶ θυσίασθηκαν
οἱ παρρηγῶγοι γιὰ νὰ ἀπορρῶσουν τὰ δεσμευμένα προϊόντα καὶ σαρμπο-
ρὰν οὐ τὸ κατακτητὴ. Πολέμησαν καὶ θυσίασθηκαν πολλοὶ γιὰ ν' ἀπο-
κρῦψουν καὶ φυγαδεύουν τὰ σωματῶν δραπετῆς στρατιωτικῶν.
Καὶ οἱ ἄλλοι καὶ παντοῦ σ' ἐπ' ἐλπίς. σ' αὐτοῦ δρόμου, σ' αὐ-

[illegible][illegible]

Ο ΠΟΛΕΜΟΣ ΣΤΗΝ ΑΛΒΑΝΙΑ

"Όταν κηρύχθηκε ο Εύρωπαϊκός πόλεμος, η Ελλάδα βρέθηκε μο-
λυσμένη από ένα μοναρχοφασιστικό συγκρότημα, που την κυβερνούσε.
Κανένας δεν μπορεί να αμφισβητήσει σήμερα, ότι το Ναζι—φασισμό στην
Ελλάδα τον επέβαλε ο βασιλιάς Γεώργιος, γιατί ο Μεταξάς όπως είναι
γνωστό σ' όλους που παρακολούθησαν τα πολιτικο—στρατιωτικά γεγο-
νότα της Ελλάδας τα τελευταία χρόνια δεν είχε τέτοιες δυνατότητες.
Όλη η πολιτική και στρατιωτική σταδιοδρομία του τελευταίου αυτού μη
άνδρω που είτανε ένα ψέμμα και μία ραδιουργική φαρμακόνικη
επιτηδειότητα. Η κλίκα των αξιωματικών όλων των δπλων που στήριζαν
με τη βία το φασισμό στην Ελλάδα είτανε οι παλιοί βασιλόφρονες,
απόγονοι από τη δμνα της Θεσσαλονίκης του 1916. Οι αξιωματικοί
αυτοί όλοι ήσαν γερμανόφιλοι ή γερμανόπληκτοι— πάντοτε αν-
τιδραστικοί.

Σς τόσο το διάστημα αυτό του Μοναρχοφασισμού στην Ελλάδα και
στον πόλεμο αρχισε να χτυπά την πόρτα της Ελλάδας ο ελληνικός
λαός βρέθηκε σε μία κατάσταση έρρευνητική. δηλ. με την ανά-
μνηση του πολέμου του 1914, τη Μικρασιατική καταστροφή και την κα-
ταστροφή του από τα διάφορα καθεστώτα δεν είχε συγκεντρωτικές
και σαφείς κοινωνικές και πολιτικές κατευθύνσεις. Δεν ήσανε διχασμέ-
νες όπως μερικοί θέλουν να πουν, γιατί η κλίκα που προανέφερα τον
παρουσίαζε έτσι, επειδή είχε όλα τα πόστα πιασμένα και δεν τον άφηνε
να ξεδηλώθ. Πολλοί συμπαθούσαν τους συμμάχους αρκετοί και πρό-
παντες το Μοναρχοφασιστικό συγκρότημα τους Γερμανούς, τους Ιταλούς
δεν τους χάνανε κανένας, είχε όμως και κάτι το ιδιαίτερο σαν λαός.
Είχε υπό κληρονομιά της έννοιας της λευτεριάς και της ψυχικής ανωτε-
ρότητας. Πίστευε σ' αυτό.

Η 16 Αυγούστου 1940 με τον τορπιλλισμό της «Ελλης» τον ζύ-
πησε. Αυτή πέρασε απ' όλο τον Ελληνισμό σαν μία άχτίδα και τον
φώτισε. Μόλις άκουστηκε το θδελυρό αυτό γεγονός σαν έξυπνος που
είναι ο Ελληνικός λαός όρθηκε το δρόμο του τό πραγματικό και πήρε
τη θέση θμεσε στον όλοκληρωτικό άγώνα που καιροφυλαχτούσε ο όπου-
λος και πρόστοχος έχθρός να τον επιβάλει. Με πλήρη επίγνωση, ότι θα
πάλευε με όλα τα ανθρώπινα και στανικά μέσα και σχέδια που διά-
δετε ο όζωνας τότε και μ' αυτά είχε υποδουλώσει όλη την Δ. Εύρώπη
και θμερθευε παντού. Δεν πτοήθηκε, δέ γονάτισε και δέ διάτασε όταν
οι Ιταλοί μός έπαιζαν. Άνορθώθηκε στο ύψος της περιστάσης αυ-
της και όλόφανε όλοι κι όλα τόρριζαν στον άγώνα.

Θε σημεύσει πως έγινε στο χωριό μου η επιστράτευση γιό να
δώσω στον άναγκάστη μία όπλη ένδεικτική εικόνα της νοοτροπίας και
άποφασιστικότητας του λαού πάνω στο ζήτημα που άπασχολεί μερικούς
στενωκέφαλους που όκόμα έξεκοιλούσαν να φλυαρούν ότι τό πόλεμο τον
έκανε ο βασιλιάς, ο Μεταξάς και μερικοί αξιωματικοί!!

Μάθαμε την επιστράτευση άνεπίσημα από έναν όδηγό αυτοκινήτου
στις 10 π.μ. και στις 12 ήρθε η διαταγή. Στο χωριό ήσανε πάνω—κάτω
300 έπιστρατευ. Στις 3 μ.μ. δεν βρίσκονταν κανένας έπιστρατος στο χω-

ριό πολλοί έφυγαν από τὰ χωράφια ή τ' άπομακρυσμένα μελισσοτροφεία πού βρέθηκαν με τὰ ζώα τους χωρίς νά περάσουν από τὸ σπῆτι τους νά άποχαιρετήσουν τούς δικούς τους. Δέν έλειψε ούτε ὁ Δημητράκης ὁ λωλός τοῦ χωριοῦ από τὸ προσκλητήριο αὐτὸ τῆς φωνῆς τοῦ καθήκοντος πρὸς τὴν πατρίδα. Τὸ ἴδιο ἔγινε σ' ὅλη τὴν Ἑλλάδα, πῶς πολὺ ὁμως στὴ Βόρειο, γιατί ἐκεῖ ἦτανε πῶς κοντὰ ὁ ἐχθρὸς καὶ εἶχαν καλέσει 8 ἡλικίες παραπάνω από τὴν παλιή.

Ἔτσι ἄρχισε ὁ πόλεμος αὐτός, λαϊκός, ἰδεολογικός καὶ αἰσθηματικός γιὰ νά κρυφτεῖ ἴσα με τὸ τέλος τέτοιος με διάφορες διακυμάνσεις φάσεις καὶ μεταπτώσεις. Ἡ κλίκα ἢ μοναρχοφασιστική δὲ ξέρω τί ἔκανε πρῖν. Κατὰ τὸν πόλεμο αὐτὸ, από τις ἐνέργειές της τίς προπολεμικές καὶ κατὰ τὸν πόλεμο, από τὰ χάγια πού βρεθήκαμε σάν ὁργανωμένο Κράτος ἀνέτιμοι γιὰ τέτοιο πόλεμο καὶ τελευταῖα από τὴν ἐπιστολή τοῦ διευθυντοῦ τῆς «Καθημερινῆς» πρὸς τὸν Χίτλερ, συμπεραίνω ὅτι χαριεντίζονταν με τούς Γερμανούς. Τὸ ἴδιο ἔκαναν καὶ μερικοὶ ἄλλοι αὐτοκαλοῦμενοι ἰθύνοντες γιατί τούς γερμανοὺς τούς θεωροῦσαν φίλους τους. Ὁ λόγος αὐτός εἶνε πού κρατοῦσαν τὸν πρεσβευτὴ τῆς Γερμανίας στὴν Ἀθήνα γιὰ νά κάνουν δῆθεν τὸ πολιτικὸ κόλπο τους ὅπως ἄφηναν νά νοηθεῖ στὸν κοῦτὸ λαὸ !! Ἡ κλίκα αὐτὴ οὐδέποτε τόχτηκε ἐνάντια στοὺς Γερμανούς, τόσο στὰ ἐσωτερικὰ πολιτικά, ὅσο καὶ τὴν ἐξωτερικὴ πολιτικὴ τους γι' αὐτὸ κι' εἶδαμε ἀργότερα οἱ περισσότεροι από τούς διοικητές, Νομάρχες κι' ἀξιωματικούς κατὰ τὸ διάστημα τοῦ πολέμου ἔκαναν φιλικές φιλοφρονήσεις στοὺς γερμανοὺς, ξεταίρωτα δὲ οἱ ἀξιωματικοὶ τῆς προπαγάνδης μέσα στὸ στρατό, τὸ ἀήτητο τῶν γερμανῶν καὶ δὲν ἄφηναν εὐκαιρία καὶ στὸ μέτωπο ἀκόμα νά μιλοῦν με δέος γι' αὐτοὺς κι' ἔτσι νά μεταδίδουν τὴν ἡττοπάθεια, στὸ λαὸ καὶ τὸ στρατό.

Ὅπως εἶπαμε παραπάνω, προετοιμασία γιὰ πόλεμο δὲν εἶχαν καμμιὰ. Ἐφόδια δὲν εἶχαμε ἀρκετά. Τὸ Γ' Σ. Στρατοῦ, ὅπως πληροφορήθηκα από ἐπιτελῆ ἀξιωματικὸ ἀρμόδιο, εἶχε νομὴ γιὰ τὰ ζῶα στὶς ἀποθήκες ἐπιστράτευσης μόνο γιὰ 3 μέρες. Ὀπλισμὸ γιὰ ἓνα τέτοιο πόλεμο δὲν εἶχαμε οὔτε γιὰ μιὰ Μεραρχία. Ἀεροπλάνα δὲν εἶχαμε, δὲν ξέρω δὲ πού πᾶνε καὶ τὰ χρήματα πού μάζευαν γι' αὐτά. Μερικὰ παλιὰ πού βρέθηκαν, γιὰ νά τὰ σηκώσουν ἔπρεπε νά χαλάσουν τίς φωλῆς από τοὺς ποντικούς πού ὑπῆρχαν σ' αὐτά, καὶ νά εἶναι σωστοὶ Ἕλληνες οἱ ἀεροπόροι πού θὰ τολμοῦσαν νά πετάξουν με τέτοια σαράβαλα. Τὸ ἴδιο ἦτανε καὶ τὰ πολεμικὰ μας καὶ μ' ὅλα ταῦτα ἔκαναν θαύματα.

Ἐπιτελικά σχέδια ἐπίθεσης καὶ ἀντεπίθεσης στὸν τομέα αὐτὸν δὲν εἶχαμε. Ὅτι ἔκαναν πρόχειρα τὸ Σῶμα Στρατοῦ γιὰ ν' ἀντιμετωπίζουν τὴν κατάσταση ὅπως ἐρχότανε καὶ ἐξελάσσονταν μοναχιά της. Αὐτὸ ἦταν ὅλο.

Ὅχυρά δὲν εἶχαμε γιὰ τὸν τομέα αὐτὸν οὔτε πρὸς τὰ Σερβικὰ σύνορα. Τὰ ὄχυρά στὰ Βουλγαρικὰ σύνορα γιὰ τὰ ὁποῖα τόσοσ δόρυθος ἔγινε καὶ σπαταλήθηκε τόσοσ πλοῦτος, δὲν εἶχανε κανένα στρατηγικὸ σκοπὸ γιατί τούς Βουλγάρους καὶ μόνοι μας τούς κάναμε καλὰ στὸ πόλεμο μεταξύ μας, πόσο μάλλον μαζί με τούς ἄλλους γειτόνους με τούς ὁποίους εἶχαμε παλιές φιλίες καὶ συνθήκες ἐνάντια τους.

Ἐκτός ἀπ' αὐτά, ὅπως μ' ἐβεβαίωσε κάποιος φίλος μου ἀξιωματικός, τὰ σχέδια τῶν ὀχυρῶν αὐτῶν τὰ εἶχαν στὰ χέρια τους οἱ Γερμανοὶ στρατιῶτες. Πῶς καὶ γιατί εἶναι εὐκόλο νά τὸ μαντεύσει κανεὶς.

Ἐπάνω στὸν πόλεμο, στὰ μετόπισθεν, ὅλος ὁ κόσμος δοῦλενε ἐντατικά. Οἱ γυναῖκες καὶ στὸ τελευταῖο χωριοῦδάκι ἔπλεκαν μάλλινα καὶ ἔστελναν στοὺς πολεμιστὲς γιὰ νά γλυτώσουν από τὰ ξεπαιδιάματα. Στὴ πρώτη γραμμὴ δὲν ἔφθαναν ποτέ. Ἔρανοι με κοινωνικὴ ἀλληλεγγύη ἔγιναν με ἀποτελέσματα καλὰ.

Τὸ ΟΧΙ ἦταν μιὰ μπλόφα σὲ ὅλους. Ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς ὁμως δὲν τὴν ἔχαψε. καὶ τὸ δικό του ΝΑΙ, θὰ πολεμήσω γιὰ τὴν πατρίδα, ἔπιασε.

Ξεσκεπάσε, ανέτρεψε, ρεζίλεψε:

α) Τό όήττητο τοῦ "Αξονα.

β) Τήν πολιτική τῶν δύο συνεταιρῶν ληστών πού στήριζαν τὰ σχέδια καί τίς ἐνέργειές του· στίς πληροφορίες πού εἶχαν γιά τόν Ἑλληνικό λαό, καί πιστεύαν ὅτι ἕνας τέτοιος πόλεμος μέ τή Ψωροκώσταινα θάτανε ἕνας περίπατος καί ὁ λαός παιχνιδάκι τους.

γ) Τά μεγαλοφυᾶ στρατιωτικά σχέδια, τό στρατηγικό σκοπό τῆς κατάκτησης ὅλου τοῦ κόσμου καί τήν ἐπιβολή τῆς πολιτικο - κοινωνικῆς ἀγυρτείας τους, γιατί τέτοιος φανερώθηκε ἀπό τήν ἑλληνική ἀντίσταση ὁ Ναζι—Φασισμός.

Ὁ γνωστός σ' ὅλο τόν κόσμο αὐτός πόλεμος ἔγινε μέ τήν ψυχὴ στὰ δόντια τοῦ λαοῦ. Πολέμησαν ὅλοι ὑπερῶνθρωπα. Καί ὅν τό ἠθικό, τήν ἀντοχή καί τήν παρόρμηση πρὸς τό σκοπό τοῦ πολέμου αὐτοῦ, τοῦ στρατοῦ, παρακολουθοῦσαν, πίστευαν καί ἐκμεταλλεύονταν οἱ Διοικήσεις καί τό λεγόμενο Κράτος, πολεμοῦσαν κι' αὐτοί μέ τήν αὐτή πίστη, θά πέταζαν τοὺς φασίστες στή θάλασσα καί ἡ τιμὴ τοῦ Ἑλλήνα πολεμιστῆ θά ἦτανε ὁκόμα πιό ψηλά ἀπὸ κεῖ πού στέκεται σήμερα, οἱ δὲ περιπέτειες καί δυσίες τῆς Ἑλλάδος θά ἦτανε λιγότερες σήμερα.

Ὁ πόλεμος αὐτός δὲν ἔγινε ἐκ τῶν ἄνω, ὅπως τὸ 1912, 13, 16—22 δηλαδὴ ἀπὸ τῆς Διοίκησης τοῦ ὀργανωμένου Κράτους. Ἐγινε ἀπὸ τὸ λαὸ ὁλόκληρο πού τραβοῦσε καί ὀδηγοῦσε τὸ Κράτος καί τίς Διοικήσεις ἀπὸ τό μανίκι νὰ πολεμήσουν κι' αὐτά. Πῶς ὅμως νὰ πολεμήσουν καί νὰ δύνουν ἐπιχειρήσεις, ὅπου δὲ πιστέψανε ποτὲ στὸ λαὸ καί τὸν ἀγῶνα του; Οἱ κρατοῦντες τότε καί διοικοῦντες ἔμειναν στὰ μετόπισθεν γιὰ ἀδεματοφύλακες, ὅπως χαρακτηριστικὰ εἶπε ἕνας ἀνώτερος μόνιμος ἀξιωματικός σ' ἕνα ἐφεδρὸ ἀξιωματικὸ πού ἔπτελνε στὸ μέτωπο. Δηλαδὴ ἔμειναν νὰ γιορτάζουν μέ τίς καμπ νες, τίς σηματοῦλες, τὸ ἔθνος τὸν τσαροῦχι, τὴ φουστυνέλλα καί τὸν Παρδενῶνα πού μᾶς φωτίζουν καί μᾶς ἐνέπνευν!! ἔμειναν γιὰ νὰ ἀσχημονοῦν μέ τὰ μαζώματά τους, τίς Νεολαίες κλπ. καί ἔτσι νὰ σαμποτάρουν καί δηλητηριάζουν τὸν ἀγῶνα τὸν πραγματικὸ τοῦ λαοῦ ἀπὸ τότε.

Πόσους ἐμποροπόλεμους ἀξιωματικούς ὀφθασαν στήν ἀδράνεια ἀπὸ τό φόβο μὴ πηράξουν τὴ ζαχαρένια τους κατὰστασι! Τὰ συνδήματά τους ὅτι οἱ Γερμανοὶ εἶναι φίλοι καί μὴ στάζει γιὰ νὰ μὴ θρέξει τὴ Νόμιμη Κατάστασι, τί εἶτανε; Δὲν εἶτανε ὀρνησι καί ἔμμεση προδοσία τοῦ λαοῦ. Τὸ ἴδιο, οἱ ἴδιοι δὲν κάνουν καί τώρα μέ τοὺς Ἀγγλους;

Ἡ Μοναρχοφασιστικὴ ἑλληνικὴ κλίκα καμουφλαρισμένη στήν πολιτικὴ τοῦ Βασιλέα, πού ποῖός ξέρει ἀπὸ πότε ξεπούλησε τὴν Ἑλλάδα στήν Ἀγγλικὴ πολιτικὴ τῶν Τόρηδων καί στὰ συνδήματά της τὰ κοινωνικά συναγωνιστικά μέ τοὺς Γερμανοὺς, δὲν ἀποκαλύφθηκε μέσα στὸν πόλεμο στήν Ἀλβανία γιατί ὅπως εἶπα παραπάνω, τοὺς Ἱταλοὺς δὲν τοὺς ἔγνευε κανένας καί ὁ λαὸς ἔβλεπε μονάχα τὸν πόλεμο.

Ἐάν ὅμως ἀντὶ νὰ χτυπήσουν τὴ Ἑλλάδα οἱ Ἱτατοὶ, τὴ χτυποῦσαν ὅπως τὸν Ἀπρίλη τοῦ 41, μαζὺ μέ τοὺς Γερμανοὺς, σήμερα δὲ θά εἶχαμε τὴν ἐποποιήσῃ αὐτὴ γιατί οἱ κόδορνοι αὐτοὶ θά δέχονταν τοὺς Γερμανοὺς μέ ἀνεπιτήδες τίς ἀγκύλες, χειρότερα ἀπὸ τότε πού παρέδωσαν τὸ τὸ στρατὸ τὸν Ἀπρίλη τοῦ 1941. Ἄν τὴ φορὰ αὐτὴ παρέδωσαν τὴν Ἑλλάδα σὺν κρυπτοαντιδραστικοὶ στήν πρώτη περίπτωσι θά τὴν παρέδιδαν σὺν προδότες σωστοί, ἐπίσημα καί χωρὶς τὴ μάσκα αὐτὴ τοῦ κρυπτοφασισμοῦ πού ἔχουν καί φοροῦν ὡς τὰ τώρα.

Ὁ πόλεμος μέ τὸν ἀγῶνα τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ πού εἶναι συνυφασμένα καί ἀργότερα μέ τὴν ἀντίστασι ἐνάντια στοὺς τρεῖς κατακτητές μᾶς δίδαξε καί ἀποκάλυψε πολλά. Ἐνα ἀπὸ τὰ πολλὰ εἶναι, ὅτι στήν Ἑλλάδα οἱ ἡγήτορες καί Κυβερνήτες ὑπῆρξαν μικροῦτσικα, μορμολύκια ἀντίθετα πρὸς τὸν Ἑλληνικὸ λαὸ πού εἶναι πάντα μεγάλος.

"Όλοι αυτοί μασούσαν για να μασούν και όχι για φάνε (δν και κατεβρόχθησαν πολλά!! δλλ' είναι άλλη υπόθεση αυτό).

"Επαιξαν ένα χειρότερο ρόλο από κείνον που έπαιξαν οι Φαναριώτες και Κοτζαμπάσηδες και Μπέηδες στην επανάσταση του 1821. Λέγω δέ χειρότερο γιατί ύστερα από 120 χρόνια ο ελληνικός λαός έχει πλειότερες αξιώσεις από τους ηγήτορες, γιατί η Κοινωνία ή 'Ελληνική αποδείχθηκε, ότι είναι πολύ πιο προηγμένη από τότε και δα έπρεπε κι αυτοί παράλληλα με το λαό ν ακολουθήσουν τα παγκόσμια κοινωνικά ρεύματα της εποχής και το δρόμο το σωστό που δα τους οδηγούσε στις θέσεις που θέλουν να κατέχουν μέσ' σ' αυτή. 'Ο προσανατολισμός δέν είναι δσκόλος. Μας τόν έδειξε ο Λαός με τους αγώνες του μέσ' την αντίσταση.

"Όσο για την πολιτικο στρατιωτική συμβολή των ελληνικών αγώνων, στέν μεγάλο πόλεμο γράφτηκαν και είπώθηκαν πολλά σ' όλο τόν κόσμο. "Όλοι τήν αναγνωρίζουν σάν ένα φωτεινό σημείο και οδηγό της νίκης των συμμάχων, άλλοι τήν θεωρούν έξαιρετική, άλλοι ανώτερη κλπ.

"Εμείς τήν θεωρούμε πολιτικά, σάν πρωτοπόρο οδηγό πρός τή Νίκη γιατί ένδουσίσε όλους τούς ελεύθερους λαούς, που από τίς Νίκες και επιτυχίες του δξονα φαίνονταν πτοημένοι, αναπτέρωσε τό ήθικό τους και με τό ραπισματα που έδωσε, ό δσήμαντος ως τότε ελληνικός λαός, στο δεριό αυτό διαπλάστηκε ή Νίκη απ' τούς άλλους συμπολεμιστές λαούς. 'Η 'Ελλάδα έδωσε τό πρώτο χτύπημα στόν δξονα και πρώτη ώθησε για τόν έκτροχιασμό του Ναζί φασισμού.

Στρατιωτικά ή συμβολή όλων των αγώνων αυτών του ελληνικού λαού έγεινε αποφασιστική σέ τοúτο, άνέτρεψε τούς στρατηγικούς σκόπους των γερμανών τόσο στο 'Ανατολικό όσο και στη Μ. 'Ανατολή. Γιατί πός μπορεί ν' άμφισβητήσει σήμερα στη δεύτερη περίληψη ότι δν οι Γερμανοί δέν τδβρισκαν σκούρα στην 'Ελλάδα και έπιδραδύνονταν από τίς ανάγκες της κατοχής ν' αντιμετώπισουν άργότερα τήν αντίσταση στο Βαλκάνια, τακτικά δέ δα προετοιμαζαν καλύτερα τήν έκστρατεία του Ρόμελ και δέ δα έφθαναν στο Σουέζ που ασφαλώς ήτανε ό ένας στρατηγικός σκόπος τους. "Όσοι πήγαν στην Αίγυπτο γνωρίζουν ότι όταν ό Ρόμελ έφτασε έξω απ' τήν 'Αλεξάνδρεια δμα δα είχε μία-δυό ταξιαρχίες άκόμα, δα έπέτύχανε του σκοπού του, δα κέρδιζε τό παιχνίδι γιατί οι Βρετανοί δέν ήταν τότε σέ καλή κατάσταση.

Στούς μεγάλους πολέμους τέτοιες περιπτώσεις είναι σημαντικές και έχουν τόν αντίκτυπο σ' όλα τό μέτωπα. Γι' αυτό και οι κριτικοί λένε ότι ωφέλησε και στο άνατολικό μέτωπο. 'Ο ελληνικός πόλεμος και αγώνας γιουτό πήρε διεθνή θέση και υπόσταση. 'Ηταν όπως στόν άλλο εύρωπαϊκό πόλεμο του 1914-18 ή Μάρνη και τό Βερντέν του 1941.

"Ενας γερμανός ανώτερος αξιωματικός όταν πρωτομύηκαν στην 'Αθήνα είπε σέ μία Γερμανίδα, σύζυγο Έλληνα: «Τί άνθρωποι είναι αυτοί οι Έλληνες, τή περιφρόνηση που μας κάνουν δέν τήν είδα ούτε στο Παρίσι που οι Γάλλοι είναι οι ποιο άσπονδοι έχθροί μας, ένθ εμείς τούς Έλληνες τούς θεωρούσαμε φίλους μας». Κι' έδω άκριδώς στο σημείο αυτό της μή έκτίμησης του ελληνικού λαού είχε που γελάστηκε και τήν έπασαν κι' ίσως μόνο σ' αυτό άρνητικό ή μοναρχοφασιστική κλίκα προσέφερε κάτι στην 'Ελλάδα, δηλαδή οι γερμανοφασιστές πείστηκαν στο διαλλαγήματα τους ότι στην 'Ελλάδα είναι ό κόσμος φασίστες... Κατό τό άλλα είδαμε δμεσα μετά τήν κατοχή τό συγκρότημα αυτό να άγκειλιόζει τούς φασίστες και γερμανούς δουλοπρεπέστατα. 'Αντίθετα ό λαός πρόδωξε τόν καινούριο πλέον δρόμο του, της 'Αντίστασης μοναχός του.

ΚΑΤΟΧΗ Κατάσταση Κουϊσλικ

"Όπως σ' όλες τις χώρες που καταλάμβαναν οι Γερμανοί έγκατέστησαν διάφορες ψευτοκυβερνήσεις, έτσι και στην Ελλάδα βρέθηκαν οι άνθρωποι να διοικίσουν το Κράτος!.., να εξυπηρετήσουν το Λαό και έχ' κα'αστάθηκαν οι Κυβερνήτες Κουϊσλικ. Με ποιά δικαίωμα ανάλαβαν ; "Όσα και να πεί κανείς για αυτούς, ηκώνει ή καμπούρα τους, γιατί ή κατάσταση που δημιουργήθηκε με τη δουλοπρεπή παρέμβαση αυτώνω' στά ελληνικά κοινά είναι καθαρά προδοτική και έχθρική στον ελληνικό λαό. "Ετσι και τέτοιες θεωρούνται όλες αι καταστάσεις αυτές των Κουϊσλικ από όλους τους ελεύθερους λαούς. "Ημείς τους χαϊδεύομεν ακόμα.

Αι Κυβερνήσεις αυτές δημιούργησαν μιá ύστερική κατάσταση νόθο, υποτακτική στους Γερμανούς. Στην Ελλάδα βρέθηκαν δυστυχώς πολλοί να παίξουν το ρόλο αυτό. "Η άρχή έγινε από τον Τσολάκογλου, ό όποιος ανέλαβε με τό σύνθημα σάν διοικητής Σώματος Στρατού που ήτανε στο πόλεμο, να σώσει τό στρατό υπό την αίχμαλωση, καταστροφή και τό λαό από μεγαλύτερες συμφορές!.. Πέστε άμα θέλετε ότι δέν ήτανε άξιωματικός ή πολιτικός! Αύτόν και τους άλλους συγκυβερνήτας του άπολούσισε ότο σχεδόν τό φασιστικό συγκρότημα της Ελλάδας και κάθισα. πάν. στη προδοτική άρχή. "Η κατάσταση αυτή έντάχθηκε από τή πρώτη στιγμή στους κατακτητές. Τι έκανε; "Εμμεσα και άμεσα υποβοήθησε τόν έχθρό, πολιτικά και στρατιωτικά, γιατί ά. δέν γίνονταν αύτό, ό έχθρός δα ήταν άποχρεωμένος να κρατήσει περισσότερες δυνάμεις στην Ελλάδα, έπειδή ή πυθητική αντίσταση που έδειξε ό λαός στην είσοδό του έδειχνε καθαρά ότι δέ δα ύπόκυπτε εύκολα. "Η γεωγραφική θέση της Ελλάδας είναι τοια που τήν ήθελε άουχη ό κατακτητής. Τό τι έκαμναν αι κυβερνήσεις αυτές κατά τήν κατοχή είχε ό λαός γνωστό. "Εμείς άς τήν εξετάσουμε λίγο πολιτικά από τότε που άποκαταστάθηκε σάν ελληνική Κυβέρνηση.

α) "Επανάλυσαν τή χωροφυλακή οι Γερμανοί και διέταζαν αύτοί !!
β) Δίωρισαν διάφορους άξιωματικούς και πολιτικάντηδες νομάρχες και σ' άλλες υπηρεσίες έπισιτιστικές να διοικήσουν τό λαό!!

γ) "Εφεύρνισαν Νόμους και Διατάξεις κατά τό παληά Συντάγμα.

δ) Διαχειρίζονταν τό δημόσιο πλούτο κατά βούληση και παραγγελία.

ε) "Επέβαλαν φόρους, συγκέντρωναν προϊόντα, που ήταν δεσμευμένα άλα από τόν κατακτητή και πλήρωναν άράδα όλους τους ύπαλλήλους και μαυραγορίτες άμα περίσσευαν από τό έξοδα κατοχής.

στ) Στο τελευταία όργάνωσαν και τους ταγματαλήτες, δταν ή αντίδραση του λαού έγινε ένοχλητική στους Γερμανούς και σ' αύτούς τους ίδιους.

ζ) "Ορκίζονταν σάν κυβερνήτες στην "Ελληνική Πολιτεία άφοδ πρώτα θυμιάτιζαν και έκαναν τεμενάδες στους έκπροσώπους του Χίτλερ!!

η) Προήγαγαν άξιωματικούς και ύπαλλήλους, άλλους άποκρδιστούσαν στην ένεργό ύπηρεσία!! και πλήρωναν τις διαφορές, για να κάνουν τί; κλπ.

Αυτό άλα τό έλεγαν "Ελληνική Πολιτεία και Νόμιμη Κατάσταση. Σε ποιές ήθικές θέσεις και ιστορικές παραδόσεις στηρίχθηκαν οι πατριδοκάπηλοι αύτοί για να καταπροδώσουν και ρημάξουν τόν "Ελληνικό λαό και που βρήκαν αυτόκλητοι τό δικαίωμα αυτό; Οι ιστορικοί στο μέλλον άς άσχοληθούν. "Εμείς που είδαμε τό ταπεινά χάλια τους άδίσταχτα τόν χαρακτηρίζουμε σάν μιá συμμορία ανθρώπων που καταπρόδωσαν τόν "Ελ-

ληνικό λαό, γιατί η θέση όλων μας μετά την κατοχή και όπως διαμορφώθηκε η κατάσταση στην Ελλάδα ήτανε άλλοθι. Κανένας όπολύντως τότε δεν είχε θέση πολιτική μέσα στην Ελληνική Κοινωνία, πολύ περισσότερο μάλιστα να πάρει διευθύνουσα τέτοια ή ιδύνουσα.

"Όσοι συνεργάστηκαν με την κατάσταση αυτή άμεσα έχρησθησαν εάν σκόλα στον κατακτητή για να στραγγαλίσουν την Ελλάδα, άσχετα αν μερικοί απ' αυτούς, όταν κρίθηκε ο πόλεμος, για να σώσουν το τσάρι τους, έπαιζαν ένα διπλοπρόσωπο ρόλο, καταδίδοντας ή δίδοντας πληροφορίες στους συμμάχους. Έπομένως όλοι αυτοί, άρκει που συνεργάστηκαν με τους έχθρους όποσδήποτε και όπουδήποτε, και αν δεν έβλαψαν άμέσως το λαό είναι ό σ ί λ ο γ ο ι, όλλοι λίγο κι' όλλοι πολύ.

Σ' αυτούς θέβαια δε μπορούμε να συμπεριλάβουμε και μερικές κατηγορίες ελλήνων ή ύπαλλήλων που οι σχέσεις των μ' αυτή την κατάσταση ήτανε τυπικές ή για να ζήσουν, δασκάλοι, ταχ, ύπάλληλοι συνταξιόχοι κλπ.

Αυτή η ίδια κατάσταση έφερε και τη μεγάλη πείνα του 1941-42 με το μαυραγοριτισμό της που έψαχνε να βρει τους ύπευδύνους στα παιδόκια που πουλούσαν τσιγάρα ή σ' ένα πλανόδιο που περνούσε κρυφά από τις ζώνες των χωροφυλάκων ν' ανταλλάξει ένα τενεκέ λάδι με σιτάρι να ζήσει τα παιδιά του. Αυτή με τους Γερμανούς έχουν προαγάγει το μαυραγοριτισμό σε έπιστήμη και κατάκλεψαν το λαό με τον πληθωρισμό, δεσμεύσεις άστυνομικές και άγορανομικές διατάξεις, που όλοι λίγο πολύ δοκιμάσαμε. Σ' αυτό επάνω, κάνω ένα έρώτημα στους οικονομολόγους: "Ένας τέτοιος πληθωρισμός είναι κλεψιά των προϊόντων του λαού ή δεν είναι; όλλο και για ποιο σκοπό έγιναν; Να πληρώσουν τους άρ γ ο μ ί σ θ ο υ ς που ήταν οι περισσότεροι τότε ύπάλληλοι και στρατιωτικοί; Βέβαια για τους κατακτητές αυτούς και τις μαυραγορίτικες εταιρίες που σκόρπωναν οι Γερμανοί με δικούς μας και πλήρωναν αυτοί (εταιρίες προμηθειών ξυλείας, όδοποιίας, εργοστάσια, μεταλλεία κλπ.) 'Αλλ' από ποιούς έπεναν, ποιοι τα πλήρωναν; 'Ο κοσμάκης που ήταν κι αυτοί ίσα καταστραμμένοι για να μην πω πλειότερο, όπως ήτανε πολλές κατηγορίες και τάξεις το δε φάσμα της πείνας το 41-42 ήτανε το ίδιο σ' όλους. Ποιος μπορεί ν' άμφισβητήσει, ότι δεν ήτανε όλ' αυτά έπίσημη κλεψιά;

"Η κατάσταση αυτή δουλοπρεπέστατα και όναιδέστατα έξυπηρετούσε τον κατακτητή τόσο που σε πολλές περιπτώσεις έβλαψαν τον ελληνικό λαό περισσότερο απ' αυτόν γιατί οι γερμανοί αν δεν είχαν τη συνδρομή της μέσα στη παθητική και ένεργό αντίσταση των Ελλήνων θα πελάγωνα ν. Πολλοί δε απ' αυτούς θα εύρισκαν ίσως τον καλλίτερο δρόμο στη διαβίωσή τους, όλλο και στην αντίσταση.

Στο χωριό μου αυτούς και τους Γερμανούς τους όνόμασαν Μπιμπιλία (γαλοπούλες). "Η παρομοίωση και το λαϊκό πνεύμα τους έδωσε ένα παρτσούκλι σωστό, γιατί όλοι ξέρουμε, ότι όταν τα μπιμπιλία τα σφυρίζει έθασκός με το καλάμι στο φέρι ξελαρυγγίζονται στις φωνές χαΐ! με κουρδύματα και φτεροσγίσματα!!

"Όλοι αυτοί πρέπει να περάσουν από το κόσκινο και για πολλά χρόνια να στερηθούν απ' τα πολιτικά δικαιώματά τους γιατί θα κάνουν και όλλο κακό στην Ελλάδα. Είμεθα έν όψει του κακού αυτού τώρα με τη άπελευθέρωση και με τα ήμίμετρα που λαβαίνουν για τους όι όλλοι δασίλογοι ιδύνοντες. Βλέπομε ακόμα και σήμερα να άκολουθούν τα ίδια κομψα συνθήματα που διακήρυτταν ό Χίτλερ και Γκαίμπελς: Χτυπάμε τον κομμουνισμό και την παρανομία!! και μ' αυτά παρέσυραν ένα σωρό κόσμο, πολιτικούς κάποιας παλιάς πολιτικής περιωπής και στρατιωτικούς που έφτασαν σε τέτοια ήδίκη κατάπτωση που πήραν όπλα από τους Γερ-

μανούς να οργανώσουν στρατό!! για να χτυπήσουν την αντίσταση τους ομοφύλους τους.

Σ' αυτά πάνω έχω τουλάχιστο δεν είδα, ούτε διάβασα, ούτε ακουσα πούθενα ότι όταν παίρνει τουφέκια από τον κατακτητή οποιοσδήποτε για να χτυπήσει ένα ομόφυλό του δεν είναι προδοτής. Τίποτε άλλο να μην έκαναν, αυτό και μόνο είναι όρεκτό για να πάρουν τη θέση τους έναντι στο λαό από τον οποίο βγήκαν. Ή ένοια της λεφτερίδας για την Ελλάδα είναι μια όποιος δεν πολεμά γι' αυτήν αλλά για την υποδούλωση της πατρίδας του είναι προδότης κι άρνητης. Από την Ελλάδα πήγασε ή ένοια αυτή και ή ελεύθερη σκέψη, απ' αυτήν όμως βγήκαν και Εφιάλτες. Εάν πάλι αυτοί ήταν σωστοί φασίστες και πήραν ξεκάθαρα τη θέση τους αυτή δεν ήταν σωστό να χτυπηθούν από το λαό έστω και με την προσωπίδα του κομμουνισμού όταν ξέραμε ότι ο φασισμός δεν έχει γεωγραφικά σύνορα, αλλά είναι και ένδημική ψώρα. Αυτόψ ψάχνοντας θα βρούμε και την άφορμή των αιματηρών γεγονότων της Ελλάδας κατά την κατοχή και όλες τις αντιθέσεις που δημιουργήσαν. Αυτόψ, θα βρούμε και τη διάσπαση της ενότητας του λαού που όλοι μας γνωρίζουμε ποιά ήταν στον Αλβανικό πόλεμο και τους πρώτους μήνες στη παθητική αντίσταση, γιατί αν δεν παρενέβαιναν αυτοί με την ψευτοκυβέρνησή τους άσφαλώς ο ελληνικός λαός θα συνέχιζε ενωμένος την αντίσταση ως το τέλος πιο αποτελεσματικά και με λιγότερες έθνικές ζημιές και σφάλματα ταχτικά.

ΕΝΕΡΓΟΣ ΚΑΙ ΠΑΘΗΤΙΚΗ ΑΝΤΙΣΤΑΣΗ ΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ

Άμεσα μετά τη κατοχή, ο αγώνας του ελληνικού λαού τράβηξε το δρόμο του στην Ελλάδα και στην Μ. Ανατολή. Έξικοιούθησε τον έξοικτικό αγώνα στην αρχή παθητική, ύστερα ενεργά ενάντια σ' όλους τους κατακτητές και τους Κουφολιγκ. Μαζύ με τον απελευθερωτικό αγώνα δημιουργούνταν στην Ελλάδα και μια ΝΕΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ, τό Ε. Α. Μ.

Η κατάσταση αυτή παρ' όλες τις αντιξοότητες ήθικά και δυναμικά επιβλήθηκε σχεδόν σ' όλη την Ελλάδα. Έφικασε στρατό αντίρτικο τον ΕΛΑΣ. Έγκατέστησε Αρχές στην ύπαιθρο φανερά και στις πόλεις κρυφά, με νέο σύστημα αποκέντρωσης και αυτοδιοίκησης (Νομαρχιακές και Κοινοτικές επιτροπές, Λαϊκά Δικαστήρια, έθνοφυλακή, έφεδρικό στρατό κλπ.) κυβερνούσε από τα βουνά. Τη κατάσταση αυτή αν την ένίσχυαν ή έντάσσονταν σ' αυτή περρισσότεροι πολιτικοί και στρατιωτικοί θα έξελλισαν. Τον φυσιολογικά πολύ καλύτερα ή αντίσταση, δυστυχώς όμως όλοι αυτοί δεν κατανόησαν τον αγώνα και πάλη του ελληνικού λαού και τραβήχθηκαν στην άκρη για να επαναπαυθούν οι μέν πολιτικοί στα διάφορα γύφτικα παζαρλίκια με τους Κουφολιγκ στην αρχή και την άλλη ψευτοκυβέρνηση του Καίρου άργότερα, οι δέ στρατιωτικοί για τους όποιους θα άσχοληθώ παρακάτω στα γεγονότα Μ. Ανατολής, στα γαλόνια που έπερναν από τις διάφορες κυβερνήσεις, τις άποδοχές και τη μαυραγορίτικη ζωή τους. Οι τελευταίοι αυτοί τον πόλεμο τον έννοούσαν μοναχά όταν δυό στρατοί άντιμέτωποι ρίχνουν κανονιές και ντουφεκιές, φασίστες όπως ήτανε πολλοί δεν κατάλαβαν τί θα πεί όλοκληρωτικός πόλεμος και λαϊκός γιατί ζούσαν μέσα στο δικό τους κόσμο γι' αυτό και στο σύνολό τους σχεδόν τον αγώνα αυτόν τον είχαν μπερδεμένο στο μυαλό και συναισθήματά τους, ένω ή θέση τους ήτανε ξεκάθαρη. Έπρεπε να είτανε αυτοί οι πρώτοι που θα τραβούσαν μπροστά στη πάλη σ' φυσικοί άρχηγοί σ' αυτή

καί ἡθικά ὑπεύθυνοι ἔναντι τοῦ λαοῦ γιατί γιαυτό πληρώνονταν καί πληρώνονται. "Οχι μόνο δὲν ἔκαναν αὐτό ἀλλὰ ἄλλοι πήραν θέση ἐνάντια στὸν ἀγῶνα τῆς ἀντίστασης, ἄλλοι ὀργάνωσαν ἄλλες ὀργανώσεις κρυπτοφασιστικές, ἄλλοι συνεργάστηκαν μὲ τοὺς κατακτητὲς καί ἄλλοι ἐμπλέξαν σὲ μαυραγορίτικες ἐπιχειρήσεις. Στὸ ΕΑΜ τὴ πρώτη φορὰ λίγοι πήγαν. Ἀπὸ ἴδια ἀντίληψη γνωρίζω καί πιστεύω ὅτι δὲν τὸ Σῶμα ἀξιωματικῶν καί οἱ πολιτικοὶ εὗρισκαν τὸ σωστὸ δρόμο τῆς ἀντίστασης ἀπὸ τὴ πρώτη στιγμή πολλές ἀνωμαλίες καί ἀταξίες τοῦ ἀγῶνα δὲ ἀποσοδοῦνταν. Νὰ γιατί πιστεύω σ' αὐτό.

Ἀπὸ τὸ 41—43 στὴν Ἐπαρχία μου Χαλιδικὴ πού παρακολουθεῖσαμε μὲ σωστὴ γραμμὴ τὸν ἀγῶνα δὲν εἶχαμε οὕτω μιὰ προδοσίαν σ' ὅλο τὸ Νομό. Οἱ πρῶτοι πού ἐγκατέλειψαν τὴ θέση πού τοὺς προορίζαμε μέσα σ' αὐτὸν εἴτανε οἱ ἀξιωματικοί, διανοούμενοι, πολιτικάντηδες καί οἱ διάφοροι ἀεριτζήδες καί μαυραγορίτες. Ἀν' αὐτοὶ δὲν ἐγκατέλειπαν τὸν ἀγῶνα, ἀλλὰ ἔπερναν πραγματικὴ θέση καί μὲ ἴσους γραμμές ἀσφαλῶς δὲ δὴ φθάναμε ἀργότερα σὲ συγκρούσεις καί ἡγετικά σφάλματα ἐπάνω στὴν πάλη ἀπὸ ἀνθρώπους πού ἄπλοι ἀγωνιστὲς ξεπετάχθηκαν ἡγήτορες. Στὸ σημεῖο αὐτὸ δὲν ἐπιδιώκω νὰ δικαιολογήσω τὰ σφάλματα καί τίς ἀδικίες αὐτές καί νὰ κατηγορήσω τοὺς διαπράξαντας αὐτά. Θέλω νὰ δώσω μιὰ εἰκόνα πραγματικῆς τῆς τότε κατάστασης γιὰ νὰ θροῦμε τὰ ἐλατήρια καί τὴν ἀφορμὴ πού προωδήθηκε ὁ ἀγῶνας γιὰ ἓνα χρονικὸ διάστημα σὲ ἀγῶνα ἐπικράτησης. Ἡ εἰκόνα αὕτη φαίνεται καθαρά. Ἔγιναν πολλὰ γιατί ὅμως νὰ ψάχνουμε νὰ θροῦμε τώρα μόνο τὰ σφάλματα στοὺς ἡγήτορας αὐτοὺς πού τὰ σφάλματά τους ἀπάνω σὲ μιὰ ἐπανάσταση καί κοινωνικὴ ἀναστάτωση : δὲν πρέπει νὰ ἔχουν γενικότερη σημασία, πολὺ περισσότερο μάλιστα γι' αὐτοὺς πού διέπρωξαν αὐτὰ ὅπως εἴπαμε μὲ τὴν ὀργάνωση τῶν μέν βγήκα/ καί ἔγιναν ἡγήτορες, ἀπὸ ἄπλοι ἀγωνιστὲς πού εἴτανε ; Νὰ μὴν ἐδραίναν γιὰ νὰ μὴ κάνουν σφάλματα δὴ πῆτε, πᾶει καλά, τότε ποιοὶ δὴ ὀδηγοῦσαν, ἀφοῦ ὅλοι οἱ παραπάνω πού εἴπαμε ἀπὸ τὴν πρώτη στιγμή ἐγκατέλειψαν τὸν ἀγῶνα ἢ μῆταν στὴν ἀντίδραση ἢ κόλλησαν στίς λίρες πού ἔσταλλε ἡ Μ. Ἀνατολὴ ἢ πήραν τουφέκια ἀπὸ τοὺς Γερμανοὺς νὰ χτυπήσουν τὸ ΕΑΜ ; Δὲν τοὺς δέχονταν οἱ κομμουνιστὲς. Ἐμᾶς πῶς μᾶς δέχονταν ; Πῶς μ' αὐτοὺς θρῆκαμε τὴν καλλίτερη κατανόηση στὰ ζητήματα τοῦ ἀγῶνα ;

Σὲ τέτοιες περιπτώσεις τὴν εὐθύνη τὴν ἔχουν οἱ καταστάσεις καί ὄχι τὰ πρόσωπα, αὐτὲς δὲ ἔχουν καί τὸ δικαίωμα αὐτοελέγχου καί ἐπιβολῆς κυρώσεων, πράγμα πού ὅπως πληροφορήθηκα ἔγινε πολλές φορές ἀπὸ τὸ ΕΑΜ. Δὲν μπορούσε ὅμως νὰ γίνῃ ἡ ὀργάνωση μὲ τὸ διαδίτη. Μέσα σὲ μιὰ τέτοια κοινωνικὴ ἀντίσταση καί στὸν ἀπελευθερωτικὸ πόλεμο ἔγιναν πολλές ἀνωμαλίες, αὐθαιρεσίες καί ἀτοπα. Τὰ περισσότερα ἀπ' αὐτὰ ἔγιναν πάνω στὴν πάλη ἐπικράτησης καί ὀργάνωσης τῆς ἀντίστασης καί δταν δέλησε νὰ εἰσχωρήσει μέσα σ' αὐτὲς ἡ ἄλλη κατάσταση τοῦ Καίρου μὲ πολιτικὲς καί διεθνεῖς σκοπιμότητες.

Δὲ μπορούσε νὰ γίνῃ μιὰ τέτοια ὀργάνωση καί πόλεμος μαζί μέσα σὲ τόσες δυσχέρειες καί κακοτοπιές πού πέρασε χωρὶς νὰ ματώσει μύτη. Οὐτε καί μιὰ ἐνοποίηση τοῦ ἀγῶνα πού φαίνονταν ξεκάθαρα ὅτι ἦταν ἀπαραίτητη γιατί ὁ ἀνοργάνωτος ἀντάρτικος πόλεμος καί πολλὰ δεκάκι σαμποταρίσματα πολλές φορές εἶχε ἀντίθετα ἀποτελέσματα ἀπὸ τὸν ἐπιδιωκόμενον σκοπὸ (π. χ. νὰ σκοτώσουν 5 Γερμανοὺς καί ὕστερα νὰ κάψουν ἓνα χωριὸ ἔγινε ἀρχὴ στὴ περιφέρεια Νιγρήτας τὸ 1941 καί ἄλλου ἀργότερα). Ὅλα αὐτὰ δὲν ἦταν δυνατό νὰ γίνουν μὲς τὴν ἀναμνηστικὴ μὲ κατακτητὲς σὲν τοὺς Γερμανοὺς καί μάλιστα δταν ὁ ἀγῶνας αὐτὸς τρικλοποδιώθηκε καί ἀναγκάσθηκε νὰ κρατᾷ ἐκτός ἀπ' τὴν ἀπελευθερωτικὴν θέσιν καί τὴν ἀντιφασιστικὴν, γιατί ὁ φασισμὸς στὴν Ἑλλάδα ἔμεινε ἐνδημικὴ ἀρρώστεια, τὰ δὲ λείψανα τῆς 4 Αὐγού-

στου ζετρώσαν σάν Μοναρχοφασισμός από τή μεριά τής Κυβέρνησης του Καίρου και ταγματαλισμός από τούς Κουτσιαγκ και μερικούς παληούς πολιτικούς σάν φαναριωτισμός και άρχισαν τώ χαβά τους στήν Έλλάδα μέ τά τουφέκια τών Γερμανών και στήν Μ. Άνατολή μέ τώ γκλόμπ τής πολιτικής του Τσώρτσιλ.

Αυτά τά προβλήματα τής όργάνωσης γιά τήν αντιμετώπιση όλων αυτών δέν ήταν δυνατό νά λυθούν μέ τή μαγική ραβδό ούτε με τήν άνομή των φωτισμένων και σοφών οδηγίων των πρώην πολιτευτών άρχηγών Κομμάτων τύπου Παπανδρέου, Τσουδερού, Μικροδουλιάδου και Σία, ούτε μέ τά στρατηγικά σχέδια των κολυσαντών σάν σπείδι στό τιμείο του Ράλλη και Τσουδερού χιλιάδων ήρωατικών και σκληρούχων και αύ τοκλείτων Ιουνόντων, όταν κρίθηκε ή πόλεμος ύπερ των συμμάχων, γιατί τότε ζετρώσαν όλοι αύτοι και κόπησαν γιά τόν Πατριότα, Εθνισμό και τήν περίφημο Νομιμότητα και Κρίτος!., «ρίνοντας, έ «ρίνοντας και κευτασμπολεύοντας καταδικάζοντας άδελφά τής αντίστασης μέ τήν Έλλάδα και Μ. Άνατολή.

Ποιο τώ όρθηκαν τώ δικαίωμα αυτό, είπαμε παρ'όλαυ. Γιούτό όχι μονάχα δέν άκολουθήσαν τήν αντίσταση, άλλ' οι ε και αναγνωρίσαν επίσημα ως τώρα τόν άγώνα αύτόν, άλλά έξακολουθούν όλο τους νά παίζου τόν ίδιο ρόλο των Κουτσιαγκ και Άρμωστών ζένης τινάμεως, γιά νά ξεπουλήσουν άλλη μιά φορά τόν έλληνικό λαό και τά δικαιά του πού μέ πολύ αίμα κέρδισε. Καί γιατί ή Άντίσταση δέν ήτανε σωστή, Νόμιμη κατάσταση έλληνική όπού όγħκε μοναχιά της και μέσα στή πάλη. Έπειδή δέ τή θέλανε οι άρνητές και όσάίλογοι ή γιατί ή Κυβέρνηση Καίρου δέ τήν άναγνώριζε γιατί αύτή όπως παρακάνω δά πούμε δέν ήτανε τίποτε άλλο παρά μιά ψευτοκατάσταση πού στηρίχθηκε στό Μοναρχοφασισμό και στήν άγγλική πολιτική και όσάίλογη κι αύτή στήν έλληνική πατρίδα. Όσοι άν πουν όλοι αύτοι, τώ ΕΑΜ σάν έκπρόσωπο τής Άντίστασης Ιδεολογικά κατά τώ διάστημα τής κατοχής ήτανε ή μόνη σωστή έλληνική κατάσταση.

ΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ

Η κατάσταση αύτή πώς όγħκε από τώ λαό, πώς όργανώθηκε, μέ ποιους είχε νά παλαίψει και πώς όργανώθηκαν οι διάφορες άλλες όργανώσεις πού έγω άποκαλώ, όπως τις γνώρισα, ΚΑΙΚΕΣ. Άνεπηρέαστα δά πεσιγράψω μερικά από όσα στό κύκλο τής ύπευθύνου θέσης πού πήρα σ' αυτές και στή Μ. Άνατολή γνώρισα και αντιμετώπισα.

Μετά τή κατοχή τής Έλλάδας από τούς τρεις κατακτητές και τή ληστρική διανομή της ύπό τες γνωστές πολιτικοστρατιωτικές συνθήκες ό λαός μέ σφιγμένα τή καρδιά και τά δόντια τις πρώτες μέρες παρασελούόθηκε τώ γεγονότα έκτακτικά. Κι' αύτοι οι Γερμανόφιλοι άκόμω δέν τώ περίμεναν έτσι, γιούτό και δέν επανήλθαν άμεσα στους πά τρονές τους.

Ήδωξε τις πρώτες έντυπώσεις, άνορθώθηκε, ζετινάχθηκε και άρχισε τόν άγώνα τής παθητικής αντίστασης από τή πρώτη στιγμή μέ μόνο έλπίσμε τώ πατριωτισμό του, τήν άγάπη πρός τή λευθεριά, τή πίστη και δικαιοσύνη του μέσ' τή τιτάνειο πάλη πού τόν επέδωσαν και υπερέφανα δέχθηκε μέ ψηλό τώ μέτωπο όλο τόν όγκο του κατακτητοϋ. Η παθητική αντίσταση όγħκε μοναχιά της από τώ λαό άνεξάρτητα χωρίς καθοδήγηση και χωριστά όδοσε ό καθένας γιά ένα χρονικό διάστημα. Βάσταζε ένα χρονικό διάστημα σάν παθητική αντίσταση όλο τώ 1941 (έκτός δέδοια τής πρώτης ένεργου τής Κρήτης πού κι αύτή ήτανε λαϊκή και δέ μπορουν ή όσάίλογοι μέ τώ Τσουδερό νά τή παίρνουν γιά δική τους). Σ' αύτό

τό μεταξύ έγινον και άλλα μερικά μεμονωμένα κρούσματα ενεργού αντίστασης, συμποταρίσματα και εμφάνιση άντερτών (στη περιφέρεια Νιγρίτης με άρνητικά αποτελέσματα και άλλου). Παράλληλα με την αντίσταση οι κατακτητές άρχισαν να εφαρμόζουν τα σχέδιά τους επίβουλής και εξουδετέρωσης της αντίστασης. Για τὸ σκοπὸ αὐτὸ χρησιμοποίησαν τὴ Κυβέρνηση τῶν Κουτσιακ πού ὀναδιοργανώθηκε πάνω στὰ ὀχνάρια τοῦ κρυπτοφασισμού. Ἐπανόπλισε τὴν ἀστυνομία καὶ χωροφυλακὴ, ὀργάνωσαν ὑπηρεσία ἐπισιτιστικὴ γερμανικὴ στὴ Θεσσαλονίκη πού κατέχονταν μόνο ἀπὸ αὐτοὺς καὶ δέσμευσαν ὀλα τὰ προϊόντα καὶ ὀρχισαν τὴς διώξεις καὶ κυνηγητὸ τοῦ κοσμάκη γιὰ ψύλλου πῆ-ῆμα με τὰ ὑποταχτικὰ ὀργανέττα τους αὐτά.

Με τὸν τρόπο αὐτὸν ἔμπλεξαν καὶ ἔστρεψαν ὀλο τὸ κρατικὸ ὀργανισμό, χωρὶς νὰ ἐξαιρέσουμε οὔτε τὴ δικαιοσύνη σὲ μιὰ καταθλιπτικὴ πίεση καὶ τυραννία ἐνάντια στὸ λαὸ, πρὸ παντὸς στὰ ἐπισιτιστικὰ με τὰ μέτρα πού οἱ μὲν λάνσσαν, οἱ δὲ ὀλλοι ἐκτελοῦσαν. Γιὰ νὰ μεταφέρει ἕνας ἀπὸ τὴν ὑπαιθρο λίγα μπλογοῦρι καὶ λάδι γιὰ τὰ παιδιὰ τοῦ στὴ Θεσσαλονίκη ἔπρεπε νὰ περάσει σὲ ἀπόσταση 100 χ.μ. τουλάχιστο 5 ζῶνες ἀπὸ χωροφύλακες. Ἄν δὲ τοῦ τὸ κατάσχε ὀ ἕνας γιὰτὶ τὸν πῆ-ρωνε, τοῦ τὸ ἔπαιρνε ὀ ὀλλος ὀταν δὲν εἶχε νὰ πληρώσει. Τὶ δὲ ἔκανε ὀ κοσμάκης ; Περνοῦσαν ὀλο παράστρατα καὶ οἱ χωρικοὶ πλέον με τὸ τοκεοῦρι στὸ χέρι, παρέες-παρέες διασποῦσαν τὴς ζῶνες καὶ περνοῦσαν καὶ τελευταία 41—42 ἐπάνω στὴ μεγάλη πείνα μοναχὰ οἱ μαυραγορίτες ὀρ-ῆκαν τὸ μέσο με συνωδία ἢ τὴν ἀνοχή τῶν σ' ἰεταίρων χωροφυλάκων καὶ γερμανῶν, γιὰ νὰ συγκεντρώνουν ποσὰ πού πῆγαιναν στὴς πόλεις νὰ πωλήσουν τὸ λαὸ ἢ νὰ τὸν γδύσουν ; Οὔσιαστικὰ αὐτοὶ ἦταν οἱ μαυραγορίτες καὶ ἡ κατάσταση ἡ ἴδια ἀπὸ τὴς κρατικὴς ὑπηρεσίας συνεργάζονταν μ' αὐτοὺς. Δὲν εἶτανε τὸ παιδάκι πού πωλοῦσα τσιγάρα παρὰ τὴ εἰσαγῆ. Καὶ ὀμως αὐτὸ δικάζονταν καὶ κείνος πού μετέφερε κρυφὰ ἕνα ὀρχετὸ λάδι ἢ 5 ὀκάδες σαρδέλλες. Ὡς τὸ 1943 κανένας σωστὸς μαυραγορίτης δὲν πιάσθηκε, δὲν τιμωρήθηκε.

Μαυραγορίτες καὶ δοσίλογοι ταυτόχρονα εἶτανε οἱ ψευτοεταίριες πού σκαρώθηκαν γιὰ νὰ ἐφοδιάσουν δῆθεν τοὺς κατακτητὲς με προϊόντα ξυλεία κλπ. εἶδη καὶ τὰ πωλοῦσαν στὴς πόλεις ἐκτὸς ἀπ' τὴν τυραννία με ὀγγαρίες ὀμαδικὲς πού ἐπέβαλαν στὴν ὑπαιθρο γιὰ τὸ σκοπὸ αὐτὸ ἢ ἐξυπηρέτησης τῶν κατακτητῶν καὶ τὴς τσέπης τους. Πῶς νὰ μὴ πῶ-ρουν τουφέκια καὶ τοικοῦρια στὸ χέρι ; Καὶ ποιὸς ὑπορῶσε νὰ κρατήσει ἕνα θερμόοιμο νὰ χτυπήσει καὶ μὴ λογαριάσει σ' ἐπειεὶς γιὰ τὴν ὀλο-τητα πού οἱ Γερμανοὶ ἔκαναν καὶ ἐκτελοῦσαν καὶ χωριὸ ὀλόκληρο γιὰ ἕνα τέτοιο χτύπημα ;

Παροδικὰ γράφω ἕνα περιστατὶ ὀ ποῦ εἶχα στὸ χωριὸ μου κατὰ τὸ τέλος τοῦ 41. ἀπ' τὸ ὀποῖο ὀ καθένας ἢς σχηματίζει γνῶμη γιὰ τὴν κατάσταση πού δημιουργήσαν οἱ ἰθύνοντες τότε. Τὴν ἐποχὴ ἐκείνη στὴν Ἐπαρχία μου εἶχαμε πολλὰς συνεννοήσεις γιὰ ὀργανώσεις καὶ εἶχαμε ἐπιτύχει πολλὰ γιὰ ὀφελος τοῦ λαοῦ, ἕνα ἀπὸ τὰ σπουδαιότερα δὲ τὴν ΕΝΟΤΗΤΑ καὶ ἀλληλεγγῆ στὸν ἀγῶνα τὴς ἀντίστασης.

Μιὰ μέρα ἦρθαν ὀ Διευθυντὴς καὶ Διοικητὴς τὴς χωροφυλακῆς με τρεῖς ὀλλους ὀξιωματικούς τοῦ στρατοῦ νὰ ἐπιτάξουν σιτάρὶ ἢ μῆλλον νὰ πειθαναγκάσουν τοὺς κατοίκους νὰ παραδώσουν μιὰ ποσότητα. Πῆγα καὶ τοὺς βρῆκα σ' ἕνα σπῆτι τρώγοντας καὶ σινουζοποτοῦντας τοορμπα-τζιδικὰ πασάδικα, ἕνα γουρουνόπουλο ψητὸ, μιὰ 21)2 ὀκάρικη συνα-γρίδα, ρακὶ καὶ κρασί κατὰ βοῖληση. Μόλις τοὺς εἶδα ἀηδίασα. Δὲν πῆ-ρα πῦτε ἕνα μεζέ. Ἐπενέθηκα στὴ συζήτησή τους με τοὺς χωρικούς.

Ερ. Με ποιὸ δικαίωμα ἐπεμβαίνετε σεις ἔλληνες καὶ ἐνισχύετε τὸ κατακτητὴ.....»

Απ. Τὸ σιτάρὶ εἶναι γιὰ τὸ λαὸ.

Ερ. Λογαριασμό σας έδωσαν οι Γερμανοί τι θα τα κάνουν δε βλέπομε ότι όλα τα προϊόντα τα δέσμευσαν και τα πέρνουν;

Απ. (ο Διοικητής Χ. Πολυγύρου 'Αλεξίου) 'Εάν δέν παραδόσουν το σιτάρι θα φέρουμε Γερμανούς· μή μ'ος άναγκάσητε· είμαστε 'Ελληνες!!

Ερ. 'Απ. 'Από τότε πού ξανοιγήρατε τα τουφέκια από τους Γερμανούς ξαναρχίσατε τα χωροφυλακτικά, ξεχάσατε λίγο καιρό πριν πώς σας φέρνονταν ο κοσμάκης, μή μ'ος άναγκάσετε να βγούμε στο θουνά μία ώρα γρηγορώτερα.

Απ. Προσγειωθείτε κύριε!! και στο παρακείμενο διευθυντή, σιγά· παιός είναι αυτός ο άνατιδής.

Ερ. Απ. 'Αμα θα ξανακάνωμε ελληνικό Κράτος πρέπει να κάψωμε και τα ρούχα σας να μή μείνει ούτε άνάμνηση της παληάς και αυτής της χωροφυλακής.

Τους έφθασε να συνεχίσουν την ούζο οίνο κατάνυξή τους.

'Αργότερα τους ξανάδω στην άγορά από μακριά. Παρατατούσαν από το πιστό, άναβήκαν στο αυτοκίνητο και έφυγαν.

'Από τέτοια ζητήματα και χειρότερα σχηματίσαμε τη γνώμη και πιστεύουμε ότι την ένότητα του ελληνικού λαού οι πρώτοι που τη διέσπασαν είναι οι κρυπτοφασίστες που συνεργάσθηκαν με τους έχθρους κι αυτοί πικρα από το Κουϊταλίκι Κράτος ή άμεσα με αυτούς σαν προδότες του λαού· γιατί και με αυτούς τα πρωτόεβαλε και χτύπησε μαζί με τον κοσμάκη. Στο χωροφύλακα στην άρχή, μερικούς υπαλλήλους και αξιωματικούς χειρότερα και σ' όλο το άνεμομάζεμα αυτό της αντίδρασης στην άντισταση· όλοι γενικά βλέπαμε ένα άλλο έχθρο έσωτερικό, πιο ύβραιο και πιο επικίνδυνο γιατί αυτόν έβλεπαν πρώτα μπροστά τους. Αυτούς φοβόντανε περισσότερο με τις πιέσεις, τις συλλήψεις, τους έκβιασμούς, την άσπαγή της παραγωγής και τις προδοσίες. Αυτοί προδίδαν άρρη συνέλαβαν ή παράπεισαν πολλούς Κομμουνιστές και τους έκλεισαν στα Στρατόπεδα και Φυλακές όπως στού Π. Μελά και άλλου.

Πώς ήτανε δυνατό να τους ήξεραν οι Γερμανοί αν δέν τους κατέταξαν αυτοί; Πού είξεραν οι Γερμανοί τους ξιωματικούς δλους και τους καλούς κατά δεκαπενθήμερο ώρες δλόκληρες μακριά από τα χωριά τους να δίνουν παρών στο κ. διοικητή της χωροφυλακής, αν δέν δίδαν αυτοί τα όνόματα τους χαρτί και καλαμάρη; Πώς είξεραν οι Γερμανοί ποιοι έχουν τρόφιμα, αν αυτοί με τις έπισιτιστικές οργανώσεις τους δέν άνακαλύπταν και δέν έπερναν με το σκιάχτρο της μπότας των Ναζί-φασιστών; Αυτοί και πάντα αυτοί είναι οι ύπαίτιοι και άφορμή για τα περισσότερα έγκλήματα που έγιναν στην 'Ελλάδα. Αυτοί είναι οι μόνοι δολογοί γιατί αν δέν παρενέβαιναν αυτοί στη κατάσταση που δημιουργήθηκε στην 'Ελλάδα με τη κατοχή και τις ίσκιες γραμμές που τραβούσε η αντίσταση δέ ή φθάναμε στο σημείο να άλληλοσκοπωνόμαστε. 'Η ά κατάσταση θρέθηκε στην άμυνα και πάνω στη πάλη άρχισε να χτυπά κι ο λαός κατακρούτε μονομένα, άτακτα στην άρχή και άνοργάνωτα και από το 1943 άμ' άκά έν έντια σε παρατάξεις πλέον γιατί όπως από τη μεριά οργανώνονταν το ΕΑΜ, που έκπροσωπούσε την άντίσταση, από την άλλη οργανώνονταν οι διάφορες κλίκες που παραπώνι έλπιζαν να χιτήσουν την 'Αντίσταση, γιατί κανένα άλλο σκοπό δέν είχαμε. Οι οργανώσεις που δέλησαν να κρατήσουν τη Νόμιμη τάξη και να έλθουν τους ΕΑ Κομμουνιστές είναι άισχρά συνθήματα παγίδευσης της άντίστασης και έπιβολής ξένων πολιτικών σκοπιμοτήτων.

Νά πως είδα την 'Αντίσταση και διάφορες οργανώσεις κατά τα χρόνια του πρώτου της κατοχής στη Β. 'Ελλάδα· ειδικότερα στη Θεσσαλονίκη και καλαϊδική.

'Άμεσα μετά την κατοχή άρχισαμε τις πρώτες συνεννοήσεις και διαπραγματεύσεις τόσο μεταξύ των ζωηρών και ένδουσιώντων πατριωτών

μέσα στο λαό όσο και των διαφόρων ως τότε που ποζάριζαν για παράγοντες ιδύνοντες και αξιωματικούς. Τα συνθήματα είτα· ε· απλά: 'Αντίσταση· παθητική στην αρχή, αντιμετώπιση της κατάστασης όπως έρχονταν ενωμένα, αλληλέγγυα. Τιποτέ άλλο, καμιά εξαίρεση ή αντίθεση στο σκοπό· αυτό δεν παρουσιάσθηκε στη Χαλκιδική. Με μία καλή κουβέντα, ένα παράδειγμα, λίγη τόνωση του ήθικου και άλλοι βρήκαν το δρόμο τους σαν ένας άνθρωπος. Καθοδήγηση, οργάνωση και διοίκηση δέ χρειαζόνταν τότε. Έπιανε από το δρόμο όποιον ήθελες τόν ανέθετες μία εργασία της αντίστασης και την εκτελούσε κατά γράμμα.

Στη Θεσσαλονίκη άρχισαν και εκεί τό ίδια, με τη διαφορά, ότι εκεί τη πρωτοβουλία την είχαν μερικοί αξιωματικοί που πρώτοι ύστερα από τό συνθήματά μας δέλησαν να οργανωθούν. Έκαναν τόν πυρήνα της Υ.Β.Ε. ύπερασπιστές Β. Ελλάδας και άρχισαν να μοιράζουν ήρθιμούς και να κυνηγούν πελάτες αξιωματικούς κατά πρότμηση νέους. Δουλειά καμιά. Όλες οι υπηρεσίες τους στην αντίσταση είτανε άρνητικές, γιατί μέσα από τό Γραφείο της Δ. Ναυτοχούν στρατηγού!! που είτανε δέ μπορούσαν να δουν μακρύτερα από τα στεφάρια τους και έξω από τη Μοναρχοφασιστική Κόρα δεν είτανε εύκολο γι' αυτός ν' αντικρύσουν τήν πραγματική αντίσταση γι' αυτός φασίστες που είτανε οι περισσότεροι, τό λαό τόν έβλεπαν με πραγματική διάκριση, δέν τού έδιδαν σημασία, γιατί δέν πίστευαν στα σόαζα.

Βρήκετε λίγο και λαό που οίοντις ένα πρωτόκολλο γιά ύπογραφή και μετά έμελε να έλθουν οι κομραίοι θεωρούσαν τό Βασίλη έσοίηγο, τήν χωροφυλακή και τήν αστυνομία δα τήν διαλύανε, αυτός ποίησε τόν άρχιγό ελόν τόν Κ. έβλεπαν και τράβα κορδέλλα στο πολυκάντικα τερότις, χωρίς προξείς, τή έγραψα και γώ τό πρωτόκολλο σ' αυτό, αλλά με έσφάλξη τό γ. ο. ν. έλ. αυτό δταν δ λ ο κ λ η ρ ω θ ε ι τ ή Έθνηκή ένοό τητα.

Έπανάπαύθηκαν από τότε στοίς αλλη έλασπισμύς και συγχαρητήρια γιά τή μύση τους αυτή. Συνθήματα γιά τήν αντίσταση και γιά αντιμετώπιση της κατάστασης άναλογα, όπως έρχότανε με τήν εξέλιξη των γεγονότων της κατοχής δέν είχον. Αυτό γίνονταν και στην Άθήνα όπως έμαθα άργότερα. Πολλές φιλοκοιθέντες, πράξεις και ένέργειες καμιά. Έτσι που σιγά-σιγά έφυγαν άλλως διόλου από τό λαό και τήν αντίσταση άκόμη τό 1947, γιά να επανέλθουν άργότερα να τόν διοικήσου. όταν μερίσαν ψητό και διοίκηση.

Μέσ' τήν άνοργάνωτη αυτή έκ των άνω άταξία πολλοί πυρήνες οργανωτικοί της αντίστασης σχηματίσθηκαν κατά τόπους και περιφέρειες. Οι πυρήνες αυτοί δημιουργήθηκαν από κάτω από τό λαό και κείνους που ένοιωσαν βαθεία τόν άγώνα. Ήτανε ές τό καλοκαίρι του 42 σέ σπαργανώδη κατάσταση, άνεξόρτητες και άύποτελεις. Έπειδή όμως βρήκαν τό λαό έτοιμο γιά κάθε θυσία με τό συνθήματά τους και ένέργειες άνάλογα με τίς περιστάσεις αντιμετώπιζαν τό ζήτημα του άγώνα άλλοδ άποτελεσματικά και άλλοδ άρνητικά από ήγετικά σφάλματα ή άσκοπες ένέργειες. Γενικά ή ανάγκη της ένοποίησης του άγώνα της παθητικής και της ένεργού αντίστασης ήταν καταφανής και άμεσα άναγκαία γιά πιά άποτελεσματική αντιμετώπιση των άσχεκών της και προστασία του λαού από τό κατακτητή, προδότες, μαυραγοριτισμό και τόν άναδιοργανούμενο κρυπτοφασισμό που ξαναφαινεται στην Έλλάδα με διάφορες μάσκες: Κουϊταλίκ, Μοναρχοφασισμός (τέλη 42).

Πώς να γίνει αυτό που περισσότερα ζητούσαν από τήν ύπαιθρο όπου είχε άρχισει ή παθητική αντίσταση, με τούς άντάρτες που έβγαιναν στο θουνά, να μετατρέπεται σέ ένεργό;

Στά κέντρα, Άθήνα και Θεσσαλονίκη θέλανε τή διοίκηση και δι-

εύθυνση οι κομπορήμονες αλλά κι' από μέσα από τα γραφεία τους οι διάφοροι αξιωματούχοι.

Στις έπαρχίες φωνάζαμε: 'Ελάτε ν' αγωνισθούμε πρώτα έδω στο θούνά, στην παραγωγή με μία κατεύθυνση με ένα σκοπό και με ένότητα, μη μας μπερδεύετε γιατί οι διοικήσεις και γραμμές μέσα σε τέτοια πάλη θα βγούν μέσα' από τους πιάθεις αγωνιστές. Τα λόγια και παληές στενοκεφαλίες δεν έχουν πέραση πιά. 'Η μαυραγορίτικη ζωή τους δεν τους άφηνε. Πώς σκέπτονταν και πώς αισθάνονταν δε ξέρω, το μόνο που γνωρίζω είναι ότι οι περισσότεροι από τους δήθεν ιδύνοντας της 'Ελληνικής κοινωνίας πήραν το δρόμο της άρνησης, της μπιμπίλας (γαλοπούλας) που άνεφερα πιά πάνω και της καλοπερασιάς και έτσι κατόντησαν άνόητοι για τις θέσεις και όφικια που τα πρόφτα καθεστῶτα τους έδωσαν. Σωστοί χαραιοφάγηδες!! κατόντησαν.

Σ' αυτό το χρονικό διάστημα το Κ.Κ.Ε. ασύντακτο και κυνηγημένο απ' όλους όπως ήτανε άρχισε να αναδιοργανώνεται. 'Αγκάλιασε τα πραγματικά συνθήματα της αντίστασης που σχήκαν από το λαό στις πόλεις και θπαιδρο και τράβηξε μπροστά μ' όλο τον αγωνιζόμενο λαό, οργανωμένα πλέον. 'Εγινε το ΕΑΜ. 'Εάν τότε όλα τα παλιά κόμματα δεν έχασαν πολιτικάντικες μάχες αλλά ακολουθούσαν κι' αυτό τον ίδιο σωστό δρόμο με όλο τον όγκο των πολιτικοστρατιωτικών στελεχών, που είχαν πέτρα του πολέμου, δεν θα είχαμε ασύγκριτα καλλίτερα άποτελέσματα και έθνική ένότητα; Γιατί το κακοφαίνεται τώρα και τί θέλουν και κάνουν όλες αυτές τις τσιριτζάντζουλες;

Μη πέρνοντας θέση επάνω στο πολιτικοστρατιωτικό γεγονός όλο το διάστημα της κατοχής 41-43 πώς δικαιολογούν τον εαυτό τους με την αντίδρασή τους στο ΕΑΜ ή το ΚΚΕ; αλλά τότε τί άλλο θέλουν από τη διοίκηση για να βολέψουν την κατάσταση άφου δε βόλεψαν τον εαυτό τους χρόνια τώρα και με πιά δικαίωμα; Κάνουν και άλλο κακό. Μετατρέπουν τον άγώνα σε ταξικό. Αυτό έφεραν τον άλληλοσπαραγμό. 'Ωστόσο όταν το ΕΑΜ άρχισε να πέρνει έκταση σ' όλη την 'Ελλάδα παρουσιάστηκαν και οι κλίκες και καταστάσεις σαν θεματοφύλακες και με την παρουσία αυτών οι άγῶνες επικράτησης αλλά και το ξεκαθάρισμα της θέσης κάθε μιάς όργάνωσης.

Σ' όποιες περιφέρειες ήταν γερή ή αντίδραση και υπερδεμένα τα συνθήματα ή διαφορά λύθηκε δυναμικά, στις άλλες το ΕΑΜ στηρίχθηκε όμαλά στο λαό χωρίς να γίνουν έκτροπα. Σ' αυτό το διάστημα της σύγκρουσης του ΕΑΜ με τις άλλες ψευδοοργανώσεις και προτού όκόμα πάρει διευδύνουσα και έλέγχουσα θέση όλων των όργάνώσεων του έγιναν τα περισσότερα παρatrάγουδα, σφάλματα, άδικίες, άδεξιότητες κλπ. που δε μπορούμε να ξεχάσουμε ή να βάλουμε στη θέση τους. Μετά επιβλήθηκε γιατί στηρίχθηκε στις λαϊκές μάζες και έτσι όδήγησε τον άγώνα εκεί που έπρεπε και επέβαλαν οι άνάγκες της αντίστασης. 'Αλλοιῶτικά δε θα μπορούσε να επιβληθεί και στηριχθεί άφου βάλλονταν και τορπιλίζονταν από παντού. ('Αγγλική πολιτική, Γερμανούς, Βουλγάρους, Μοναρχοφασίστες, Κυβέρνηση Καίρου και πολιτικούς της 'Ελλάδας).

Διηγηματικά και με λεπτομέρειες άρχίζω πάλι από την θπαιδρο για την αντίσταση και τις όργανώσεις. 'Όπως γράψαμε είδαμε την αντίσταση να βγαίνει μόνη της από το λαό. Αυτό έγινε και στη Χαλκιδική. 'Εκτός από την όμνα των χωρικών ενάντια στους χωροφύλακες και κατακτητές για την άπόκρυψη και μεταφορά τροφίμων δεν είχαμε πολλά ζητήματα να αντιμετωπίσουμε. Την άλληλεγγύη την είχαν άνάμεσα στους συγγενείς και φίλους τους οι χωρικοί, σ' αυτά ήξεραν καλά τη δουλειά τους όλοι. Κουκούλια δε παράδωσαν αλλά τ' άβγαλαν μετάξι και τα ύφαναν οι γυναίκες. Τρίχα και μαλλιά οι κτηνοτρόφοι επίσης τα έκαναν έλαιόπανα και ρουχικά διάφορα.

Τά λάδια τα πέρνοοον λίγα λίγα στη Θεσσαλονίκη και μ' αυτά έφο-

δίασαν πολλούς. Τό μέλι επίσης και γενικά όλα τὰ κανόνισαν πρόχειρα και βρήκαν τό τόπο τους. Κλοπή, ληστείες δέν υπήρχαν. Προδότης κανένας. Κατά τόν Αύγουστο τοῦ 41 ἦρθαν 4 Κύπριοι και 8 Βρεττανοί στρατιωτικοί δραπέτες τῶν Γερμανικῶν στρατοπέδων πού κρατοῦνταν αἰχμάλωτοι. Τοὺς περίβαλψαν οἱ χωρικοὶ ὅλοι ἀπ' ὅπου κι' ἂν πέρασαν. Ἐπειδὴ ὅμως ἦταν ἀρκετοί, ἦταν δὲ πρωτότερα καθοδηγημένοι οἱ χωρικοὶ νὰ εἰδοποιοῦν σὲ κείνους πού ἦσαν μιά πρωτοβουλία πάνω στὰ ζητήματα τῆς ἀντίστασης, ἄμα συνέβαινε ἕνα τέτοιο ζήτημα και νὰ μὴ τοὺς φιλοξενοῦν περισσότερο ἀπὸ μιά βραδυὰ γιατί υπήρχε κίνδυνος κατάδοσης, οἱ δὲ Γερμανοὶ δὲ χωράτευαν γιὰ τέτοια ζητήματα ἀλλὰ δίωκαν περισσότερο ἢ ἄλλον μόνο τοὺς περιβάλλοντες αὐτοὺς μὲ τέτοια λύσσα πού υπήρχε φόβος και χωριὸ ἀκόμα νὰ κάψουν και νὰ στήσουν τὰ πολυβόλα στὰ γυναικόπαιδα γιὰ νὰ ἀνακαλύψουν ἕνα ἐγγλέζο.

Μὲ τὴν ἐμφάνιση αὐτῶν ἄμεσα ἐγκαταστήσαμε μιά τέντα αὐτοκινήτου γιὰ σκηνή στὸ βουνὸ κοντὰ στὸ Βατοπέδι τῆς Ὁρμύλιας και κεῖ τοὺς ἐγκαταστήσαμε, τοὺς διατρέψαμε μὲ συνεισφορὲς τῶν χωρικῶν σὲ εἶδος. Βρήκαμε φρόνιμο αὐτό, γιατί ἔτσι ἐξυπηρετούσαμε δυὸ σκοποὺς : α) τὴν ἀσφάλεια τῶν χωρικῶν και β) τὴν ἐξυπηρέτηση τοῦ ἀγῶνα τῶν συμμάχων. Μέσω νὰ τοὺς φυγαδεύσαμε δὲ βρῖσκαμε τὴν ἐποχὴ ἐκείνη ὀργανωτικά. Μέσω Χαλκιδικῆς ὅμως και μὲ τὰ πλοῖα πού προσέγγιζαν στὶς ἀκτὲς τῆς γιὰ σιτηρὰ φυγαδεύθηκαν ἀρκετοὶ τὸ 1941 μεμονωμένα. Ἀπὸ τὸ "Ἅγιο Ὅρος" επίσης φυγαδεύθηκαν ἀρκετοὶ (ἀπὸ Μοναχὸν "Ανδριμον" δυὸ φορές και ἄλλους) μὲ κίνδυνο πραγματικὸ τῆς ζωῆς τῶν αἰχμάλωτων πού τοὺς φύλαγαν.

Στὶς ἀρχὲς τοῦ Σεπτεμβρίου ἀρκετοὶ "Ἕλληνες ἀξιωματικοὶ και ὁπλίτες μὲ 30 Βρεττανοὺς στρατιωτικοὺς περίπου ναύλωσαν ἕνα μηχανοκίνητο πλοῖο, ἐπιβιβάστηκαν στὶς ἀκτὲς κοντὰ στὰ Ν. Μουδανιά και μεσ' ἀπ' αὐτὰ σὺν νὰ πηγαῖν στὸ πανηγύρι κι' ἔβαλαν πᾶωρη γιὰ τὴν Τουρκία! Μετὰ 2—3 ὥρες τοὺς καταδίωξε ἕνα γερμανικὸ καταδιωκτικὸ μέσ' τὸν κόλπο τῆς Κασσάνδρας. Δὲν ξέρω οὔτε ἔμαθα ποῖόν ρόλο ἔπαιξε ἡ Γκεσταπὼ στὴ δουλειὰ αὐτὴ γιατί δὲν μᾶς ἐνδιαφέρει. Ἡμεῖς δὲ γνωρίζομε γιὰ τὴν ὑπόθεσιν αὐτὴ τίποτε ὡς τότε.

Τὸ πλοῖο μόλις ἀντιλήφθηκε τὸν κίνδυνο, τρόβηξε γιὰ τὴν ἀκτὴ. Στὴ Μεταμόρφωση κατόρθωσαν και βγῆκαν οἱ περισσότεροὶ τῇ στιγμῇ πού ἕνα ὑδροπλάνο φάνηκε πάνω ἀπὸ τὸ καῖκι και ἀρκετὰ αὐτοκίνητα γερμανικὸς στρατὸς ἔβδανε στὴν Μεταμόρφωση (Βόζινα) και ἄρχισε τοὺς πυροβολισμοὺς και καταδίωξή τους. Οἱ δραπέτες σκόρπισαν μέσ' τὸ δάσος. Οἱ χωρικοὶ ἀπ' τὴν ἄλλη μεριὰ ἦσαν τὰ μέτρα τους. Συνεννοήθηκαν ἀμέσως ὅλα τὰ γύρω χωριά. Ἐστεῖλαν τοὺς ἀγοφύλακες (ὅχι θέβαια οἱ ἀρχεῖς) κι' ἄλλους πρόθυμους πατριῶτες, τοὺς περιμάρζευαν και τοὺς ἔστεῖλλαν σὲ ἀσφαλὲς καταφύγιο στὸ βουνὸ τοὺς Βρεττανοὺς, τοὺς δὲ "Ἕλληνες τοὺς περνοῦσαν γιὰ χωριάτες ντόπιους. Κατὰ σύμπτωση ἐκεῖ κοντὰ ἦταν και τὸ στρατόπεδο τῶν ἄλλων Βρεττανῶν. Οἱ Γερμανοὶ ἔπιασαν ὅλες τίς διαβάσεις τῶν χωριῶν πού εἶναι γύρω στὸ βουνὸ Βρυσχινό και φύλαγαν νὰ πιάσουν τοὺς δραπέτες. Δὲ πιάσανε κανένα, 4—5 μόνο πού προλάβαν στὴ τελευταία βαρκαδιὰ μὲ τὸν καπετάνιο και δυὸ "Ἕλληνες ἀξιωματικοὺς πού θέλησαν τὴ νύχτα νὰ κόνουν τὸ δίκιο τους σχεδὸ ἐπιστροφῆς στὴ Θεσσαλονίκη και δὲν ἀκούσαν τοὺς χωρικοὺς νὰ μείνουν στὸ χωριὸ πού ἦταν γιὰ νὰ φυλαχθοῦν.

Οἱ ἄλλοι ὅλοι μετὰ τρεῖς μέρες πού δάσταξε ἡ κύκλωση και δίωξή τους, σκόρπισαν οἱ μὲν "Ἕλληνες ὅπου ἤθελαν, οἱ δὲ "Ἀγγλοὶ ἄλλοι ἐπέστρεψαν νὰ βροῦν τοὺς παλιούς φίλους τους σ' ἄλλα χωριά ἢ στὴ Θεσσαλονίκη και μερικοὶ ἔμειναν στὸ στρατόπεδο πού προανέφερα.

Ἐτσι δημιουργήθηκε στὴν περιφέρεια Ὁρμύλιας ἕνα κέντρο διοφύλαξης καθενὸς διωκομένου ἀπὸ τοὺς κατακτητὲς και ἔπρεπε ὀργανωτικὰ πλέον ν' ἀντιμετωπιθεῖ τὸ ζήτημα αὐτό γιατί καθημερινὰ παρουσιάζον-

ταν διάφοροι με τό σκοπό αυτό, έκτός απ' αυτό δέ και μερικούς από τους Βρεττανούς δέν τους δρεσε νά μένουν στό θουνό, ξεφυγαν, ξανα-ερχόντανε κι' αυτή ή δουλειά γίνονταν όταν άρχισε ό θαρύς χειμώνας τοῦ 41—42. Παρ' δλ' αυτό οί χωρικοί με τους ἴδιους Βρεττανούς έκαναν μιá κτιστή καλύβα και κεί ως την άνοιξη πέρασαν τόν καιρό τους. Έφο-διάζονταν από τους χωρικούς με δσα τους αναγκαιοῦσαν γιά τή ζήση τους. Μέρα παρ' ήμέρα, ήτανε πάνω από 20, έννοείται με τους διαβατι-κούς, επί 8 μήνες άκριβώς. πάνω στή μεγάλη πείνα: Δέν άφησαν κανένα νηστικό, γι' αυτό και ή υπόθεση αυτή έχει τήν αξία της, έκοβαν τή μπουκιά τοῦ ψωμιοῦ από τά παιδιά τους και τήν έδιδαν, έγινε αὔθόρ-μητα και μέ δικά τους μέσα. Μερικοί απ' αυτούς, περί τους 15 έστάλησαν στήν Τουρκία, ως τόν Μάιο τοῦ 42, άλλους έπιασαν οί Γερ-μανοί γιατί δέν ήθελαν νά μένουν στό θουνό εάν δέ από τήν πρώτη στιγμή είχαμε επικοινωνήσει με τίς άγγλικές άρχές πολλοί δά διασώ-ζονταν και πολλοί "Έλληνες δά γλύτωναν τό τουφεκισμό και τά θάσανα στίς φυλακές γιά τήν περίθαλψη τέτοιων άν και στή Θεσσαλονίκη άργα-νωτικά έπεδίωκαν νά άντιμετωπίσουν τήν κατάσταση αυτή με τόν ἴδιο τρόπο. "Όταν μιá φορά μετά τό γεγονός τής Μεταμόρφωσης πήγα στή Θεσσαλονίκη και υπέδειξα στήν ΥΒΕ με μέλη τής όποίας είχα σχέσεις νά άσχοληθοῦν με τό ζήτημα αυτό των "Αγγλων, μ' άπάντησαν : Τί πρό-κτορες των "Αγγλων δά γίνουμε;

"Όταν άλλοτε είπα στους ἴδιους: νά άσχοληθοῦν γιά τους κομμου-νιστές και άγρότες, πού είχαν κλεισμένους με υποδείξεις τής χωροφυ-λακής στό στρατόπεδο Π. Μελά μ' άπάντησαν πάλι: τους κομμουνιστές δά βλέπουμε τώρα; Δέν μόρεσα φουρκίστηκα και τους είπα: Τότε σείς δέ κάνετε όργάνωση έθνική αλλά μαυραγορίτικη έταιρία και σέ τί σάς χρειαζόμαστε τότε έσδς τους άξιωματικούς;

Γιά πολύ καιρό δέν τους ξαναπλησίασαμε, αλλά συνεχίσαμε τή προσπάθειά μας αυτή και μέσα στή Θεσσαλονίκη με τους γνωστούς πα-τριώτες, πρώτα βέβαια από κείνους πού κατόγονταν από τήν έπαρχία και ήταν περισσότερο γνωστοί και τής έμπιστοσύνης. Φθάσαμε σέ ση-μείο έλεῦθερα νά συζητάμε και συνενοούμεθα μεταξύ μας στό καφε-νεϊά και στό Πολύγυρο άκόμα, πού ήτανε πάνω από 300 Γερμανοί και ή Γκεσταπό, γιά πολλά ζητήματα Έθνικά και τής Άντίστασης.

"Όλο τό 1941 και 1942 και μήνες τοῦ 43 έτσι πέρασαν με άμοι-βαία έμπιστοσύνη και γενική κατονόηση τοῦ άγώνα από όλους. Άσπ-μαντες μικροκατοδέςεις έγιναν και αυτές άπέτυχαν οί πλειότερες. Τέ-τοια ήταν ή ένότητα τοῦ κόσμου πού μοναχά όποιος είδε τήν αντίσταση στήν πραγματική της όψη μπορεί νά τήν καταλάβει. Τό έπεισόδιο στή Νικήτη μαρτυρεϊ πολλά.

Τόν Ιούλιο τοῦ 42 πήγανε 10 αυτοκίνητα γερμανικός στρατός, πε-ρικύκλωσαν τό χωριό, συγκέντρωσαν τους κατοίκους στήν άγορά, ξεγύ-μνωσαν δυό τρεϊς, έστησαν τό πολυβόλα και άπέλησαν ότι δά σκοτώ-σουν όλους τους Νικητιανούς άμα δέ παραδώσουν τους "Αγγλους πού φύλαγαν. Δέ μαρτύρησε κανένας. Οί τέσσαρες "Αγγλοι πού βρίσκονταν στούς κήπους τοῦ χωριοῦ φυγαδεύθηκαν στό θουνό γιά νά πιασθοῦν όρ-γότερα από χωροφύλακες. Τό χωριό δέν έπαθε τίποτε γιατί δέ βρή-καν στοιχειά, άφησαν στό τέλος και τό γιατρό πού πήραν μαζί τους γιά όμηρο Ίωως. Ποιός τους εκπροσώπευε αυτούς τότε και ποιός τους καθο-δηγοῦσε και διοικούσε; Κανένας, τους οδηγούσε μονάχα ή πίστη και τό υποσυνείδητό τους και ή ψυχική λαϊκή άνωτερότητα.

Τήν άνοιξη και καλοκαίρι τοῦ 42 άφού φυγαδέψαμε τους Βρεττα-νούς και ένα Ρώσο πού είχαν στήν προστασία τους οί χωρικοί, (και μερικούς άξιωματικούς και όπλίτες πού ήθελαν νά πᾶνε στή Μέση Άνα-τολή νά υπηρετήσουν στό/ εκεί έλληνικό στρατό, πού μαθαίναμε ότι ξαναδημιουργούντανε άπάνω σέ καινούργιες θάσεις. Η πρώτη όμαδική

τέτοια αποστολή έγινε από τον συναγωνιστή ταγματάρχη Κώστα με μέσα δικά μας. Μεμονωμένοι ξεφυγαν αρκετοί) άρχισαμε συστηματικά να πέρνουμε οργανωτική θέση σ' όλα τα ζητήματα της παθητικής αντίστασης και με προοπτική την αντιμετώπιση της ένεργου. Έξαναγκάσαμε πλοιάρχους που μετέφεραν λάδια από τα νησιά κρυφά και παρμένα απ' τους Γερμανούς και από τη Χαλκιδική, τα περνούσαν στη Θεσ/νίκη, να παίρνουν και από κανέναν διωκόμενο για τη Μ. Ανατολή. Αυτό άρχισε φά γίνεται παρ' όλες τις δυσκολίες που αντιμετώπιζαμε. 'Απ' αυτή την υπόθεση και από τη σύλληψη ενός πλοιαρίου είχαμε και τα πρώτα 3 θύματα στον "Αγ. Νικόλα (Σπ. Κατσαούνης γιατρός, Παπαλεξίου Γραμμ. Κοινότητας.....) χωρίς άλλες συνέπειες και χωρίς ως τό τέλος να προδοθεί ή να ανακαλυφτεί μία ένεργεια οργανωτική.

Μαθαίναμε ότι στη Δυτ. Μακεδονία και Παλ. Ελλάδα άρχισαν να άναφαίνονται άντάρτικα και ότι από τα νησιά ξεφυγαν πολλοί για τη Μ. Ανατολή. Έμεις στην έπαρχία για την έποχή εκείνη δε βρήκαμε όρδο άκόμα να πιάσουμε τό θουνά. Δέν ήταν άλλωστε πρόσφορο τό έξασος για σαρμποτάς κλπ. Ός τόσο εξακολουθούσαμε να παρακολουθούμε την κατάσταση από κοντά και προχωρούσαμε σταθερά και όμαλά στην ένεργό αντίσταση.

Την 1 Σεπτεμβρίου είχαμε την πρώτη έπικοινωνία με τη Μ. Ανατολή μέσω των Άγγλικών ύπηρεσιών Σμύρνης και τα πρώτα χρήματα (31 λίρες και 1000 δολάρια) για να εξακολουθήσουμε τις προσπάθειές μας φυγάδευσής "Άγγλων και έγκαταστήσουμε ένα πομπό στη Θεσσαλονίκη, δηλ. τον έπί κεφαλής πράκτορα και τον άσυρματιστή με τον πομπό για στρατιωτικές πληροφορίες και κατασκοπεία. Μόλις αποβιβάστηκαν στην Παναγία Άγ. Νικολάου, ή χωροφυλακή συνέλαβε τον άσυρματιστή για ύποπτο και με έκθεση στη Διοίκηση ζητούσε να παραδοθεί στους Γερμανούς. Έπεμβήκαμε και παρακολουθήσαμε τον άσυρματιστή Σ. Β. ως τον Πολύγυρο όπου φανερά από τον πρόεδρο του δικαστηρίου ζητήσαμε την άποφυλάκιή του, γιατί έκτός της άλλης κατηγορίας είχε και την παράβαση διάταξης που δέν επέτρεπε να έχει κανείς περισσότερες από 50 χιλιάδες άπάνω του κι' αυτός βρέθηκε με 500.000. Για να μή παραπεμφθεί στους Γερμανούς, δια προσωπικών φίλων μας αλλά και φίλων της κατάστασης πετύχαμε την άπαλλαγή του με μία μικρή όβαρία 100.000 δραχμών παληάς έκδοσης που κράτησε ό Διοικητής Χωροφυλακής Πολυγύρου Άλ...

Τους δύο αυτούς οδηγήσαμε στη Θεσσαλονίκη, μεταφέραμε και τον άσύρματο και μέσα σε ένα μήνα με πατριώτες και φίλους έξω από τις όργανώσεις που προανάφερα και παράγοντες. ήταν έτοιμος ό άσύρματος για να μεταδίδει τις πληροφορίες. Αναφέρω τό δίκτυο πληροφοριών αυτό, γιατί είναι ίσως τό μοναδικό που κρατήθηκε και εργάσθηκε για καθαρές στρατιωτικές πληροφορίες με άποφασιστικά άποτελέσματα στο κύκλο αυτό επί 1 1/2 χρόνο με μία μικρή διακοπή που αναφέρω στο πιο κάτω ύπόμνημά μου. Είνε άλήθεια ότι τό δίκτυο χρησιμοποιήθηκε και για άλλο σκοπό πολιτικό και ραδιοεργίες αλλά δε ζέφυγε και από τη σωστή του άποστολή. Όταν έγκαταστήσαμε αυτό τό δίκτυο στη Θεσσαλονίκη, άσχοληθήκαμε περισσότερο από μήνα μ' αυτό και ταυτόχρονα ένδιαφερόθαμε και με τους Άγγλους αίχμαλώτους, για συνεννοήσεις με τις όργανώσεις και πατριώτες κάθε τάξης να δίνουν τις πληροφορίες, που θα τους ζητούσαν κλπ. σχετικά με τον άγωνα που βρήκαμε κοινό ένάντια στους έχθρούς. Άργότερα τό 43 όταν έγώ βρισκόμουν στη Μ. Ανατολή ή ύπηρεσία αυτή όργανώθηκε με τό όνομα ΖΕΥΣ. Πολλοί θέλουν να την παρουσιάσουν με δική τους εργασία όπως ή ΠΑΟ που δέν είναι άλλη παρά ή παληά ΥΒΕ, οι μεγαλόσχημοι και Γαλονάδες. Ό Ζεύς έγινε όπως είπαμε τέλεια άπρόσωπος και όλοι όσοι έδιναν πληροφορίες έκαναν απλά τό

καθηκόν τους, πολλοί μάλιστα πληρώνονταν με το παραπάνω. π.χ. Δέ μπορεί να πατρωνάει την υπηρεσία αυτή ο στρατηγός επειδή εΐτανε ένα καιρό επιτελάρχης και έδινε ή τον υπέκλεπταν πληροφορίες, γιατί πληροφορίες δύσγκριτα καλλίτερες έδινε ένας ναυτεργάτης του Τελωνείου Θεσσαλονίκης, ούτε ο ταγματάρχης χωροφυλακής Β. σ' άλλο πομπό, που δέν έδωσαν ούτε μία πληροφορία για τον άγωνα, γιατί οι άλλοι πομποί, όπως θα δοΰμε παρακάτω, είχαν άλλο σκοπό. Δέ μπορεί επίσης να πει ένας άλλος αξιωματικός σάν τον ταγματάρχη της ΠΑΟ Μπ. που ήρθε στο Κάϊρο και αυτοδιαφημίζονταν ότι αυτός ήταν στη δουλειά αυτή κι' όχι άλλος ενώ ή δουλειά του δηλ ήτανε να ταξινομεΐ στρατιωτικές πληροφορίες που του έδινε ή οργάνωση «Ζεύς» από πραγματικούς πληροφοριοδότες. Το δίκτυο αυτό δέν άρχισε άμέσως την εργασία γιατί έπιασαν τον άσυρματιστή οι Γερμανοί αυτή τη φορά, αλλά όταν ήλθε ο άλλος άσυρματιστής, ο Π., μέσον του ίδιου δικτύου μας. Τόν πρώτο άσυρματιστή με το πλοiάριο, που άργότερα έφυγε για την Τουρκία, τόν πειδαναγκάσαμε σάν ακατάλληλο να μας άκολουθήσει, μόλις τόν άφησαν οι Γερμανοί έλεύθερο, επειδή δέν άνακάλυσαν στοιχεία σέ θόρος του.

Τό Σεπτέμβρη του 42 που γίνονταν από μέρους των πατριωτών Χαλκιδικιών αυτά, στη Θεσσαλονίκη είχαμε να άντιμετωπίσουμε και τα ζητήματα αϊχμαλώτων Άγγλων ύστερα από τή σύλληψη δυο στο σπίτι του καθηγητού Ξανθοπούλου και Φρέρ στο συνοικισμό Χαριλάου (δυο μέρες πριν είχαμε ξεπροβοδίσει δυο άλλους) και να άταλάζουμε από τα νύχια των Γερμανών τόν Παπανικολάου, Παπαδήμα και Μαρκόπουλο, άσυρματιστές. Γι' αυτούς ενδιαφέρονταν άξιωματικοί της Υ Β.Ε. Μας είπαν ότι τα κανόνισαν με τους χωροφύλακες που θα τους πήγαιναν να δικάσουν, αλλά ήθελαν 2.000.000 και δέν τα είχαμε. Να οργάνωση! Ή άλλα είχε τότε 200.000... Προσφερθήκαμε να τους τις δώσουμε και δόσαμε 400.000 προκαταβολή. Τήν επομένη ματαιώθηκε ή φυγή τους!

Επόμενο ήτανε ύστερα άπ' αυτά όλα ή γκεσταπώ να άνακαλώψει ότι από τή Χαλκιδική γίνονταν οι δουλειές αυτές. Στο τέλος Όκτωβρίου ήρθαν να με συλλάβουν. Τους ξέφυγα. Τέλη Νοεμβρίου και με το δίκτυο επικοινωνίας που είχαμε επιτύχει, έφυγα για την Τουρκία.

Ός τήν εποχή αυτή δέν είχαμε στη Χαλκιδική ούτε προδοσίες ούτε δΰματα ούτε καταστροφές ούτε γκρίνιες ούτε άντιθέσεις. Τό ίδιο και στη Θεσσαλονίκη σάν κύκλο το δικό μας. Μετά όμως συνέβησαν άρκετά που θα άπομνημονεύσω με λίγες γραμμές, γιατί είναι σχετικά με τή γενική κατάσταση.

Στις άρχές του 1943 οι άγγλικές υπηρεσίες Σμύρνης, με τα στοιχεία που τις έδωσα έξακολούθησαν να χρησιμοποιούν το δίκτυο επικοινωνίας Χαλκιδικής και τις πληροφορίες από τή Θεσσαλονίκη για τις φυγαδεύσεις. Τις υπηρεσίες αυτές στη Σμύρνη τις είχε ένα γραφεΐο του Άγγλικού Στρατηγείου με δρώντα πρόσωπα τόν λεβαντίνο Άγγλο Ριζ και τόν Έλληνα Γονατά. Ένα άλλο γραφεΐο άσχολούντανε για τόν οικονομικό πόλεμο και τις οργάνώσεις που είναι γνωστό στο Κάϊρο σάν ΜΟ4. Τα δυο αυτά γραφεΐα, διαπίστωσα ότι έψαχναν να βροΰν εύκαιρία, τό ένα να σαμποτάρει τό άλλο ή πιο θα παρουσιάσει στο στρατηγείο Μέσης Άνατολής περισσότερη εργασία σάν δική του, ύποκλέποντας τις προσπάθειες των πατριωτών.

Τό ΜΟ4 έστειλε στη Θεσσαλονίκη ένα δικό μας άξιωματικό (Δ. Π.) και μέσω των δικών μας δικτύων Χαλκιδικής 5000 λίρες σέ παραλαβή των θεωρουμένων άρχηγών της Υ. Β. Ε. (Π. και Α.). Ο άξιωματικός αυτός έφερε τα χρήματα και τα παρέδωσε, έγκατέστησε και τόν πομπό με τόν ίδιο τρόπο και πρόσωπα όπως έγκαταστάθηκε και ο πρώτος. Ή Υ.Β.Ε. δέν κατώρδωσε μέσ' τή Θεσσαλονίκη να βρει ούτε ένα δωμάτιο για τόν άξιωματικό αυτό, κρυφώνα για τις λίρες βρήκε. Οι άξιωματικοί αυτοί, που

πῆραν τὰ χρήματα καὶ μιὰ ἐπιστολὴ τοῦ Κανελλοπούλου, ποὺ ἔγραφε ἀρλοῦμπες, προηγουμένως εἶχαν ἐπικοινωνήσει μὲ τὴν ἀποστολὴ Τσιγγάντε τῆς Ἀθήνας καὶ ἀπ' ἐκεῖ μὲ τὸ Κάιρο. (Τοῦ Τσιγγάντε εἶνε γνωστὴ ἡ ἀποστολὴ μὲ 17.000 λίρες καὶ ἄλλες 10.000 ἀργότερα. Ἐγείνει τὸ φθινόπωρο τοῦ 42 ...)

Μὲ τοὺς ἀξιωματικούς αὐτοὺς ὄρχισε ἡ ἐπέμβαση τῆς μοναρχοφασιστικῆς κλίκας στὴν ἀντίσταση στὴν Ἑλλάδα καὶ ἀπὸ τότε μὲ τὶς λίρες αὐτὲς στὴν Ἀθῆνα ξεφύτρωσε ἡ ΕΚΑ, ὁ Ζέρβος καὶ ἄλλες ψευτοοργανώσεις. Στὴ Θεσσαλονίκη ἡ ΥΒΕ μεταμορφώθηκε σὲ ΠΑΟ. Στὴν Κρήτη στέλλονταν ἄλλα ποσὰ μὲ Π. καὶ ἄλλους πολλοὺς ὥστε ἡ ΥΒΕ μεταμορφώθηκε σὲ ΠΑΟ μὲ τὶς 5.000 λίρες κί' αὐτὴ τὴ φορὰ δὲν ἔγιναν πράκτορες τῶν Ἀγγλῶν I... Δὲ χρειάζονταν πολλὰ πράγματα νὰ γίνεῖ μιὰ ὁργάνωση ὅπως θὰ δοῦμε παρακάτω. Ἐνας ἀνθυπολοχαγὸς ἐπὶ κεφαλῇς ἐνὸς δορυματιστοῦ καὶ ἓνα τουρβὰ λίρες γίνονταν ἀρχηγὸς τῆς ὁργάνωσης. Ὅλ' αὐτὰ γιατί γίνονταν; Καθορισμένο πρόγραμμα γιὰ τὶς ὁργανώσεις δὲν εἶχαν. Στὴν ἀρχὴ ἔδιναν ὁδηγίες οἱ ἀποστολὲς αὐτὲς νὰ ἐνισχύουν ὁποιαδήποτε ὁργάνωση καὶ νὰ μὴ ἐξαιροῦν οὔτε τοὺς Κομμουνιστές. Ἀργότερα ἤθελαν νὰ ξέρουν τὴν ἰσορροπία στὶς ὁργανώσεις γιὰ νὰ μὴ ἐπικρατήσῃ τὸ ΕΑΜ, ποὺ ὄρχισε νὰ ἐπιβάλλεται. Βίρα λοιπὸν λίρες κί' ἀποστολὲς : στὴν Κρήτη, στὰ νησιά, στὴ Θεσσαλονίκη καὶ περισσότερες στὴν Ἀθῆνα γιατί ἐκεῖ νόμιζαν ὅτι ἦταν τὸ κουμπί. Κάθε καπετάνιος, ποὺ θὰ προσκυνοῦσε τὴν κατάσταση τοῦ Καίρου, μισοδοτοῦνταν ἀπὸ τὶς ἀποστολὲς αὐτὲς ὥς ποὺ πολλὰς τέτοιες ὁργανώσεις σιγὰ σιγὰ τὶς ἔκαναν ὑποτελεῖς. Τὸ ΕΑΜ στὴν ἀρχὴ καὶ γιὰ λίγο καιρὸ ἐφοδίασθηκε κί' αὐτὸ μὲ τὸν ἴδιο τρόπο, ἀργότερα ὅμως δὲν τοὺς συνέφερε αὐτὴ ἡ δουλειὰ καὶ τὸ σαμποτάραν μὲ τὶς ἄλλες ὁργανώσεις. Ἡ ΠΑΟ, ΖΕΡΒΑΣ, Χίτες, Δυναμικὲς ὁργανώσεις κί' ἄλλα τὰ παρακλάδια τοὺς στὴν Ἑλλάδα μὲ τὴν ὁργάνωση ἱεραρχίας, τῶν ἀξιωματικῶν βασιλοφρόνων, τῶν ἀξιωματικῶν νέων τῆς Σχολῆς, τῆς ὁμάδας Σύνταγματάρχων Μ. Ἀνατολή, ἦταν ὁ κύκλος Κάιρο, Σμύρνη, Ἀθῆνα, Θεσσαλονίκη, Σμύρνη, Κάιρο, τῆς Μοναρχοφασιστικῆς ἀναδημιουργίας!! γιατί ὅλες αὐτὲς ἀπὸ κεῖ κατευθύνονταν, καθοδηγοῦνταν καὶ πληρώνονταν. Γιὰ νὰ κάνουν ὅτινα ἀντίστασης στὸ τέλος τοῦ 43 ποὺ κρίθηκε ὁ πόλεμος; Ὁχι. Ἀλλὰ νὰ χτυπήσουν τὸ ΕΑΜ, καὶ στὴν ἀπελευθέρωση νὰ καταλάβουν τὴν ἀρχή. Οἱ ταγματάρχες πῆραν τὸ μερίδιό τους ὅπως φαίνεται ἀπὸ τὶς πληροφορίες ποὺ εἶχαμε στὴ Μ. Ἀνατολή.

Αὐτὴ ἡ τακτικὴ γιὰ τὶς ὁργανώσεις κρατήθηκε ὥς τὴν ἀπελευθέρωση ἀπὸ μέρους τῆς Μοναρχοφασιστικῆς κλίκας Καίρου ποὺ δὲν εἶχε τὴν ἔδρα τῆς στὴν Ἑλληνικὴ Κυβέρνηση, ἀλλὰ στὸ Ἀγγλικὸ Στρατηγεῖο ποὺ μὲ τὴ Σεκιούριτυ (Ἀσφάλεια) τῆς κανόνιζε καὶ διεύθυνε τὰ πάντα. Ἐκεῖ εἶχε τὴν ἔδρα τῆς καὶ ἡ Μοναρχοφασιστικὴ δική μας κλίκα καὶ ὁ ἀνεύθυνος!! Βασιλῆας. Ἀπὸ κεῖ ἐκπορεύονταν ὅλα. Οἱ ἑλληνικὲς ὑπηρεσίες, ὑπηρεσία πληροφοριῶν (ΥΠ) ἐπιτελεῖτο, ὑπουργεῖα καὶ ἄλλες ὑπηρεσίες, ἦταν ἀπλὰ ὑποπρακτορεῖα ὑποτελῆ καὶ δὲν ἔπαιζαν ἄλλο ρόλο παρὰ μονάχα τοῦ Κομπάρσου καὶ χαφιέ σ' αὐτό.

Ἡ Κυβέρνηση τοῦ Τσουδεροῦ συνειδητὸ ἡ ἀσυνειδητὰ ἐπαιξε τὸν ἴδιο ρόλο. Ἦταν κί' αὐτὴ ὑποτελὴς στὸν τελευταῖο Ἀγγλο σὺνδεσμο λεθαντίνου. Πῶς τώρα αὐτὸς παρίστανε τὸν Ἑλληνα Κυβερνήτη καὶ δημοκρατικὸ δὲ μπόρεσα νὰ καταλάβω γιατί ἐγὼ ἀπὸ μικρὸς ἔμαθα ὅτι δταν κυβερνᾷ ἓνας προνοεῖ καὶ διευθύνει ὁ ἴδιος μὲ τοὺς δικούς του ἀνθρώπους μὲς τὴ δουλειὰ τοῦ νοικοκυριοῦ του. Δὲ διευθύνεται ἀπὸ τὸ φίλο ἢ σὺμμαχο ὅπως ἔγινε μ' αὐτοὺς τρία χρόνια καὶ τώρα ἐξακολουθοῦνε τὸ ἴδιο οἱ ἄλλοι ὅ π ἡ κ ο ο ι κ υ β ε ρ ν ῆ τ ε ς !! στὴν Ἑλλάδα.

Ἐπάνω σ' αὐτὰ δὲ μπόρεσα νὰ μάθω ποίαν οὐ ἦταν οἱ λίρες ποὺ ἔστελλαν μὲ τὰ τσουβαλάκια. Ἑλληνικὲς! Τότε πῶς τὶς χειρίζονταν ἀγγλικοὶ γραφεῖς, ποὺ διηύθυναν νεαρὸι ἀξιωματικοὶ Ἀγγλοὶ λεθαντίνου;

και οι ελληνικές υπηρεσίες έκαναν μόνο παζαρίκια ; Ήτανε αγγλικές. Πώς τότε η Κυβέρνηση δέχθηκε τέτοιες ενέργειες σαν υπεύθυνη που διαλαλούσε ότι ήτανε έναντι του Έλληνικού λαού, αν δεν τ'έκαναν δλοι πλακάκια για τον ίδιο σκοπό ή δε ξέφευγαν από την υποχρέωση και τ'ο καθήκον που καλά ή άσχημα ανέλαβαν και είχαν να εξυπηρετήσουν την Πατρίδα ; ! Ξέρει άρα γε ο Κανελλόπουλος πως δόθηκαν τ'α χρήματα στη Π.Α.Ο. και Τσιγάντε, από ποιό υπηρεσία και πως ή μοναχά σέ ποιούς να δοθούν ; Βέβαια κάτι ήξεραν αλλά και κάτι ήθελαν να επιτύχουν κι' αυτοί. Τό κάτι αυτό από όλα μπορεί να είνε και μοναχά σωστή ελληνική διακυβέρνηση δεν ήταν όπως δεν ήταν και αντικειμενική αντιμετώπιση της ελληνικής πραγματικής κατάστασης στην Έλλάδα, από την όποία έφυγαν σαν ξένοι και σαν ξένοι αντιμετώπισαν και την άλλη ελληνική κατάσταση της Μ. Ανατολής, που φώλησαν γιατί κι' εκεί τ'έκαναν μούσκεμμα όπως θά δούμε πιά κάτω σαν Έλληνες και σαν κυβερνήτες.

"Όταν έφθασα στη Σμύρνη ή πρώτη μου δουλειά ήταν να γνωρίσω τ'α αγγλικά γραφεία, με τ'α όποτα συνεργασθήκαμε στη Χαλκιδική και Θεσσαλονίκη. Ή έντύπωση μου ήταν πενιχρά από τή πρώτη στιγμή. Άντικρυς πρώτα τ'ο Γονατ'ό, που τόν νόμιζα για ύποπτόξενο ή άπεσπασμένο από την ελληνική Κυβέρνηση στις αγγλικές υπηρεσίες α) γιατί αυτός έστειλε μηνύματα με τόν Ριζ στούς συναγωνιστές Χαλκιδικιώτες, β) γιατί έτσι μ'ας τόν παρουσίασαν όσοι έρχόντανε απ' εκεί καπετανέοι και άποστολές. Ένώ ήτανε απλός υπάλληλος στη Άγγλική μυστική υπηρεσία και ταυτόχρονα π. άκτορας της μοναρχοφασιστικής κλίκας του Καίρου δηλ. της Μυστικής Άγγλοελληνικής Υπηρεσίας που ανέφερα ότι διεύθυνε τ'α πάντα. Με ζήτησανε διάφορες πληροφορίες και με περιποιήθηκαν κάτι καλλίτερα από μερικούς άλλους όχι όμως και από γυναίκες ήδοποιούς και συζύγους ή φιλενάδες άξιωματικών της παρέας. Αυτές έπερναν διασπτήριο κατ' εύδειαν για τ'ο Κάιρο και δε περνοθσαν από καραβιντές στο Χαλέπ.

Άντί για πληροφορίες έκανα μιά έκθεση για την κατάσταση στη Θεσσαλονίκη και Χαλκιδική (τέλη Νοέμβρη 1942). Μ' αυτή ζητούσα άριστα πράγματα για τις άργανώσεις και να επιστρέψω στην Έλλάδα, γιατί γι' αυτό τ'ο σκοπό πήγα ως εκεί. Με τ'ο δίκτυο επικοινωνίας, που έμεις δημιουργήσαμε, τ'ο ταξείδι τ'ο βρήκα εύκολο.

Πέρα τ'ο δρόμο του Καίρου, που πέρασαν δλοι όσοι έφθασαν στη Μ. Ανατολή. Μ'ό έίπαν ότι θά πήγαινα συστημένος. Δεν τ'ο πολυπίστεψα και με μικρή περιπέτεια, με καραντίνες κλπ. κατόρθωσα να φθάσω στο Κάιρο, τή μιά φορά ως δ'ήδεν άπεσταλμένος τών αγγλικών υπηρεσιών, την άλλη σαν Έλληνας παλός άξιωματικός που ήμουνα κλπ.

"Όμολογώ ότι εγώ έφθασα στο Κάιρο με τις λιγώτερες φασαρίες και περιπέτειες "Όλοι οι άλλοι, που δεν πήγαιναν με τ'ο πασαπόρτ τών κλικών, τραβούσαν τ'ο διάβαλό τους στην Τουρκία και Συρία. Πιά πολύ όμως στην Τουρκία, γιατί εκεί γινόντανε τ'ο Κουτρουάλη τ'ο πανηγύρι. Από τή μιά μεριά οι Τούρκοι, δλους πήγαιναν μόνοι τους από τ'α νησιά και με μέσα δικά τους, τ'ους έφερναν δυσκολίες, πολλούς τ'ους γύριζαν πίσω, μερικούς σ'ότωσαν και τ'ους άλλους τ'ους έστειλαν σέ στρατόπεδα όπως στη Νιγδη και άλλοο. Οι ελληνικές υπηρεσίες επενέβαιναν. Είχαν και άρμόδιο άνώτερο άξιωματικό κοντά στη πρεσβεία για τή δουλειά αυτή. Τι έκαναν όμως; Έπαιζαν με τ'ο χαρτζιλίκι και μπαξίσι, δουτούσαν οι Τούρκοι ως πού να θγει μιά παρτίδα, δουτούσαν οι πρεσβείες, δουτούσαν οι αγγλικές υπηρεσίες, στών ελληνικό Δημόσιο πλοίο. Τό ξύλο π'ό έφαγαν μερικοί δικό μας από τ'ους Τουρκαλάδες, έπειδή δεν έκτελοθσαν τις διαταγές τους, δεν λογαριάζεται, ούτε οι άλλοι έκβιασμοι κατά τήν άποβίβαση τών Έλλήνων αούτων.

Τ'α ελληνικά Προξενεία και ή υπηρεσία πληροφοριών Σμύρνης έκα-

ναν τεμενάδες στους πασάδες και έξυμνούσαν τη πατροπαράδοτη φιλία μας! 'Αλλά αυτά ως τα πούν άλλοι που τα είδαν καλλίτερα. 'Εγώ διαπιστώνω μονάχα ότι η πολιτική θέση όλων των ελληνικών υπηρεσιών στη Τουρκία ήταν κωμικοτραγική, αίσχρo κατάντημα της έννοιας ανθρώπων που εκπροσωπούσαν ένα τόσο ιστορικό Έθνος και με τέτοιους αγώνες. Οι 'Αγγλικές υπηρεσίες κάτι καλλίτερο έκαναν. Πλήρωναν 15-20 λίρες χρυσές στο καπετάνιο μοναχό να φέρει μία καϊκιά ανθρώπους. Πλήρωναν κεφαλαίικα για κάθε Έγγλέζο άλλη μία λίρα! Πλήρωναν μπαξίσι στους τελώνες, φρουρούς, καθάσδες και στους πασάδες πλειότερα για να περάσουν μερικούς αξιωματικούς από τα οργανωμένα δίκτυα. Πλήρωναν για να ντύσουν τους κυρίους αυτούς, που περνούσαν για Κύπριους. Πλήρωναν και πλήρωναν και το χαρτζιλίκι τους άκομα, στο φασιστικό ανθρωποεμπόριο αυτό, γιατί ο λαουτζίκος έπερνε άλλο δρόμο. "Εφθανε στη Μ. Α. νατολή μέσα από τα παλιόχανια, στρατόπεδα κλπ. Πάλι ξαναρωτάμε, ποιανού ήταν τα χρήματα αυτά γιατί ως τώρα δεν απέδωσε κανένας λογαριασμό; Οι ανάγκες του πολέμου το απαιτούσαν, δά πουν μερικοί. Πάει καλά, μά πόλεμος ήτανε αυτός ή διαβολοκορτίσματα του δημοσίου πλούτου και έθνικό ξεχαρβάλωμα; 'Ο Γκούρρος που είναι και οικονομολόγος δά απαντήσει, έμεις ως συνεχισουμε το θέμα μας για τις οργανώσεις.

Τό ταξίδι ως το Κάιρο με δίδαξε πολλά. Έμαθα εκεί το γενόρη του 43. 'Η 'Ελληνική Κυβέρνηση ήταν σκόρπιση. 'Ο Γκούρρος, Βασιλίκος βρίσκονταν στο Λονδίνο, ο Κανελλόπουλος, αντιπρόεδρος πήγε κ. αυτός εκεί για να λύσει τα Βαλκανικά ζητήματα, γιατί ο 'Ηντεν τόν καιρό εκείνο έκανε μία δήλωση εύνοϊκή για τη 'Αλβανία! Σέ λίγες μέρες γυρσε πίσω. Τα κυβερνητικά και έλληνικά χάλια ήτανε στα προέστιά των γεγονότων του Μάρτη του 1943. Είχαν αίσχρo κυβερνητικά χάλια με δλη τη σημασία της λέξης, δεν ξέρω να γράψω παραπάνω.

Δέν πλησίασα καμιά από τις υπηρεσίες αυτές. Πήγα και εύρεται στα 'Αγγλικά Γραφεία του Στρατηγείου να αναμείσθηκα σάς άγων της μόνας και με άλλες εκδόσεις μου τους κατατόπισα για τα ζητήματα της Θεσσαλονίκης και έπαρχίας μου και άρχισα άμεσα τις συνεννοήσεις μου για την έπιστροφή μου. "Όταν μία φορά μου είπαν να δώ τις ελληνικές υπηρεσίες, απάντησα: «'Εγώ με σάς συνεργάσθηκα για τον κοινό άγώνα, με σάς πρώτα δέλω να κανονίσω τα περισσότερα για την αντίσταση. Με την 'Ελληνική Κυβέρνηση και τ. Π. με τα χάλια που έχουν, 'έ βλεπω σέ τί μπορούν να βοηθήσουν τον άγώνα και μάς για τα δικά μας ζητήματα μπορώ να διαπραγματευτώ μόνος μου με την 'Ελληνική Κυβέρνηση. Μ' είχαν ανάγκη τότε γιατί είμαστε οι πρώτοι που επικοινωνήσαμε στη Μακεδονία και οι πρώτοι που παρουσιάσαμε θετική έκβούλευση στο κοινό άγώνα αλλά και σ' αυτούς.

Ός τόν Μάρτιο είχα συνεννοήσεις και καθημερινές εξετάσεις τ μία μέρα για το ένα ζήτημα, την άλλη για να μου πούν ότι ήμουν φίλο ξενούμενός τους που δέν τό δέχθηκα, και την άλλη για να τους υποδείξω αξιωματικούς με άποστολές στη Μακεδονία, που τότε δέν εύρισκον κανένα. Αύτά όλα έγιναν κανονικά και φαινομενικά με πλήρη άστανόηση του άγώνα από τα Γραφεία, με τα όποια συνεργάζόμουν.

Στις άρχές 'Απριλίου, άφου τους υπέδειξα γνωστούς αξιωματικούς και τους έδωσα όλα τα στοιχεία που ήξερα, έμεινα σύμφωνος με τό Μ.Ο.4 να έπιστρέψω ο ίδιος στη χαλκιδική, πράγμα που ζήτησε άκομα από τη Σύμωρη. 'Ο σκοπός της έπιστροφής μου για τόν όποιο με ναμε σύμφωνοι ήταν:

Θά επέστρεφα, δά προετοίμαζα την στρατιωτική οργάνωση χαλκιδικής, που δά έμενε μυστική. Ένοπλο αντάρτικο τμήμα δά χρησιμοποιούσαμε μικρό για την ασφάλειά μας. Θά μάς ένίσχυαν με μέσα πολεμικά, με ρίψεις από αεροπλάνα. Τά όλα αυτά δά τό φυλάγαμε να

ἐπέμβουμε όταν δά ἦτανε ἀνάγκη στό ἀεροδρόμιο Σέδες καί στή Θεσσαλονίκη.

Σαμποτάζ δέ δά γίνονταν. "Όταν γίνονταν ἡ ὁργάνωση (ἀποδλέ-
παμε στήν ἐπανασύνταξη τῶν δυῶ Συνταγμάτων πού εἴχαμε στήν 'Αλβα-
νία). Θά ἔρχονταν καί ὁ ταγματ. Κώνστας σάν στρατιωτικός διοικητής.
'Εγώ δά ἔμενα σάν πολιτικός καθοδηγητής. Στίς ἄλλες ὁργανώσεις στή
Μακεδονία δέ δά εἴχαμε καμμιά ἐπέμβαση ἢ παρέμβαση, ἀναλόμθανα
τήν ὑποχρέωση μόνο νά χρησιμοποιηθεῖ σάν σύνδεσμος μεταξύ αὐτῶν
καί τοῦ 'Αγγλικοῦ Στρατηγεῖου.

"Όταν ἔφθασα στή Σμύρνη γιά λίγες μέρες πῆγε καλά ἡ ὑπόθεση
αὐτή, ἐτοιμάσθηκε καί τό πλοῖο μέ τό ὅποιο δά περαιώνομαν στή
Χαλκιδική. Στό μεταξύ αὐτό ὄρχισαν νά ἔρχωνται καί οἱ ὀξωματικοί πού
ὑπέδειξα ἐγώ στό διάφορα γραφεῖα μέ ἀποστολές. 'Ηρθε καί μιά ἀπο-
στολή ἀπό τή Χαλκιδική μέ μερικούς παληούς συναγωνιστές μου, ἀπό
τούς ὁποίους πληροφορήθηκα τά καθέκαστα. Τή παραμονή τῆς μέρας, πού
δά φεύγαμε μοῦ δημιουργήθηκε ἕνα ζήτημα ἀπό τό Γραφεῖο Πληροφοριῶν
καί φυγαδεύσεων, μέ τό ὅποιο δέν εἶχα πᾶσει νά συνεργάζομαι. 'Επᾶνω
στή συζήτηση διαπίστωσα ὅτι τά γραφεῖα αὐτά ἐπεδίωκαν νά ἐγκατα-
στήσουν πρακτορεῖα τους μέσω ἡμῶν ἀλλά τήν πρωτοβουλία καί καθο-
δηγήσεις νά ἔχουν αὐτοί. "Ἔτσι ἄλλως τε κανόνισαν τά ζητήματα στό
διάστημα πού ἔλλειπα. 'Ονόμασαν μάλιστα καί τίς ὁργανώσεις αὐτές
«ΡΙΖ» ! ! Στίς ὑποθέσεις αὐτές, ἐπειδή ἔμαθα τί γινότανε στό δίκτυο
Εὐβοίας καί Κρήτης καί ποίους μετέφεραν εἶχα ἀντιρρήσεις. 'Αρνήθηκα
νά τους ἐξυπηρετήσω κάτω ἀπό τέτοιες συνθήκες δηλαδή νά θάλω τους
χωρικούς νά ἐξυπηρετοῦν μοναρχοφασιστικές σκοπιμότητες. Νά μεταφέ-
ρουν δηλ. ἐκεῖ κάτω ὁργανέττα τους ὀξωματικούς καί στό τέλος νά
ἀλληλοπετασκοφοῦν γιά τό σκοπό αὐτό.

"Η ὑπόθεση πῆρε ὀξύτατη μορφή μεταξύ τῶν δυῶ Γραφείων αὐτῶν
καί τοῦ ΜΟ4 πού ὑποστήριζε τίς ἀπόψεις μου. Τό ἀποτέλεσμα ἦταν νά
μέ πειδαναγκάσουν νά ἐπιστρέψω στό Κάϊρο γιά νά κανονίσουν ἐκεῖ οἱ
διευθύνσεις τοῦ Γεν. Στρατηγεῖου τό ζήτημα. Στήν ἐκκλήσή μου στή τότε
Κυβέρνηση Καΐρου νά διατάξουν τίς ἐλληνικές ὑπηρεσίες Σμύρνης νά συ-
νεργασθοῦν μέ μέσ καί μοῦ χορηγήσουν τό μέσα νά ἐπιστρέψω, ἐκώφευ-
σαν, καίτοι τήν Κυβέρνηση αὐτή, πού ἄλλαζε μετά τά γεγονότα τοῦ Μαρ-
τίου, τή θεωρούσαμε τότε φιλική καί εἶχα ἐπιτύχει ἀπό τό 'Αγγλικό Στρα-
τηγεῖο νά ἔχω καί μ' αὐτήν ἐπικοινωνία.

Στό Κάϊρο ὁφοῦ μέ βασάνισαν ὡς τό Σεπτέμβριο μέ τό σήμε-
ρα ὁριο δά φύγει, μιά μέρα μοῦ εἶπαν ξερά: Δέν ἀφίνει ἡ μυστική ὑπηρε-
σία νά ἐπιμτρέψης στήν 'Ελλάδα. Στό μεταξύ ὑπέβαλα τό παρακάτω ὑπό-
μνημα καί πῆρα πολιτική θέση σάν μέλος τῆς ἐπιτροπῆς Συντονισμοῦ
ὁ Αἰγῶνα Εἰς καί δέν μπόρεσα νά συνεχίσω τίς ἐνέργειές μου γιά τίς
ὁργανώσεις τῆς Β. 'Ελλάδας, πού πῆραν, ὅπως πληροφορήθηκα ἀπό δικούς
καί συναγωνιστές, τόν κατήφορο ὅπως τό διατυπῶνω στό ὑπόμνημά μου
αὐτό. "Ο σκοπός τῆς παρεμπόδισης τῆς ἐπιτροπῆς μου ἔγινε καταφανής.
"Ἦθελαν νά μέ χρησιμοποιήσουν σάν ὄργανο τῆς μυστικῆς ἀγγλικῆς πο-
λιτικῆς. Δέν ἐπέτυχαν. Κατόρθωσαν ὅμως μέ τήν παρεμπόδιση μου αὐτή
νά φέρουν σύγχυση στή Θεσσαλονίκη καί Χαλκιδική γιατί ἀπό τότε λάν-
σاران τήν ΠΑΟ, πού ἐγώ προσπαθοῦσα νύ σαμποτάρω ἀπό δά καί ἔφε-
ραν τίς ἀντιθέσεις στό Λαό. "Η σύγκρουση τῆς Π.Α.Ο. καί ΕΑΜ προήρθε
ἀπ' αὐτοῦ, γιατί ὅμα δέν ἐνισχύονταν ἡ πρώτη μέ λίρες δέ δά παρουν-
οῖσε καμμιά ὁρση ὅπως δέ παρουσίασε ὡς τό 1943 τίποτα μᾶ ἀπολύ-
τως τίποτα γιά τόν ἀγῶνα τῆς 'Αντίστασης.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΑΓΑΠΗΤΟΣ
Πρώην Βουλευτής Χαλκιδικής

Κάϊρον 18 Νοεμβρίου 1943

Τους κ. κ. Πρόεδρον καὶ Ἀντιδρον τῆς Ἑλλην. Κυβερσεως
καὶ τὰς Ἀγγλικὰς Ὑπηρείας Ἑλλην. Ὑποθέσεων
Εἰ ταῦθα

Κύριοι,

Ἐπανερχόμενος καὶ πάλιν διὰ πολλοστήν φοράν, ἐπὶ τοῦ ζητή-
ματος τῶν εἰς Θεσσαλονίκην καὶ Χαλκιδικὴν Ὀργανώσεων καὶ τῆς
ἐγκαταστάσεως τῶν διαφόρων Ὑπηρεσιῶν καὶ Πρακτόρων ὑπὸ τῶν
Ἀγγλικῶν Ἀρχῶν, συνοψίζω τὰ διατρέξαντα καὶ τὴν δημιουργηθεῖ-
σαν ἐκεῖ κατάστασιν πρὸς πρόληψιν περαιτέρω ἀνωμαλιῶν καὶ διὰ
τὸν ἔλεγχον τῶν ἀρμοδίων, οἵτινες ἀδείκτως ἐπιπολαίως ἢ ἴσως καὶ
ἰδιοτελῶς ἐνεργήσαντες, ἐγένοντο πρόξενοι ἀτασθαλιῶν πρὸς μεγά-
λην ζημίαν τοῦ κοινοῦ ἀγῶνος.

1) Εὐθὺς μετὰ τὴν Γερμανικὴν κατοχὴν καὶ ἐκ συμφώνου μετὰ τὸν
Μητροπολίτην Κασσανδρείας, ἦλθον εἰς ἐπαφὴν πρὸς τὰ πλείστα
ἱκανά πατριωτικὰ στοιχεῖα τῆς Χαλκιδικῆς καὶ ἀπὸ κοινοῦ ἐπιδιώξαμεν
τὴν ὀργάνωσιν τοῦ Νομοῦ, με σκοπὸν τὴν ἀμεσον παθητικὴν ἀντίστα-
σιν ἐναντίον τῶν εισβολέων, τὴν ἐνίσχυσιν τῆς Ἐθνικῆς Ἀλληλεγγύης
με ἀπώτερον σκοπὸν τὴν στρατιωτικὴν συγκρότησιν δι' ἐνεργὸν ἐν
καιρῷ δράσιν, παραμερίσαντες κάθε πολιτικὴν ἢ πολιτειακὴν σκέψιν.

Τὰ ἀμεσα ἀποτελέσματα τῶν προσπαθειῶν μας ἦσαν:

1) Ἡ ἐμπέδωσις τῆς Ἐθνικῆς συνοχῆς καὶ ἡ πλήρης κατανόησις
τῶν αἰωτέρω ἐπιδιωκομένων ὑπὸ τῆς ὀργανώσεως σκοπῶν ἀπὸ ὅλους
τοὺς κατοίκους τῆς Χερσονήσου, εἰς τρόπον ὥστε νὰ μὴ παρουσια-
σθῇ οὐδεμίαν περίπτωσιν προδοσίας ἐπὶ 1 1/2 ἔτος.

2) Ἡ πραγματοποιήσις τῆς περιθάψεως καὶ φυγαδεύσεως Ἀγ-
γλῶν καὶ Ἑλλήνων στρατιωτικῶν ἐπὶ ἐν ὁλόκληρον ἔτος ἀποκλειστι-
κῶς διὰ τῶν ἰδίων μας μέσων καὶ δαπανῶν.

3) Ἡ ἐγκατάστασις Ἀγγλικῶν Ὑπηρεσιῶν εἰς αὐτὴν ταύτην τὴν
πόλιν τῆς Θεσσαλονίκης.

Κατ' ὁκολουθίαν τούτων προέβημεν εἰς παρομοίας ὑποτιθεῖς
ἐνεργείας καὶ ἐντὸς τῆς Θεσσαλονίκης ὅπου ἦλθαμεν μὲν εἰς ἐπιφάνειαν
μὲ τὰς ἐκεῖ διαφόρους ὀργανώσεις, αἵτινες ὁμῶς κατ' οὐδὲν μᾶς ἐνί-
σχυσιν περιορισθεῖσαι εἰς τὸ νὰ μᾶς δεχθοῦν ὡς συνεργάτας, ὁμο-
σπόνδους καὶ ἀκολουθοῦντας κοινὰ συνθήματα.

II) Κατὰ Μάϊον 1942 ἐπικινυνώσαμεν μεθ' ὧν διὰ τοῦ Ἐπ-
σηναγοῦ ΗΘΒΕΛΛ, Ταγματάρχου Κώνστα, Ὑπιδάρχου Παλιμῶν καὶ
ἀεροπόρου ΚΙΝΣΙ.

Ἐντούτοις ἡ ὕπηρεσία Σμύρνης δὲν ἔστειλεν πλοῖον παρὶ μετα
4 ὅλους μῆνας ἤτοι κατὰ Σεπτέμβριον, ἀλλὰ καὶ τότε δὲν παραλαβὼν
οὐδὲ ἓνα διακομίστημον καὶ ἡ τακτικὴ ἐπικοινωνία δὲν πραγματοποιήθη
παρὰ κατὰ τὸν Ὀκτώβριον 1942. Εὐνόητον τόσον ἡ προσπάθειά μας
διὰ τὴν περιθάψιν καὶ φυγαδεύσιν Ἀγγλῶν καὶ Ἑλλήνων στρατιω-
τικῶν θὰ ἦτο ἀσυγκρίτως ἀποτελεσματικώτερη εἰάν δι' ἐπεριούζετο εἰς
τὰ ἴδια μας πενιχρά μέσα εἰς τὸν Ὀκτώβριον 1942.

Εἰς αὐτὴν τὴν ἀδικαιολόγητον ἡράρεσιν ὀφείλεται ἡ τύλῃσις
38 καὶ πλέον στρατιωτικῶν Ἀγγλῶν ὡς ὅν, κατὰ τὰς πληροφορίες ἡμῶν
γενῶν οἱ ὅποιοι τοὺς εἶχαν περιθάψει, τῶν τελευταίων τοῦτον
ἐξετελέσθησαν (καθηγητὴς Ξανθοπούλου 2).

Ἡ ἐν τῷ προκειμένῳ ὁμῶς τῆς ὕπηρεσις Σμύρνης εἶναι
τόσον μάλλον ἀσύγγνωστος, καθότι ἐκεῖ ὁμοίως ὡς καὶ πρὸς τὴν
Χαλκιδικὴν καὶ Θεσσαλονίκην τὸ ὅτι οὐκ ἐφύλαττο ἐλθεῖν πρὸς τὴν
νάντησιν μας (ἴδε ὑπόμνημά μου Νοεμβρίου 1943).

III) 'Από Σεπτέμβριο 1942 συνεχίζοντας τὰς προσπάθειάς μας, ἐγκατεστήσαμεν εἰς Θεσσαλονίκην Πρακτορεῖον πληροφοριῶν καὶ συνεδράμαμεν τὰς ἐκεῖ ὁργανώσεις πατριωτῶν πρὸς ἀπελευθέρωσιν συλληφθέντων ἀεροπόρων (Παπανικολάου—Παπαδήμα) καὶ πρὸς φυγὰς τῶν ἀπομεινάντων ἐκ τῶν ἀτυχῶν ἀποστολῶν Φίλιππίδου, Βασιλείαδου καὶ Ἀγγλῶν (Υπόμνημα πρὸς Ἀγγλικὰς Ὑπηρεσίας Φεβρουαρίου 1943). Τὸ Πρακτορεῖο τοῦτο ἐπέτυχε τελείως τοῦ σκοποῦ του χάρις εἰς τοὺς ἐν Θεσσαλονίκῃ πατριώτας καὶ τοὺς ἀξιωματικούς (Υπόμνημα Φεβρουαρίου, Ἀπριλίου 1943).

IV) 'Εν τῷ μεταξύ (Ὀκτώμβριος 1942) διαφυγὼν τοὺς Γερμανοὺς, οἵτινες προσεπάθησαν νὰ μὲ συλλάβουν, καὶ πεισθεὶς διὰ πρὸς καιρὸν καθόλουτο ἀδύνατος ἢ ἐκεῖ παραμονή μου καὶ ἐλευθέρᾳ κίνησις, ἀφοῦ ἐτακτοποίησα τὰ ἐκεῖ πράγματα, κατόρθωσα διὰ τοῦ δικτύου μας ἐπικοινωνίας νὰ διαπεραιωθῶ εἰς Σμύρνην, ὅπως ἐκθέσω διὰ ζωῆς τὰ τῆς καταστάσεως καὶ ζητήσω ἐνίσχυσιν τοῦ ἀγῶνος μας δι' ὀπλῶν καὶ λοιπῶν ἐφοδίων, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ προγράμματός μας (Υπόμνημα Νοεμβρίου 1942).

V) 'Η ἐκθεσίς μου ἐνεκρίθη ἀπὸ τὰς ἐνταῦθα Ἀγγλικὰς Ὑπηρεσίας καὶ ἀπεφασίσθη ἡ ἐπιστροφή εἰς Μακεδονίαν κατὰ Μάρτιον 1943. 'Επὶ τούτῳ μετέβην κατ' Ἀπρίλιον 1943 εἰς Σμύρνην. 'Εκεῖ διεπίστωσα μετ' ἐκπλήξεως, ὅτι κατὰ τὸ διαρεῦσαν διάστημα ἡ Ὑπηρεσία Πληροφοριῶν καὶ Μεταφορῶν Σμύρνης μεθόλως ἀκολουθήσασα τὰς ὑποδείξεις μου περὶ τοῦ τρόπου ἐνεργείας ἐπὶ τῇ βάσει στοιχείων ὅτινα εἶχον θέσει ὑπ' ὄψιν τῆς (Υπόμνημα Ἰανουαρίου—Φεβρουαρίου 1943) ἐχρησιμοποίησε τὰς ὁργανώσεις καὶ τοὺς πατριώτας ὡς ἀπλά ὄργανα, ἀνευ οὐδεμιᾶς αὐτοβουλίας, καὶ χρηματοδοτήσας ἐνίους ἐξ αὐτῶν ἀπερισκέπτως, ἐνεσπείρεν τὴν σύγχισιν καὶ ἐδαμνιούργησεν ἐπικινδύνους ἀντιθέσεις, προσωπικὰς καὶ τάσεις ἰδιοτελεῖ. ὥστε νὰ κταντήσῃσιν αἱ μὲν μεταφεραὶ ἀνθρωποεμπόριον, αἱ δὲ πληροφορίες πρακτορεῖον ραδιοεργασιῶν. Κατ' ἀκολουθίαν ἐξησθενήθη τὸ ἀρχικὸ φρόνημα τῶν ἐργαζομένων πατριωτῶν, οἵτινες ἐστερήθησαν τὴν ἱκανοποίησιν τοῦ συναισθήματος ὅτι εἰσέφερον εἰς τὴν κοινὴν Ἑθνικὴν προσπάθειαν.

'Εν συνεχείᾳ πρὸς τὰ ἀνωτέρω, ἂς μοὶ ἐπιτραπῇ ν' ἀναφέρω ὅτι ὁ κ. Ρήζ ἐνώπιόν μου εἰς τὴν Σμύρνην ἐπιτιλοφόρησεν τὰς ὡς ἀνω ἀστόχους ἐνεργείας ὡς ὁργανώσιν Ρήζ" καὶ ὁλως παραδόξως ἀντελήφθη ὅτι εἰς ἕνα ἐκ τῶν χαρτῶν εἶχον καθορίσει τὴν περιοχὴν ἐνεργείας τῆς ὁργανώσεως Ρήζ" εἰς ἣν ὡς ἐπληροφορήθη, δὲν ἐπέτρεπε αὐτῇ τὴν ἀνάμειξιν τῶν λοιπῶν Ἀγγλικῶν καὶ Ἑλληνικῶν γραφείων. Τοῦτο προφανῶς δὲν εἶχεν ἄλλον παρὰ τὸν ἰδιοτελεῖ σκοπὸν νὰ παρουσιάσῃ πρὸς τὰς προϊστάμενας τῶν Ὑπηρεσίας ἐργασίαν προσωπικὴν τῶν καὶ σκοπιμότητος.

Κατὰ τὸν Ἰανουάριον 1943 ἀφ' ἧς εἰς Σμύρνην ἐκ τοῦ Δικτύου 303 ὁ Λοχαγὸς Μπάλας. Οὗτος κατόπιν συνενόησεως μὲ τοὺς κ. Ρήζ, Γονατὰ καὶ Σάγγαν ἀνεχώρησαν εἰς Μακεδονίαν ἀποκομίζων 80 χροῦσας λίρας. Μετέβη μέχρι Θεσσαλονίκης μεταφερόμενος ἢ ἀδηγοῦμενος ἀπὸ τὰ δίκτυα Χαλῆς ἰδικῆς, παρέμεινε εἰς Θεσσαλονίκην ἐπὶ 4 ἡμέρας καὶ ἐπέστρεψεν εἰς Σμύρνην διὰ νὰ τοῦ ἀπονεμηθῇ ὁ Πολεμικὸς Στουρὸς.

Τὴν περίπτωσιν αὐτὴν ἀναφέρω ἀπλῶς ὡς δείγμα τῶν ἀστόχων ἐνεργειῶν τῶν ὑπηρεσιῶν Σμύρνης, αἵτινες ἐνεπνέοντο διαρκῶς ἀπὸ καθαρὰν ἰδιοτέλειαν.

Αἱ ὑπηρεσίαι Σμύρνης ἠδύνατο νὰ ἔχουν διὰ δῆποτε ἡθελον ἀπὸ τὴν Θεσσαλονίκην μέσω τοῦ ἐκεῖ ἐγκαταστημένου ὑπιδάρχου Παλαμίδου, ὅστις παρέμεινε ἐκεῖ ἐπὶ 7 μῆνας μὲ κίνδυνον πραγ-

ματικών της ζωής του, και δέν απέμακρύνθη εκείθεν παρά αφοῦ ἔξεα πλήρωσεν τὴν ἀποστολὴν του.

Τὴν ἱεροκρυφίαν ταύτην ἐνέργειαν τῶν ἀνωτέρω ὑπηρεσιῶν ὑπογραμμίζει καὶ τὸ ὑπόμνημα τοῦ ρηθέντος λοχαγοῦ πρὸς τὴν Υ. Π. (Μαρτίου).

Ἄρ' ἐτέρου λόγῳ τῆς συγκρίσεως ποῦ προέκυψε ἀπὸ τὰς ἐν λόγω ἐνεργείας τῶν ὑπηρεσιῶν Σμύρνης πολλοὶ ἐξ ἐκείνων οἱ ὁποῖοι εἶχον προσφέρει πραγματικὰς ὑπηρεσίας εἰς τὸν ἀγῶνα ἀφίχθησαν εἰς Σμύρνην ἐκ Θεσσαλονίκης καὶ Χαλκιδικῆς διὰ νὰ καταλήξουν οἱ μὲν ὑπῴντι εἰς τὸ ΓΕΝΣ ἢ ἄλλου ὅπου νὰ καθαρῶν πατάτες, οἱ δὲ β. θμοφόροι εἰς τὸν κάλαθον τῶν ἀχρήστων τῆς Μέσης Ἀνατολῆς ὡς ὁ ὑποφαινόμενος.

Ἀλλὰ καὶ πολλοὶ ἀποδοκιμάζοντες τὰς ἐνεργείας τῶν ὑπηρεσιῶν Σμύρνης, ἐστρεψαν τὴν ἠθνικὴν τῶν δρᾶν πρὸς ἄλλας κατευθύνσεις ἐξ οὗ σύγχυσις, ἀνταγωνισμοὶ καὶ ἀχαρὶς προσπάθισα ἀντιπάλευ ἐπικρατήσεω.

Μετά τὴν ἀπομάκρυνσίν μου ἐκ Σμύρνης ἐνεργήθησαν οἱ ἀποστολαὶ τῶν ἀξιωματικῶν Ζ. Ἀγαπητοῦ, Π. Στεφανίδου, Ο. Λεβίτου καὶ Ἀσλανίδου μέσω τῶν κατὰ τὴν σύστασίν μου δημιουργηθέντων νέων δικτύων. Οἱ εἰρημένοι θὰ ἐγκαθίσταντο παρ' ἐμοῦ εἰς διαφόρους περιφερείας μὲ τὴν φυσικὴν προϋπόθεσιν, ὅτι ἐκεῖ θὰ ἐπέστρεφα ἐγώ.

Δυστυχῶς, αἱ ὑπηρεσίαι Σμύρνης μὴ κατατοπισμέναι προώθησαν ὅλας τὰς ἀποστολάς ἐν συνόλῳ ἐξ (6) τὸν ἀριθμὸν μετὰ τῶν ἀσυρματιστῶν καὶ πομπῶν εἰς τὴν Θεσσαλονίκην. Ἐνῶ ὡς ἀναφέρω ἀνωτέρω ἐγὼ ἐπρόκειτο νὰ ἐγκαταστήσω ἐ-ἀστην ἀποστολὴν εἰς τὴν περιφέρειαν, διὰ τὴν ὁποίαν ἦτο προωρισμένη.

Ἀποτέλεσμα τῆς ἀστόχου ταύτης ἐνεργείας ὑπῆρξεν ἡ σπύλληψις τοῦ Λεβίτου, ὁ φόνος ἐνός ἀσυρματιστοῦ, ὁ τραυματισμὸς ἐ τέρου κλπ. ἐξ ὧν ἀποτελεσμάτων ἐπηκολούθησαν ἰον) ἀδικαιολόγητος ἐπιστροφή εἰς Σμύρνην τῆς ἀποστολῆς Μαργέτη καὶ Ἀλεξικῶν, οἱ οἵονες τὴν εἶχον συνδράμη. 2) προφυγὴ ὅλων τῶν ἄλλων ἀποστολῶν εἰς τὸ καταφύγιόν μου καὶ εἰς τὴν προστασίαν τῶν συνεργατῶν μου καὶ τοῦ ἀδελφοῦ μου.

Οὕτω ἡ ὑπηρεσία Σμύρνης προξένησε ἰον) τὴν ἐγκατάλειψιν ὑπὸ τῆς ἀποστολῆς Μαργέτη τῆς θέσεώς της, εἰς τὴν πρώτην ἐ-ἀνισθεῖσαν δυσκολίαν. 2) τὴν διάλυσιν τοῦ δικτύου πληροφοριῶν Θεσσαλονίκης καὶ δὴ εἰς στιγμὴν κρίσιμωτάτην.

Τῶν ἀνωτέρω, θεωρῶ υπεύθυνον τὴν ὑπηρεσίαν Σμύρνης διὰ τὴν μάλιστα ληφθῆ ὑπ' ὄψιν, ὅτι ἡ ἐγκαταστάσις τοῦ δικτύου μου κατὰ Σεπτέμβριον 1942 εἶχε πραγματοποιηθῇ ὑπὸ δυσχερετάτας συνθήκας, καθ' ἣν ἐποχὴν ἐτυφεκίζοντο οἱ Πιπτιν κολάου καὶ Παπαδημῆς, κλπ. δικάζετο εἰς θάνατον ὁ καθηγητὴς τοῦ Α. Κολεγίου Ξανθοῦ πολὺς συσσελαμβινοντο πλείστοι Ἀξιοκί κλπ. (Υπόμνημά μου Φεβρουαρίου 1943).

Διὰ τῶν ἀνωτέρω ἀποκαλύπτεται ἡ ἰδιότης τῶν ἐνεργειῶν μερικῶν ὑπηρεσιῶν Σμύρνης. Αἱτινες ἀπὸ σκοποῦ ἰσως ἀπέφυγιν τὴν μεθ' ἡμῶν καὶ τῶν πατριωτῶν συνεργία πλὴν ὅμως ἐχρησιμοποίησαν ἐν τῇ ἀπὸστα μου ὅλους τοὺς ἡμετέρους ὡς διαβιβαστάς διὰ νὰ παρουσιάσουν καὶ ἰδίαι μεν τὰς ἐνέργειάς, ὁργανώσεως καὶ πρῶτω πα τὰ ὁποῖα οὐδεμίαν ἄλλην σχέσιν ἔσθιον οἱ συνεργάται Χαλκιδικῆς παρά ὅτι ἐχρησιμοποίησαν ὡς ἀχθοφόροι τῶν ἢ φυλλκῆς τῶν ὡς καὶ τοῦ ἀποστελλομένου χροσίου ἀνκότου; διενεχθισθεντος;

Σχετικῶς δι' ὅλων τῶν ὑπομνημάτων μου, ὑπέδειξα τὸν τρόπον χρησιμοποίησεως τῶν χρημάτων τονίσας ὅτι προεῖχεν παντός ἄλλου ἢ περιθάλψης τῶν θυμάτων τῆς κατοχῆς. Ἐν τούτοις δι' αὐτὸν τὸν σκοπὸν δέν διατεθῇ οὔτε σελίνι ἐν τῇ ἐν Θεσσαλονίκῃ σύζυγος κ. Γονατᾶ ἐφοδιάζετο μὲ χρήματα μέσω τοῦ πράκτορος συζύγου της, ἐν Ἀ-

θήναις δὲ καὶ ἐν Κρήτῃ ἐστέλοντο ἄφθονα χρήματα καὶ ποσὰ εἰς τὰς οἰκογενείας ἀξιωματιῶν, γυναικῶν, ἱερέων καὶ κηρυκῶν, ποὺ εἶχον μεταφερθῆ εἰς τὴν Μέσσην Ἀντιόχην, ὡς ἐπὶ παραδείγματι δι' ἑνὸς δικτύου ἐστῆλθον 65.000.000 διὰ μεταφορᾶν ἐνίων ἀξιωματιῶν δι' ἑνὸς πλοῦ τοῦ δι' ἑτέρου 110.000.000 δραχμῶν διὰ νὰ πληρωθῇ ἐκ τῶν ὀργάνων 1.000.000 δραχμῶν δ' ἀγορᾶς ἐνὶ λαγυῷ ἐνῶ οἱ συμπληρωτικοὶ τοῦ ἡο οὐντο εἰς ἕνα δοκεῖον λαδίου ἢ εἰς 5-6 ὁ ἄδας ὁσπρια μετὰ τὰ ὁποῖα ἐφοδιάζοντο ἀπὸ ἡμᾶς ἰδιωτικῶς.

Ὡς παλαιὸς πολιτευτὴς καὶ ὡς ἄνθρωπος ποὺ κατέβαλεν κάθε προσπάθειαν διὰ τὸν κοινὸν ἀγῶνα, ἔχω ἱερὸν καθήκον νὰ καταγγείλω τὰ ἀνωτέρω χωρὶς καμμίαν πρόθεσιν νὰ ἐπιτύχω παρομοίας χρηματικῆς ἐνισχύσεως διὰ τοῦ δοκιμασμένου συμπληρωτῆ καὶ συναγωνιστάς μου, διότι πιστεύω ὅτι αἱ ἐθνικαὶ ὑπηρεσίαι δεν ἀμοιβόνται ἢ βιθμολογοῦνται μετὰ τὸ βάρος χρυσοῦ, οὔτε μετὰ τίτλους, οὔτε με ἀξιώματα, οὔτε με ἐπωμίδες. ὀφείλω δὲ νὰ ἐπιστρώ τὴν προσοχήν σας ἐπὶ τῶν ἀνωτέρω πρὸς πρόληψιν μεγαλυτέρων ἰσῶς εἰς τὰ μέλλον ἀταξιῶν καὶ θεωρῶ ὅτι οἱ εὐθύναι ἐν καιρῷ δεν θὰ καταλογισθῶσι εἰς τὰς ἐνόχους ὑπηρεσίας ἀλλὰ εἰς Σας κ. Π., ὁδρε καὶ τὴν Κυβέρνησίν σας. Ὅσον ἀφορᾷ τὴν προεμπόδισιν τῆς ἐπιστροφῆς μου εἰς τὴν Ἑλλάδα (ἡθὲν ἀπαιτῆσαι τῆς Μυστικῆς Ἀγγλικῆς ὑπηρεσίας) τὴν καταγγέλω κατὰ τὸν ἡπιώτερον χαρακτηρισμὸν ὡς ἀστοχαστήν. ἔχω δὲ δικαίωμα νὰ διερωτώμαι πῶς παρεδέχθητε τοιαύτην ἐπέμβασιν εἰς ζήτημα ἀκοκλειστικῶς Ἑλληνικόν.

Κατ' ἀκολουθίαν πάντων τῶν ἀνωτέρω παρακαλῶ:

I) Νὰ μοῦ διαθέσετε τὰ μέσα πρὸς ἄμεσον ἐπιστροφὴν μου εἰς τὴν Ἑλλάδα.

II) Νὰ ἀναθεωρήσετε τὰς μεταφορὰς μέσω τῶν δικτύων Χαλκιδικῆς, ὧν ἡ ἀποτελεσματικότης παρέλυσεν δὲ τοῦ δημιουργηθέντος περὶ αὐτὰς θορύβου χρησιμοποιηθῶσι δὲ ἄλλα διετυχεῖ καὶ δὲ μεταφορὰν μόνον ὀπλιτῶν τοῦ καὶ ἐργατῶν.

III) Νὰ ἐλέγξετε τὰ τῆς ἀποστολῆς κατωτέρων ἀξιοκῶν εἰς Θεσ-νίκην καὶ Χαλκιδικὴν διὰ ζητήματα ὁργανώσεων διὰ τὰ ὁποῖα οἱ οὐδόλως εἶναι ἐνδεδειγμένοι.

IV) Νὰ ἐλέγξετε τὰς Ἑλληνικὰς Ὑπηρεσίας Σμύρνης, καὶ παρόμοιον ἔλεγχον νὰ ζητήσετε καὶ διὰ τὰς Ἀγγλικὰς τοιαύτας αἰτίνας ἐγένοντο πρόξενοι μεγάλων ζημιῶν εἰς τὸν Ἑλληνικὸν Ἀγῶνα χωρὶς οὐδεμίαν θετικὴν συμβολὴν νὰ παράσχουν εἰς αὐτόν καὶ τοῦτο πρὸς πρόληψιν παρατάσεως καὶ ἰσῶς ἐπιδεινώσεως τῆς τέως ἀφορήτου οὐκιστάσεως.

Μετὰ ἐξαιρέτου τιμῆς
ΑΓΓΕΛΟΣ ΑΓΑΠΗΤΟΣ

Γιὰ τὶς ὁργανώσεις Β. Ἑλλάδος διαπίστωσα ὅλα αὐτὰ ὅταν ἐφυγα ἀπὸ τὴ Σμύρνη. Ἐπεξηγώντας τὸ περιεχόμενον τοῦ ὑπομνήματος καὶ τὴν κατάστασιν ὅπως διαμορφώθηκε ἐκεῖ μετὰ τὴν παρεμπόδισή μου νὰ ἐπιστρέψω στὴν Ἑλλάδα, σημειῶνω τὰ παρακάτω.

Ὅπως γράψαμε, μετὰ πρωτοβουλία μας, ἀνεξάρτητα καὶ χωρὶς καμμίαν παρέμβαση μεγαλοτιμολούχων, παραγόντων, ἢ ἐνίσχυση ἀλλῶν ὀργάνων, ποὺ τότε μόλις ὄρχισαν νὰ ἀναφαίνονται, ἐπι-χόμε μέχρι τέλη τοῦ 42:

α) Τὴν ἀπόλυτη ἀλληλεγγύη δλων τῶν κατοίκων τῆς Χαλκιδικῆς στὰ ζητήματα τῆς ἀντίστασης καὶ ἀπελευθέρωσης.

β) Τὴν διαφύλαξιν ὁργανωτικὰ Ἀγγλων αἰχμαλώτων καὶ φυγάδευσή τους μετὰ τῶν κατοίκων χωρὶς καμμίαν ἄλλη ἐνίσχυση ἀπὸ τὸ ἐξωτερικὸ ἢ πλουσίους τῶν πόλεων.

γ) Τὴ πρώτη μάχη παθητικῆς ἀντίστασης ὅταν διασώθηκαν ἀπ' τοὺς

χωρικούς στη Μεταμόρφωση οι Βρεττανοί και Έλληνες πολεμιστές.

δ) Παρακολούθησαμε την απελευθέρωση των έγκλειστων αγροτο-κομμουνιστών που ήταν στο στρατόπεδο Π. Μελά.

ε) Διατηρήσαμε την επικοινωνία με τις οργανώσεις, που γίνονταν χωρίς να έντοχθουμε σ' αυτές, αλλά με μια σωστή γραμμή που άρ-γότερα ολοκλήρωσε το ΕΑΜ. Ζητούσαμε να προάγουν κι' αυτές την ύπαρ-ξη της αντίστασης και όλοι μαζί από κοινού συνεννοούμενοι να ένο-ποιήσουμε τον αγώνα αυτό που η ανάγκη της ενοποίησης του ήταν καταφανής.

στ) Διευκολύνουμε μερικούς νέους αξιωματικούς και δηλίτες τεχνί-τες κλπ. να περαιωθούν στην Μ. Ανατολή.

ζ) Είχαμε τη πρώτη άμεση επικοινωνία με τα αγγλικά γραφεία Σμύρνης και συνεργασθήκαμε μ' αυτά επάνω σε γραμμές του αγώνα.

η) Διευκολύνουμε και εγκαταστήσαμε στη Θεσσαλονίκη δίκτυα κα-τασκοπείας και πληροφοριών και φυγαδεύσεων όπως παραπάνω γράφω (την οργάνωση «Ζεύς» κλπ. που αναφέρω στο υπόμνημα).

Οι επιτυχίες και οι θετικές αυτές υπηρεσίες στον αγώνα οφείλον-ται στη καλή κατανόηση αυτού από το λαό, από όλους γενικά τους αγρότες και πατριώτες της Θεσσαλονίκης, γι' αυτό και η τιμή σ' αυτούς ανήκει. Όλοι συνεισέφεραν ίσα. Κανένας παραπάνω. Για την καλή εκτί-μηση των γεγονότων πιστεύω ότι έτσι πρέπει να τεθεί το ζήτημα δηλ. καθαρά λογικά, γιατί, για παράδειγμα ως ποιο δέ μπορεί ένας που προ-σέφερε και έδωσε περισσότερα να βαθμολογείται καλύτερα. Έκείνος που είχε και έδωσε 50 δόλδες λάδι δεν αξίζει περισσότερο από εκείνον που έδωσε 100 δρόμια ψωμί και το στέργει από τα παιδιά του.

Ός οργανώσεις ή Υ. Β. Ε. και ή Π. Α. Ο. και ή Ε. Δ. Ε. Σ. ούτε μια καθαρή πράξη ενάντια στους κατακτητές δεν είχαν ως το 1943 να επι-δείξουν.

Τα αγγλικά γραφεία της Σμύρνης που ήταν πρακτορεία των γρα-φείων του Γ. Στρατηγείου και ταυτόχρονα της Σεκιούριτο και της έλλη-νικής μοναρχοφασιστικής κλίμας, μόλις έφυγα από τη Σμύρνη την άνοιξη του 1943. ενήργησαν τις παρακάτω όποστολές με αξιωματικούς, που έμεις συστήσαμε στο Στρατηγείο Μ. Ανατολής: (τις πρώτες εγκαταστάσεις «Ζεύς» με δυό μηχανήματα τις ανέφερα. Ο «Ζεύς» ήταν για στρατιωτι-κές πληροφορίες και κάθε μήνα τον έστελλαν περίπου 200 λίρες για τα έξοδα από τα ίδια δίκτυα Χαλκιδικής).

- 1) Δ. Π. με 5000 λίρες για τη Π. Α. Ο.
- 2) Ζ. Αγ. » 1000 » » οργανώσεις !
- 3) Ο. Λ. » 1000 » » »
- 4) Γ. Ε. » 200 » » φυγαδεύσεις και πληροφορίες !
- 5) Κ. Α. » 6000 » » οργανώσεις κι' αυτοί.

Αυτών τον έστελλαν μέσω Δ. Μακεδονίας και δεν προορίζονταν για τη Θεσσαλονίκη και Χαλκιδική. Έπειδή όμως έχασε τα νερά του μέσ' το ΕΑΜ, που έπεσε, τράβηξε για κεί που γνώριζε. Συναντήθηκε με τους άλλους στη Θεσσαλονίκη.

Τους αξιωματικούς αυτούς, μόλις επέστρεψα από τη Σμύρνη στο Κάιρο, τους έστελλαν στη Μακεδονία κ' οδηγίες ακαθόριστες για να μη πω σκοπες και ανόητες. Δεν είχαν κανένα αντικειμενικό σκοπό. Θα ένίσχυαν, τους είπαν τις οργανώσεις και αντάρτες.

Μόλις έφθασαν, κάνοντας χρήση τις πληροφορίες και συστάσεις, που τους έδωσα, τράβηξαν όλοι για τη Θεσσαλονίκη με τους άσυσμα-τιστές και τα μηχανήματά τους, ενώ δεν προορίζονταν για κεί, Έτσι όλοι τους κινούνταν και στηρίζονταν γύρω στους παλιούς συνεργάτες μας της Χαλκιδικής και Θεσσαλονίκης.

Ο Δ. Π. που πρώτος πήγε, επέστρεψε στο Κάιρο ύστερα από π

λύμνην παραμονή του εκεί και άφου παρέδωσε τις 5,000 λίρες στην ΠΑΟ όπως είχε έντολή.

Στό διάστημα αυτό ή άγγλική ύπηρεσία πληροφοριών άνασχημάτισε και τό δίκτυο Κασσάνδρας αυτή τή φορά όχι γιά φυγαδεύσεις και στρατιωτικές πληροφορίες μονόχα μα και γιά πολιτικές ραδιουργίες και μηχανορραφίες.

"Έτσι όλοι από τή Σμύρνη και τό Κάϊρο, Βρεττανοί και Έλληνες υπεύθυνοι έπαναπαύθηκαν στή δουλειά αυτή ότι ένίσχυσαν τόν άγώνα τής αντίστασης, άνάθεμά μου δέ άν έκαναν άλλο από τό νά ψάχνουν πως νά βροθν τόν τρόπο νά χτυπήσουν τό ΕΑΜ.

"Όλες οι άποστολές αυτές άποσχοιούνταν κυρίως σέ ραδιουργικές πληροφορίες γιά τήν έλληνική κατάσταση τής αντίστασης και έφεραν τήν πρώτη σύγχυση και διάσπαση στους άγωνιστές."

Σέ ένα υπόμνημα του ταγματάρχη Μπ. τής ΠΑΟ πού έπεσε στό χέριο μου διάβασα: «ζητούσαν μέσα πολεμικά νά χτυπήσουν τους ΕΑΜοκομμουνιστές...»

Τό καλοκαίρι του 43 οι Γερμανοί έπιασαν τόν Ο.Λ. και τά δυό μηχανήματα στην Πυλαία. Έτσι είχαμε από τις δουλειές αυτές δυό θύματα (τόν Μιχ. και Καπ.) χωρίς σκοπό και χωρίς νά κάνουν τίποτε οι άποστολές αυτές, όπως είδατε στό παραπάνω υπόμνημά μου.

Πού νά πήγαιναν τό κακόμοιρα αυτά παιδιά και τί νά έκαναν μοναχά τους χωρίς σκοπό και ποιά άποτελέσματα δά είχαν οι όργανώσεις πού τότε έπαιρναν θέση πανελλήνια; Ποιά άκρ.βοδίκαιη πληροφορία δά έδιναν γι' αυτές; Καμιά. Και δέν έκαναν τίποτε και σκοτώθηκαν άδικα, ένω σάν άσυρματιστές και γενναίς παιδιά, πού ήταν, δά μπορούσαν νά προσφέρουν πολλές ύπηρεσίες θετικές.

Προηγούμενα και μόλις έφθασαν στην Χαλκιδική και Θεσσαλονίκη οι νεαροί αυτοί, έπειδή μεταφέρονταν από τόν ίδιο κύκλο πατριωτών έξω από όργανώσεις. Έχασαν τό μπουσουλά τους. Ή ΠΑΟ τότε πού ήξερε τή δουλειά του ά γ ω ν α τ ο υ χ ρ υ σ ο υ ήρθε σέ έπαφή μ' όλους αυτούς και σάν όργάνωση μέ άνταρτικό, πού έβγαλε στό Πιέρρια (μέ τις 5.000 λίρες) ζήτησε και άπ' αυτούς ένισχύσεις και μέσο αυτών έπιδίωκε νά έπικοινωνήσει μέ τό Κάϊρο. Κατώρθωσε νά τους πλευρίσει, γιατί είχαν τελειώσει οι λίρες στή μοιρασιά και στή σπατάλη στό χρηματιστήριο στή Θεσσαλονίκη.

Αυτό τό βεβαιώνω, γιατί ό Ζ. Α. μου είπε ότι τό άνταρτικό πού έβγαλε ή ΠΑΟ στή Χαλκιδική (Σκ.) τό πλήρωσε αυτός καθώς και ένα άλλο στό Κιλίκις του (Μ.). Σκάρωσαν φαίνεται και άλλα πολλά μεταξύ τους, γιατί στό τέλος θρέθηκαν συνεργάτες στό άρπαγμα. Τί έγιναν όλες οι παραπάνω λίρες; Πώς τις διέδωσαν, ποιανού ήτανε; Πότε δά έλεγχοθούν αυτά; Μόλις έπιασαν τόν Ο. Λ. και σκοτώθηκαν οι άσυρματιστές στή Καπουτσίδα, πιάσθηκαν και δύο σιδηροδρομικοί τής όργάνωσης Ζεύς. "Όλοι πού άνέφερα παραπάνω έγκατέλειψαν τ' πόστα τους και α) ό έπί κεφαλής του «Ζεύς» οι άσυρματιστές μέ τό μηχανήμα και μερικούς άξιωματικούς δψιμους συνεργάτες τους έφυγαν γιά τή Σμύρνη από τό δίκτυο Κασσάνδρας. β) "Όλοι οι άλλοι δγήκαν έξω στή Χαλκιδική στό λιμέριο τής περιφέρειας Όρμούλια δηλ. εκεί πού φυλάγανε τό 41 42 τους "Αγγλους. Έκεί στηρίχθηκαν στή παληά εργασία τής Χαλκιδικής: Πληροφοριών και φυγαδεύσεων άπ' τους Τδίους άνθρώπους.

Έκεί έγκαταστάθηκε και ό Γ. Ε. μέ τό μόνο μηχανήμα πού έμεινε' πού δέν έπρεπε νά έχει καμιά σχέση μέ τους άλλους και τήν ΠΑΟ και άρχισαν από κεί καινούργια δουλειά. Από κοντά τους οι Παστζίδες και όσοι άξιωματικοί ήξεραν κάτι γι' αυτούς (Βαρδ. Μπαρ. και άλλοι) χωρίς όμως νά έχουν καμιά ιδέα γιά τό σκοπό τους. Μαζεύτηκαν λοιπόν όλοι εκεί και έβαλαν κάτω τό σχέδιά τους, πού ήταν νά τραβήξουν τόν κόσμο και τους παληούς άγωνιστές στην ΠΑΟ. Ξεγέλασαν μερικούς και

τούς εξυπηρέτησαν. 'Επιδίωξαν να εγκατασταθούν εκεί πού τώ μέρος ήταν πρόσφορο γεωγραφικά με άπώτερο σκοπό ή από προσυνεννόηση να ρθούν άμεσα σε επικοινωνία με τώ Στρατηγείο Μ. 'Ανατολής γιά να αναδιοργανωθούν και κρατηθούν εκεί.

"Εκαναν μερικές συσκέψεις και σχέδια. Παραπλάνησαν όμως πολύ λίγους γιά τήν εξυπηρέτησή τους με διάφορα τερτίπια και ψευτοεθνικά συνθήματα. "Ένα άπ' αυτά ήταν και ή έκμετάλλευση πού έκαναν μιάς ένυπαρχφης φωτογραφίας μου, πού έδωσα στό Κάτρω στόν Κ. Α. με τήν παραγγελία: Νά ειδοποιηθούν όλοι οι παλιοί συναγωνιστές νά παύσουν κάθε συνεργασία με τώ Γραφείο αυτά της Σμύρνης κλπ., γιατί εξέλειπε ό σκοπός τέτοιας εξυπηρέτησης.

"Ο άξιωματικός αυτός όχι μονάχα δέν είπε σε κανέναν της όδηγίες αυτές αλλά αντίθετα τις παραποίησε και έντάχθηκε στην ΠΑΟ με τις 300 λίρες πού τού έμειναν και γύριζε άδέσποτος, χωρίς πομπή κλπ. όν και δέν τόν έστειλαν ποτέ γιά τή Χαλκιδική.

"Έτσι δόλωσαν τήν κατάσταση στη Θεσσαλονίκη και Χαλκιδική ή ΠΑΟ και ή Μ. 'Ανατολή με τούς νεαρούς αυτούς.

Τό καλοκαίρι τού 43 αυτά γίνονταν γύρω στόν άξιωματικό φυγαδεύσεων πού είχε και τώ μοναδικό πομπό.

Τις φυγαδεύσεις αυτές πού συνεχίστηκαν άπό τώ 1942 τις ανέλαβε ό άξιωματικός αυτός σύμφωνα με τις όδηγίες πού έπερνε πλέον άπό τή Σμύρνη. "Έτσι οργανώθηκαν κι' αυτές με τόν παρό στο χέρι σάν πρακτορείο. "Άμεσα πήραν ένα δρόμο όχι έξυπηρετικό τού άγώνα αλλά έξυπηρετήσης των 'Αγγλικών Γραφείων Σμύρνης πού ήταν και ή έδρα τού μοναρχοφασισμού.

"Έφθασαν στό σημείο νά κουβαλούν τρόφιμα πού άγόραζαν οι παλιοί άγωνιστές γιά νά τροφοδοτούν στρατόπεδα με πολλούς τεμπέληδες (ένα μήνα είχαν πάνω άπό 80) ως πού νάρθει τώ πλοίο νά τούς πάρει. Μαθεύτηκε στό χωριά, κι' έγινε μεγάλο σούσουρο γύρω στην ύπόθεση αυτή. Κανένας άπ' αυτούς δέν ήταν πιά άνάγκη νά φύγει γιά τήν Μέση 'Ανατολή, γιατί τότε ό άγώνας της αντίστασης με τώ άνταρτικό είχε πάρει άλλη φάση, κι' ό καθένας τους μπορούσε, άμα ήθελε, νά θρει τρόπο ν' άγωνιστεί, νά πολεμήσει.

Δέν ήταν λοιπόν άνάγκη νά έκδέτουν σε κίνδυνο χωριά ολόκληρα και νά φέρουν διάσπαση στό λαό με τις λίρες, πού είναι πολύ άσχημο όπλο γιά τέτοιες περιστάσεις.

Αυτά γίνονταν στό δίκτυο Εύβοίας, Κρήτης, 'Αττικής άπό τήν άρχή τού άγώνα, γι' αυτό και ή πολύ σαθούρα άπό κεί πήγε στη Μ. 'Ανατολή. 'Η Χαλκιδική μονάχα στό τελευταίο χρησιμοποιήθηκε γιά τώ σκοπό τους.

"Ας είναι: παράλληλα με τις έέργειες αυτών και βλέποντας αυτά οι χωρικοί, διασπάσθηκαν γιά μιά στιγμή. Οι περισσότεροι άκολούθησαν τώ πραγματικό συνθήματα της αντίστασης και οργανώθηκαν στό ΕΑΜ. Μερικοί έμειναν άδρανείς παρατηρητά. 'Η ΠΑΟ κατόρθωσε νά πάρει 5-10 φίλους και νά έξυπηρετηθεί άπό κείνους πού άσχολούνταν στις φυγαδεύσεις και τις άγγλικές ύπηρεσίες.

Αυτή ήταν ή κατάσταση όταν πήγαν και οι Βούλγαροι στη Χαλκιδική, γι' αυτούς όμως δέν γράφω τίποτα γιατί αυτοί ήταν πάντα ξένοι, στους κατοίκους σε τέτοιο βαθμό, πού δέν εύρισκαν ούτε διερμηνείς στη Χαλκιδική.

Τό φθινόπωρο τού 1943 ή ΠΑΟ πήγε ένα άντάρτικο τμήμα της με μερικούς άξιωματικούς στό Βραστό και κεί ένώθηκε με τώ άντάρτικο της Χαλκιδικής ΣΚ... Τό τμήμα αυτό έφυγε άπό τώ Πιέρρια κυνηγημένο άπό τόν ΕΛΑΣ. Έκεί πήγε γιά νά κρατηθεί και γιά τούς λόγους πού παραπάνω έγραψα.

"Υστερ' άπό λίγες μέρες ένα μικρό τμήμα τού ΕΛΑΣ τούς άκολούθησε. 'Ηρθε στη Χαλκιδική, ένώθηκε με μερικούς χωριάτες τού ΕΑΜ

γιατί εκεί δεν είχε ακόμα άντάρτες του ΕΛΑΣ και χτύπησαν τους ΠΑΟ-
τζήδες στα Βραστά.

Οι τελευταίοι αυτοί περί τους 80 με 15 αξιωματικούς καλά όπλι-
σμένοι, σε τρεις ώρες πετόχθηκαν στη θάλασσα από 40—50 ΕΛΑΣίτες
και τους χωριάτες με τα δίκανα.

Ένας από τους ανωτέρους αξιωματικούς ήταν και ο περιβόητος
Συνταγματάρχης Γούλας, που έδω στη Μ. 'Ανατολή παραστάθηκε σαν
Πρόεδρος Στρατοδικείου στη δίκη του Μηχανοκινήτου (Σιώτη) μετά τα
γεγονότα του 'Απρίλη 1944. Τώρα σφαλώς θα διοικεί καμιά Ταξιαρχία
ό ηρωας αυτός και θα δρά έθνικά και πατριωτικά.

Ο αξιωματικός φυγαδεύσεων είδοποίησε στη Σύμρνη και ύστερα
από 4—5 ημέρες ήρθαν δυο μοτέρια και τους πήραν από τόν "Αγ. Νικό-
λαα. Τα τουφέκια τους τα πέταξαν στην παραλία και έτσι δοξασμένα
έφθασαν στη Μ. 'Ανατολή για να ξεσπαθώσουν και κεί φανερά σαν μο-
ναρχοφασίστες, όπως φηγουρόρησαν οι περισσότεροι, σαν στρατοδικες
και μπρόβοι της μοναρχικής κλίκας. Σε 5-6 απ' αυτούς που ήρθαν να μέ-
δουν και μου διηγήθηκαν αυτά, είπα: Καλά έσεεις είδατε λιποτάκτες
το θ δ ι κ ο θ σ ο ς ά γ ω ν ο, που είχε τα τουφέκια σας, ντροπή για άξι-
ωματικούς!!! Ένας απ' αυτούς, ο Θεμ... αντιπρόσωπος της ΠΑΟ όργότερα
που κατατοπίσθηκε σ' αυτά τα ζητήματα δήλωσε: «πήραμε τόν κόσμο στο
λαιμό μας».

Θύματα θέβαια πολλά δεν είχαμε στη Χαλκιδική, άλλ' ή παρέμβαση
των άγγλικών ύπηρεσιών και της ΠΑΟ στη κατάσταση που δημιουργή-
θηκε από την άρχή της Γ' στοχής σ' αυτή και τη Θεσσαλονίκη έκαναν
πολύ μεγάλο κακό. Έφεραν τις αντιθέσεις που ως το 43 ήταν άγνωστες
και έγιναν άφορμή διχασμού στο λαό της Χαλκιδικής που όπως έγω τόν
γνώρισα πρωτόπορο στόν άγώνα και στην ένότητα, είμαι θέβαιος ότι
όπως άρχισε θα εξακολουθούσε και ως το τέλος τέτοιος. 'Υπαίτιοι πο-
λιτικό για όλη τη κατάσταση που δημιουργήθηκε όργότερα είχαν αυτοί
δηλ. ο Μοναρχοφασισμός με την άγγλική πολιτική από τη μιά μεριά και
ή ΠΑΟ από την άλλη, που στο τέλος όπως έμαθα συνεργάσθηκαν άδελ-
φικά με τους Ταγματαλήτες. Στη καθάυτου αντίσταση δε προσέφεραν
τίποτε, μη τίποτε άπολύτως.

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΣΗΣ ΑΝΑΤΟΛΗΣ

ΑΠΑΤΗΛΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΚΑ'ΙΡΟΥ

"Όταν ο βασιληάς έψαχνε στην 'Αθήνα να βρεί πρωθυπουργό μετά
την αυτοκτονία του Κορυζή, την κατάληψη της Θεσνίκης απ' τους Γερ-
μανούς και την κατόρρευση του μετώπου κάλεσε για πρώτη φορά ύστερα
από τη 4η Αύγουστου πολλούς πολιτικούς. Ο σκοπός του θέβαια ήταν
να βρεί Κυβερνήτες και μ' αυτούς να φύγει στο έξωτερικό.

Δέν ξεγέλασε τότε κανένα, άρχισε όμως τόν Τσουδερό, που προ-
δρομοποιήθηκε να τόν ακολουθήσει σαν πρωθυπουργός Έλληνας. Μαυτόν
και μιά φασιστική κλίκα έφυγαν για την Κρήτη. 'Από κεί, μετά τα γνω-
στά πολεμικά γεγονότα της Κρήτης, ξαναέφυγαν σαν «ήρωες!!» για τη
Μ. 'Ανατολή. Ο σκοπός τους ήτανε καταφανής. Ο ένας έφυγε για να
ξανάρθει όταν νικούσαν οι σύμμαχοι, οι άλλοι από πολιτική τυχοδιωκτι-
κή και σκοτεινούς σκοπούς. Κομουφλαρισμένοι στην πρόχειρα διατυπω-
θείσα νομιμοφάνειά τους, επειδή φυγάδεψαν το δημόσιο πλούτο (χρυσό
κλπ.) και κρατούσαν τη σφραγίδα της νομιμότητας με τα χέρια του βα-
σιληά και το δήθεν διεθνή δίκαιο, ακολουθούσαν το στέμμα. Μαζεύτη-
καν όλοι στη Μ. 'Ανατολή από τις άγγλικές ύπηρεσίες. Φηγουρόρησαν

έκει στις ελληνικές παροικίες με τις εόλογίες και θνους του Πατριάρχη 'Αλεξανδρείας για τὸ ἔργο τοῦ Μεταξά κλπ. Ἐκαναν μερικά ταξείδια ἀναψυχῆς στὸ Λονδίνο, Ἀμερική, Νότιο Ἀφρική καὶ ὤρμισαν ἔξω ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα σὲ ξένα ἐδάφη τὸν καινούργιο παραμυθένιο σκοπὸ, ποὺ δὲ ποῦμε παρακάτω.

Ἡ ἐξόριστη αὐτὴ, ὅπως ὀνομάσθηκε, Ἑλληνικὴ Κυβέρνηση, δὲν ἦταν οὔτε πραγματικὴ, οὔτε νόμιμη, ἀλλὰ μιὰ μοναρχοφασιστικὴ κατάσταση, γιατί :

α) Δὲν στηρίζονταν στὴ λαϊκὴ ἐτυμηγορία.

β) Προέρχονταν ἀπὸ τὰ ὑπολείμματα μιᾶς φασιστικῆς ζικτ-τορίας.

γ) Δὲν ἀναγνωρίσθηκε διεθνῶς καὶ μάλιστα ἀπὸ τοὺς νέους παράγοντας ὅπως ἡ ΕΣΣΔ.

δ) Ὁ Βασιλεὺς ὕστερα ἀπὸ τὴν φυγὴ τοῦ ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα κατὰ τὴς ελληνικῆς παραδόσεις ἔχασε τὰ δικαιώματά του στὸ ἑλληνικὸ Κράτος πολὺ περισσότερο μάλιστα καὶ σὰν ἀνεύθυνος, ὅπως παρουσιάζονταν νὰ ρυθμίζει τὴ πολιτικὴ τῆς Ἑλλάδος κατὰ θούληση παραδίδοντας τὸ κῆδε ἑλληνικὸ καὶ τὰ δῆθεν νόμιμα Κυβερνητικὰ δικαιώματα στὴν ἀγγλικὴ Ἐμπικράτεια, ποὺ ὅπως δὲ δοῦμε ἔγινε σ' ὅλο τὸ διάστημα τῆς διαχείρισης τῶν ἑλληνικῶν κοινῶν στὸ ἐξωτερικόν.

ε) Ἡ κατάσταση αὐτὴ συνειδητὰ ἢ ἀσυνειδητὰ παρέδωσε δὴ τὴν ἑλληνικὴ ὑπόθεση στὸ ἐξωτερικόν σὲ ξένη δύναμη σὲ τέτοιο βαθμὸ ποὺ αὐτὴ κατάντησε ὑποτελής σ' ἄλλες ξένες διεθνεῖς καταστάσεις ὅπως τῆς κεφαλαιοκρατίας καὶ τῶν Τόρηδων.

Γι' αὐτὸ ἡ ἑλληνικὴ κατάσταση, ποὺ δημιουργήθηκε στὴ Μ. Ἀνατολὴ μὲ διακηρύξεις καὶ προκηρύξεις τοῦ Βασιλεῦς καὶ Ἰουσδερόδου ἀποκηρύσσουν τὸ φασισμό, δὲ ἐφαρμόσουν τὸ Σύνταγμα τοῦ 1911 κλπ., ἦταν μιὰ νοσηρὴ καὶ ἀπατηλὴ ἑλληνικὴ κατάσταση ποὺ στηρίχθηκε μοναχὰ σὲ ὀρισμένους ξεδυσασμένους ἀπὸ τὸ μεγάλο πόλεμο διεθνεῖς τύπους καὶ τὴ μυστικὴ πολιτικὴ τῆς Μ. Βρετανίας. Δὲν ἦταν Κράτος ἡ ἑλληνικὴ Κατάσταση ἢ Κυβέρνηση νόμιμος ἔξω ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα καὶ κάτω ἀπὸ τὴς συνθήκες αὐτές ὅπως κι' ἔγινε, πλασαρίσθηκε καὶ ἐξελιχθηκε. Στὸ σημεῖο αὐτὸ καὶ στὴν πολιτικὴ θέση ποὺ εἶχε τότε ἡ Ἑλλάδα καὶ οἱ κυβερνήτες κατ'ὀρθον μὲ τὸν καιρὸ νὰ προσανατολιστοῦν στὴ νέα ἑλληνικὴ πραγματικότητα καὶ κρατιότανε στὴς καθαρὲς ἀνεξάρτητες ἑλληνικὲς γραμμές τοῦ ἀγῶνα τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ, ἴσως ἡ θέση τους νὰ ἦταν διαφορετικὴ σήμερα καὶ νὰ ἀναγνωρίζονταν οἱ προσπάθειές τους ὅσο δῆποτε κι' ἂν ἦταν αὐθαίρετες καὶ ἰδεολογικὰ καὶ νόμιμα ξεκάθωτες.

Δὲ μπορούμε νὰ ποῦμε καὶ νὰ μαρτυρήσουμε ὅσοι παρακολουθήσαμε τὴν πολιτικὴ τῶν Κυβερνητῶν αὐτῶν, ὅτι ὁ Ἰουσδερόδου καὶ ὅλοι ὅσοι Κυβέρνησαν τὴν Ἑλλάδα ἴσα μὲ σήμερα ἦταν Ἑλληνες Κυβερνήτες, πολιτικοί, διπλωμάτες καὶ ὁῖοι τῆς περιστάσεως, γιατί ἔκαναν μερικά πολιτικὰ καὶ πολιτειακὰ σαρόφικα παζαράκια μὲ τὸ Βασιλεῦς καὶ τοὺς συμμάχους, ἀλλὰ δ' ἀποδείξουμε ὅτι στὴ συγκρότηση τοῦ Στρατοῦ καὶ τῆς κατάστασης Μ. Ἀνατολῆς ἔπαιξαν τὸ ρόλο τοῦ ὑποδεκανέα καὶ τοῦ κλητῆρος στὸν πρῶτο Ἀγγλο λεθαντίνου καὶ τίποτε παραπάνω.

Ἡ διακυβέρνηση ἑνὸς ἐλευθέρου Κράτους καὶ ἑνὸς λαοῦ φιλελευθέρου καὶ ζωηροῦ σὰν τὸν ἑλληνικόν δὲν γίνεται μὲ τὰ παζαράκια, θία καὶ δατοχούς οικονομικοὺς λογαριασμούς, ἀλλὰ μὲ ἓνα τιμόνι καλὸ στὸ χέρι καὶ σωστὸ προσανατολισμό, στὴν πραγματικότητα αὐτὰ τὰ ἀγνόησαν ὅλα. Πῶς μποροῦσαν λοιπόν, οἱ μικροὶ αὐτοὶ ἄνθρωποι νὰ λύσουν τὰ δύσκολα καὶ πρωτοφανῆ ἑλληνικὰ προβλήματα ποὺ ἀνέκυψαν ὅλα τὸ διάστημα τῆς τριχρονῆς κατοχῆς στὴν Ἑλλάδα καὶ Μ. Ἀνατολῇ. Πελάγωσαν, δὲν εἴξεραν τί ἔκαναν. Ἀρέσκονταν μόνο νὰ αὐτοκαλοῦνται ἰδύνοντες πρωθυπουργοὶ καὶ παράγοντες. Κανένα ριζικὸ μέτρο σὰν Κυβερνήτες δὲ μπορούσαν νὰ πάρουν, γιατί δὲν ἦσαν Κυβερνήτες, ἀλλὰ

διορισμένοι πρόκτορες. "Αν καμιά φορά κανένας ήθελε κάτι να κάνει, σταματούσε στη Μοναρχοφασιστική αντίδραση, που κρυφά, όπως έγραφα διευθύνει και κατευθύνει τα πάντα, προσέκοπτε σ' αυτή κι έτσι αν αυτός ήταν ύπουργός, για να μη χάσει τη θέση του ανάκρουε πρόμνα, ή από ιδιοτελή σκοπό και έγπαθδεια σταματούσε και επαναπαύονταν στη ξενόδοιλη αυτή θέση, για να θαλέψει την κατάσταση με άλλο τρόπο, που θα τον ένεπνεε το φωτισμένο ύπουργικό κεφάλι του. Πολλοί, σαν τόν Κανελλόπουλο κι άλλους, είχαν για πρώτο αντικειμενικό σκοπό να γίνουν μεγάλοι πολιτικοί άρχηγοί κόμματος από τη θέση που τους ήρθε σά λαχείο κλπ. "Όλη ή προσπάθειά τους εκεί έτεινε, ως που κατάντησαν γελοίοι σά μάτια και του τελευταίου στρατιώτη για τους φαναρισμούς τους.

"Εμείς σ' αυτά τά σημετα βρίσκουμε τά μεγαλείτερα πολιτικά σφάλματά τους. Καθόνταν στους ύπουργικούς θώκους να διοικήσουν χωρίς σκοπό, χωρίς πολιτική σαφή, χωρίς πρόγραμμα και αντί να διοικήσουν τους διοικούσε ο Μοναρχοφασισμός με τά διάφορα τερτίπια και τίς ύπηρεσίες, που έπίτηδες όργάνωσαν για τή δουλειά αυτή. Δέν μπορούν να πουν ότι δέν τά γνώριζαν τότε πως έμεναν και τί να κάνουν στίς ύπεύθυνες θέσεις αυτές κ. Τσουδερέ, άφου δέν είχατε σά χέρια σας άλλο από μιά σφραγίδα ; !!

"Ενας άπλοϊκός χωργίστης στήν Έλλάδα έλεγε τό 1942 : "Οι έδω δηλ. οι Κουφολιγκ μās ληστεύουν, μās γδύνουν, οι άλλοι σά έξωτερικό έφυγαν, πήραν τά λεφτά μας, τά μασούν και μās κοροϊδεύουν με τά ραδιόφωνα...." τά λίγα λόγια με τό λαϊκό αυτό πνεύμα μου φαίνεται κάτι λέγουν.

"Η νοσηρότητα τής κατάστασης αυτής μ' όλα τά ξεφωνητά και κρύφια λόγια του Τσουδερού, Παπανδρέου και Σία και τών άλλων πολιτευτών : "Τό Κράτος, ή Νόμιμη Κατάσταση, ό Λίβανος, τό "Εθνος, ή Νόμιμη Κυβέρνηση, ό Στρατός δέ βουλεύεται. "Ενα "Εθνος, Ένας Στρατός, Ένα Κράτος αυτός κι' ό κοθκος κ. λ. π.» Φαίνεται καθαρά από τόν τρόπο τής συγκρότησης όλων τών Κυβερνήσεων που οι πρωθυπουργοί, ύπουργοί, έπιτελάρχες και σωματάρχες διορίζονται από τό Λήπερ και τό "Αγγλικό Γ Στρατηγετο.

Φαίνεται από τά καμώματά τους στή Μ. "Ανατολή, που μās έφεραν σά σημερινά χάγια και μās παρουσίασαν τό άηδές φαινόμενο να δλέπουμε χιλιάδες άξιωματικούς, πολιτικάντηδες προσωπικούς φίλους τους, βαθμούςους, ιδύνοντες να διαπληκτίζονται για τή διαχείριση του Δημοσίου πλούτου, για τή κατάληψη θέσεων, γαλονιών, βαθμών και χαρτζιλικιών και να περιφέρωνται χασομέρηδες σ' όλη τή Μ. "Ανατολή. Γι' αυτούς σημειώνουμε και τούτο :

Οι περισσότεροι που ήρθαν μετά τό 1943 άνήκαν σά Στρατό τών Κουφολιγκ. Διαπιστώνεται δέ εύκολα από τή στήλη σά μητρώα τών άξιωματικών αυτών : «προύπηρεσία στήν Έλλάδα», στήν όποία ό καθένας ιδιόχειρα έγραφε που ύπηρετούσε ! "Εμείς με τά στοιχετα, που είχαμε, βρίσκουμε ότι 80 οχο άπ' αυτούς είχαν τήν ούρίτσα τους σά στρατό του Ράλλη σέ διάφορες ύπηρεσίες και τά Τάγματα "Ασφαλείας (ταγματαλήτες).

Αυτά όλα έκαναν και μ' αυτούς ξαναοργανώνονταν τό "Ελληνικό Κράτος χωρίς λαό.

Δέν όρκουσαν αυτά που γίνονταν στή Μ. "Ανατολή για τά όποια και πιά κάτω θα άσχοληθώ. "Η άπατηλή αυτή κατάσταση με τήν άνοχή τών συμμάχων Βρετανών από τό 1942 άρχισε να άναμιγνύεται στήν άντίσταση στήν Έλλάδα. "Εγκατέστησαν πρακτορεία ραδιουργίας, δίκτυα μεταφορδς άξιωματικών και πολιτών με πλοιάρια σαν άνθρωποεμπόριο μέσον τής φίλης Τουρκίας. "Ενίσχυσαν όργανώσεις μεγαλοτιλούχων και

παραγόντων καθαρά φασιστικές και για να στηριχθούν σ' αυτές κατά την απελευθέρωση και για να φέρουν αντιπερισπασμό στο ΕΑΜ.

Σπατάλησαν άφθονο χρυσό και δημιούργησαν αντιθέσεις και προστριβές ανάμεσα στους αντάρτες, οργανώσεις και λαό. Οι δημοτικές συρράξεις έδω έχουν την άποψη, γιατί οι αντιδραστικές οργανώσεις που χτυπήθηκαν με τον ΕΛΑΣ, αν δεν είχαν τη χρηματική ενίσχυση της 'Αγγλικής πολιτικής και Μοναρχοφασιστικής Κυβέρνησης Καίρου, ούτε θα φαινόταν καθόλου στην Ελλάδα, όπως δεν φάνηκαν καθόλου πριν πάρουν τις λίρες.

Γι' αυτά και πολλά άλλα θεωρούμε τους έδω κρατούντες σαν μία ελληνική άπονηλή και ψεύτικη κατάσταση. Αυτό αποδείχθηκε και από τα γεγονότα του 'Απριλίου 1944, στα οποία η κατάσταση αυτή δεν αντιπροσώπευε ούτε τα 10 ο'ο από τους 'Ελληνες μαχητές Μ. 'Ανατολής. 'Αλλά και τα 10 ο'ο ήταν από κείνους που ήρθαν, ή καλλίτερα ως ποίμε έφεσαν, μετά την άνακωχή των συμμάχων με την 'Ιταλία και όταν κρίθηκε ο πόλεμος υπέρ των συναγωνιστών λαών, δηλ. τότε που στην 'Ελλάδα ο καθένας εύρισκε τη θέση του, όμα ήθελε, να αγωνισθεί σε οργανώσεις και στους αντάρτες, για να προσφέρει τις υπηρεσίες του στην Πατρίδα. Τί ήθελαν λοιπόν αυτή στη Μ. 'Ανατολή; Να κόμουν τί; Δεν ήταν δλοι αυτοί λιποτάκτες και όρνητές του άγώνα της αντίστασης του λαού στην 'Ελλάδα; Δεν ήταν εκεί και ο πραγματικός πόλεμος;

Ο σκοπός και οι προθέσεις τους ήταν ένας: Να μεταπηδήσουν στον τρέχλο του 'Ελληνικού λαού, να διοικήσουν την 'Ελλάδα και όχι να την υπηρετήσουν σε τέτοιες δύσκολες στιγμές, όπως όφειλε να κάνει ο κάθε 'Ελληνας.

Τ ποτε άλλο δεν έκαναν. Κανένα πολιτικό ή στρατιωτικό σκοπό δεν είχαν. Καμιά προοπτική για την εξέλιξη της ελληνικής πραγματικότητας δεν πέρασε από το μυαλό τους. Καμιά σωστή γραμμή στις ενέργειές τους δεν απέκτησαν. Έβλεπαν με τα συμπλησμένα μάτια της τσεπής και των γυαλιών.

Δημιουργήθηκε στη Μ. 'Ανατολή τέτοια ήδική κατάσταση παρ' όλη την αγανάκτηση του Στρατού και όλίγων άξιωματικών, που τελευταία έσχασε τον έαυτό της ότι ήταν 'Ελληνική μέσ' τα δοιά νερά του Νείλου και θούλιαξε στον προϋπολογισμό του Τσουδερού.

Αυτός πάλι μέσ' τη μυστικοπάθεια και κουτοπονηριά του παραγνώρισε τους πιο στοιχειώδεις έμποροπολιτικούς και δημοσιονομικούς και λογιστικούς κανόνες. Οικονομολόγος όπως λένε ότι είχε, αλλά και σαρόφης, δεν είχε τόχα ότι δεν μπορούσε να εκδίδει έπιταγές έν λευκώ πληρωτέες από τον άγνωστο σ' αυτόν ελληνικό λαό;

Και όμως άγνόησε ένα απλούστατο λογαριασμό που παραθέτω: 'Η Μ. 'Ανατολή στοίχισε στο έκεϊ ελληνικό Κράτος περίπου 25 εκατομμύρια λίρες. 'Απ' αυτές μόνο τό 1943 φανέρωσαν σ' ένα πρόχειρο προϋπολογισμό τους 5 εκατομμύρια λίρες. Όλος αυτός ο δημόσιος πλοτός πάει στο θρόντο, σπαταλήθηκε δασκοπα, δαστοχα, άνόητα σε πληρωμές άξιωματούχων κλπ. Μόνο με τό 5 εκατομμύρια όμα όγόρασαν σιτάρι για να θρέψουν τον ελληνικό λαό που πέθαινε από την πείνα κατά την κατοχή, βρίσκουμε ότι για 6 μήνες θα τροφοδοτούνταν δλοι οι 'Ελληνες μετά την απελευθέρωση. Να και ο λογαριασμός, 5 εκατομμύρια διό 10 λίρες τόν τόνο ίσον 500 χιλ. ίσον 500 εκατομ. χιλιόγρ. διό 6 εκατομ. πληθυσμό άναλογεί 83,5 χιλιόγρ. κατά άτομο. Για πόσο καιρό άρκοσε μόνον αυτό μετά την απελευθέρωση;

Τους προϋπολογισμούς, ύπολογισμούς, λογαριασμούς, έξωφρενισμούς και πολιτικούς παροξυσμούς άφήνω για τους οικονομολόγους και πολιτικούς, έγω θέβα ώνω τοότο: Στην 'Ελλάδα άπ' αυτά δέ πήγε σπασμένη δεκάρα και σπυρί σιτάρι για τό λαό, που τό πληρώνει και ήτανε δικό

του αλλά ξοδεύθηκαν όλα μέσα στο ελληνικό Κράτος Καίρου από την κυβέρνηση Γλύμπουργ-Τσουδερού και για σε πληρωμές μισθών, αξιωματικών και διαφόρων υπηρεσιών που οργανώσαν σ' όλο το κράτος για πολιτική ρεκλάμα δική τους και της μοναρχοφασιστικής κλίμας. Τί άλλο έκαναν 3 χρόνια και που κατόντησαν την ελληνική υπόθεση; "Όλη η οικόμνη έμαθε, τα γεγονότα δέ δικαιώνουν πλήρως την ελεύθερη αυτή κριτική μας πάνω στο κυβερνητικό ελληνικό ζήτημα που συνοψίζεται στο ότι: όλοι που ίσαμε τώρα αναμείχθηκαν στη διακυβέρνηση της απάτης αυτής ελληνικής κατάστασης, αστόχησαν έγκληματικά. "Έγιναν άφορητά να μπερδεύεται ή ελληνική πραγματικότητα τόσο που μόνο αποφασιστικές λύσεις εκ των κάτω, από το λαό, που υφίσταται τις συνέπειες δέ μπορεί να λυθεί σωστά και να βρη το πραγματικό δρόμο. Οι ψευτοκυβερνήσεις αυτές άκολούθησαν το εύκολο μονοπάτι. Τί έκαναν;

"Ο Γλύμπουργκ με τα ταξίδια του και τις μυστικές συνεννοήσεις, άφελε ξεπούλησε το κάθε ελληνικό στην άγγλική πολιτική, ο Τσουδερός με το κανονισματοζ, οι στρατοκράτες με τους φασιστικούς χαφιεδισμούς άρχισαν από το 1942 άκόμα άγγαλιά με τη μυστική άγγλική ύπηρεσία να χύνουν το στηλέτο στο πλευρό του ελληνικού λαού. Στις άρχές κρυφά. Άρρηκτα φανερά.

"Ο Μοναρχοφασισμός άρχισε να άνασυντάσσεται και να παρουσιάζεται με διάφορες μάσκες στρατιωτικών και πολιτικών οργανώσεων. "Όλες αυτές ξεκινούσαν από το παλάτι. "Ο Τσουδερός σαν υπεύθυνος κυβερνήτης δέ ζέσαμε ποιές σχέσεις είχε μ' αυτές. Σάν πρόεδρος κυβερνήσης, που φιγουράριζε, δέν έκανε άπολύτως τίποτε να τις άντιμετωπίσει, να τις διαλύσει. "Έμνε στην άρχή για τον τύπο και τα παζαρίκια που είπαμε ότι έκανε με το βασιλιά και τους πολιτικούς της 'Ελλάδος, κι' αυτά όταν άναγκάσθηκε από πίεση των άντιφασιστικών οργανώσεων Μ. 'Ανατολής και της 'Αντίστασης της 'Ελλάδος. Δέν ήξερε; δέ μπορούσε; δέ μας ένδιαφέρει. "Η θέση του στο έξωτερικό σαν κυβερνήτη ήταν μιά. "Ήταν ένας διπλοπρόσωπος πράκτορας πολιτικών και πολιτειακών σκοπιμοτήτων. Δέν κυβέρνησε ποτέ, γιατί δέ μπόρεσε να διευδύνει και να διοικήσει ούτε το πολιτικό του γραφείο και το μικρό του κύκλο.

"Ο Μοναρχοφασισμός το 1942 με την όργάνωση μικτών υπηρεσιών όπως ή Υ. Π. (υπηρεσία πληροφοριών) άρχισαν τη μεταφορά αξιωματικών και βαθμοέχων από την 'Ελλάδα. "Όλοι αυτοί έρχονταν με τον τρόπο, που έγραφα παραπάνω από τα άγγλικά γραφεία για ένίσχυση και όργάνωση του περιδοήτου Νομίμου Κράτους τους. (Κανελλόπουλος, Ζυγούρης και πολλοί άλλοι).

"Οργάνωσαν κατά τέτοιο τρόπο τις ελληνικές στρατιωτικές υπηρεσίες, που όλες γενικά (υπουργείον Στρατιωτικών, Γ. 'Επιτελείον, Υ. Π.) κινούνται με διάφορα σημειώματα που έστελνε το 'Αγγλικό Γ. Στρατηγείο με συνδέσμους αξιωματικούς λεθαντίνους. Δέν είχαν καμμία πρωτοβουλία, ούτε και στα ζητήματα έσωτερικής φύσεως των γραφείων τους.

"Έτσι από τότε άκόμα όλοι οι 'Έλληνες, που κατείχαν μιά θέση σ' αυτά, κατόντησαν άπλοι διεκπεραιωτές των υποθέσεων της μυστικής ύπηρεσίας του Μοναρχοφασισμού, που έμφέλευε στο 'Αγγλικό Στρατηγείο. "Ός τόσο είχαν τα υπουργεία πολλά ελληνικά δικαιώματα και υποθέσεις. "Έγραφαν, σόφτιζαν αξιωματικούς, άποκοδιόθουσαν και υποκοπιτικούς και μοίραζαν λίρες με το τσουβάλι. Στις άρχές του 1943 άκόμα το Ταμείο του Β.Ε.Σ.Μ.Α. (Βασίλ. 'Ελλ. Στρατός Μ. 'Ανατολής), είχε μηνιαίες πληρωμές 200.000 λίρες Αίγύπτου! Οι αξιωματικοί έπαιρναν 30-110 λίρες κατά μήνα από τη μέρα που έθγαιναν στην Τουρκία, χωριστά τα μπαζίσια! "Όλοι δέ γενικά γράφονταν και πληρώνονταν σαν αξιωματικοί έ ν έ ν ε ρ γ ε ι α ! Χωρίς να κάνουν καμμία δουλειά οι περισσότεροι, από τους άνωτέρους πρό παντός. (Τό 1944 από τους 3.000

όξισματικούς της ξηράς μοναχά οι 900 υπηρετούσαν σε μονάδες).
 "Ετσι με δεξιοτεχνία και σατανικώτατα κατόφεραν α) όλες οι Έλ-
 ληνικές υπηρεσίες να καταντήσουν μέσα υποτελείς στον πρώτο Άγγλο
 βαθμούχο και β) οι περισσότεροι Έλληνες πολιτικοί και στρατιωτικοί να
 γίνουν πειθήνια όργανα άλλοι με δόλο, άλλοι για συμφέρο, άλλοι για
 ψεύτικες ήθικες όμοιθές, άλλοι για νόμιμες αποκαστάσεις κλπ. Άλλοι
 για τη στενοκεφαλιά τους και άλλοι με διάφορους μπαμπούλες που τους
 παρουσίαζαν, για να φανατίσουν τις εξημμένες κεφαλές τους. Μερικάς
 καλούς άμα δε μπορούσαν να τους κάνουν δικούς τους, όφου τους απο-
 μύζουσαν τη δουλειά τους, τους πέταξαν σάν τήν λεμονόκουπα στο
 σκουπίδια. "Ενας άπ' τους μπαμπούλες αυτούς, που εξακολουθεί ακόμα,
 ήταν να μη πειράξουμε κανένα σύμμαχο Άγγλο. «Τό θέλουν οι Έγγλέζοι.
 Αυτοί θα μάς σώσουν, θα μάς ελευθερώσουν θα δώσουν ψωμί στο λαό
 θα, θα...»

Βρήκαν κι έκαναν πολλούς τέτοιους υποτελείς και πειθήνια όργανα
 με κάθε ανήθικο μέσο κι αυτούς χρησιμοποιώντας στραγγάλισαν κάθε
 ελληνική πραγματικότητα, δυσφημούσαν φανερά τόν άγωνα της Έλλ.
 αντίστασης σ' όλο τόν κόσμο, παρακινούσαν σε λιποταξία στρατιώτες
 Αίγυπτιώτες. Δημιούργησαν ένα τέτοιο σάλο στον κρατικό τους μηχανι-
 σμό και τις Έλληνικές παροικίες Μ. Ανατολής, που τό 1943 καταντήσαμε
 χειρότερα από τους Μαύρους άποίκους, στα μάτια τών ξένων. "Ολες τις
 ελληνικές υποθέσεις τις ρύθμιζαν με τόν τρόπο αυτό ή μυστική άγγλική
 ύπηρεσία χρησιμοποιώντας τό Γραφείο του Γεν. Στρατηγείου και μ' εμάς
 τό δικά μας έξαρτήματα με τους άξιωματικούς συνδέσμους και πράκτορες,
 τις περισσότερες φορές μάλιστα όχι μονάχα χωρίς διαταγές ή σημειώματα,
 αλλά με προφορικές παραγγελίες. Στις δικές μας ελληνικές ύπηρεσίες
 όλοι έπαιζαν τό ρόλο του γραφειά ή του παραγγελιοδόχου σε τέτοιο
 βαθμό, που δεν είχαν τήν πρωτοβουλία ούτε μία τοποθέτηση ενός στρα-
 τιώτου να μπορούν να κάνουν. Για τό ξεκαθάρισμα της κατάστασης σύ-
 τής, καμμία προσπάθεια δεν έγινε από κανένα ούτε και ντρέπονταν
 διάφοροι άξιωματοόχοι και βαθμούχοι, από τόν πρωθυπουργό, ως τόν τε-
 λευταίο κλητήρα να υπόκλινονται με δουλοπρεπή χαμέρπεια στον πρώτο
 άγγλολεβαντίνο ή νεαρό άξιωματικό, που επαγγελματικά αυτός δεν άξι-
 ζε δεκάρα μπροστά τους.

"Ετσι με τήν ύποτελεία αυτή και τή μετάδοση της Μοναρχοφασι-
 στικής κλίκας, ή Κυβέρνηση του Τσουδερού, άσχολούνταν όχι να διοικεί,
 αλλά σ' τή διπλωματική και πολιτική λύση της έλ-
 ληνικής κατάστασης, χωρίς ούδέποτε να πάρει θέση και να κυβερνήσει
 σάν πρωθυπουργός ανεξαρτήτου Κράτους και ή ύποτελεία αυτή έπεκτά-
 θηκε στις Πρεσβείες και Προξενία όλων τών ελευθέρων Κρατών. Από
 τους Πρεσβευτές και Προξένους που ήταν διορισμένοι από τήν 4η Αύ-
 γούστου δεν αντικαταστάθηκε κανένας πουμενά, αντίθετα ενισχύθηκαν
 με άλλους πράκτορες της καινούργιας μοναρχοφασιστικής κλίκας, όπως
 στήν Τουρκία με εκπροσώπους της Υ.Π. και της Μ.Ο.4. "Όταν μία φορά ο
 αντιπρόεδρος της Κυβέρνησης κ. Γ. Ρούσος κάτι είπε για τήν Υ.Π. σ' έναν
 Άγγλο Ταγματάρχη που δε συνέφερε στήν κατάσταση αυτή του άπηντη-
 σε: «Μά ή Υ.Π. είναι Άγγλική Ύπηρεσία!» Είχε δίκιο ο Άγγλος λέγοντας
 αυτό γιατί καμμία ενέργεια δεν έκανε ή ύπηρεσία αυτή άμα δεν περ-
 νούσε πρώτα από τήν Άγγλική, αλλά περιορίζονταν μόνο να κάνει κα-
 ταστάσεις άποστολών άξιωματικών που έστελναν οι Άγγλοι στήν Έλ-
 λάδα με χρυσό και να δέχονται τους ίδιους στήν έπιστροφή τους για να
 κανονίσουν τις άποδοχές τους ανάλογα με τό χρόνο που έλλειπαν άπ'
 αυτές και να ταιμπούν έκτός από κείνα που έφαγαν στήν Έλλάδα και
 από τις άγγλικές ύπηρεσίες και δλόκληρους μισθούς 5-6 μηνών με έπι-
 δόματα. Πολλοί πληρώνονταν από τους Άγγλους πλουσιοπάροχα έπαιρ-

ναν και τους ελληνικούς μισθούς τους, όταν φέρνονταν αποσπασμένοι σε διάφορες αγγλικές υπηρεσίες χαφιέδικες.

Τό ίδιο έκαναν και στις ελληνικές παροικίες. Ο μοναρχοφασισμός έγκολπώθηκε από την πρώτη στιγμή μεγαλοκεφαλαιούχους Έλληνες και τον Πατριάρχη και μέσω αυτών άρχισαν τη διάσπαση της ελληνικής ενότητας και στο εξωτερικό. Στο κατακόρυφο της ζετζίπωσης πολιτικής εκμετάλλευσης έφθασαν, όταν έγινε η «Πανελληνία Ένωση» με τον Κότσικα. Στην Ένωση αυτή που μαζεύθηκαν όλοι οι ύμνητές της 4ης Αυγούστου πλουτοκράτες λαγτζέρηδες, γιατί αυτοί έτσι τυχοδιωκτικά έκαναν τα χρήματά τους και έτσι μπήκαν και στην ιδύνουσα ελληνική κατάσταση. Ο Τσουδερός στις αρχαιρεσίες της εκφώνησε ένα βαρυσήμαντο πολιτικό λόγο και δεν πήρε θέση μ' αυτούς, αλλά διπλωματικά, όπως χειρίζονταν τα ελληνικά προβλήματα με τον προσευτή Παπά, δεν ξέρω ποιόν παπά έπαιζε. Ως τόσο την ίδια σχεδόν εποχή εμπόδιζε τον Έρανο Βιταμινών που έγινε με πρωτοβουλία του Ε.Α.Σ. Αντίθετα γιό τον Έρανο της Φρειδερίκης που μόζεψε πάνω από 200.000 λίρες, δεν άκουσαμε καμμιό φορά τί έγιναν τα χρήματα αυτά, ούτε και καμμιό αποδοκιμαστική φωνή όταν κατά τα Δεκεμβριανά αυτή με την παρέα της έδιδαν χορό στην Αλεξάνδρεια, δηλ. τότε που πετσόκοβονταν ο κοσμάκης με τους μαύρους και Άγγλους της Γκούρκας στην Αθήνα.

Σ' όλη την κατάσταση αυτή αντιπολίτευση δεν επιτρέπονταν. Ο άγώνας του Ε.Α.Σ. (Έθνικός Απελευθερωτικός Σύνδεσμος) από τη σύσταση του σμυποταρίσθηκε, όπως και κάθε τέτοια προσπάθεια που γίνονταν στις παροικίες. Ο «Κήρυκας» και «Έλληνας» τα μόνα αντιφασιστικά και αντιπολιτευτικά της κατάστασης φύλλα της Αίγυπτου που αγωνίζονταν απάνω σε καθαρά πολιτικά πλαίσια είχαν πάντα το φθιμτρο της λογοκρισίας και τη θασανιστική πίεση όλων των καταστάσεων του Καΐρου. (Αιγυπτιακής Κυβέρνησης. Μυστικής αγγλικής υπηρεσίας, έλληνομοναρχοφασισμού και ελληνικής Κυβέρνησης). Βρίσκονταν πάντοτε σε δίωξη και δεν μπορούσαν να γράφουν ούτε μία λέξη ανεξέλεγκτη. Κάθε αντιπολιτευτική φωνή ή προσπάθεια εξουδετερώνονταν και έσθυνε. Όλοι όσοι ήθελαν κάτι να πουν, οποιοδήποτε κι' αν ήταν αποπέμνονταν, άλλος σ' αν αναρχικός, άλλος σ' αν Βούλγαρος, άλλος σ' αν προδότης, άλλος σ' αν διεθνιστής, σ' αν αλήτης, άλλος σ' αν αγράματος, σ' αν άσημαντος, άλλος σ' αν πολιτικό πρόσωπο κλπ. Είχαν μονοπωλήσει τα πάντα οι φασιστοκατέβαιοι αυτοί πρό παντός με τη στρατιωτική κατάσταση που χαρακτήριζαν όλους όσοι έρχόνταν εδώ κάτω απ' την Ελλάδα. Αλοιότικα δεν άφηναν κανένα Έλληνα ως το 1943 να περάσει πρὸς το Κάιρο με άλλο μέσο, εκτός αν ήτο δικός τους. Τους κρατούσαν όλους με το θάρρος του κλόμπ της Αγγλικής Ασφάλειας και των ελληνικών Αυγουστιανών στρατιωτικών Νόμων και Διατάξεων της πατρίδας. Τό έκαναν όλα δικά τους οι άνθρωποι. Τό Δημόσιο πλοίο, τ' σπράτό, τους πρόσφυγες που μαρτυρούσαν γιατί τους μεταχειρίζονταν σ' αν σκλάβους οι διάφορες μικτές υπηρεσίες στα διάφορα στρατόπεδα που οργανώθηκαν πάλι με τον ίδιο τρόπο των αγγλικών υπηρεσιών. Προσωπική έλευθερία δεν έννοιωσε κανένας πουμενά. Όλους θέλησαν να μας μετατρέψουν σε νοόμερα υποταχτικά.

Δεν άφηναν τίποτε να γνωσθεί και να φανεί από όσα γίνονταν στην Ελλάδα και στη Μ. Ανατολή, διαλαλούσαν όμως τις δικές τους παρλαπήμες όπως τους συνέφερε.

Ίσα με το τέλος του 1942 εκτός από τους δικούς τους αξιωματικούς που έφθασαν στη Μ. Ανατολή ήρθαν πολλοί αξιωματικοί και όπλιτες με δικά τους μέσα και χίλιες δυό ταλαιπωρίες, γιό να περαιοθούν από τις άκτες της Ελλάδας στη Τουρκία. Οι περισσότεροι, όπως ήταν φυσικά, ήταν νησιώτες, Σάμο και Χίο, Μυτιλήνη και Θράκη. Όλοι αυτοί

είχαν πείρα του πολέμου στην 'Αλβανία και γνώριζαν τη κατοχή 'Ηρ-
θαν να ξαναπολεμήσουν και όχι να ένταχθούν στην έδω κατάσταση σε
μια χορφα σκοτεινών ανθρώπων που θρέθηκαν έδω τό 1941, που δεν
είχαν άλλο σκοπό από τό να ξαναοργανωθούν για νά καταλάβουν
τήν άρχή ύστερα από τήν άπελευθέρωση σύμφωνα με τις επίσημες
δηλώσεις τους της εποχής εκείνης. Με τή συρροή αυτών των οργανώσεων
οι πρώτες στρατιωτικές μονάδες και πολύ γρήγορα ή Ι Ταξιαρχία και
αργότερα ή II και τό Μηχανοκίνητο Σύνταγμα (τέλος το 42). Κάτω από
τή πίεση των άξιωματικών και όπλιτών αυτών ξεκοδόρισε ή στρατιωτική
κατάσταση από μερικούς κοθόρνους φασίστες άξιωματικούς. Μαρεβά,
Κοσμόπουλο, Βαγιωνά κλπ. και άρχισε ό στρατός αυτός νά θρίσκει σε
μερικούς διοικητές σαν καλούς ήγήτορας, ή δέ φασιστική κατάσταση νά
μή θλάπει καλά τή θέση της.

"Άμεσα και για νά σπάσουν τή στρατιωτική αυτή κατάσταση άρ-
σαν τις οργανώσεις, 1) Μοναρχικές με επί κεφαλής 4αυγουστιανούς, βα-
γενά και άλλους, 2) τούς νέους άξιωματικούς της σχολής, 3) τήν Ιεραρ-
χία που όλοι είχαν τό ένα σκέλος τους στη κλίκα που πολλές φορές άνα-
φέραμε και τό άλλο στο σώμα των άξιωματικών.

Τό 'Αγγλικό Στρατηγετό τότε επειδή είχε ά ν ά γ κ η τ ο θ ε τ ρ α
το ο α ύ τ ο ο είναι αλήθεια ότι διευκόλυνε τήν όργάνωση του με κάθε
μέσο και δέ πολυσκοτίζονταν με τις οργανώσεις αυτές ή δέ τις έδιδε
σημασία. Παράλληλα με τις οργανώσεις αυτές που κινούνταν και δού-
λευαν έλεύθερες με διάφορα ψευτοσυνθήματα, άλλες για τό πρίγκηπα
Πέτρο (Τσιγάντηδες και Σία), άλλες για τή 4η Αύγουστου, άλλες για τό
Γεώργιο, άλλες για τή νόμιμη κατάσταση, άλλες κατά του Κομμουνισμού,
άλλες για τούς άγγλους, που μας τσίζαν, οι δημοκρατικοί αντίφασίστες
για τήν αντιμετώπιση της κατάστασης αυτής και για ό μ υ ν α τ ή ς σ ω -
σ τ ή ς έ λ λ η ν ι κ ή ς θ έ σ η ς που έ π ρ ε π ε ν ά κ ρ α τ ή σ ε ι μ έ σ '
τό ν μ ε γ ά λ ο π ό λ ε μ ο. "Άρχισαν νά οργανώνονται κι' αυτοί. "Ε-
καναν τήν Α.Σ.Ο. (άντιφασιστική στρατιωτική όργάνωση), Α.Ο.Ν. (άντι-
φασιστική 'Όργάν. Ναυτικού) και Α.Ο.Α. ('Αντιφ. 'Όργάν. 'Αεροπορίας) και
προχώρησαν στον αντιφασιστικό άγώνα για τό σκοπό που είπαμε.

Ό έλληνικός αυτός στρατός, όφου έλαβε μέρος ή Ι Ταξιαρχία στο
'Αλαμέϊν και όφου εκπαιδεύθηκε θαυμάσια κράτησε τόσο καλά τή θέση
του μέσα τό συμμαχικά στρατεύματα Μ. 'Ανατολής, που όλοι άπ' τις όρ-
χές το 1943 άποκαλύπτονταν μπροστά στο ήδικό και τόν άέρα που έφε-
ραν έκεί από τήν 'Ελλάδα, τό 'Αλβανικό θουνά και τήν 'Αντίσταση. Με
τούς Νεοζηλανδούς και Αύστραλέζους πρό παντός είχαν ίδιαίτερες
αίσθηματικές σχέσεις, που πολλές φορές έκδηλώνονται σε διάφορα πια-
σήματα, που έκαναν οι στρατιώτες στα κέντρα με τό πίκet ή "Αγγλους
ή άλλους συμμάχους. "Όλοι αυτοί έπερναν τό μέρος των δικών μας όπως
και οι δικόι μας τάσσονταν με τό μέρος αυτών των πιδωνταν και
μάλλωναν παρέες ολόκληρες με τό μπόξ και γκλόμπς οι μέν, με τί κα-
ρέκλες οι άλλοι.

"Η συνειδητή πειθαρχία του στρατού αυτού ήταν πρωτοφανής για
τόν έλληνικό στρατό. Στην 'Ελλάδα ούδέποτε είχαμε τέτοιο στρατό. Τό
ίδιο έγινε και στο Ναυτικό ίσως ακόμα καλλίτερα σ' αυτό, γιατί αυτό
ήταν πάντοτε σε δράση κι' οι άνάγκες το άγώνα, που όλοι τους τόν
κατανοούσαν, τούς έφερνε πιο ψηλά στην έκτίμηση των συναγωνιστών
της ξηράς. Τό ίδιο γίνονταν και στην άεροπορία, τό ίδιο και στην έμ-
πορική Ναυτιλία, που οι άφανεις αυτοί ήρωες θαλασσοδέρνονταν χρόνια.
Παντού είμασταν πρώτοι. Αυτό άποδείχτηκε στις μικτές άσκήσεις Μ.
'Ανατολής.

"Η συνειδητή αυτή πειθαρχία και κατάσταση, που δημιουργούνταν
στα ένοπλα τμήματα, τρώμαζε τούς μοναρχοφασίστες και κρυπτοφασίστες.

"Εδωκαν ότι σιγά σιγά έπρεπε η έπιβολή τους από τα ένοπλα τμήματα, που αυτοί τή ήθελαν γιά δικά τους ή γιά πολιτική έκμετάλλευση, όπως ο Τσευκερές και Κανελλόπουλος και άλλοι παραγοντίσκοι. Δέν τόν ήθελαν σωστό έλληνικό στρατό. Έκτός από τις οργανώσεις, που δρούσαν κάτω άπ' τή μέτη της Κυβέρνησης δέλησαν και άμεσα νά βάλουν τό χέρι τους στους αντίφασίστες. Γιά τό σκοπό αυτό μεταχειρίστηκαν οι κρυπτοφασίστες τό Εθν. Ξεθωσμένα μέσα και τερτίπια της παληάς σχολής των παραγοντιών λόσεων. Λαμβάνισαν μερικούς αξιωματικούς δήθεν γιά στρατιωτικές άξιες, άρχισαν νά οργανώνουν τό Γραφείο της Μεραρχίας μέ τό Ξυγούρη και άπ' αυτούς δέλησαν νά διαλέξουν τους διοικητάς γιά νά διοικήσουν καλύτερα!!! Γιατί αυτό, άφού, όπως είπαμε, ο στρατός αυτός ήταν πλεισιμαχώς θαυμάσια από αξιωματικούς έμπειροπόλεμους κατά τό πλείστο και άποδειγμένους στρατιωτικής άξιας. Άρχισαν τις αντικαταστάσεις ταγματάρχων και διάφορες άλλες τοποθετήσεις και αυτές οι έ-νέργειες έφεραν τό κίνημα τού Μάρτη τού 1943, που ήταν μία άμυνα των αντίφασιστών γιά νά μή φασιστοποιήσουν τό στρατό.

Γιά τό κίνημα αυτό άφορμή έγινε η αντικατάσταση τού διοικητού τού 8ου Ταγματος συνταγματάρχη Χατζησταυρή. Η Α.Ι.Ο. και δημοκρα-τικοί αξιωματικοί έπέμψηκαν και όταν ο νεοφασισμός μέ τό πρόσωπο τού Κανελλόπουλου δέλησε νά έπιβληθεί, τόν χτύπησαν. Πήραν τήν πρω-τοβουλία οι διοικητές των ταγμάτων της ΙΙ Ταξιαρχίας και έξουδετέρω-σαν τις ενέργειες αυτές. Στην έπιμονή της Κυβέρνησης και τού 'Αγγλι-κού Στρατηγείου (όπως μέ διαβεβαίωσε άνώτερος αξιωματικός) ο συνταγ-ματάρχης Λάτος ζήτησε από τους 'Αγγλους τάνγς νά χτυπήσουν τήν Ταξιαρχία, ξεσηκώθηκαν όλα τα ένοπλα τμήματα και κηρύχθηκαν άλλη-λέγγια μέ τή ΙΙ Ταξιαρχία. Τό ξεσηκώμα αυτό τού στρατού δέν ήταν κίνημα, άπλώς έπιασαν όλους τους φασίστες και αντίδραστικούς αξιωμα-τικούς, τους άφόπλισαν, τους έκλεισαν στις σκηνές, περιώρσαν επίσης χωρίς νά δίδουν τόν Ταξίαρχο της Ι Ταξιαρχίας Κατσώτα, γιατί σάν δη-μοκρατικός δέν πήρε θέση καθαρά μ' αυτούς. Έφυγε σάν ζαλισμένος ο Ταξίαρχος της ΙΙ Μπουρδάρης, γιατί ήθελε αυτός τήν ύπόθεση νά τή λύσει διπλωματικά και νά μήν τή χαλάσει μέ κανένα. Οι Ταξιαρχίες έξακο-λουδούσαν τις άσκήσεις χωρίς τους διοικητές της ΙΙ που άπομόνωναν οι 'Αγγλοι (Χατζησταυρήν, Κώσταν και Σταυρουλάκην). Ο Κανελλόπουλος όταν πήγε νά διορδώσει τό μπλεγμένα του. έπέστρεψε άναυλα και μέ γιουχαϊτά νά υποβάλει στο Κάϊρο τήν παραίτησή του.

Οι αντίφασίστες μέσο των διοικητών και αξιωματικών της ΙΙ Ταξιαρ-χίας έδωσαν τό ζήτημα καθαρά σάν πολιτικό και πώς έννοούσαν τήν εκκαθάριση της κατάστασης. Ζήτησαν νά γίνει μία Κυβέρνηση δημοκρα-τική στην όποία νά λάβουν μέρος κι' άλλοι πολιτικοί, που θρίσκονταν έξω από τήν 'Ελλάδα, στο έλεύθερα κράτη, ύποδείχθηκαν μάλιστα και μερικοί.

Στό Κάϊρο, μέ πρωτοβουλία Δημοκρατικών πολιτευτών και αξιωμα-τικών από τήν 'Ελλάδα έγιναν μερικές συγκεντρώσεις γιά νά αντι-μετωπίσουν τήν κατάσταση αυτή. Έλαθαν μέρος σ' αυτή και μέλη τού Ε.Α.Ε. που τότε άρχισε νά φαίνεται καθαρά σάν αντίφασιστική όργά-νωση. Συζητήθηκαν αρκετά ζητήματα, όπως διαπιστώθηκε όμως από τις συζητήσεις αυτές οι περισσότεροι πολλοί ήταν άκατατόπιστοι και δέν είχαν καμιά διορατικότητα γιά τα γεγονότα που θα έξελλισσόνταν γι' αυτό δέν είχαν και κανένα άποτέλεσμα εκτός μιας σωστής ένέργειας που έκαναν : Πήγε μία ζμελής πολιτική έπιτροπή στην 'Αγγλική Πρε-σβεία και τόνισε, ότι η ύπόθεση είναι καθαρά πολιτική και 'Ελληνική. Οι αντίφασίστες, λόγω της καταστάσεως, που δημιουργήθηκε και σάν στατιωτικοί που ήταν, δέν μπορούσαν μόνοι τους νά διαχειρισθούν τά ζητήματα αυτά άνέδεσαν στον κ. Γ. Ρούσο σά δημοκρατικό νά δια-

πραγματευθεί το πολιτικό μέρος του Κινήματος. Ήρθαν στο μεταξύ αυτό κατά τον 'Απρίλη ο Βασιλιάς με το Τσουδερό. Πολύ γρήγορα σχηματίσθηκε Κυβέρνηση με αντιπρόεδρο τον κ. Γ. Ρούσο και υπουργούς απ' εκείνους, που πρότειναν απ' την Ταξιαρχία.

"Ετσι το κίνημα αυτό τελείωσε με μία πολιτική ιδεολογική Νίκη, σπουδαία στον αντιφασιστικό αγώνα, που θα ήταν μεγαλύτερη και με σημαντικότερα αποτελέσματα στην καλύτερευση της όλης ελληνικής κατάστασης, αν κι αυτοί που έγιναν Κυβερνήτες με τον αγώνα των αντιφασιστών στέκονται στο ύψος τους. Αυτοί όμως από την πρώτη στιγμή που πήραν την αρχή στο χέρι τους άμεσα και έμμεσα χτύπησαν τους αντιφασίστες, πήραν πολιτική θέση ενάντια τους και τράβηξαν ένα άλλο μονοπάτι." Όπως άρχισαν προτίτερα διαπληκτίζονταν μόνον για να πάρουν μία θέση ή ένα ύπουργήμα έτσι κι όταν τα πήραν, όλη η προσπάθειά τους ήταν ιδιοτελής και για εκμετάλλευση πολιτική πάνω στ' άχνάρια του Κανελλοπούπου, δηλ. να δημιουργήσουν δική τους κατάσταση.

"Όλοι τους από την πρώτη στιγμή, μη ξέροντας την 'Ελληνική πραγματικότητα, αφού δεν θρέθηκαν στην 'Ελλάδα στον πόλεμο και την κατοχή, νόμισαν ότι θρήκαν την εύκαιρία να παίξουν ένα ρόλο κι αυτοί.

"Η κριτική μας στους παλαιοδημοκρατικούς αυτούς από τότε είναι πιο αυστηρή, γιατί όπως είδαμε όλη την ιδεολογική νοοτροπία τους να στηρίζεται πάνω σε σαθρές βάσεις και λεονταρίστικες απομιμήσεις, δε μπορούμε να παρασιωπήσουμε την εγκληματική θέση τους στα σοδαρά αυτά 'Ελληνικά ζητήματα, παρ' όλη τις παλιές συναγωνιστικές σχέσεις μας. "Όπως μοιράτα μερικοί υπήρξαν το 1935 να δολοφονήσουν την πρώτη 'Ελληνική Δημοκρατία. "Ετσι τώρα θρέθηκαν αυτοί από την ίδια παράταξη να μολύνουν τον αντιφασιστικό αγώνα.

Μία φορά σε μία συνομιλία μου μ' έναν ύπουργό για τη σύσταση της Ε.Σ.Α. (Έπιτροπής Συντονισμού 'Αγώνα), μου είπε ο κύριος αυτός: Ποιοί είναι ο Μ... ο Ν... και ο Α... της έπιτροπής; — "Αφού θέτετε έτσι το ζήτημα, σείς ποιοί είδατε; — "Η Νόμιμη Κυβέρνηση. — Με συγχωρείτε, αλλά τέτοια Κυβέρνηση είναι ο Τσουδερός και Δημητράκης, σείς ήρθατε μετά το κίνημα σαν εκπρόσωποι των αντιφασιστών, πώς εκπληρώνετε τός ύποχρεώσεις σας απέναντί τους; — Δε ξέρω, έγω δεν εγκρίνω την έπιτροπή αυτή.

— Σας είπα δε ζητάμε ρουσφέτια ή την έγκρισή σας. Έχομε περισσότερα δικαιώματα από σας να ασχολούμαστε στην πολιτική και δε προχωρήσωμε.

— "Ωστε έγω είμαι φασίστας τώρα.

— Δέν ξέρω, ο καιρός και η εργασία σας θα τό δείξει. Τώρα χτυπάτε εκείνους που σας έκαναν ύπουργό.

Με τό γεγονότα αυτά του Μαρτίου του 43 βγήκαν στη μέση και τό άπλυτα των φασιστών άξιοματικών. Άρχισαν άδρόες παραιτήσεις με τίς ύποδείξεις της κλίμας και πολλοί άρνήθηκαν να έκτελέσουν τίς διαταγές της Κυβέρνησης. Άρχισαν τό Στρατοδικείο με μάσκα δημοκρατική και πολλοί από τούς άξιοματικούς αυτούς καταδικάσθηκαν για τούς παραπάνω λόγους και στάλθηκαν στο Μερτζεγιούμ, πολλούς άλλους τούς έστειλαν σε στρατόπεδα, δέν έπαυσε όμως η καινούργια αυτή κατάσταση δια του 'Αγγλικού Στρατηγείου να ξεκαθαρίζει και τούς δημοκρατικούς άξιοματικούς. Άντικατέστησαν τούς τρεις διοικητές ταγμάτων της ΙΙ Ταξιαρχίας και με την καθαρή πιά έπέμβαση της άγγλικής μυστικής ύπηρεσίας στο καθαρά έλληνικό έσωτερικό ζητήματα τοποθετήσεων κ. λ. π. με τό πρόσχημα της ασφάλειας των συμμαχικών στρατευμάτων άναστάσαν τό στρατό. "Η Κυβέρνηση πάντα έκανε τό θελήματα των "Αγγλων.

Αυτή η κατάσταση εξακολούθησε ως τό καλοκαίρι του 43. "Ο στρατός αυτός των δύο ταξιαρχιών και όλων των άλλων έγινε ένας πίδος

των Δοναήδων. Άλλους πήραν από τὰ μάχημα τμήματα και τούς έστειλαν σαν άνεπιθυμήτους στα διάφορα Καμπετά. Πολλούς αξιωματικούς και όπλίτες άντιφασίστες τούς πήραν από τις ταξιαρχίες που υπηρετούσαν σε ειδικότητες και σε μάχιμες μονάδες και έκαναν τὸ 8ο τάγμα και τὸ έστειλαν στη Τριπολιτίδα νὰ φυλάει αίχμαλώτους και όλικά άχρηστα (αυτὸ εἶνε τὸ τάγμα που στὸν έρωτο Βιταμινών συνεισέφερε 2000 λίρες από τούς μισθούς του ! και τὸ πρώτο έλληνικό τμήμα που, όργάνωσε καντίνα χωρὶς καντινιέρη, δηλ. νὰ αγοράζουν οἱ όπλίτες δ.τι ήθελαν και νὰ πληρώνουν στο άνοιχτὸ ταμείο τῆς καντίνας μόνοι τους σύμφωνα με τις τιμές που είχαν στὸν άναρτημένο πίνακα ! Κλειδιά ή κατοχήρηση δὲν έγινε χρόνο δόλοαληρο, εἴτε ενὸς μιλιέμ).

Μέσα στη κατάσταση αὐτή ο ρόλος τῆς Κυβέρνησης ήταν ξεκάθαρος. Ὁ πρόεδρος άπελευθεύει τὴν ἴδια τακτική του μουγγου. Με σφηνάνα τὸ δόντια και τὸ προσποιητὸ χαμόγελο δόλεψε τὰ δόδλευτα. Οἱ άπουργοὶ Στρατιωτικῶν, Ναυτικῶν, Ἀεροπορίας και Προνοίας κλωσάσαν τις Στρατιωτικές Διατάξεις και τούς παχηλούς μισθούς που έπερναν και έδιναν, έκτελεσαν κατὰ γράμμα τὰ σημειώματα τῶν Ἀγγλων προκτόρων και κόπτονταν γιὰ τὴ Δημοκρατία, ἀλλὰ και κατὰ τὸ κομμουνισμὸ.

Ἀντιμετώπιζαν τὴ κατάσταση βλέπετε διπλωματικά κι' αὐτοὶ κατὰ τούς πάτρυνές τους, που άλλότε μάλωναν, άλλότε τάκαναν πλακάκια κι' άλλότε πειράζοναν μεταξύ τους πολιτικά γιὰ τὸ πολιτικὸ και τὴ Δημοκρατία γιὰ τὴν όποία κόπτονταν σαν τὸ 1935. Ἔτσι μέσ' τὴ ρουτίνα τῆς παλαιοδημοκρατικῆς προχωροῦσαν άσκοπα και σαν ξένοι στὴν Ἑλλάδα και θα γίνονταν εκεί. Ἡ σύμμαχία τους με τὸν κρυπτοφασισμὸ δὲν ήταν άμση και φανερή ως τόσο όμως τούς χρησιμοποίησε σαν όργανα γιὰ νὰ επιτύχει τὸ σκοπὸ του. Πολύ πονηρὸς ὁ μοναρχοφασισμὸς, όταν εἶδε οτι οἱ Δημοκράτες αὐτοὶ πήραν καθαρή θέση ενάντια στὴν αντίσταση στὴν Ἑλλάδα και τούς άντιφασίστες στὴ Μ. Ἀνατολή, σκέφτηκε γιὰ έξυμνήρηση του σκοποῦ του και τούς χρησιμοποίησε με τὴ σατανική άγγλική πολιτική θάζοντάς τους νὰ κτυπηθοῦν οἱ δυὸ, παλαιοδημοκρατικοὶ και άριστοεῖ, γιὰ νὰ επιτύχουν αὐτοὶ.

Δὲν εἶτανε εύκολο ἐδῶ στὴ Μ. Ἀνατολή νὰ καταλάβει κανένας που δόδιζε ή ξεχαρβαλωμένη αὐτή κατάσταση. Οἱ παλαιοδημοκρατικοὶ αὐτοὶ πίστεψαν οτι είχαν επιτυχίες στοὺς Ἀγγλους με τὸ οτι κατώρδωσαν νὰ φέρουν κι' αὐτοὶ με τὰ μέσα και δίκτυα που παραπάνω γράφω δικούς τους αξιωματικούς (άποτάκτους τοῦ 35) και πολιτικούς γιὰ νὰ διοικήσουν τὸ Στρατό ! Τούς θήναν μάλιστα νὰ μιλοῦν και ελεύθερα γιὰ τὴ Δημοκρατία, άφοῦ πρώτα έπαιρναν θέση ενάντια στις άριστερές τάσεις τῶν άντιφασιστῶν και τοῦ ΕΑΜ.

Μιλοῦσαν και μερικοὶ άνεύθυνοὶ Ἀγγλοὶ αξιωματικοὶ με δαυμασμὸ γιὰ τούς δημοκρατικούς αὐτοὺς αξιωματικούς. Πως νὰ μὴ πίστευαν οτι οἱ Ἀγγλοὶ τούς βοηθοῦσαν στο σκοπὸ τους και γιὰ νὰ μὴ παρουσιάζονται κι' αὐτοὶ ρυθμιστὲς τῆς κατάστασης;

Στὸν «Ἱέρακα» έγινε μιὰ άψιμολογία μεταξύ αξιωματικῶν και ναυτῶν άντιφασιστῶν. Οἱ τελευταῖοι πέρασαν από δημοκρατικὸ Στρατοδικεῖο και καταδικάσθηκαν. Τὸν Ἰούλιο ἄλλη μιὰ, πάλι στὴ II Ταξιαρχία γιὰ νὰ ήθελε ὁ διοικητὴς τοῦ Τάγματος νὰ στείλει στρατιῶτες στις άγγλικές φυλακές ενῶ ὑπῆρχε διαταγή τοῦ Ὑπουργείου νὰ παῶουν τέτοιες άποστολές. Αὐτὲς οἱ άψιμοχίες, μερικοὶ πυροβολισμοὶ και μερικές βολιές στο διοικητὴ τῆς Ταξιαρχίας γιὰ τὴν παραπάνω άφορμή δὲν μπορούμε νὰ τις λογαριάσουμε σὸ σῶση οὔτε άντιπειθαρχική ένέργεια, οὔτε κίνημα ἀλλὰ σαν μιὰ αὐθόρμητη εκδήλωση μεμονωμένη ενάντια στὴν καινοόρια κατάσταση. Δὲν εἶχε κανένα άλλο περιεχόμενο. Βρήκαν τὴν εύκαιρία όμως νὰ κάνουν ἄλλε στρατοδικεῖα με δημοκρατικούς αξιω-

ματικούς και πρόεδρο τὸν Τσιγάντε γιὰ τὰ τιμωρήσουν τοὺς στασιαστές. Τοὺς τιμώρησαν πάει καλά.

Οἱ κυβερνῶντες δὲν πρόσεξαν καὶ δὲν κατάλαβαν ὅτι τέτοια μικροζητήματα ἔφεραν ἕνα ἄλλο ζήτημα στή μέση πολὺ πιὸ σοβαρὸ ἀπὸ ἀπὸ τὴν ἐπιβολὴ μιᾶς τάξης μὲ τέτοια μέσα καὶ τέτοια στρατοδικεῖα ! Ἐφεραν τὸ χάσμα μεταξὺ διοικουμένων καὶ διοικούντων ποὺ ὡς τότε μονάχα στὶς ἀρχές τῆς κατοχῆς εἶδαμε νὰ δημιουργεῖται μεταξὺ λαοῦ καὶ τῆς χωροφυλακῆς στὴν Ἑλλάδα.

Ποῦ ἀκούστηκε κ. Κυβερνήτες, ἀνώτεροι καὶ κατώτεροι ἀξιωματικοὶ ποὺ εἶχαν τὴν ἀξίωση νὰ διοικήσουν νὰ μιλοῦν γιὰ τοὺς στρατιώτες: αὐτοὶ εἶναι ὅλοι ἀλήτες ! Καὶ τί ἤθελαν νὰ κάνει ὁ στρατιώτης αὐτὸς τὸν ἀξιωματικό σας αὐτόν; Πῶς νὰ πειθαρχήσει σ' αὐτόν καὶ μάλιστα μετὰ τὸ κίνημα τοῦ Μάρτη, ποὺ ὅλοι τοὺς συνειδητοποιήθηκαν καὶ ἦταν ἀντιφασίστες καὶ ἀπεχθάνονταν τὸ κόδετι ποὺ ἐκδηλώνονταν μὲ τὸν τρόπο αὐτό; Τὸ δὲ πολιτικὸ κριτήριό τους στεκότανε πολὺ ψηλότερα ἀπὸ τοὺς ἀξιωματικούς ποὺ δὲν ἔδλεπαν πέρα ἀπὸ τὰ γαλόνια καὶ τὴν τσέπη; Γιατὶ ὅλα αὐτὰ παρ' ὅλες τὶς διασπαστικὲς προσπάθειές τους δὲ γίνονταν στὸ μηχανοκίνητο, ἀλλὰ ἀξιωματικοὶ καὶ στρατιῶτες εἶχαν παραδειγματικὴ ὁμόνοια καὶ ἀγάπη;

Ἔτσι τὸ 43 διαλύθηκε ἡ II τοξιαρχία, κουτσουρεύτηκε ἡ I καὶ τὸ ἡδίκὸ ὄρχισε νὰ χαλαρώνεται μὲ τὶς διάφορες μετακινήσεις, ἀντικαταστάσεις διοικητῶν, προδοκάτοιες κλπ. Τὴν αἰτία ὅλων αὐτῶν τῶν ἀνωμαλιῶν δὲ τὴ θροῦμε στὴ Κυβέρνηση καὶ στὸ Σῶμα ἀξιωματικῶν. Γιατὴν εἶναι τέτοιος στρατὸς ἤθελε ἀξιωματικούς νὰ διοικηθεῖ. Δὲν ἤθελε ἐπιτηρίδες, γαλόνια καὶ μαργιονέττες. Δὲν ἤθελε ἐπαγγελματικά—στρατιωτικὰ μορφωμένους μονάχα στὰ χαρτιά, ἀλλὰ ἀξιωματικούς σωστοὺς. Καὶ ἐγὼ κάποτε διδάχθηκα ἐμπορικὰ, ἀλλ' οὐδέποτε ἐπέτυχα στὸ ἐμπόριο.

Οἱ ἀξιωματικοὶ ἐδῶ κέρδισαν γαλόνια, ἔκαναν καὶ κουμπιάρδες, ἔχασαν ὅμως τὸ σπουδαιότερο ὄπλο καὶ προσόν, ποὺ πρέπει νὰ ἔχει κανένας ἀπ' αὐτοὺς. Ἐχασαν τὴν ψυχὴ τοῦ Στρατιώτη.

Ἐχασαν τὸ στρατό. Ποιὸν τότε δὲ διοικοῦσαν οἱ 5000 ἀξιωματικοὶ ποὺ ἔφεραν ἐδῶ κάτω; τὶς χουρμαδιές; Κατὰ τὸ τέλος τοῦ 43 ἔγεινε καὶ μιὰ ἄλλη ψευτοοργάνωση «Ὁμάς Συνταγματάρχων» ποὺ δὲ χτυποῦσε τὴ δεξιὰ καὶ τὴν ἀριστερὰ. Πῶς καὶ μὲ τί δὲν μᾶς τὸ εἶπαν, γιατί δὲν πρόλαβαν νὰ ξεσπαθώσουν κι' αὐτοὶ.

Τὰ ἴδια γίνονταν σ' ὅλα τὰ ὑπουργεῖα μόνον τὸν ὑπουργὸ τῆς Δικαιοσύνης δὲ πέρνουμε στὸ λαιμὸ μας, γιατί αὐτὸς ναρκισσεύονταν πάντοτε στὸ Ἑλλ. Κέντρο καὶ οἱ ἐλληνικοὶ νόμοι ἐκδίδονταν καὶ ὑπογράφονταν στὸ γόνα ἢ στὸ τραπέζι τοῦ μπριτζ, γιατί δὲν εἶχε πολυτελὴ κατοικία καὶ γραφεῖα. Ὅλοι πάντοτε ἔφταιγαν, αὐτοὶ ὅμως ἦταν ὡς τὴν τελευταία στιγμή ἐν τάξει;!

Κάποτε διάβασα ὅτι, οἱ Καρχηδόνιοι στὴν ἀκμὴ τους τοὺς στρατιωτικούς καὶ τοὺς διοικητές, ποὺ ἀποτύγχαναν στὴ διοίκηση, γιὰ τιμωρίαν τοὺς ἔψηναν στὸ φούρνο ζωντανούς! Ἡμεῖς στὴ Μ. Ἀνατολή, ἀντὶ νὰ φουρνίζουμε προδότες, ξεφουρνίζαμε λίρες, γαλόνια, ὀφίκια καὶ παρλαπίπες, μοῦ φαίνεται δὲ ὅτι αὐτὸ δὲ ἐξακολουθεῖ καὶ στὴν Ἑλλάδα τώρα μὲ τὴν ἀπελευθέρωση ἀν δὲ ξεκουμπιστεῖ ἡ κατάσταση αὐτή, ποὺ μετέφεραν ἀπὸ δῶ κάτω.

Στὴν κατάσταση αὐτὴ ἀντιπολίτευση δὲν ὑπῆρχε. Ὁ Ε. Α. Σ. καὶ τὰ φθῆλα ποὺ προανέφερα καὶ μερικοὶ ποὺ θρεθήκαμε ἄδελὰ ἐκεῖ κάτω οὐκ ἐμπορούσαμε νὰ κινηθοῦμε εὐκόλα. Ἀπὸ τὶς πρώτες μέρες ὅμως μετὰ τὸ σχηματισμὸ τῆς Κυβέρνησης μὲ τοὺς παλαιοδημοκρατικούς, πεισθήκαμε ὅτι πολιτικὰ ὅλους αὐτοὺς τοὺς τσουδάλισαν καὶ ἄρχισαμε μὲ διάφορα ὑπομνήματα καὶ ἐπιστολὲς νὰ τοὺς ὑποδεικνύουμε τὸν ἐσφαλμένο δρόμο ποὺ ἔπερναν στὴν Ἑλλάδα καὶ τὸ συν. Μπακιρτζή ἀσφαλῶς μὲ τὴν ἐλ.

πίδα ότι θα δημιουργούσε αντιπερισπασμό στο ΕΑΜ, γιατί αλλιώςτικά δεν εξηγείται η άποστολή αυτού εις την Ελλάδα (σε εποχή που αυτόν και μερικούς άλλους τους προώριζαν με έξοδα (καλοκαίρι 1943). (Υπομνήματα, Ε.Σ.Α., Σαμίου Κήρυκος, μιας μικτής επιτροπής με Μπακιριτζή και άλλα).

Εκτός από τον κ. Ρούσο που καμιά φορά μ' όλα τα γερατιά είχε τις εκδόσεις όλοι οι άλλοι αγύρτευσαν στην πολιτική. Διοικητικά ήταν νούλες σ' όλα τα ζητήματα, διπλωματικά ο Τσουδερός ήταν γρίφος και οι ύπουργοι σταυρόλεξα. Οι Πρεσβευτές και οι Πρόξενοι άχρηστοι.

Τό Σεπτέμβρη του 1943 ήρθαν οι πρώτοι εκπρόσωποι των οργανώσεων. "Εθεσαν όπ' όψει της Κυβέρνησης τὰ γνωστά ζητήματα: Για τὸ πολιτειακό: «Νά μήν επανέλθει ὁ Βασιληάς στην Ελλάδα πρὸ τοῦ δημοψηφίσματος καὶ νά σχηματισθεῖ Κυβέρνηση με συμμετοχή σ' αὐτή όλων τῶν ὁργανώσεων τῆς ἀντίστασης». Κατέληξαν γιά μιὰ στιγμή σέ κάποια συμπεράσματα. Ἡ ὄψις αὐτῆ τῶν ἐκπροσώπων τῶν ὁργανώσεων ὁμως φαίνεται ἔγινε με ὀγνοία τῆς μυστικῆς ἀγγλικῆς ὑπηρεσίας, ἀλλά με πρωτοβουλία ὀξωματικῶν τοῦ Στρατηγείου τῆς Μ.Ο.Α. ἡ ὄν ἔγινε με γνώση τῆς ποιῆς ξέρει γιά ποιόν ἄλλον καταχθόνιο σκοπὸ τοῦ Μοναρχοφασισμοῦ. Οἱ συζητήσεις καὶ θέσεις πού πήρε ὁ καθένας ἐπάνω στην ὁπόθεση αὐτή εἶναι γνωστές, ἀσφαλῶς δὲ δὲ τίς γράψουν ἐκεῖνοι πού δὲ ἔχουν συγκεκριμένα στοιχεῖα. Τὸ γεγονὸς εἶναι ἕνα. Ὑστερα ἀπὸ μερικὲς μέρες, τοὺς ἐκπροσώπους αὐτοὺς τοὺς ἔδωξε τὸ Ἀγγλικὸ Στρατηγεῖο. Ὁ Βασιληάς γιά νὰ διακόψει τίς συνενοήσεις πού δὲν τὸν ὄρεσαν, ὁρρώστησε καὶ πῆγε στο Ἀθῆνα γιά ἀνάρρωση!! Με τοὺς ἐκπροσώπους αὐτοὺς πού ἔστειλαν παρῶσκηνιὰς τίς μέρες ἐκεῖνες ἀπὸ μέρους τῶν ἀντιφασιστῶν ἔγινε στοὺς παληοδημοκρατικούς μέσω τοῦ Γ. Ρούσου καὶ Βενιζέλου καὶ μιὰ ἄλλη πολιτικὴ πρόταση, ἀγνωστὴ ὡς τώρα, ἀγνοήθηκε δὲ καὶ ἀπὸ τοὺς ἐκπροσώπους τῶν ὁργανώσεων. Ἡ πρόταση αὐτὴ ἦταν ἡ ἑξῆς:

«Στὶς συζητήσεις θάλέπουμε οἱ ἀντιφασίστες Μ. Ἀνατολῆς δὲν λαμβάνονται ὅπ' ὄψει: Σεῖς οἱ 4 δημοκρατικοὶ ὅπουργοι ὑποδειχθήκατε ὅπ' αὐτοὺς. Ὡς τώρα πέρνετε θέση ἐναντιὰ τους. Τώρα σὰς δίδεται πάλι ἡ εὐκαιρία νὰ γίνεται ρυθμιστὲς τῆς ἐλληνικῆς κατάστασης, ὅπου κηρυχθήκατε καὶ εἶστε ὁμφωνοὶ με τοὺς ἀντιπροσώπους τῆς ἀντίστασης. Μπορεῖται, ὁμα ἀντιδρᾷ ὁ Τσουδερός, σὲ ὅπουργικὸ Συμβούλιο νὰ τὸν θέσητε σὲ μειοψηφία, νὰ δημιουργηθεῖ κρίση, σεῖς δὲν δὲ παραιτηθεῖτε ἀλλὰ δὲ ἀναλάβετε νὰ συνεχίσετε τὴ προσπάθεια αὐτή». Τὸ Βενιζέλο τὸν ὄρεσε μόνο τὸ ἕνα μέρος τῆς συνομιλίας αὐτῆς: τὸ νὰ μείνει ὅπουργός. Δὲν ἔγινε τίποτε τὸ θετικὸ ἀπὸ τίς συνεδριάσεις αὐτές, ἀντίθετα ὄφισαν τὴν κατάσταση τῆς Μ. Ἀνατολῆς πιδ ὄλωμένη. Οἱ ἀντιφασιστικὲς ὁργανώσεις Μ. Ἀνατολῆς ἀγνοήθηκαν ἀπὸ τοὺς δημοκρατικούς αὐτοὺς καὶ αὐτὴ τὴ φορά. Για τὴν ἀντιμετώπιση τῆς ὁμως οἱ ἀντιφασίστες ἀπὸ τίς συνομιλίες αὐτές καὶ ἐπειδὴ παρακολούθησαν ἀπὸ κοντὰ τὴ μοναρχοφασιστικὴ κλίκα καὶ κυβέρνηση, ὄφισαν τίς πραγματικὲς γραμμές τοῦ ὁγῶνα, πού ἔπρεπε νὰ ὁκολουθήσουν, τράβηξαν τὸ δρόμο τοὺς σταθερὰ μεσ' τὸ λαδύρινθο αὐτὸ τῆς Μ. Ἀνατολῆς καὶ κάτω ἀπὸ φανερὴ πιδ πίεση τῆς ἀγγλικῆς πολιτικῆς.

Τὸν Ὀκτώβρη τοῦ 1943 μερικοὶ παλιοὶ πολιτευτὲς ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα, πού πήραν καθαρὰ θέση ἀντιφασιστικὴ καὶ μεμονωμένα με μερικούς ὁξωματικούς ἀντιπολιτεύονταν τίς ψευτοκαταστάσεις τοῦ Καῖρου, συνεννοήθηκαν καὶ ὅπεγραψαν τὸ καταστατικὸ τῆς Ε.Σ.Α. (Ἐπιτροπὴ Συντονισμοῦ Ἀγῶνος), τὸ καταστατικὸ ἦταν ἁπλὸ, δὲ ἐργάζονταν πολιτικὰ ἡ Ἐπιτροπὴ αὐτὴ, γιά τὸ συντονισμό τοῦ ἐλληνικοῦ ὁγῶνα καὶ γιά τὴν ὁθνικὴ ἐνότητα. Τὰ μέλη τῆς ἐπιτροπῆς ἦτανε ὁ λ α ἰ σ ὁ τ ἰ μ α καὶ δὲ δὲ ἀναλόμβαναν καμμιὰ θέση στὴ Κυβέρνηση Καῖρου κλπ. Ἡ ἐπιτρο-

πή θα διευθύνονταν από 3 μέλη που θα εναλλάσσονταν κατά 150ήμερο. Η επιτροπή αυτή σε συνεννόηση με τις άλλες αντιφασιστικές οργανώσεις ΕΑΣ, Ναυτεργάτες και ΑΙΟ υπέβαλε το πρώτο υπόμνημα στη Κυβέρνηση και στις Πρεσβείες Μ. Βρετανίας, Η. Π. 'Αμερικής, Ε.Σ.Σ.Δ. και Γαλλίας (1 Νοέμβρη 1943). Με το υπόμνημα αυτό ανάγγελλαν το σχηματισμό της 'Επιτροπής και υποδείκνυαν την ανάγκη του σχηματισμού Κυβέρνησης 'Εθνικής 'Ενότητας από τα παληά αναγνωρισμένα κόμματα και τις οργανώσεις της αντίστασης.

Η λογοκρισία δεν άφηνε να δημοσιευθεί ένα τέτοιο υπόμνημα, στάλθηκε όμως αυτό με το ταχυδρομείο σ' όλες τις Κοινότητες Μ. 'Ανατολής και με το μέσα που διάδεται οι αντιφασιστικές οργανώσεις όπου θεωρούσαν αναγκαία για να συντονιστεί ή προσπάθεια προς την πολιτική αυτή κατεύθυνση.

Μ' άλλες επιστολές κάλεσε όλους τους πολιτευτές, που βρίσκονταν στο Κάιρο, να λάβουν μέρος στην προσπάθεια αυτή και να έγγραφον στην 'Επιτροπή.

Το υπόμνημα αυτό δόθηκε από μέλη της 'Επιτροπής στον Πρόεδρο κ. Τσουδερό και σ' όλους τους υπουργούς. Αυτοί για πρώτη φορά δέχθηκαν τις υποεπιτροπές της Ε.Σ.Α. και συζήτησαν για την ανάγκη του σχηματισμού τέτοιας Κυβέρνησης, φαίνονταν δε ότι και αυτοί υιοθετούσαν τις απόψεις της. Την άλλη μέρα άρχισε το σαμποτάρισμα της 'Επιτροπής με σκοπό τη διάλυσή της. Δεν την αναγνώριζαν ως επιτροπή, τα μέλη της, με τους στρατιωτικούς νόμους, που χρησιμοποιούσαν άμα ήθελαν να εξουδετερώσουν κανέναν, κατόρθωσαν σε λίγο καιρό να τη μισοδιαλύσουν. Έστειλαν άλλους στο Στρατό και άλλους τους πειθανάγκασαν να φύγουν από το Κάιρο.

Τι είχε συμβεί; Το υπόμνημα αυτό το δέχθηκαν καλά οι πρεσβείες της ΕΣΣΔ και 'Ην. Πολιτειών. Η 'Αγγλική, που φαίνεται ανησύχησε, άφ' ου συνεννοήθηκε με την Κυβέρνηση Τσουδερού, πρότεινε να γίνει μία 'Επιτροπή Δισυμμαχική, για να ρυθμίσει το ελληνικό αυτό ζήτημα. 'Επειδή όμως η ΕΣΣΔ θεώρησε την ενέργεια αυτή σαν έπείμβαση στα έσωτερικά φιλικού Κράτους, ματαιώθηκε η προσπάθεια αυτή, στην όποια, όπως φαίνεται, στα τελευταία τάχθηκε και η πρεσβεία των 'Ην. Πολιτειών, που στην άρχή, όταν πήρε το υπόμνημα, ιτό έκρινε και το δέχθηκε εύνοϊκά.

"Άμεσα πιά η 'Αγγλική Μυστική 'Υπηρεσία με την 'Ελληνική Κυβέρνηση, με διπλωματικό και επιτήδαιο τρόπο έπάνω στην υπόθεση αυτή, που δεν μπορούσαν πλέον να την παρασιωπήσουν, βρήκαν το αντιφάρμακο. Πλάσαραν κι' αυτοί (τέλη του 43) το σχηματισμό της Κυβέρνησης 'Εθνικής 'Ενότητας. 'Αλλά Κυβέρνηση τέτοια που την ήθελαν αυτοί, δηλ. να λανσάρουν τα παληά και καινούργια κόμματα και ψευτοπροσωπικότητες. Να τα παρουσιάσουν στη διεθνή κοινότητα σαν εκπρόσωπους του ελληνικού λαού και να κάνουν μία υποτελή δική τους Κυβέρνηση χωρίς το Ε.Α.Μ.!

Γι' αυτό βλέπομε από τότε όλες οι προσπάθειες και συνεννοήσεις τους προς την κατεύθυνση αυτή να τραβούν. 'Ερριξαν τότε τα περίφημα συνθήματα: «Νομιμότητα, Κράτος, συνεννοήσεις με το Δυναστικό και παλιούς πολιτευτές». Έστειλαν συνδέσμους στην 'Αθήνα (Φαρδέλλο και άλλους), για σχετικές συνεννοήσεις κάλεσαν διάφορους στρατιωτικούς παρόντες και πολιτικάντηδες από την 'Ελλάδα. 'Ενίσχυσαν φασιστικές οργανώσεις φανερά πλέον (Ζέρβα, Χίτες, 'Ιεραρχία, Δυναμικές, ΠΑΟ), σαν αντίπαρο στο ΕΑΜ και για να μειώσουν την πολιτική θέση, που άρχισε αυτό να παίρνει στα 'Ελληνικά πράγματα και να μὴν το προσλάβουν στην Κυβέρνηση, άφ' ου δε μπορούσαν να το εξουδετερώσουν. Στη

Μ. 'Ανατολή τό ΕΑΜ τό είχαν καί τό θεωρούσαν πάντοτε σάν μιὰ ἑπλή ὁργάνωση στρατιωτική τῆς ἀντίστασης, πού ὑπάγονταν στό 'Αγγλικό Στρατηγεῖο. Τίποτε παραπάνω. Οἱ ἀντιφασίστες στή Μ. 'Ανατολή ἦταν στρ α τ ὁ ς κ ά τ ω ἀπό τό κνοῦτο τοῦ Στρατηγείου καί φασιστικῶν στρατιωτικῶν ἐλληνικῶν διατάξεων. "Ετσι ὅλα ἦταν δικά τους.

"Ολοι οἱ πολίτευτές, πού βρέθηκαν ἢ ἤρθαν στό Κάιρο ἀπό τήν 'Ελλάδα μαζί μέ τοὺς Κυβερνήτες ἔπαιρναν τήν πολιτική αὐτή θέση, δηλαδή ἐνάντια στήν 'Αντίσταση καί ἰδιαίτερα στό ΕΑΜ. Δυσφημοῦσαν ὅλον τόν ἀγῶνα τοῦ 'Ελληνικοῦ Λαοῦ σάν καθαρό κομμουνιστικό, ἀντεθνικό, φιλοβουλγαρικό κλπ. ψεύτικα συνδήματα, πού ἐδῶξαν καί ξεφούρνιζαν κάθε μέρα μέ τίς φυλλάδες τους. "Εφθασαν σέ τέτοιο σημεῖο, πού ὁ Τσουδερός ἀπό ραδιοφώνου κάλεσε τοὺς ἀντάρτες νά γυρίσουν στό σπίτι τους καί ἀπευθύνονταν θέδαια στό ΕΑΜ, γιατί τίς ὅλες ὁργανώσεις πού δημιουργήσαν μέ τίς λίρες, πού ἔγραψα, ὅτι ἔστειλαν, τίς ἐνίσχυαν φανερά πλέον. "Ὡς τόσο, οἱ ἀντιφασιστικές ὁργανώσεις μέ πρωτοπόρο στήν πολιτική τήν ΕΣΑ παρακολουθοῦσαν τήν ὑπόθεση αὐτή ἀπό κοντά.

Με-ὑπομνήματα διαμαρτυρίας κατατόπιζαν τόν ἔξω ἐλληνισμό τόσο γιά τό ζήτημα τῆς ἀντίστασης τῆς 'Ελλάδας ὅσο καί τῆς Μ. 'Ανατολῆς.

"Ο «Κήρυξ», ὁ «'Ελλην» καί ὁ κρυφός παράνομος ἐκεῖ κάτω «'Αντιφασίστας» καί ὅλλα παράνομα φύλλα «'Ελευθερία» κλπ. ἔκαναν ἕναν ἀγῶνα σοδαρό παρ' ὅλο τό κυνηγητό πού τοὺς ἔκαναν στά τελευταῖα ὅλες οἱ ἀστυνομίες τῆς Μ. 'Ανατολῆς χωρίς ποτέ νά κατορθώσουν νά τίς ἀνακαλύψουν 4 ὁλόκληρα χρόνια.

"Η ΑΣΟ, ΑΟΝ καί Ναυτεργάτες ἔπαιζαν μέ τήν ὁργάνωσή τους τό πιά σπουδαῖο ρόλο στόν ἀντιφασιστικό ἀγῶνα μέσα στό στρατό καί ναυτικό καί ὁ ΕΑΣ στίς ἐλληνικές παροικίες Μ. 'Ανατολῆς.

"Η ΕΣΑ μετὰ τή μισοδιάλυσή της ἀνασυγκροτήθηκε μέ τή πρόσληψη σ' αὐτή τοῦ γραμματέα τῆς Ναυτεργατικῆς Καραγιάννη καί τοῦ ἀπόστρατου πιά, γιά τήν ἀντιφασιστική του δράση, ἀντισυνταγματάρχη 'Ιωκῶνστα καί τό 1944 βρέθηκε σέ καλλίτερη φόρμα νά συνεχίσει τήν ἴδια προσπάθεια. Τελευταῖα κατὰ τὰ γεγονότα τοῦ Μάρτη—'Απρίλη 1944 προσλήφθηκε σ' αὐτή καί ὁ Θ. Λευκίος (Μυτιλήνη) πού βρέθηκε στή Μ. 'Ανατολή. "Ετσι ἡ ΕΣΑ ἔγινε ἡ ΠΕΕΑ τῆς Μ. 'Ανατολῆς στήν 'Ελλάδα, δηλαδή ἡ Πολιτική 'Επιτροπή ὅλων τῶν ἀντιφασιστικῶν ὁργανώσεων.

Δέν ἀναγνωρίζονταν ἀπό κανένα τὰ μέλη, τουναντίον οἱ μεγάλοι σχημαοὶ Κυβερνήτες τοὺς εἶχαν γιά ἀνεύθυνους, ἀνεπισήμους, ἀόλημαντα πρόσωπα κλπ. Δέ μπόρεσαν ὅμως νά τήν ἐκμηδενίσουν ὡς τό τέλος, παρὸς ὅταν τοὺς ἔπιασαν Γκεσταπίτικα καί αὐθαίρετα καί τοὺς ἐξόρισαν στίς διάφορες φυλακές καί αὐρματα 1)2 χρόνο.

Τὰ γεγονότα πού ἐπακολούθησαν τό 1944, μαρτυροῦν ὅτι ὅλες οἱ ὁργανώσεις αὐτές, μέ τὰ σφάλματά τους ἀκόμα, βρέθηκαν οἱ μόνες πού κράτησαν, ἀπ' τήν ἀρχή ὡς τό τέλος, τόσο ψηλὴ τόν ἀντιφασιστικό ἀγῶνα, πού ρεζίλεψαν καί αὐτὴν τήν πολιτική τῶν Τόρρηδων στή διεθνή κοινότητα, γιατί ὁ ἀγῶνας τους ἦταν καθαρά ἰδεολογικός, 'Εθνικός καί στήριζονταν πάνω σέ γραμμές σωστές καί πάνω σ' αὐτὰ προσθέτω, ἐπειδὴ γνώρισα τήν ἀντίσταση στή 'Ελλάδα καί τοὺς ἀντιφασίστες στή Μέση 'Ανατολή, ὅτι : "Εάν οἱ πολιτικοὶ καί τό Σῶμα τῶν ἀξιωματικῶν ἐννοιω-
σαν τόν πραγματικό ἀγῶνα τοῦ ἐλληνικοῦ λαοῦ καί δέν ἔπαιρναν τή δουλοπρεπή θέση στήν κατάσταση τῶν Κοιφολιγκ καί στήν κατάσταση Καΐρου, ἀλλὰ ἀπὸ τήν πρώτη στιγμή γίνονταν ὁδηγοὶ καί καθοδηγητές στήν 'Αντίσταση καί στοὺς ἀντιφασίστες τῆς Μ. 'Ανατολῆς, ἡ 'Ελλάδα

σήμερα, όπως ξεκίνησε πρώτη στο μεγάλο αυτό πόλεμο, δά ήταν και πρώτη στην ειρήνη, ανοικοδόμηση κλπ. Θά ήταν ή πρώτη που δά συνέρχονταν από τά θαθεία τραύματα τών αγώνων τους χωρίς μεγάλες ζημιές.

Όλοι αύτοι οί κύριοι, που δταν κρίθηκε ο πόλεμος, βγήκαν από τήν αφάνεια και τή μαυραγορίτικη πολιτικο-στρατιωτική ζωή τους για νά διοικήσουν τήν 'Ελλάδα με εύκαμπτη τή σπονδυλική στήλη στις διάφορες ψευτοκαταστάσεις δέν έκαναν άλλο παρά νά χορεύουν τό χορό τής Σαλώμης με τήν αϊμόφυρτη κεφαλή τής 'Ελλάδας. Όλοι τους παρουσίασαν, όπως τά γεγονότα και ή ιστορία δά αποδείξουν, δρνηση και καταστροφές.

Γιά τό ΜικροΒενιζέλο,, τόν άχθοφόρο αυτόν ενός μεγάλου όνόματος όπως τόν αποκάλεσε ο συναγωνιστής Λ., τόν Παπανδρέα και Σία που έχυσαν λάδι (βενζίνη στη φωτιά και έφεραν τέτοια σύγχυση στην ελληνική πραγματικότητα, δά άσχοληδω στα γεγονότα Μ. 'Ανατολής. Αύτοι σαν όργανα τής Μοναρχοφασιστικής κλίμας και τής μεσιτικής 'Αγγλικής πολιτικής τοθ Τσώρτσιλ έπαιζαν χειρότερους ρόλους και άπ' τό Τσουδερό, γιατί σαν παληοδημοκρατικοί που ήταν έγιναν σκυρόστρωμα νά περάσει από πάνω τους ο δόσοστρωτήρας τοθ κρυπτοφασισμού για νά μολύνει και τούς περισσότερους παλαιοδημοκρατικούς, που θρέθηκαν στη Μ. 'Ανατολή.

Δέν άξιζει τόν κόπο νά άσχολείται κανένας μ' αύτούς ούτε με τά κούφια λόγια και τούς ταρταρινισμούς τους. «Ποιός φταίει ; Ένα. Έθνος, Ένα Κράτος, Ένας Στρατός, μία Πατρίδα», όλα τά σάπια και σκουληκία όμένα προϊόντα τους που γεύθηκαν έδω στη Μ. 'Ανατολή τά 90 οιο τών μαχητών και στην 'Ελλάδα ή 'Αθήνα με τά Δεκεμβριανά τοθ 44.

Ποιός φταίει κ. Μπαπανδρέα και κ. Βενιζέλε ; Έμεϊς σας κατηγορούμε στον 'Ελληνικό λαό σαν τούς πολιτικούς υπευθύνους για τά παραπάνω δύο γεγονότα και όλες τις ελληνικές πολιτικές άνωμαλίες τοθ 1944 όπως και τό Τσουδερό και Σία για τις προηγούμενες, γιατί δέν είχατε κανένα δικαίωμα νά παρεμβαίνετε σε ύποθέσεις, που κρίνουν τήν τύχη και τή ζωή ενός λαού, στη ζωή τοθ όποιου είσασταν ζένοι.

Η έσωτερική ελληνική κατάσταση Μ. 'Ανατολής, δηλαδή ο κρατικός μηχανισμός της οργανώθηκε πάνω σε σάπιες βάσεις και στ' άχνάρια όλων τών παρελθόντων άμαρτωλών καταστάσεων. Τι έκαναν;

Από όλες τις κλίκες, που παραπάνω αναφέραμε, μόρεψαν τούς πρώτους τυχοδιώκτες άξιωματικούς και πολιτικάντηδες και όργάνωσαν τις υπηρεσίες τών τριών κυριωτέρων ύπουργείων Στρατιωτικών, Ναυτικών, 'Αεροπορίας και άργότερα τής Κοινωνικής Προνοίας και Υ. Π. Όσοι έρχονταν στη Μ. 'Ανατολή σαν πρόσφυγες τραβούσαν για τά στρατόπεδα. Οι στρατεύσιμοι και άξιωματικοί κατατάσσονταν όλοι στο στρατό. Οι μη στρατιωτικοί, αν ήταν δικοί τους, έπιστρατεύονταν πολιτικά, πληρώνονταν σε στρατιωτικοί (υπάλληλοι, παπάδες, καπετανέοι και άρχιερείς) και υπηρετούσαν σε διάφορες υπηρεσίες γραφικές. Οι άσχολίες όλων τών υπηρεσιών τής κατάστασης αύτης ήταν νά άποκαταστούν τούς άξιωματικούς και νά τούς πληρώνουν σαν νά ήταν στην ενεργό ύπηρεσία.

Οί κύριοι αύτοι δέν θρήκαν άσχημο καταφύγιο έκεί. Έρχονταν (τούς περισσότερους τούς έφεραν όπως έγραφα) από συνοικιακά κορνεϊτα της 'Αθήνας και Θεσσαλονίκης και ένδρονίζονταν στο «Σεπέρι» και «Κοντινεντάλ» τοθ Κοΐρου, που είναι άνώτερα από τή «Μεγάλη Βρετανία» της 'Αθήνας με βασικούς μισθούς από 30-110 λίρες Αίγύπτου τό μήνα και έπίδομα πόλης 10-15 λίρες χωρίς νά υπηρετούν πραγματικά στο στρατό. Φυγουράριζαν έτσι όρκετοί σε διάφορες κουραμπιέδικες ύπηρεσίες, που όργάνωσαν στη Μ. 'Ανατολή και 'Αφρική (Φρουραρχεία, άποστολές. Κρα-

τητήρια, σύρματα, έμπεδο, Γεν. Στρατ. Διοικήσεις χωρίς στρατό κ.λ.π.) Άλλοι ήταν στη διάθεση του Υπουργείου και καμιά φορά τὸ μήνα έδλεπαν τὸ Υπουργείο γιὰ τὸ μισθό. Οἱ ἀνώτεροι, πού βρίσκονταν στὸ Κάϊρο καὶ ὀργάνωναν τὶς διάφορες φασιστικές κλίκες χωρίς καμιά στρατιωτική ὑπηρεσία μ' αὐτὸ τὸν τρόπο ἐμφανίζονταν. Τὴν ἔδρα τους τὴν εἶχαν στὸ ἑλληνικὸ κέντρο Καΐρου καὶ ἀπ' ἐκεῖ ξεσπάδωναν οἱ ἀνδρῶποι στὸ Μπακαρά, στὴν πόκα, στοὺς χοροὺς, ἀλλὰ καὶ στὴ πολιτική. Δροῖσαν καὶ ἐνεργοῦσαν μὲ τὰ χρήματα τοῦ Δημοσίου πού ἔπερναν καὶ τὰ γαλόνια τους.

Ἀπὸ πρώτη ὄψη τὸ ζήτημα ἴσως νὰ μὴ φαίνεται σοβαρό, στὰν ὅμως τὴν ὑπόθεση αὐτὴ τῶν διαφορῶν ἀποτάξεων, καταστάσεων, ἐπαναφορῶν, προαγωγῶν καὶ εἰδικῶν ἀμοιβῶν τὴν τοποθετῆσει κανεὶς στὴ γενικὴ σύνταξη τοῦ ἀναδιοργανωμένου ἑλληνικοῦ κράτους. Δὲ τὴ θρεῖ ὅλη βρώμικη καὶ ἀνάποδη. Νὰ γιατί:

α) Ὁλὴ ἡ κατάσταση Μέσης Ἀνατολῆς κατάντησε κρυπτοφασιστικό στρατοκρατικὸ συγκρότημα γιὰτὶ μόνο αὐτοὺς πλήρωνε, ἀντίθετα τοῖς πολίτες τοὺς συνεκέντρωνε σὲ στρατόπεδα.

β) Ὁλὴ ἡ ὀργάνωση αὐτὴ ἀπὸ τὴ βάση της ἦταν ἀντιλαϊκὴ καὶ ἀνάποδη ἀπὸ μιὰ καλῶς εὐνοούμενη διακυβέρνηση ἐνὸς κερτικοῦ μηχανισμοῦ, γιὰτὶ οἱ ἀξιωματικοὶ αὐτοί, πρὸ παντός οἱ ἀνώτεροι, προέρχονταν ἀπὸ διάφορες κατηγορίες ἀποτάξεων καὶ ἐπαναφορῶν δλων τῶν παλαιῶν καταστάσεων. Ἦταν οἱ πλείότεροι ἀτότακτοι, ἄλλοι τοῦ 1916, ἄλλοι τοῦ 21, ἄλλοι τοῦ 22, ἄλλοι τοῦ 23, ἄλλοι τοῦ 27 (ἐδελουσία) ἄλλοι τοῦ 35 κ.λ.π. Πολλοὶ ἀπ' αὐτοὺς ἐνεργὸ ὑπηρεσία δὲν εἶχαν περισσότερο ἀπὸ 10 χρόνια καὶ ὅχι ἐμπόλεμα πολλοί...

Ὡς λοιπὸν ἡ κατάσταση αὐτὴ τοῦ Καΐρου καὶ μὲ ποιὸ νόμιμο δικαίωμα ἀποκαθιστοῦσε καὶ προῆγε ἀξιωματικούς καὶ διατηροῦσε τόσοις χαρτομέρηδες καὶ κατασπαταλοῦσε τὸ δημόσιο χρήμα; Ἡμεῖς ἐδῶ κάναμε ἕνα πρόχειρο λογαριασμὸ γιὰ μιὰ κατηγορία τέτοιων συγκεκριμένων μερικῶν ἀποτάκτων τοῦ 1916 κατηγορίας Μεταξά, Κοσμοπούλου κ.λ.π.

Ὁ τελευταῖος δὲν ὑπηρετῆσε πραγματικὰ περισσότερο ἀπὸ 10 χρόνια. Εἶναι συνταγματάρχης, παίρνει καὶ τὸ μισθὸ του. Ἐπομένως τὸ Δημόσιο τὸν πλήρωνε ὡς τώρα τουλάχιστο 35 χρόνια μισθοὺς γιὰ 10 χρόνια ἀκόμα, δὲ ἀποστρατευθεῖ στρατηγός, καὶ δὲ πληρώνεται μὲ συντάξεις καὶ προίκες ἡ γυναίκα καὶ τὰ παιδιὰ του, ἕνα αἶμα περίπου, γιὰ 10 χρόνια, ἐπαναλαμβάνουμε, ὑπηρεσία στὸ στρατό, κι' αὐτὸ ἀπὸλεμα τὰ περισσότερα.

Σ' αὐτὴν τὴ κατάσταση, λίγο—πολύ ἦταν τὰ 80 οὗο τῶν ἀνωτέρων ἀξιωματικῶν στὴ Μ. Ἀνατολή. Καὶ στὴν Ἑλλάδα σήμερα αὐτοὶ διοικοῦν! μὲ τὰ φῶτα καὶ τὴν πέτρα τους τὴν πολεμική!!

Ἐάν κάνουμε ἕνα παρόμοιο λογαριασμὸ γιὰ 1000 μόνο τέτοιους ἀξιωματικούς καὶ μὲ μηνιαῖο προπολεμικὸ μισθὸ κατὰ μέσο ὁρο 5 χιλιάδες δραχ. βρίσκουμε:

$$1000 \times 5000 = 5.000.000 \times 12 = 60.000.000 \text{ δραχμές.}$$

$$60.000.000 \times 50 \text{ μόνο χρόνια} = 3.000.000.000.$$

Ἔτσι βρίσκουμε ὅτι τὸ Δημόσιο πλήρωνε καὶ πληρώνει ὡς τώρα 3 δισεκατομμύρια δραχμὲς προπολεμικὲς σὲ 1000 ἀνθρώπους γιὰ 10 χρόνῶν δουλειὰ τους.

Αὐτὰ καὶ ἄλλα παρόμοια νομιμοποιῶσε μὲ τὰ χαρτιά ἡ κατάσταση Καΐρου καὶ ἡ Κυβέρνηση τοῦ περίφημου οἰκονομολόγου Τσουδεροῦ. Ἔτσι σκόρπισε στὸ ἐξωτερικὸ δλος ὁ Δημόσιος πλοῦτος τῶν 25.000.000 λιρῶν πού ξεδεύθηκαν στὴ Μ. Ἀνατολή γιὰ τὴ... νομιμότητά!! Ἀντίθετα γιὰ τοὺς πρόσφυγες δὲ γίνονταν τίποτα. Ἐνα μόνον στρατόπεδο εἶχε ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνηση κάτω ἀπὸ τὴν ὁμεσὴ ἐπίβλεψή της καὶ σ' αὐτὸ

παρατηρήθηκαν τὰ ἴδια χόλια καὶ καταχρήσεις. "Ὅσο γι' αὐτοὺς ποὺ ἔμεναν μέσα στὶς ἐλληνικὲς διοικήσεις, ἐπειδὴ δὲν ἔχω στοιχεῖα στὸ χέρι μου, δὲν δά ἀναφέρω, παρὰ ρωτῶ μοναχά: Τί ἔγιναν οἱ μηνύσεις ποὺ ὑποβλήθηκαν γιὰ τὴν ἀνταλλαγὴ λιπῶν μὲ παλιὰς δραχμὲς στὸ Κάϊρο καὶ κάτω ἀπὸ κουβέρτες στὴν Ἱερουσαλὴμ;

Βλέπομε λοιπὸν τὴν κατάστασι τῶν ἀνδρώπων, ποὺ θέλησαν νὰ σηκώσουν τὸ βάρος τῆς διακυβέρνησης καὶ ἐξετάζοντας αὐτοὺς ἀντικειμενικά, βρίσκομε ὅτι στὸ σύνολό τους ὅλοι ἐπωμίζονταν γαλόνια, λίρες καὶ κομπασμούς καὶ ὀχι, εὐθύνες καὶ δράση. Σκέπτονταν καὶ αἰσθάνονταν οἱ περισσότεροὶ μὲ τὴ τσέπη τους καὶ μιὰ θέσι κι' ἀπὸ τὸ ὄψος τῆς προσπάθειαν νὰ διοικήσουν. Προσανατολίζονταν ὀχι στὴ νέα κατάστασι καὶ τὸ νέο πνεῦμα τοῦ Στρατοῦ, ἀλλὰ πρὸς τὴν Ἀρχή. Οἱ στρατιωτικοὶ ἔτοιμοι δημιούργησαν ἕναν κόσμον δικό τους, μέσα στὸν ὁποῖον ζοῦν καὶ μετὶ τῆς παρηλίδος πλέον αὐτῆς τὸ βλέπουν ὅλα, ὅπως αὐτοὶ θέλουν. Γιὰ ὅλα τὰ ζητήματα, καὶ τὰ μὴ στρατιωτικά, τὸ μυαλό τους δουλεύει μ' αὐτὸν τὸν τρόπο καὶ πιστεύουν ὅτι αὐτοὶ τὰ ξέρουν ὅλα καὶ εἶναι καὶ προνομιούχοι. Δημιούργησαν μιὰ τέτοια κατάστασι, ποὺ ἤρθαν σὲ ἀντίθεσι μὲ τὸ λαό, ἀπ' τὸν ὁποῖον ἀγῆκαν ξεκινώντας, καὶ ξεδύμαναν, πάνω στο γυγονότα, σὲν τάξη πλέον, ἐνόντια στὸ στρατό καὶ τὸ λαό.

Ὁ παραγοντισμὸς τῶν Σχολῶν Παγγάλου, Κονδύλη, Μεταξά ἔδω ἦταν στὴ πρώτη γραμμῇ. Οἱ ἀναμνήσεις τους, τοὺς δόλωσαν καὶ τοὺς παρέσυραν σὲ ἐπιδεικτικὲς ἀπομιμήσεις γιὰ νὰ γελοιοποιήσουν ἐκτός ἀπὸ τὸ ἀτομό τους καὶ τοὺς βαθμοὺς καὶ τίτλους, τοὺς ὁποῖους γιὰ ἄλλη ἐποχὴ ἴσως νὰ κατεῖχαν καλὰ πολλοὶ.

"Ὅλα αὐτὰ τὰ ἀτοπα τῶν στρατιωτικῶν καὶ τῶν πολιτικάντηδων καὶ ἀναξίων κυβερνητῶν προετοίμασαν, προκάλεσαν, ἔφεραν τὸ ζέσασμα τῶν γεγονότων τοῦ Ἀπρίλη τοῦ 1944.

ΑΝΤΙΦΑΣΙΣΤΙΚΟΣ ΑΓΩΝΑΣ

ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΤΟΥ ΑΠΡΙΛΗ 1944

Ἡ κατάστασι στὴ Μ. Ἀνατολή τίς παραμονές τῶν γεγονότων τοῦ Ἀπρίλη 1944 παρουσιάζονταν ὡς ἑξῆς:

Ἀπὸ τὴν μιὰ μεριά ὁ Μο. ἀρχοφασισμὸς μὲ τὴν ἀγγλικὴ πολιτικὴ τοῦ Τσώρτσιλ προσπαθοῦσαν νὰ ὑποτάξουν πολιτικὰ καὶ στρατιωτικὰ στὰ συμφέροντά τους ὅλη τὴν ἐλληνικὴν κατάστασι Μ. Ἀνατολῆς.

Ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησι τῶν παλαιοδημοκρατικῶν ἤθελε νὰ δημιουργήσῃ δική της κατάστασι. Καὶ οἱ δύο μαζί ἄμεσο ἀντικειμενικοὶ σκοποὶ εἶχαν, παραγνωρίζοντας τὴν ἐλληνικὴν πραγματικότητά καὶ τὸ Κίνημα Ἑθνικῆς Ἀντίστασις, νὰ σχηματίσουν μιὰ πολιτικὴ Κυβέρνησι δὲν ἐθνικῆς ἐνότητος καὶ νὰ ἐπιβληθοῦν σὲν νέα κατάστασι μὲ λαϊκὴ νομιμοφάνεια.

Ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριά ὅλες οἱ ἀντιφασιστικὲς ὀργανώσεις στρατοῦ καὶ λαοῦ (ΕΣΑ—ΕΔΣ—ΑΣΟ—ΑΟΑ, Ναυτεργάτες...) καὶ ὁ νόμιμος καὶ παράνομος ἀντιφασιστικὸς τύπος παρακολουθοῦσαν τὴν κατάστασι αὐτὴ ἀπὸ κοντὰ, ἀγωνίζονταν νὰ ἀποσοθῇσιν τίς ἀντεθνικὲς καὶ καταστρεπτικὲς πολιτικὲς ἐξελιξεις καὶ νὰ ἐπιτύχουν μιὰ λύσι τοῦ ἐλληνικοῦ αὐτοῦ προβλήματος σύμφωνα μὲ τοὺς πόδους καὶ τὰ συμφέροντα τοῦ ἀγωνιζόμενου ἔθνους μὲ τὸ σχηματισμὸ μιᾶς σωστῆς ἑλληνικῆς Κυβέρνησις ἑθνικῆς ἐνότητος.

Τό Μάρτη μαθεύθηκε στή Μ. Ἀνατολή ὁ σχηματισμός τῆς Π.Ε.Ε.Α.
Αὐτό μᾶς ἐνίσχυσε στίς ἀπόψεις μας.
Βλέποντας λοιπόν ὅτι ἡ ψευτοκυβέρνηση τοῦ Καΐρου παραγνώριζε
τό σοβαρό αὐτό γεγονός καί δέν ἐπαιρνε καθαρή θέση στήν ὁλὴ ἐξέ-
λιξη καί θέλοντας νά προωθῶθεῖ ἡ ὑπόθεση τοῦ σχηματισμοῦ τῆς Κυβέρ-
νησης σωστής Ἑθνικῆς Ἑνότητας ὑποβάλαμε ἀπό μέρος τῆς Ε. Σ. Α. τὸ
παρακάτω ὑπόμνημα:

ΑΝΟΙΚΤΗ ΕΠΙΣΤΟΛΗ

Πρὸς τὴν Βασιλικὴν Κυβέρνησιν τοῦ κ. Τσουδεροῦ

ΕΝΤΑΥΘΑ

Ἡ Ἐπιτροπὴ Συντονισμοῦ τοῦ Ἀγῶνος συγκροτηθεῖσα τὴν 1/11/1943
ἔθεσεν ὡς σκοποὺς τῆς: α) Τὴν συνένωσιν ὅλων τῶν Ἑθνικῶν δυ-
μεων εἰς τὴν Ἑθνικοαπελευθερωτικὴν προσπάθειαν. β) Τὸν συντονι-
σμό τοῦ Ἑθνικοαπελευθερωτικοῦ ἀγῶνος εἰς τὴν ἑλληδα καί τὸ Ἐ-
ξωτερικό. γ) Τὸν παραμερισμὸν κάθε στοιχείου ποὺ ἐπιδιώκει τὴν διά-
σπασιν τοῦ Ἀγῶνος καί πειθαλύει τὴν πολεμικὴν προσπάθειαν.

Ὑστερα ἀπὸ τετράμηνον προσπάθειαν πρὸς πραγματοποίησιν τῶν
ὡς ἄνω σκοπῶν τῆς, ἡ Ε.Σ.Α. εὐρίσκεται σήμερον εἰς τὴν ἀνάγκην νά
ἀπευθυνθῇ διὰ τῆς παρούσης ἀνοικτῆς ἐπιστολῆς τῆς πρὸς τὴν Κυ-
βέρνησιν διὰ νά θέσῃ ὑπ' ὄψιν τῆς, ὅπως ἐπίσης πρὸς ὀφθαλμῶν ὅλων
τῶν Ἑλλήνων, τὰς διαπιστώσεις τῆς σχετικῶς μετὰ τὴν προῦσαν κα-
τάστασιν, καθὼς καί τὴν γνώμη τῆς διὰ τὴν ἀκολουθητέαν πολι-
τικὴν.

Πρῶτον καί βασικὸν στοιχεῖον ἀνωμαλίας εἰς τὴν ἐν τῇ Μ. Ἀνα-
τολῇ δημιουργηθεῖσαν κατάστασιν, ὑπῆρξεν εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς ὁ ἀντι-
λαϊκὸς προσανατολισμὸς τῶν εἰς τὸ Ἐξωτερικὸν χειρισθέντων τῶν
Ἑθνικῶν ὑποθέσεων. Ἡ πλέον χαρακτηριστικὴ ἐκδήλωσις τοῦ τοιοῦτου
προσανατολισμοῦ εὐρίσκεται εἰς τὰς θεωρίας καί τὰς πράξεις ὀρισμέ-
νων στρογγυλῶν κύκλων, ὁπαδῶν καί κληρονόμων τῆς 4ης Αὐγού-
στου. Συμφώνως πρὸς τὰς θεωρίας αὐτάς ὁ Ἑλληνικὸς Στρατός τῆς
Μ. Ἀνατολῆς θά ἔπρεπε νά ἔχῃ ὡς ἀποστολὴν τοῦ ὅχι τὸν πόλεμον
διὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν τῆς Πατρίδος, ἀλλὰ τὴν ἐπιβολὴν τῆς τάξεως
μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν.

Εἰς τὰς διακηρύξεις αὐτάς ἐνυπάρχει ὅχι μόνον τὸ ἀντιλαϊκὸν
στοιχεῖον, ἀλλὰ καί τὸ ἀντιπολεμικὸν πνεῦμα, τὸ ὁποῖον εἰς πολλὰς
περιπτώσεις ἐξεδηλώθη μετὰ ἐνεργείας καθαροῦ πεμπτοφαναγγιτισμοῦ.
(Παροτρύνσεις καί δωροδοκίαι πρὸς λιποταξίαν τ.κ.λ.)

Μία ἀχαρακτήριστος ἀνοχὴ ἐναντι τῶν στοιχείων αὐτῶν ἀπὸ μέ-
ρους τῆς Κυβερνήσεως (ἀιμνήσεις ἐναντίον πεμπτοφαναγγιτῶν ἔχουν
ταφὴ εἰς τὰς καλένδας) καί μιὰ διαρκὴς πεισπᾶθεια συγκαλύψεως
τῶν ἀντιλαϊκῶν βυσοδομοῦντων καί ἀντιπολεμικῶν δρώντων, καθι-
στοῦν τὴν Κυβέρνησιν ὑπεύθυνον διὰ τὴν δημιουργηθεῖσαν ἀνώμαλον
κατάστασιν.

Ἐὰν ἡ Κυβέρνησις ἠκολούθη εἰλικρινῇ πολιτικὴν ἀναπτύξεως τῆς
πολεμικῆς προσπάθειας θά ἔπρεπε νά ἐκκαθαρίσῃ τὸ Στρατεύμα ἀπὸ
τὰ πεμπτοφαναγγιτικὰ ὀπολείματα τῆς 4ης Αὐγούστου καί νά μὴ
εὐκολύνῃ τὴν ἐνταῖθα συρροὴν ἀξιωματικῶν, τῶν ὁποίων ἡ θέσις
ἐν εἰς τὸ πλεῖρον τοῦ μαχομένου λαοῦ εἰς τὴν ἑλλάδα. Ἀντὶ τοῦ-

του ή Κυβέρνησις προσεπάθησε πάντοτε νά πλαισιώση τας μαχίμους πρό πάντων μονάδας, μέ άξιωματικούς γνωστών φασιστικών φρονημάτων, φίλους και συνεργάτας των έκτεθέντων εις άνοικτάς άντιπολεμικάς ένεργείας πεμπτοφαλαγγιτών.

Εάν ή Κυβέρνησις εύρίσκετο έντός των σκοπών και του πνεύματος του άντιφασιστικού πολέμου πού διεξάγουν τά Ένωμένα Έθνη, ώφειλε νά ένθαρύνη και νά οργανώση την άνάπτυξιν της άντιφασιστικής συνειδήσεως μεταξύ των στρατιωτών και των άξιωματικών. Άντί τούτου προέβη πάντοτε εις άπηνή διωγμόν των δημοκρατικών άντιφασιστών στρατιωτών και άξιωματικών και εις πολιτικές έκκαθάρσεις στρεφόμενας κατά του Άντιφασιστικού στοιχείου.

Εάν ή Κυβέρνησις ένδιέφερετο προγματικώς διά την άνάπτυξιν του Στρατού, θά έχρησιμοποίη τά διεσπαρμένους διαθεσίμους δυνάμεις, οι όποίαι είντι άρκετά διά την συγκρότησιν και της Ταξιαρχίας. Άντί τούτου ή Κυβέρνησις προέκρινε τά λυπηρά πεισώδια του Ιουλίου 1943 και στηριχθείσα έπ' αούτων διέλυσε την Β' Ταξιαρχίαν.

Εάν ή Κυβέρνησις ένεφορείτο από τό πνεύμα της Έθνικής Άνεξαρτησίας δέν θά ήκολούθη πολιτικήν έξαρτήσεως των πάντων από ώρισμένους ξένους κύκλους, οι όποίοι—δσον και άν άνήκουν εις την συμμαχικήν παράταξιν—δέν έχουν δικαίωμα έπεβάσεως εις τά έσωτερικά μας, κατά τιν Ιδιον τρόπον πού και έμεις δέν έχουμε δικαίωμα έπεμβάσεως εις τά έσωτερικά μιας άλλης συμμαχου χώρας. Και δέν θά έξηνάγκαζε διά της τοιαύτης πολιτικής της, πολλούς άνωτέρους άξιωματικούς νά άπειλήσουν μέ ήμαδικήν παραίτησι έάν δέν δημοκρατοποιηθ ή και δέν άνεάρτοποιηθ ή Στρατός.

Η Έλληνική Κυβέρνησις είναι ή μόνη ίσως Κυβέρνησις εκ των συμαών τοιούτων, ήτις παραιτήθη ύπέρ άλλων συμαχικών ύπηρεσιών, χωρίς νά ύπάρχη ούδεμία στρατιωτική άνάγκη των κυβερνητικών δικαιωμάτων, μειώνουσα οήτω την Έθνικήν αξιοπρέπειαν, θίγουσα την Έθνικήν άνεξαρτησίαν, δίδουσα τό δικαίωμα εις τούς ξένους πρός έπέμβασιν εις τά έσωτερικά του Κράτους και παρνούσιάζουσα τούτο εις τά όμματα των λοιπών συμαών ως έξηρημένον ράτος.

Παραλείπομεν νά αναφέρωμεν άλλας συγκεκριμένους έδηλώσεις της πολιτικής της Κυβερνήσεως, αντίθετους πρός τά συμφέροντα του Έθνους, καθώ και τά σχετικά μέ τόν δικτατορικόν τρόπον διαχειρίσεως των οικονομικών του κράτους (ουδέποτε έδημοσιεύθη προϋπολογισμός και ίσολογισμός των έσόδων και δαπανών) διότι, θέτοντες εις την πρώτην γραμμήν την πολεμικήν προσπάθειαν, θεωρούμεν άναγκαίον νά έπιμεινωμεν εις την έξέτασιν της δράσεώς της επί του τομέως αούτου.

Εξ όλων των άνωτέρω έκτεθέντων, άποδεικνύεται ότι ή Κυβέρνησις εις όλην την έν τη Μ. Άντιτολή δράσιν της, δέν είχε ως γνώμονα των ένεργειών της, την άνάπτυξιν της πολεμικής προσπάθειας. Κατά τον Ιδιον δέ δυστυχώς τρόπον έπολιτεύθη και έναντι του έν Έλλάδι Άπελευθερωτικού άγώνος.

Βασικοί παράγοντες διά την έπιτυχή διεξαγωγήν του Άπελευθερωτικού Άγώνος εις την Έλλάδα και διά την έπίσπευσιν της άπελευθερώσεως της Πατρίδος είναι: α) Η κινητοποίησις δσον τό δυνατόν μεγαλειτέρου μέρους του πληθυσμού εις τόν άγώνα έναν τον των εισβολέων. β) Ο έπαρής και τακτικός άνεφοδιοισμός του Άπελευθερωτικού Στρατού. γ) Ο όλόπλευρος συντονισμός της άπελευθερωτικής δράσεως εις τό έσωτερικό και έξωτικό. δ) Η ένότης του όλου Έθνικοαπελευθερωτικού άγώνος. Και εις τά τέσσαρα αυτά κύρια προβλήματα ή θέσις της Κυβερνήσεως ύπήρξεν άρνητική.

Η Λαϊκή έξέγερσις και ή Παλλαϊκή πάλη έναντίον των Γερμα-

νοϊταλοβουλγάρων εισβολέων όφεται αποκλειστικώς εις την πρωτοβουλίαν και την δράειν των εντός της Ελλάδος προσδευτικων δογνώσεων και ομάδων του Έθνους, αι όποιοι συνεκροτήθησαν, ήνωθήσαν, συνεκέντρωσαν γύρω των τό βασικών σύνολον του πληθους της Ελλάδος, έδημιούργησαν τον Έλληνικόν Λαϊκόν Απελευθερωτικόν Στρατόν και ανέβασαν τον Απελευθερωτικόν Άγώνα εις την μορφήν της ένόπλου πάλης κατά των κατακτητών, χωρίς την παραμικράν ενθάρρυνσιν από μέρους της Κυβερνήσεως του Καίρου, ο Πρόεδρος της όποιας, έφθασε μέχρι του σημείου να προτρέψη τους μαχομένους αντίπατος «να επιστρέψουν εις τα ειρηνικά των έργα».

Όταν ο έξεγερμένος Λαός με επί κεφαλής το Έθνικό Απελευθερωτικό Μέτωπο και τον Ε.Λ.Α.Σ. απελευθέρωσε τη Σάμο και άλλα νησιά του Αιγαίου και του Ιονίου, μετά την συνθηκολόγησιν των Ιταλών, ή κυρία φροντίς της Κυβερνήσεως ήτο να υποτάξη εις την έλευσίαν της την ήδη λειτουργούσαν Λαϊκήν Διοίκειν Σάμου. Είναι δε γεγονός ότι τις ίδιες εκείνες ήμέρες της Ιταλικής συνθηκολογήσεως, ή όποία έδιδεν άναμφισβητήτως την έλπίδα της απελευθερώσεως τουλάχιστον των νησιών του Αιγαίου, ή Κυβέρνησις δεν επέτυχε την κινήτοποίησιν του Στρατού μας προς πραγματοποίησιν του υπερτάτου αυτού Έθνικού καθήκοντος και μάλιστα διελύθη τότε ή Β' Ταξιαρχία. Και επιμένουσα εις τό διαλυτικόν της έργον, διεσκόρπισεν άργότερα τας Έθνικάς Απελευθερωτικάς Οργανώσεις Σάμου.

Ελάχιστοι είναι οι εκτός της Ελλάδος γνωρίζοντες ότι τα 3/4 της Έλληνικής υπαίθρου είναι ελεύθερα χάρις εις την ήρωικήν δράσιν του μαχομένου Έλληνικού Λαού. Και τούτο διότι ή Κυβέρνησις μεθυστά τα μέσα που διαθέτει έκήρυξε την συνομοσίαν της σιωπής εναντι των καταθωμάτων του αγωνιζομένου Έθνους και όχι μόνον αυτό, αλλά δεν παρέλειψε εύκαιρίαν διά να δυσφημίση τας Λαϊκάς Οργανώσεις και ειδικώς την ισχυροτέραν εκ τούτων, τό Έθνικόν Απελευθερωτικόν Μέτωπον (Ε.Α.Μ.) που με άνυπολογίστους θυσίας διεξάγουν τον άγώνα αυτόν. Και τέλος ως προς τό ζήτημα της Ενότητος, είναι κοινόν μυστικόν πλέον, ότι τό Κάϊρον ένεθάρρυνε, έχρηματοδότησε και οργάνωσε διασπαστικάς—δήθεν έθνικάς—ομάδας, εύθυνόμενον ούτω διά την σύγχισιν, την διάσπασιν και τον έμφύλιον πόλεμον.

Η πραγματοποιηθείσα κατ' άρχήν συμφωνία κοινής κατά των κατακτητών δράσεως μεταξύ των ενόπλων μονάδων του Ε.Λ.Α.Σ., του Ζέρβα και της Ε.Κ.Α., τότε μόνον θα άποδώση τά άναμενόμενα άποτελέσματα, όταν πλαισιωθ ή και διά της πολιτικής Ενότητος κατά των κατακτητών και των Κούρδικων.

Εν τούτοις, παρά τας «ένωτικάς» δια ηρύξεις του Προέδρου της, ή Κυβέρνησις δεν σπεύδει να πραγματοποιήση την αξίωσιν ταύτην του Έθνους, άλλ' όλαι της αι προσπάθειαι κατατείνουν εις την δημιουργίαν ίδιας καταστάσεως. Η Ε.Σ.Α. θεωρεί άναγκαίον να υπογραμμίσ η ότι αναρχηματισμός της Κυβερνήσεως με τους Άρχηγούς των Κομμάτων και έρήμην των Απελευθερωτικών Οργανώσεων, θα άπατάει βαρύτατον λάθος και πρόκλησιν εναντίον του αγωνιζομένου Έθνους. Μία τοιαύτη ψευδής λύσις του κυβερνητικού ζητήματος περικλείει τον κίνδυνον του έμφυλίου πολέμου. Ο κίνδυνος δε αυτός δεν είναι δυνατόν να αποτραπ ή με την δημιουργίαν της δήθεν «Παγελληνίου Ένώσεως» τινών εκ των Έλλήνων της Αιγύπτου, ούτε με την συστηματικήν παρέλκυσιν των διαπραγματεύσεων, διά την άνασυνκρότησιν της Κυβερνήσεως επί Λαϊκής βάσεως. Αντιθέτως τοιαύται άνέργειαι βαθύνουν άκόμη περισσότερον τό χάσμα μετοξύ της έδω καταστάσεως και του Έλληνικού Λαού και άδηγούν εις νέαν και όξυτέραν κρίσιν από εκείνην του Οκτωβρίου—Δεκεμβρίου 1943, προς

μεγάλην ζημίαν τοῦ ἔθνους καὶ τοῦ ἀπελευθερωτικοῦ ἀγώνος.
Ἡ Ε.Σ.Α. διὰ τῆς μέχρι σήμερον τακτικῆς τῆς ἀπέβλεπε εἰς τὸ νὰ καταδείξῃ εἰς τὴν Κυβέρνησιν τὸ ἔθνικῶς ἐπιζήμιον τῆς πολιτικῆς τῆς, μετὰ τὴν ἐλπίδα οὖν, ἔστω καὶ τὴν τελευταίαν στιγμήν, θὰ συνησθάνετο τοῦλάχιστον τὸ μέγεθος τῶν εὐθυνῶν τῆς καὶ θὰ ἥλλαζεν κατεύθυνσιν. Εἰ, τὰς ἐπανειλημμένους δὲ ὑποδείξεις τῆς διὰ τὴν ἀνάγκην τοῦ σχηματισμοῦ μιᾶς Κυβερνήσεως, ἀπολαμβάνουσης τῆς ἐμπιστοσύνης τοῦ μυχόμενου ἔθνους, ἡ Ε.Σ.Α. προσέκρουσε πότε εἰς τὴν σιωπὴν, πότε εἰς τὴν παρέλκυσιν, πότε εἰς παραπλανητικὰς διαβεβαιώσεις τῆς Κυβερνήσεως.

Ἡ Ε.Σ.Α. καταδικάζουσα ἀνεπιφυλάκτως ὅλας τὰς ἐναντίον τοῦ ἔθνικου ἀπελευθερωτικοῦ ἀγώνος ραδιουργίας καὶ ἐπιθέσεις ὡς στρεφόμενας κατὰ τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ, καλεῖ ὅλους τοὺς Ἕλληνας νὰ δυνάμωσούν ἀκόμα περισσότερο τὸν ἀγῶνα κατὰ τοῦ ἐξωτερικοῦ καὶ ἐσωτερικοῦ Φασισμοῦ, διὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν τῆς Ἑλλάδος, διὰ τὴν ἔθνικὴν Ἀνεξαρτησίαν, διὰ τὴν Λαϊκὴν Κυριαρχίαν.

Κάϊρον 4—3—1944

Ἡ Ἐπιτροπὴ Συντονισμοῦ τοῦ Ἀγώνος.

Ἄγγ. Ἀγαπητό, Πρῶην Βουλευτῆς

Π. Ἀργυρόπουλος, Πρῶην Ὑπουργός καὶ Βουλευτῆς Ἀθηνῶν, ἀντιπρόσωπος ἐνταῦθα τοῦ Ε.Δ.Ε.Σ.

Ἰωάννης Κακωσιός, Πολιτικός Μηχανικός, Στέλεχος τοῦ Ε.Α.Μ. Βοιωτίας

Νικ. Καραγιάννη, Γενικός Γραμματεὺς τῆς Ναυτεργατικῆς Ἐνώσεως (Τμῆμα Μέσης Ἀνατολῆς)

Κώνστας Ἀντισυνταγματάρχης Πεζικοῦ ἐν ἀποστρατεία.

Βασίλης Νεφελεΐδης, Πρῶην Βουλευτῆς τοῦ Κομμουνιστικοῦ Κόμματος

Θεόδωρος Δευκίας, Πρῶην Βουλευτῆς, Μέλος τῆς Παλλεσβιακῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Ε.Α.Μ.

Ἡ ἐπιστολὴ αὕτη στάλθηκε σ' ὅλες τὶς πρεσβεΐες καὶ στὶς ἀντιφασιστικὰς ὁργανώσεις. Στὸ τέλος τοῦ Μάρτη πήραμε τὶς προκηρύξεις τῆς Π.Ε.Ε.Α. ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα. Τότε ὅλα τὰ μέλη τῆς Ε.Σ.Α., ποὺ ὑπέγραψαν τὴν ἐπιστολὴ αὕτη ζήτησαν ἀκρόαση ἀπὸ τὸν Πρόεδρο Τσουδερό. Τοὺς δέχθηκε καὶ συνομιλήσαν γύρω στὴν ὑπόδεση τοῦ σχηματισμοῦ κυβερνήσεως ἔθνικῆς ἐνότητος. Μαζὺ μετὰ τὴν ἀνοικτὴ ἐπιστολὴ ἡ ἐπιτροπὴ αὕτη ἔδωσε στὸν Τσουδερό καὶ ἓνα τηλεγραφικὸ μῆνυμά τῆς πρὸς τὴν Π.Ε.Ε.Α. Μετὰ τὸ μῆνυμα αὐτὸ σὺν ἐκπρόσωποι ὅλων τῶν ἀντιφασιστικῶν ὁργανώσεων Μ.Α. τάσσονταν πολιτικὰ ἀλληλέγγυοι μετὰ τὸ Ε.Α.Μ. καὶ σύμφωνοι μετὰ τὴν προκήρυξιν τῆς Π.Ε.Ε.Α.

Ὁ Τσουδερός στὴ συνομιλίαν μὲς αὕτη (ἡμῶν καὶ ἐγὼ) δὲ μὲς εἶπε τίποτε τὸ συγκεκριμένον. Ἀρνήθηκε νὰ κόμει μιὰ δῆλωση σοφῇ ἐπάνω στὸ φλέγον ζήτημα τῆς πολιτικῆς ἐπιτροπῆς τῆς Ἀντίστασης καὶ προσπαθοῦσε μετὰ κάθε τρόπο νὰ δικαιολογήσῃ τὴν στάση του. Ὅταν ἓνα μέλος στὸ τέλος τῆς συζήτησης τοῦ εἶπε κατηγορηματικὰ μετὰ τὶς φράσεις αὗτης: «κύριε Πρόεδρε παραγνωρίζετε τὴν ἐδῶ κατάσταση ποὺ εἶνε πολὺ

δολωμένη. 'Εάν δε προχωρήσετε άμέσως στή σωστή λύση ή κα-
τάσταση θα λυθεί άνωμαλα.» 'Απάντησε: «έγώ θα φταίω;»
"Υστερα από λίγα μασημένα λόγια σάν τ'α παραπάνω φύγαμε δηλώ-
νοντάς του ότι θα πρέπει ή να προχωρήσει άποφασιστικά στο σχηματι-
σμό κυβέρνησης 'Εθνικής 'Ενότητας ή άλλοιώς να παραιτηθεί και να
δώσει τήν θέση του σ' άλλους. Οι άλλοι ύπουργοί, πού θελήσαμε να
δοθούμε, σάν έπιτροπή δέν μ'ας δέχθηκαν, γιατί δέ μ'ας άναγνώριζαν γιά
έπιτροπή, τούς στείλαμε τότε αντίγραφα τής έπιστολής αυτής και προ-
σπαθήσαμε μεμονωμένα να τούς καθιστούμε γνωστές τίς πολιτικές από-
φαι; μας.

"Υστερα από τίς ενέργειες αυτές και τή δημοσίευση μέ τ'ο κρυφό
τυπο τής προκήρυξης τής Π.Ε.Ε.Α. ή Ε.Σ.Α. έκανε μιά συνεδρίαση στο Κοΐ-
ρο. 'Ομόφωνα όλοι και μέ ζητωκραυγές ένέκριναν τήν ενέργεια αυτή
τής Ε.Σ.Α. και ήρθαν έπικουροι τής στίς πολιτικές αυτές ενέργειες.

Τό ίδιο έκαναν οι Ναυτεργάτες, οι πρόσφυγες από τ'α στρατόπεδα
και όλος ο Στρατός, Ναυτικό και 'Αεροπορία υπέβαλαν στή Κυβέρνηση
όσο παντο ύπομνήματα και όλα ζητούσαν Κυβέρνηση 'Εθνικής 'Ενότη-
τος σωστής. Σ' αυτό τ'ο μεταξύ υπέβαλε ένα παρόμοιο ύπόμνημα και μιά
13μελής έπιτροπή από άξιωματικούς όλων τ'ων δ'πλων εκ μέρους του στρα-
τού. 'Η ενέργεια αυτή, πού έγινε χωρίς τή πολιτική γνώμη όλων τ'ων με-
λών τής Ε.Σ.Α., ένέχει και έφερε κάποια άταξία στον πολιτικό άγώνα,
γιατί μ'ήκε στή μέση τής πολιτικής ο στρατιωτικός παράγων και όπως
φυσικόμ'ατε σέ ζένο έδαφος και κάτω από τ'ο 'Αγγλικό Στρατηγείο κά-
τω άπ' τ'ο όποιο ή Κυβέρνηση και Μοναρχοφασισμός μ'ας έταξε μέ
τις διάφορες συμφωνίες, τούς δόσαμε τήν εύκαιρία να μ'ας χτυπήσουν και
να διαλύσουν τ'ο Στρατό, μετά δέν τόν είχαν πιά έμπιστοσύνη γιά τούς
σκοπούς τους. Τι έκανε ο κρυπτοφασισμός τότε;

"Όπως παρακολούθησε τή κατάσταση από κοντά, α) μετακίνησε
τήν ταξιαρχία μέ συνθήματα ότι θα τή πήγαιναν στήν 'Ιταλία ή ποιός
ζέρει γιά ποιόν άλλο σκοπό, β) δάλθηκε άμέσως να ξεκαθαρίσει τή κα-
τάσταση και έβαλε μπρός όλο τ'ο μηχανισμό τής άγγλικής πολιτικής και
του 'Αγγλικού Στρατηγείου γιά τή διάλυση του στρατού.

Ποιές ήταν οι προσπάθειες και οι σκοποί τους;

Νά διώξουν όλους τούς άνεπιθυμήτους άξιωματικούς και όπλίτες
και συγκροτήσουν πρόχειρα, άποκλειστικά δικές τους δυνάμεις πού να
τίς χρησιμοποιούν όπως θέλανε αυτοί. Γελάσθηκαν στήν έκτίμηση. 'Ως
τόσο όμως άρχισαν τίς συλλήψεις των μελών τής 13μελούς έπιτροπής και
τό χωρισμό του Στρατού. Τό ότι έγινε αυτό από τίς άόρατες δυνάμεις
του μοναρχοφασισμού, φαίνεται καθαρά κι' από τ'ο γεγονός ότι δέν δια-
τάχθηκε ή σύλληψη αυτών, όταν πήγαν και τούς δέχθηκε σέ άκρόαση ο
πρωθυπουργός, αλλά τήν έπομένη.

Φαίνεται άκόμα κι' από τούτο: Τίς εκδηλώσεις πού παρουσιάζονταν
στις διάφορες μονάδες, δηλ. τ'α ύπομνήματα των στρατιωτών και άξιω-
ματιών, τ'α χαρακτηρίζαν έπαναστατικές και έστειλαν έναν 'Αγγλο
άξιωματικό μέ έναν δικό μας και χώριζαν τούς άνδρες σέ δικούς τους
και άνεπιθυμητούς, τούς αντίφασίστες. 'Η άρχή έγινε από τ'ο σύνταγμα
πυροβολικού, πού ήταν κοντά στήν 'Ηλιούπολη ('Αλμάζα) σάν πρότυπο
γιά τήν εκπαίδευση των άξιωματικών των συμμάχων. Χώρισαν περί τούς
300 και τούς έστειλαν στο στρατόπεδο Μένα κοντά στις πυραμίδες. 'Ετσι
ο χωρισμός του στρατού προχώρησε στις μονάδες τής Αίγυπτου πρώτα
(Καμπρίτ, Κασσάιν κλπ.).

'Από τ'α μέλη τής Στρατιωτικής 'Επιτροπής έπιασαν μόνο τόν Πα-
πούλα. 'Επιασαν επίσης και τόν ύποφρούραρχο ύπίλαρχο 'Αργυρόπουλο
και δυό τρεις άλλους. Οι άλλοι πέρασαν στήν παρανομία. 'Από τή μεριά
τής Κυβέρνησης γίνονταν συμβούλια, σπασμωδικές κινήσεις και διαπραγ-

ματεύσεις με τούς διάφορους στρατιωτικούς και πολιτικούς παράγοντες πώς να χτυπήσουν τό κίνημα. Ποιό κίνημα; Τά ύπομνήματα; Τό κθρος τής κυβέρνησης ρεζιλεύθηκε σέ τέτοιο βαθμό, πού δέν χρειάζονται σχόλια γιατί τα παρακάτω πού διηγηματικά θά γράψω, φανερώνουν δλη τή ψεύτικη και σάπια κατάσταση πού δημιουργήθηκε στήν 3χρονη διακυβέρνηση στό έξωτερικό.

"Όταν πιά καθαρά φανερώθηκε υπό τίς ενέργειες τους ό σκοπός τους να διαλύσουν τόν στρατό και άρχισαν να στέλνουν τούς άγωνιστές στά συρματα ό στρατός πού σε καμμία περίπτωση δέν μπορούσε ν' άνεχθεί τη διάλυσή του προέβη στην άπελευθέρωση τών κρατουμένων στό κρατητήριο του Φρουραρχείου και έβιωξεν με τό καλό τό φρούραρχο στις 2 Απρίλη 1944. Τά ύπομνήματα διαμαρτυρίας κλπ έξακολουθοῦσαν να έρχονται από παντού από όλο τόν κόσμο (Στρατό, Ναυτικό, Αεροπορία, πρόσφυγες κλπ) γύρω πάντοτε στην ίδια πρόθεση τής έθνικής ενότητας.

Τήν ίδια μέρα έλληνίκες τού Ε.Α.Τ. πήγαν στόν Τσουδερό και διαμαρτυρήθηκαν για τίς συλλήψεις και τις άλλες λεονταριστικές μονοθερίες, πού άρχισαν να έκδηλώνονται από τή σθεύρα τών άρχόσυχλων άξιωματικών και πολιτικών τδων (κρυπτοφασιστών και παλαιοδημοκρατικών.)

Στό φρουραρχείο ύστερα από τήν άποχώρηση του φρουράρχου οί Βενιζέλος και Καραπαναγιώτης έστειλαν τό συνταγματάρχη Μπουρδάρη σάν δημοκρατικό, άρχόσυχλο κι' αυτόν τότε να παραλάβει φρούραρχο. Η φρουρά του φρουραρχείου και ό λόχος φρουράς πού προσεχώρησε κι' αυτός στό κοινό σύνδημα, τόν έβιωξαν και δέχθηκαν για φρούραρχο τόν άπόστρατο άντισυνταγματάρχη και μέλος τής Ε.Σ.Α. Ι. Κώνστα.

Τό μεσημέρι τήν ίδια μέρα διαδόθηκε ότι ό Τσουδερός παραιτήθηκε και ότι υπέδειξε για πρόεδρο τό ΜικροΒενιζέλο. Τότε τό έχασαν όλοι οί περίφημοι Ιθύνοντες και άρχισαν πάλι όπως τό Μάρτη του 43 να μοιράζουν ύπουργήματα και θέσεις. Πρώτος ό Βενιζέλος πήρε θέση στην ύπόθεση σάν όργανο πιά του Μοναρχοφασισμού. Αφησε τό ύπουργείο τών (Ναυτικών) και πήγε στό ύπουργείο Στρατιωτικών. Έκεί με τό Καραπαναγιώτη, Γύπαρη και τούς παλαιοδημοκρατικούς άνωτέρους άξιωματικούς πήραν τή διακυβέρνηση τής κατάστασης για να τά θαλασσοπορουν άκόμα περισσότερο. Έστειλαν στό Σύνταγμα πυροβολικού και πήραν περί τούς 70 ένόπλους και ταμπουρώθηκαν στό ύπουργείο Στρατιωτικών και έστειλαν διαφόρους άξιωματικούς στό Φρουραρχείο να πείσουν τό Φρούραρχο να ένταχθεί κι' αυτός στην νέα Κυβέρνηση, πού θά σχημάτιζαν. Δέν πέτυχε τίποτε, γιατί στό Φρουραρχείο (όπου δρέθηκαν τή μέρα αυτή) τήν κατάσταση τήν άντιμετώπιζαν άντικειμενικά και ρεαλιστικά. Είπαμε στους κυρίους αυτούς σάν παληούς δημοκρατικούς: «Η ύπόθεση είναι καθαρά πολιτική. Ό Τσουδερός παραιτήθηκε. Σταματήστε έκεί πού βρίσκεσθε, ώσπου να λυθεί ή κρίσις, άφοῦ θέλετε και σεις Κυβέρνηση Έθνικής Ένότητας. Ό σκοπός του Μοναρχοφασισμού είναι να μάς δάλουν να πιαστούμε οί Δημοκρατικοί για να επιτύχουν αυτοί στό τέλος. Αφοῦ έτοι είναι και δέν έχεται καμιά υπεύθυνη θέση, γιατί υπερδέεσθε σε ζητήματα πολιτικά; Αφήστε τους πολιτικούς τήν ύπόθεση κλπ.». Αύτοι δραματίζονται θέσεις και όφικια και προχώρησαν στό χτύπημα τών άντιφασιστών.

Τό άπόγευμα τό Αγγλικό Στρατηγείο είδοποίησε τό Φρούραρχο να έγκαταλείψουν τό Φρουραρχείο. Ο Κώνστας ζήτησε έγγραφο Διαταγή για να άποχώρηση, στό μεταξύ όμως μαζεύθηκαν στό Φρουραρχείο πάνω από 70 άντιφασιστες στρατιώτες οί περισσότεροι όπλοιο και μερικοί άξιωματικοί και συγκέντρωσαν όλα τά έλληνικά αυτοκίνητα τής φρουράς και συνέχισαν τίς διαπραγματεύσεις. Όλο τό άπόγευμα μέλη τών πολιτικών

οργανώσεων έπεδίωκαν να δοϋν τὸ Βενιζέλο γιὰ νὰ μιλήσουν γιὰ τὸ σταμάτημα κάθε ἐνέργειας, ποὶ θὰ ἐβλάπτε τὴν ἑλληνικὴ ὑπόθεσιν, γιὰ τὴ πτώσιν τοῦ Τσουδεροῦ τὴ χαιρέτησαν ὅλοι με ἀνακούφισιν. Ὅχι μόνο δὲν ἔγινε κατορθωτὸ αὐτό, ἀλλὰ οἱ παλαιοδημοκρατικοὶ αὐτοὶ ἤθελαν νὰ ξεκαθαρίσουν τὴν κατάστασιν γιὰ ὄφελος τους. Τὰ μεσάνυχτα κατορθώσαμε μίαν ἐπιτροπὴν ἀπὸ τὴν Ε.Σ.Α., Ε.Δ.Σ. καὶ Ναντεργάτες νὰ πάμε στὸ Φρουραρχεῖο ὅπου θὰ μὰς ἔφερνε σὲ ἐπαφὴ με τὸ Βενιζέλο ὁ ἰδιαίτερός του Ταγματάρχης Σταυρολάκης. Μάταια ὅμως τὸν περιμέναμε, δὲ φάνηκε. Τὴν ἐπομένη ὑπεύθυνα πλὴν ἀπὸ τὴν παραπάνω ἀντιφασιστικὴς ὁργανώσεις ἔγινε μίαν πολιτικὴ ἐπιτροπὴ, (ἐδῶ πρέπει νὰ σημειωθεῖ ὅτι ὁ Π. Ἀργυρόπουλος τῆς Ε.Σ.Α. ἔπαυσε νὰ ἀκολουθεῖ τὰ ἄλλα μέλη) πῆγε δυὸ ὧρες στὴν Ὑ.Π. (ὑπηρεσία πληροφοριοῶν) ὅπου τῆς ἔδωσε συνέντευξιν ὁ Βενιζέλος. Δὲ τὴ δέχθηκε ὅμως καὶ ὅπως πληροφορηθήκαμε ἤρθε σὲ συνομιλίαν με μέλη τῆς 13μελούς ἐπιτροπῆς δηλ. με 1—2 ἀξιωματικούς! νὰ λύσει τὸ πολιτικὸ ζήτημα ἢ νὰ ἐπιβάλει τὴς δικῆς του ἀπόψεως ποὺ εἶχε κουκουτιασμένες στὸ μυαλό του; Καὶ μ' αὐτοὺς δὲν ἔκαμε τίποτε. Ἡ παραπάνω ἐπιτροπὴ ποὺ δὲ τὴ δέχονταν κανένας ἀπάνω στὸ πολιτικὸ αὐτὸ ζήτημα ἔκανε καὶ ἄλλες ἐνέργειες.

Πῆγε στὶς ξένες πρεσβεῖες καὶ παρακάλεσε τοὺς πρεσβευτὲς νὰ μεσολαβήσουν στὸ ἀγγλικὸ στρατηγεῖο καὶ τὴν ἀγγλικὴ κυβέρνησιν, «νὰ μὴ λύσει τὸ στρατό, τὸ ζήτημα εἶναι καθαρὰ πολιτικὸ καὶ με τὴ παραιτήσιν τοῦ Τσουδεροῦ δὲν ὑφίσταται ζήτημα στὴ Μ. Ἀνατολὴ κλπ» ὑπεβάλαν καὶ διάφορα σχετικὰ ὑπομνήματα, στὶς πρεσβεῖες καὶ στὸν Τ.Μ.Ο.Τ.Α.

Τὸ ὁπότεμα τμήματα ἀγγλικοῦ καὶ αἰγυπτιακοῦ στρατοῦ με τάγκς πῆγαν στὸ φρουραρχεῖο καὶ τὴν περικύκλωσαν. Οἱ ἄνδρες, σύμφωνα με τὴν ὑπόσχεσιν τοῦ φρουράρχου ὅτι θὰ ἐγκατέλειπαν τὸ κτίριο, ὕστερα ἀπὸ ἔγγραφον διαταγὴν τοῦ Γεν. Στρατηγεῖου, συντάχθηκαν κανονικὰ, μπῆκαν στὰ ἀγγλικά αὐτοκίνητα καὶ με τὸν ἐθνικὸ ὕμνον καὶ ἀντάρτικα τραγούδια, με συνοδείαν τῶν Ἀγγλων τραβήξαν γιὰ τὰ σύρματα καὶ τὴν ἐξορίαν!! Τέτοια ἦταν ἡ τάξις, ποὺ δὲν ἔγινε οὔτε τὸ παραμικρὸ ἐπεισόδιον. Κοντὰ ἀπὸ τοὺς Ἀγγλους καὶ Αἰγυπτίους, ποὺ κατάλαβαν τὸ Φρουραρχεῖο, ἐγκαταστάθηκε νόμιμος! Φρουράρχος τῆς νόμιμης Ἑλλην. Κυβερνήσεως καὶ τοῦ ἐπιτελείου ποὺ δὲν ὑπῆρχαν! γιὰ τὸ ὅπως εἴπαμε ὁ μὲν Βενιζέλος ἔπαιζε τὸ ρόλο τοῦ Κυβερνήτη καὶ ἔβγαζε διατάγας χωρὶς νὰ πάρει ἐντολὴν ἢ νὰ σχηματίσῃ Κ.Υ.Ε.Ρ.Ν.Η.Σ., τὸ δὲ Ἑλλ. Ἐπιτελεῖο Στρατοῦ με τὸν περίφημον Λιώση καταλήφθηκε κι' αὐτὸ ἀπὸ δύο στρατιῶτες.

Ἔτσι τῇ δευτέρῃ μέρᾳ, 3 τοῦ Ἀπριλίου ἡ ἑλληνικὴ κατάστασις Μ. Ἀνατολῆς θρέθηκε:

α) Ὅλα τὰ ἔνοπλα τμήματα καὶ στρατιωτικὲς μονάδες με ὑπομνήματα ἀλληλεγγύης με τὴ Π.Ε.Ε.Α γιὰ τὸ σχηματισμὸ Κυβερνήσεως Ἑθνικῆς Ἐνότητος.

β) Ὅπου ὑπῆρχαν ἀντιδραστικοὶ ἢ φασίστες ἐξουδετερώθηκαν.

γ) Ὁ Τσουδερός ἦταν παραιτημένος.

δ) Ὁ Βενιζέλος καὶ Σία ἔπαιζαν τὸ ρόλο τοῦ Κυβερνήτου χωρὶς ἐντολὴν ἢ ἀλλὰ τὰ μπουρῶμενοι στὸ Ὑπουργεῖο Στρατιωτικῶν καὶ φρουρούμενοι ἀπὸ Ἀγγλους.

ε) Ὁ χωρισμὸς τοῦ στρατοῦ ἐξακολουθοῦσε νὰ γίνεται στὶς μικρὰς Μονάδες ἀπὸ τὸ Ἀγγλικὸ Στρατηγεῖο καὶ μόνο με Ἀγγλους.

στ) Ὁ Γεώργιος τηλεγράφησε στὸν Τσουδερόν ὅτι δὲ δέχονταν τὴν παραιτήσιν του ἀλλὰ εἶχε ἀνάγκη τῶν ὑπηρεσιῶν του! (αὐτὸ δὲν κοινολογήθηκε τὴς πρώτες μέρες).

ζ) Οἱ ἀργόμισθοι ἀξιωματικοὶ καὶ πολιτικάντηδες ποὺ ἔκοβαν καὶ ἔρθεσαν τὸν πολιτικοστρατιωτικὸ μανδῦα τῆς Ἑλλάδος!

η) Ὁ Γεώργιος συνεννοήθηκε με τὴν ἀγγλικὴ κυβέρνησις καὶ διατάχθηκε τὸ ἀγγλικὸ στρατηγεῖο νὰ πατάξει τὴν ἐπανάστασιν! πού δὲ μάτωσε οὔτε μύτη.

θ) Οἱ ἀντιφασίστες μαχητὲς πού ἦταν 90 οἱ καὶ εἶχαν στὰ χέρια τοὺς ὅλους τὶς ὑπηρεσίες. Κυβέρνησις δὲν ὑπῆρχε.

Ποὺ τὴ βρῆκαν τὴν ἐπανάστασι; καὶ ἂν ἦταν τέτοια ἀφοῦ ἐπεκράτησε, γιατί δὲ δημιούργησε δίκαιο; Δὲν ἦταν λοιπὸν ἐπανάστασις.

Ἦταν βία διὰ λύσιν τοῦ ἐλληνικοῦ στρατοῦ ἀπὸ τῆ μοναρχοφασιστικῆς κλίμα καὶ τὴν ἀγγλικὴ πολιτικὴ ἢ βία ἐγένετο ἀπὸ τὸ ἀγγλικὸ στρατηγεῖο μετὰ καθαρὴ ἐπέμβασις στὰ ἐσωτερικὰ φίλου καὶ συμμάχου κράτους.

Στὶς 4 τοῦ Ἀπρίλη ἐξακολουθοῦσε καὶ χειροτέρευε ἡ κατάστασις. Οἱ ἀγγλοὶ ὤρchiσαν νὰ βάζουν χέρι καὶ στοὺς ναυτεργάτες στὴν Ἀλεξάνδρεια. Ἐπίασαν τὸ γραμματεῖα τοὺς καὶ μέλος τῆς Ε.Σ.Α. Ν. Καραγιάννη καὶ ἄλλους.

Ἡ παραπάνω πολιτικὴ ἐπιτροπὴ τῶν ἀντιφασιστικῶν ὁργανώσεων μπροστὰ σὲ τέτοιες ἀκατανόητες θέσεις, πού ἐπαιρναν οἱ παλαιοδημοκρατικοὶ πῆραν ἀπόφασιν ὅπως δῆποτε νάρδοὺν σὲ συνεννόησι. Ἐγράψαν στὸ Βενιζέλο. Τί ζητοῦσαν οἱ ἀντιφασίστες στὴ Μ. Ἀλατολὴ καὶ τὸ σκοπὸ τοῦ ἀγῶνα τοὺς.

Τὸ ἀπόγευμα στὶς 5 τοῦ Ἀπρίλη μᾶς ἀπάντησε μετὰ τὰ παρακάτω γραφόμενά του.

Καίρον 5ῃ Ἀπριλίου 1944

Ἀξιότιμοι Κύριοι,

Ἐν συνεχείᾳ τῆς προφορικῆς μας συζητήσεως τῆς χθὲς κατὰ τὴν ὁποίαν ἐκατέρωθεν ἐξεδηλώθησαν διαθέσεις εἰλικρινοῦς καὶ πραγματικῆς συνεννοήσεως πρὸς ἀντιμετώπισιν τῆς δημιουργηθείσης καταστάσεως, ἔρχομαι διὰ τῆς παρούσης μου ἐγγράφως νὰ τυρώσω τὰ ὑπ' ἐμοῦ λεχθέντα.

Ὡς βάσιν θέτω τὴν παράγραφον, τῆς προκηρύξεως τῆς Πολιτικῆς Ἐπιτροπῆς «Πρὸς ἐπίτευξιν τῶν ἀνωτέρω ἢ Ἐπιτροπὴ καλεῖ ὅλα τὰ κόμματα, ὅλας τὰς ὁργανώσεις καὶ τὸν κ. Τσουδερόν νὰ συμβληθοῦν μὲς τῆς, ὥστε νὰ σχηματισθῇ Κυβέρνησις Ἐθνικῆς Ἐνότητος. Καλεῖ ἐπίσης ἡ Ἐπιτροπὴ ὅλους τοὺς Ἕλληνας ἀξιωματικούς νὰ προσχωρήσουν καὶ νὰ ἐνωθοῦν μετὰ τὸν ἐννοῖον Ἐθνικὸν Στρατόν».

Τὰ ἀνωτέρω θὰ ἀπετέλουν καὶ τὸ πρόγραμμα τῆς Κυβερνήσεώς μου ἐν ἡ περιπτώσει μοῦ ἀνετίθετα ἢ ἐντολή, τὴν ἐπιδίδωξιν τῶν ὁποίων θὰ ἐπ' αὐτῶν ποιοῦν, μετὰ τὴν πεποίθησιν, ὅτι μόνον οὕτω ἐξασφαλίζεται ἡ διατήρησις τῶν Ἐνόπλων Δυνάμεων, πρὸς ἀποτελεσματικὴν ἐξέλιξιν τοῦ ἀγῶνος μέχρι τῆς ἀπελευθερώσεως τῆς ἀγαπητῆς μας Πατρίδας.

Δὲν παραλείπω νὰ σᾶς εὐχαριστήσω διὰ τὴν ἐκδηλωθεῖσαν πρὸς ἐμὲ ἐμπιστοσύνην σας, διὰ τῆς ἀπὸ 5 Ἀπριλίου ἐπιστολῆς σας, τὸ περιεχόμενον τῆς ὁποίας σχεδὸν ἐν τῷ συνόλῳ τοῦ μετ' εὐρίσκει σύμφωνον.

Εὐελπιστῶ ὅτι αἱ πατριωτικαὶ σας ἀπόψεις, τὰς ὁποίας συμμερίζομαι, θὰ τύχουν τῆς γενικῆς ἐπιδοκιμασίας.

Μετὰ τιμῆς

(Υπ.) Σ. ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ

Κοὺς Ἀγγελεν Ἀγαπητὸν, Καλλιόστρατον Ἀνδρεαδάκην
Μιχ. Βαλτικὸν, Βασίλην Νεφελοῦδην, Λευκίαν.

Τό βράδυ πήγαμε στην Υ. Π. και τόν συναντήσαμε. Μας πληροφόρησε, ότι πήρε έντολή από τό Βασιλιά νά σχηματίσει Κυβέρνηση, άρα ή συνομιλία μας αὐτή γίνονταν μέ υπεύθυνο Κυβερνήτη ούσιαστικά. Μείναμε σ' όλα σύμφωνα, δηλαδή πώς θά σχηματίζε τήν προσωρινή Κυβέρνηση καί πώς θά έρχόνταν σέ συνεννοήσεις μέ τήν ΠΕΕΑ δέν είχαμε καμμιά διαφορά. Τήν ώρα πού συνομιλούσαμε ήρθε καί ό Τσουδερός καί νά πει στό Βενιζέλο. Ήταν τόσο σαστισμένος πού δέ μας είδε καί μέ λατοφανή άφηρημάδσ σ' έναν πού τόν χαιρέτησε άπάντησε: Δέν σός είδα από τόν καπνό. (Έννοωσε τόν καπνό από τά τσιγάρα).

Τό τελευταίο ζήτημα πού συζητήσαμε ήταν γιά τήν άμνηστεια, καθότι Έλληνική άσπτερική υπόθεση, πού ένδιέφερε περισσότερο τούς μοναρχικούς άξιωματικούς πού ήταν στό Μερτζεγιούμ.

Σ' αὐτή έπεφυλάχθηκε γιά νά ρωτήσει καί νά κανονίσει μέ τούς άγγλους καί τήν επομένη μας έδωσε συνέντευξη στό σπήτι του γιά νά μας πει. Τό άλλο πρωί όταν πήγαμε δυό—τρεις νά τόν δοῦμε ήταν ζαλισμένος. Μας είπε ξερά. Ούτε νά άκούσει καν ό Αήπερ γιά τέτοιο ζήτημα, έγώ διατελώ υπό παραίτηση, άν θέλετε δά καλέσω καί τούς άλλους πολιτικούς τό άπόγευμα νά μιλήσουμε γιά τήν Κατάσταση!!

Στό μεταξύ τό πρωί αὐτό οί άγγλοι άρχισάν άδρόες συλλήψεις καί διώξεις τών μελών τών πολιτικών οργανώσεων. "Επισαν τό Γραμματέα τοῦ Ε.Α.Σ. Βαλτικόν καί άλλους τούς άλλους ήγέτας του στό Κόφο καί 'Αλεξάνδρεια (Λαχοδάρην, Ματσάκην, Ζερμπίνην, 'Αθανασιάδην καί πολλούς άλλους.

Τό άπόγευμα, όταν πήγαμε νά συναντήσουμε τό Βενιζέλο 2—3 πού μέναμε, δέ μας δέχθηκαν καί τίς συγκεντρώσεις από τότε τίς έκαναν άλη ή παρέρ τών παλαιοδημοκρατικών μέ τούς δεξιούς καί μοναρχικούς καί έδωσαν έτσι οί άνδρωποι τό δεμέλια τής Νομιμότητας, χωρίς νά έχουν στό χέριο τούς άλλους μπράδους, παρά τούς άξιωματικούς πού προανέφερα καί λίγους κουραμπιέδες.

Έξετάζοντας πολιτικά τά χάλια τους αὐτό στίς 6 τοῦ 'Απρίλη άρρίσκαμε ότι: από τότε πού πήρε έντολή ό Βενιζέλος νά σχηματίσει Κηδέρνηση, μέ τίς επιστολές πού άνταλλάξαμε καί μέ τίς προφορικές συνομιλίες, συμφωνήσαμε σ' όλα τά σημεία, ή θέση τών άντιφασιστών ήταν νόμιμη καί τώρα παρουσιάζονται πιά δάλες οί ένέρχειες όλων τών άλλων καθαρή βία καί έκνομες γιατί καί ή έσφαλμένη θέση πού πήραν οί άντιφασιστές μέ τό υπόμνημα τής 13 μελούς στρατιωτικής έπιτροπής άνατράπηκε. "Ετσι τό ζήτημα καί τό έρώτημα δά πρέπει νά τεθεί. Γιατί οί "Αγγλοι διάλυσαν καί οί Έλληνες υπεύθυνοι έγιναν άργανα διάλυσης ένός ολοκληρού Στρατοῦ καί μέ πιά δικαίωμα ή δίκαιο; Ποιά επανάσταση έκαναν οί άντιφασιστές; Καμμιά.

"Όπως προχωρούσαν οί συλλήψεις ή παρέμβαση τών παλαιοδημοκρατικών έφερε άλλα ζητήματα στή μέση καί μεγαλύτερη σύγχυση. Πολλοί από τούς δημοκρατικούς άξιωματικούς ίδια τοῦ Ναυτικοῦ, πού στήν εκδήλωση μέ ύπομνήματα πήραν θέση μέ τούς ναύτες καί στρατιώτες ('Αλεξάνδρης καί άλλοι) πέρασαν κι' αὐτή στήν αντίδραση γιά νά χτυπήσουν τούς κατωτέρους τους. Αὐτό άνάγκασε τούς άγωνιστές νά ξεκαθαρίσουν καί μ' αὐτούς τή θέση τους. "Απομόνωσαν μερικούς, περιόρισαν μερικούς στίς σκηνές τους οί πεζοί, οί δέ ναύτες έστειλαν μερικούς στό μπαλαστρο καί έναν τόν ξαναβάφτισαν στή θάλασσα.

Οί παλαιοδημοκρατικοί ξαναέφεραν στή μέση τό χάσμα. άνάμεσα στοῦς διοικουμένους καί διοικούντας πού παραπάνω έγραφα. Είχαν δέ δίκιο οί ναῦται καί στρατιώτες πού φέρθηκαν έτσι σέ μερικούς άξιωματικούς τους, γιατί αὐτοί φάνηκαν άνάξιοι ήγήτορες καί δικαηγές, σέ

τέτοιες κρίσιμες στιγμές που παίζονταν ή ελληνική υπόθεση στο έξω-
τερικό.

Η ταξιορχία που ως τότε δεν εκδηλώθηκε για να μη δυσχεράνει
τους στρατιωτικούς σκοπούς των Συμμάχων χρησιμοποιήθηκε τις πρώτες
μέρες από τους παλαιοδημοκρατικούς και μοναρχοφασίστες για έκμετάλ-
λευση και αντιπολίτευση. "Ελεγαν και διατυπώνιζαν: "Όλοι οι αντιφασί-
στες είναι άλητες προδότες κλπ. Να ή ταξιορχία είχε που είχε στρατός
δεν επανεστάτησε κλπ. "Όταν όμως όλα τα άλλα τμήματα πήραν καθαρά
θέση για την κυβέρνηση εθνικής ενότητας και οι άγγλοι δέλησαν να
την άφοπλίσουν για να στείλουν και άτ' αυτή τους ήδελαν και είχαν
μαρκαρισμένους στα σώματα και ύστερα από μερικές διαπραγματεύσεις
που είχαν οι αντιφασίστες με τους άξωματικούς και διοικητές για την
ύποβολή και άπ' αυτούς ύπομνήματα στην κυβέρνηση πήραν τη θέση τους
στον αντιφασιστικό άγώνα. Σταθερά ξεκαθάρισαν την ταξιορχία από τους
μοναρχοφασίστες και όταν οι άγγλοι με το στρατηγό Πότζετ ζήτησαν
τόν άφοπλισμό της για να τη διαλύσουν σύσσωμη ή ταξιορχία άντιστά-
θηκε. Τι έκανε; Δήλωσαν στους άγγλους: Κύριοι είδατε σύμμαχοι τα όπλα
που είναι ελληνικά τα έχουμε να πολεμήσουμε τον κοινό έχθρό και για την
άπελευθέρωση της πατρίδας μας. Κανένα δικαίωμα δεν έχετε να μας τα
πάρτε. Δεν τα δίδουμε σε κανένα άποιος δήποτε κι' ά, είχε. Άρνήθη-
καν να παραδώσουν τα όπλα στην ώμή αυτή θία του άγγλικού στρατη-
γείου. Το ίδιο έγινε και στα πλοία στο Ναυτικό με την κύκλωση τους
άπό άγγλικά πολεμικά στα διάφορα λιμάνια και πρό παντός στην Άλε-
ξάνδρεια, που ήταν τα πλειότερα. Το ίδιο άργότερα και στο μηχανοκι-
νητό σύνταγμα, άπό το όποιο δεν έλειπε ούτε ένας όπλίτης και άξιωμα-
τικός άπό την άλληλέγγυη αυτή θέση που πήρε ο στρατός για να μη
παραδώσει τα όπλα και στο αίτημα τους για το σχηματισμό κυβέρνησης
εθνικής ενότητας. Το ίδιο α' όλα τα ένοπλα τμήματα:

Αυτό δέ το περίμεναν οι Άγγλοι και ο Μοναρχοφασισμός, λύσσα-
ζαν. Δεν ήξεραν τι να κάνουν, ξεσκεπάσθηκαν όλες οι σκοτινές προ-
θέσεις τους. Ή πονηρή πολιτική τους όγηκε στην έπιφάνεια του διεθνούς
πολιτικού στίβου.

Μετακίνησαν πολεμικά, στρατό όλόκληρο με τάγκς και με όερο-
πλάνα παρακολουθούσαν τις κινήσεις των αντιφασιστών. Περικύκλωσαν
την ταξιορχία και τα πολεμικά στα λιμάνια. Οι διαταγές του Άγγλικού
Στρατηγείου και Ναυαρχείου Μ. Άνατολής ήταν κατηγορηματικές. Άν
δέν παραδώσετε τα όαπόρια σε 24 ώρες δά τα δουλιάζουμε, άν δέ παρα-
δώστε τα όπλα οι πεζοί δά σας συντρίψουμε, δά σας βομβαρδίσουμε. Αί
όπαντήσεις ήταν άπλές. Τα τουφέκια και πολεμικά δά τα παραδίνουμε
ούτε και όός χτυπάμε, έχουμε άλλο σκοπό, να πολεμήσουμε τον κοινό
έχθρό στείλτε μας όπως είμαστε όπου θέλετε. Έάν όμως επιχειρήσετε να
μας άφοπλίσετε δά σας χτυπήσουμε, δά άμυνόμαστε για τη τιμή μας και μετ' ό
με μας έλεγαν με τα μεγάφωνα χωνιά άπό τον Άθέρωφ, δά πά και το
Πόρτ—Σάϊτ και σείς μαζί μας γιατί δά δάλωμε φωτιά στα πυρομαχικά.....

Μιά ταξιορχία Άγγλων (του Μάντρεστερ) άρνήθηκε να άντιπαρα-
ταχθεί στη δική μας και ποιός ξέρει ποιόν όρόμο έξορίας πήρε ύστερα
άπ' αυτό.

Μόζεφαν όλα τα άποικιακό στρατεύματα Ινδούς, μαύρους και τούς
παράταξαν ενάντια στα ένοπλα μας τμήματα. Άντάλλαξαν και πυροβο-
λισμούς, έκοψαν το νερό και την τροφοδοσία άπό την Ταξιορχία, το Μη-
χανοκίνητο Σύνταγμα και τα όαπόρια και μεταχειρίσθηκαν κάθε μέσο έκ-
θασμού για να διασπάσουν την ενότητα των άγωνιστών. Μάταια γιατί
αυτοί κατόρθωσαν να έφοδιασθούν με λίγο νερό και τρόφιμα άπό τον
Ε.Α.Σ. και τους Αίγυπτίους φελάχους και άλλους συμπαθούντες αυτούς.
Ή θέση τους ήταν τραγική.

Ἡ ἐπίσημη πλέον Κυβέρνηση τῆς Μ. Βρετανίας μέσο τοῦ Τσώρτσιλ διατυπώνει καὶ δυσφημοῖ : «Τὸ ἀναρχικὸ κίνημα τῶν Ἑλλήνων ὁγκυστῶν, εἶναι ἀναρχικοί, Mutius, προδότες, ἀλήτες κλπ.» γιατί κ. Τσώρτσιλ ; γιατί δὲν ἤθελαν νὰ παραδώσουν τὰ ὅπλα καὶ ἤθελαν μ' αὐτὰ νὰ πολεμήσουν τὸν ἐχθρό ; ἢ γιατί δὲν γίνονταν νοῦμερα δικὰ σας σὰν τοὺς μαύρους καὶ Ἰνδοὺς νὰ τοὺς χρησιμοποιοῦτε γιὰ σκοποὺς δικoὺς σας, ὅπως φάνηκαν οἱ προθέσεις σας ;

Αὐτὸ δάσταζε 18 μέρες. Μία χούφτα ἀπὸ Ἕλληνες ἀγωνιστὲς ἔδωσαν τὸ πρῶτο μάθημα στὴν Ἀγγλικὴ πολιτικὴ, ὅτι δὲ μποροῦσε νὰ παίξει πάντοτε μὲ τὰ ἀναμένα κόρβουνα, ποὺ ἦταν ἡ ἑλληνικὴ ψυχὴ. Ὁπως στήν Ἀλβανία ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς μὲ τοὺς ἀγῶνες τοῦ ἀποκόλυψε τὸν Ναζι—φασισμὸ ἔτσι στὴν Αἴγυπτο οἱ Ἕλληνες ἀγωνιστὲς ἀποκάλυψαν στὴ διεθνή κοινότητα τὴν πολιτικὴ τῶν Τόρηδων καὶ τὴν ρεζίλεψαν.

Ἦρθε στὴ μέση τὸ γόητρο τῆς Μ. Βρετανίας καὶ δὲ μποροῦσαν πιά νὰ υποχωρήσουν, ἀλλάξαν τακτικὴ! Τί ἔκαναν γιὰ νὰ ἐπιβληθοῦν; Ἦρκαν μερικὰ κνόζαλα Ἕλληνες πολιτικοὺς καὶ στρατιωτικοὺς μοναρχοφασίστες καὶ παλαιοδημοκρατικοὺς καὶ δταν ἦρθε ὁ Βασίλης τῶν ἑλλήνων Γεωργίου!! στὸ Κάιρο ξανασήκων τὸ Βενιζέλο καὶ ἔκανεν μιά Κυβέρνηση ἑλληνική!! Ἐγινε ἡ Δεύτερη Κυβέρνηση Βενιζέλου. Τώρα ρωτᾶμε μεῖς ἀπὸ μέρος τῶν ἀντιφασιστῶν. Τί εἶδους Κυβέρνηση ἦταν αὕτη καὶ πῶς ἦταν νόμιμη, ὅπου ὅλη ἡ κρατοῦσα στή Μ. Ἀνατολὴ ἑλληνικὴ κατάσταση ἦταν ἐχθρική πιά σ' αὐτούς; καὶ ποῖος διόλυσε τὸ Στρατὸ καὶ ποιοὶ ἦταν σὲ παρανομία σύμφωνα μὲ τὰ διεθνὴ δίκαια δταν δεχθούμε ὅτι μιά κατάσταση, δταν ἐπικρατήσῃ πολιτικὰ 24 ὥρες, δημιουργεῖ δίκαιο, πολὺ περισσότερο δταν δὲν ὑπάρχῃ Δεύτερη καταστάσις ὅπως δὲν ἦταν καμμιά ἄλλη ἑλληνικὴ στή Μ. Ἀνατολή;; γιατί ἡ Κυβέρνησις τοῦ Τσουδεροῦ καὶ ἡ Διοίκησις σὰν Κυβερνήτου τοῦ Μικροβενιζέλου δὲν ἦταν τίποτε ἄλλο ἀπὸ ἓνα μολοῦκι μὴ παρέα ἀπὸ πολιτικάντηδες καὶ ὀξυματωδούς, ποὺ χρησιμοποίησε ἡ πονηρὴ ἀγγλικὴ πολιτικὴ γιὰ νὰ χτυπήσῃ τοὺς ἀντιφασίστες. Οἱ Μοναρχικοὶ ὅλο τὸ διάστημα αὐτὸ ἡ ἐξουδετερώθηκαν ἢ χάθηκαν ἀπὸ τὴ μέση γιατί δὲν τόλμησαν ν' ἀντιταχθοῦν στοὺς ἀντιφασίστες. Οἱ ταρταρινισμοὶ καὶ ὀργανώσεις τοῦ ἀπὸ τὴ πρώτη μέρα χάθηκαν.

Ὅταν ἀνέλαβε τὴ δευτέρη φορά ὁ Βενιζέλος νὰ σχηματίσῃ κυβέρνησις ὕστερα ἀπὸ ἓνα τοῖς, ποὺ τὸν παρέδωσε ὁ Λήπερ δταν ἦρθε ὁ Γεωργίου στὸ Κάιρο, ξανέρχισαν τὰ συμβούλια καὶ παρασυμβούλια οἱ πολιτευτὲς καὶ στρατιωτικοὶ παράγοντες. Τὸ θέμα τῆς συζητήσεως τοὺς πάντοτε ἦταν πῶς νὰ χτυπήσουν τὸν ἐπαναστατημένο στρατὸ καὶ ναυτικὸ κι' ὅλες τίς ἀντιφασιστικὰς ὀργανώσεις; καὶ τοὺς ναυτεργάτες ποὺ ἐκδηλώθηκαν πιά ἀλληλέγγυοι μὲ τοὺς ἀγωνιστὰς Μ. Ἀνατολῆς σ' ὅλο τὸν ἔξω κόσμον ὅπου ὑπῆρχαν Ἕλληνες καὶ ἓνα πλοιοῖο ἑλληνικόν.

Στὰ συμβούλια αὐτὰ κανένα ἀπὸ τοὺς ἐναπομείναντας ἀντιφασίστες δὲν δῆλναν νὰ πάρει μέρος ὅπως καὶ τοὺς ἀντιφασίστες καὶ παλαιοὺς πολιτευτὲς, γιατί ἀπὸ τὴν πρώτη φορά, ποὺ τοὺς κάλεσε ὁ Βενιζέλος, ζήτησαν νὰ κρατηθοῦν πρακτικὰ.

Τὴν κατάσταση αὕτη, ποὺ ἐξακολουθοῦσε μέρες στή Μ. Ἀνατολή, δὲν τὴ πρόβλεψε ἡ ἀγγλικὴ πολιτικὴ, ἔπρεπε ὅμως γιὰ τὸ γόητρο τῆς Μ. Βρετανίας νὰ ξεκαθαρίσῃ ὑπὲρ αὐτῆς καὶ μὲ κάποια ἑλληνικὴ νομιμότητα. Τί ἔκανε: Κούρνιασαν τὸ Βενιζέλο καὶ γύρω σ' αὐτὸν συγκεντρώσαν ὀρεκτοὺς παλαιοδημοκρατικοὺς πολιτικοὺς καὶ στρατιωτικοὺς, γιατί ὅπως εἶπαμε οἱ μοναρχικοὶ κρυπτοφασίστες ἦταν ἀπάντες, ἀλλὰ ἐνεργοῦσαν μέσῳ τοῦ ἀγγλικοῦ στρατηγείου καὶ Λήπερ ὅπου ὅπως παραπάνω γράψαμε ὀρίσκονταν ἡ ἔσρα τους. Αὐτοὺς τοὺς χρησιμοποίησαν γιὰ πυρῆνα τοῦ σχηματισμοῦ τοῦ καινούργιου κρατικοῦ μηχανισμοῦ τῆς νομιμότητος.

Παράλληλα με την ενέργεια αυτή επετόχυναν τις προσπάθειες και τις συνεννοήσεις με τους πολιτικούς της Ελλάδας για να σκηνοθετήσουν το ΛΙΘΑΝΟ. Έβαλαν σε ενέργειαν το σχέδιό τους αυτό χρησιμοποιώντας τις άποστολές των Αγγλων αξιωματικών που είχαν στην Ελλάδα. Έτσι επετόχυναν το κουβάλημα των φίλων πολιτικών και στρατιωτικών έδω κάτω με τα δίκτυα μεταφοράς και φυγάδευσης που είχαν κάνει όπως γράψαμε.

Πρώτος ήρθε ο Παπανδρέας λαχανιασμένος για να πάρει την αρχή. Από τη Τουρκία ακόμα άρχισε τα κακαρίσματα. Όταν ήρθε στο Κάϊρο με τα συνθήματά του που καθαρά έξυπνηρετούσαν το μοναρχοφασισμό και τους ταγματαλκίτες στην Ελλάδα: 'Επανάσταση!! σφάζουν οι άντάρτες κλπ., έφερε μεγαλύτερη σύγχυση στη Μ. Ανατολή, αλλά και τόνωση στο ήθικό των μοναρχοφασιστών. Στη Ταξιαρχία, πολεμικά πλοία και Μηχανοκίνητο οι αγωνιστές κρατούσαν ακόμα καλά. Δέ παρουσιάσθηκε καμιά διόσπαση παρ' όλες τις εκβιαστικές προσπάθειες του Αγγλικού Στρατηγείου που με αύστηρές διαταγές, προκηρύξεις με αεροπλάνα και μηνύματα του Ναυαρχείου έλεγαν ότι αν δε παραδοθούν, θα τους βουλιάζουν. Αντίθετα, οι αντιφασίστες, με το παρόνομο τύπο και διαφωτιστικές προκηρύξεις, που έστειλαν στα Μητροπολιτικά αγγλικά στρατεύματα, έφεραν την Αγγλική Κυβέρνηση σε άδιέξοδο, γιατί αυτά άρχισαν να πέρνουν θέση υπέρ των συναγωνιστών τους Έλλήνων γιαυτό και στο τέλος η Ταξιαρχία και Μηχανοκίνητο ήταν περικυκλωμένα μοναχά από άποικιακά στρατεύματα.

Πολιτικά Μερικοί αντιφασίστες που δεν πήραν το δρόμο της έξορις διαμαρτυρήθηκαν στην Αγγλική Κυβέρνηση (Διευθυντής του Κήρυκα—Σάμιος και άλλοι) με υπομνήματα. Άλλη εκπροσώπηση όλων των μαχητών αυτών δε δέχονταν οι Άγγλοι από κανένα, έτσι βρέθηκαν μόνοι τους μέσα τις έρήμους της Μ. Ανατολής χωρίς ψωμί, χωρίς νερό, χωρίς εκπροσώπους κάτω από το ξυπόλο και πολιτικό θάρος δλης της Βρετανικής Αυτοκρατορίας. Δέ γονάτησαν.

Η παρακάτω προκήρυξη της Ταξιαρχίας όταν ήταν περικυκλωμένοι, σ' ένα καλό κριτή τό λέει όλα

ΕΛΛΗΝΕΣ ΤΟΥ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ

Έδω και με βδομάδα τώρα σε τέτρα όπερο μας γίνεται ένα θαύμα. Ένα θαύμα που δείχνει το μεγαλείο της συχής του Έλληνα, του Έλληνα που παλαμάει και προτίμησε το θάνατο από την αείμωση.

Εμείς οι μαχητές της Αλβανίας, της Μακεδονίας της Κρήτης και του Αλαμίν διαταχθήκαμε ύστερα από εισήγηση της δρακός των γνωστών μας και γνωστών σας ελληνικής υπηκοότητας προδοτών, αούτων που θ' άρνηθεί να κλύψει όπωςσδήποτε η ελληνική γη, ή γη των ήρώων και των θυσιάτων και από έλλειψη καταννοήσεως από μερικούς σ' μμά, ος αξιωματικούς διαταχθήκαμε να καταθέσουμε έδω στη συμμαχική γη τα όπλα μας, αυτά που στεφανώσαμε με άθάνατη δόξα και λέ τα καταθέσμε οδτε στους έχθρους μας.

Εμείς, έδω πήραμε την απόφαση λοιπόν να μη σάς άτιμάσωμε και να φανούμε ότι είμαστε Έλληνες πρώτο, και μετά αν άξιοι τού.

Έλληνων, στρατιώτες που ξέρουν να πεθαίνουν με το όπλο τους. Έξη ήμέρες κόπηκε κάθε έφοδός μας. Αυτό δεν μάς πείραζε στην απόφασή μας, μάλλον μάς εύχαριστεί που μάς δίδεται ή τιμή να ζούμε όπως οι συμπολεμιστές μας σ'α έλεύθερη βουνά της πατρίδας μας, σ'α έλεύθερα βουνά της Ελλάδας. Είμαστε έλεύθεροι έθνος και πρέπει να έχουμε Διοίκηση που να αντιπροσωπεύει όλο το λαό, π. έπει να έχουμε λευτεριά και να άπαιλλανούμε από τη μαύρη μαφία Κας.

λαύμε τους αντιπροσώπους του λαού για να συνεννοηθούν με τη Πολιτική Επιτροπή Εθνικής Ενότητας Ελληνικών Δυνάμεων Μ. Ανατολής. Εάν δέν μᾶς δοθεῖ τό δικαίωμα αὐτό ζητᾶμε σάν ἐλεύθεροι Ἕλληνες νά πολεμήσουμε όπουδήποτε, τώρα, ναι τώρα ἀμέσως, στό πλησιέστερο ἐλεύθερο Βαλκανικό Μέτωπο.

Ἀλλοιῶς σάν μείνουμε ἐδῶ καί δέν μᾶς δῆτε ποιέ πέστε σ' ὅλους τοὺς Ἕλληνες πῶς ἐδῶ πεθάναμε γιά τή πραγματική ἐλευθερία τῆς Ἑλλάδας μας.

—Ζήτω τό Ἔθνος.

—Ζήτω ὁ Συμμαχικός Ἀγώνας.

—Ζήτω ἡ Πολιτική Επιτροπή Εθνική, Ενότητας ἐνόπλιων ἑλλήνων δυνάμεων Μ. Ανατολής,

—Νίκη—Ἐλευθερία ἡ Θάνατος

1214144

Με τό σχηματισμό λοιπόν τῆς δεύτερης Κυβέρνησης τοῦ Βενιζέλου καί τὰ διπλωματικά καί πολιτικά συμβούλια, ἄρχισαν τήν ὀργάνωση τῆς ἐπιβολῆς. Ἐξεμαίευσαν τήν ὀργάνωση τοῦ Βούλγαρη. Ὁ Βούλγαρης ἀπό ὑπουργός τῆς Ἀεροπορίας, πού ἦταν μετὰ τό κίνημα τοῦ Μάρτη 1943, (χωρίς νά προταθεῖ ἀπό τοὺς ἀντιφασίστες ἔγινε ὑπουργός σάν δημοκρατικός πού ἔλεγε, ὅτι ἦταν μέ τήν παρέα τῶν ἄλλων παλαιοδημοκρατικῶν). Ξεπῆδησε ἀποσπασματάρχης! Τί ἔκανε; Μόζεψε περί τοὺς 200 νέους ὀξυματικούς καί ναύτες, τοὺς δῆλισε μέ ἀγγλικά ὅπλα καί χρησιμοποιοῦντας τοὺς σάν μπρόδους μέ τόν Τσαγκάρη στίς 22 τοῦ Ἀπρίλη τό θρόνυ δολοφονικό χτύπησε μέσα στό λιμάνι τῆς Ἀλεξάνδρειας, πού ἦταν ὀραγμένα: τόν Ἰέρακα, Ἀποστόλη καί Σαχτούρη.

Ὁ Βούλγαρης μέ τό διευθυντή τῆς Υ.Π. Τσαγκάρη, πού εἶχαν πολεμικά συναγωνιστικές ὑπαλληλικές σχέσεις μέ τό Μποδοσάκη, Ἀθανασιάδη σάν ὑπάλληλοι του, ἔπαιξαν τόν προδοτικό καί ἀντεθνικό αὐτό ρόλο δουλοπρεπέστατα στή Μοναρχοφασιστική κλίκα, γιατί Ἕλληνες αὐτοὶ ἐπικεφαλῆς τῶν παραπάνω μπρόδων ἐνήργησαν τήν κατάληψη ἑλληνικῶν πλοίων κάτω ἀπό τό πυρὸ τῶν ἀγγλικῶν θωρηκτῶν Αἴας καί Δελφίνος ἐπάνω στά ὅποια βρίσκονταν κι αὐτοί καί διεύθυνε τή ναυμαχία, ὅταν κομποῦνταν ἡρεμα οἱ Ἕλληνες ναῦτες!

Δυὸ μικροὶ ἱκαριῶτες ναῦτες ἦταν οἱ φύλακες τοῦ ἐνὸς θαπιοριοῦ. Τραυματισμένοι ἀπὸ τὸν αἰφνιδιασμό τῶν μπρόδων αὐτῶν ὥς πού νά ξεψυχήσουν, τοὺς ἔκαναν νά πληρώσουν ἀκριβὰ τὴ προδοσία αὐτὴ πού ἦταν καί ἡ ὀφορμὴ νά χυθεῖ αἷμα ἀδερφικό, ἑλληνικό. Σκοτώθηκαν περί τοὺς 10 καί τραυματίσθηκαν περί τοὺς 40 ὅσοι ἀπ' αὐτὸ παραδόθηκαν τὰ ἄλλα θαπία μέ συμφωνίες πού δέν κρατήθηκαν ἀπ' τοὺς ὑπογράψαντες.

Τὰ δῶμά τους, οἱ φασίστες, δάφθηκαν μέ μουσικές καί παράτες καί μέ τήν ἑλληνική σημαία. Ἀντίθετα τὰ ἱκαριωτάκια χωρὶς σημαία σάν ἐπαναστάτες, προδότες!!!

Τώρα πῶς ὁ Βούλγαρης καί ἀπὸ ποιὸν πῆρε τό δικαίωμα αὐτό; Ἀπὸ τό Μικροβενιζέλο καί τοὺς Ἀγγλους καί γι' αὐτὸ ἔγινε ἀρχιναύαρχος! Εἶναι τὰ κατὰ συνθήκην πολιτικο-στρατιωτικά ἐγκλήματα καί τερατοῦ γήματα, γιατί ἡμεῖς, ὅπως γνωρίζομε λίγα στρατιωτικά, πιστεύομε ὅτι μιά τέτοια ἐνέργεια καί πράξη κατὰ τὸ στρατιωτικὸ παραδεδεγμένα δέν εἶναι ἄλλα τίποτε, παρὰ μιά τυχοδιωκτική καί προδοτικὴ χαμερπὴς πράξις. Ἐκεῖνος δὲ πού πῆρε τὴ θέση αὐτὴ ἐνήργησε σάν ἑνας ἀπὸ τοὺς ὀξυματικούς καί σάν μπρόδος καί ὅχι ὡς ὀξυματικός ἡ Ναύαρχος!!, ἐφ' ὅσον δέν εἶχε δικὴ του δύναμη γιά νά χτυπήσει ἀντρίκια τὸν ἀντίπαλο. Αἰσχος!!

Τὰ γεγονότα αὐτὰ ἦταν συνδυασμένα μέ παρόμοια μέτρα πού λάμβαναν γιά νά πνίζον τοὺς Ἕλληνες ἀγωνιστὲς μέσα τὸ αἷμα ὅπως σὺ ἐνοπία τμήματα καί πρὸ παντὸς στίς Ταξιαρχία πού ἄρχισαν καί ἐνοπλῶς

έπίθεση με τα όποια στρατεύματα (σκοτώθηκε ένας "Αγγλος αξιωματικός και 4 - 5 "Έλληνες). "Έτσι ο αγώνας των αντιφασιστών έπερνε άλλη δέση και εξελίσσονταν εις θάρος τους αν χτυπιούνταν στα γερά. Θά με ταστρέφονταν και οι ιδεολογικοί αγώνες τους, γιατί όλοι οι φίλοι τους αντιφασίστες σ' όλο τό κόσμο δέ θά τους δικαίωναν αλλά θά έπειρέζονταν από τό χτύπημα αυτό και θά χαρακτήριζαν τόν αγώνα τους σάν αντιδραστικό και διασπαστικό μέσ' τό μεγάλο πόλεμο. "Επομένως ο αγώνας τους έπαισε νά έχει σκοπό γι' αυτό και ήρθαν σέ συνεννόηση με τό "Αγγλικό Στρατηγείο και Ναυαρχείο και με τή σειρά τους παραδόθηκαν τό θαπόρια και όλα τά ένοπλα τμήματα με τίς παρακάτω συμφωνίες:

1) Τά ένοπλα τμήματα θά άναγνωρίζονταν από τό "Αγγλικό Στρατηγείο Μ. "Ανατολής σάν άπελευθερωτικός Στρατός του ΕΛΑΣ, οι ναύτες του ΕΛΑΝ.

2) Νά μή γίνει καμμιά δίωξη αντιφασιστών όπλιτών.

3) Νά χρησιμοποιηθούν πάλι γιό τό πόλεμο.

"Έτσι παραδόθηκαν όλοι. Δέν κρατήθηκε καμμιά συμφωνία και όπό-σχεση αλλά όμα παρέδωσαν τά όπλα και τά καρόδια κανονικά χωρίς νά λείψει ούτε ένα φυσίγγι, πήραν όλοι τό δρόμο γιό τό Στρατόπεδο (σέρματα) κατά μπουλούκια σάν κακούργοι, χειρότερα από τους αίχμαλώτους, με χειροπέδες γκλόμπ και κακοποιήσεις από μέρους των "Αγγλων αξιωματικών, πίκετ και άγγρίων άποίκων των Βρεττανών, πού δέν περιγράφονται. "Ένα μοναχό χαρακτηριστικό του Μηχανοκίνητου Συντάγματος πού βρίσκονταν στή Συρία περιληπτικά θά περιγράψω γιό νά σχηματίσει γνώμη ο άναγνώστης, πού κατάντησαν τόν ελληνικό στρατό οι σάμμα χόι μας.

Μέσα στο Σύνταγμα αυτό δέν υπήρχε ούτε ένας αντιδραστικός, όταν παράδωσε τόν όπλισμό θέλησαν νά τους διασπάσουν και νά πάρουν μερικούς. Μπήκαν μέσα πίκετ και άποικιακός στρατός και με γκλόμπ και ύποκοπάνους ήθελαν νά τους χωρίσουν. Στρατιώτες και άξιωματικοί με τά χέρια μοναχά μ' όλες τίς ζυλιές πού έφαγαν δέν όφησαν κανένα νά φύγει. Τους λήστεψαν όλα τά πράγματά τους, ως και τό ταμείο του Σύντος 5.000 λίρες κλπ. Τους μετέφεραν από κεί 1000 περίπου χιλιόμετρα με χειροπέδες και μέσα σέ φορτηγά θαγόνια σάν τά κτήνη, στήν Αίγυπτο, στα σύρματα δέβαια!

Σ' όλο τό διάστημα τής φντίστασης και τής παράδοσης κάτω από τέτοιες συνθήκες, όλοι αυτοί οι άγωνιστές, τό σύνολο του ελληνικού στρατού, περίπου 17.000, με τή συνειδητή πειθαρχία τους, δέν προόηκανε σέ κανένα άπολύτως έκτροπο, κράτησαν τόσο ψηλά τήν ελληνική υπό-δωση, πού έγω δέν μπορούσα νά φαντασθώ ότι μπορούσαν τόσοι "Έλληνες νά άποκτήσουν τέτοια ψυχική συνοχή και ιδεολογική άνωτερότητα, όπως ήταν σκορπισμένοι σ' όλο τόν κόσμο και ο αγώνας έγινε όλωσδιόλου άπρόσωπος. "Ήταν όλοι άπαράμιλλοι ως τό τέλος, και μέσ' στα σύρματα, όπως θά δούμε παρακάτω.

"Από τήν άλλη μεριά είδαμε τους παλαιοδημοκρατικούς νά γίνουν σκάλα νά περάσει από πάνω τους ο μοναρχοφασισμός και ή άγγλική πολιτική του Μονάρχου γιό νά χτυπήσει τους αντιφασίστες.

"Όταν ήρθε ο Παπανδρέας και ξεκαθάρισε ή κατάσταση, πήγαν δηλαδή στα σύρματα όλο τόν "Έλλην. Στρατό Μ. "Ανατολής, μιά μέρα ο Λήπερ είπε ξερά στο Βενιζέλο νά παραιτηθεί. Παραιτήθηκε άφού τόν χρησιμοποίησαν σάν κουκουλόρι (μαργιονέττα) και άνέλαβε ο ρηξικέλευθος νεοφερμένος από τήν "Ελλάδα Παπανδρέας, γιατί αυτόν τόν όρθηκαν καλύτερο όργανο των πολιτικών σκοπών τους, έτσι έδωσαν τήν πρώτη κλωσιδιά και στους παλαιοδημοκρατικούς, πού άσυνείδητα υπηρέτησαν τόν Μοναρχοφασισμό, όσοι δηλ. πήραν δέση αντιδραστική στόν αντιφασιστικό αγώνα. Πολλοί άπ' αυτούς κατάλαβαν τό παιχνίδι πού τους

Έπαιξαν και προσανατολίσθηκαν στις σωστές γραμμές, ήταν όμως άργα.
 Ο Παπανδρέας (Μαπανδρέας όπως από τη πρώτη στιγμή τόν παρουσίασε ο Αντιφασίστας), για λίγες μέρες στηρίχθηκε κι αυτός στα λείψανα των παλαιοδημοκρατικών που έμειναν στις διάφορες υπηρεσίες κι έκανε την Κυβέρνηση μόνος του. Έτσι ήταν Κράτος αυτός, Έθνος ο Ίδιος, Πατρίδα η τάπη του αντίστασης στην Έλλάδα οι άρνητές αλλά και υποταχτικός πολιτικός αγύρτης στην Έλληνική κατάσταση.

ΛΙΒΑΝΟΣ

Την Ίδια εποχή έρχονταν απ' την Έλλάδα και οι διάφοροι μολιτικοί, που κάλεσαν από το Κάιρο οι άγγλικές υπηρεσίες. Μαζεύθηκαν άρκετοι και όταν πιά δε μπορούσαν να κάνουν διαφορετικά, κάλεσαν την Π.Ε.Ε.Α. και το Ε.Α.Μ. για τη συνδιάσκεψη του Λιβαίου.

Στο Κάιρο στο μεταξύ αυτό πήραν τόν υπόν σερβίτσιο οι παλαιοδημοκρατικοί από τόν Κρατικό μηχανισμό και τοποθετήθηκαν σ' αυτόν Μοναρχικοί και Φασίστες φανεροί και γνωστοί και άρχισαν τήν αναδιοργάνωση του Κράτους!! με τούς διάφορους χασομέρηδες και άργόσχολους πολιτικάντηδες της Αίγυπτου.— (Λιώσης, άργότερα Βεντήρης, Άργυρόπουλος κλπ. που ήρθαν από τήν Έλλάδα έσπευσμένα!!)

Όλο τόν Άπρίλη και μέρες από το Μάη η Άγγλική Κυβέρνηση μ' όλα τα έντυπα μέσα και τό διαλαλήματα του Τσώρτσιλ, ο Έλλ. Μοναρχοφασισμός του έξωτερικού και κάθε αντίδραση ξελαρυγγίσθηκαν στο ξεφωνητά τους για τη δυσφήμιση των αντιφασιστών Μ. Ανατολής και της αντίστασης της Έλλάδας του ΕΑΜ και ΕΛΑΣ.

Έλεγαν και έγραφαν: είναι προδότες, σφάζουν κρεμμούν, θγάζουν μάτια, κατάστρεψαν όλο τό πολεμικό υλικό για να μή πολεμήσουμε ν.ε.ίνε Βούλγαροι ποδότες, Γκάγκστερς, Μουτίους, Τροτακιστές, άρχηκοί, ληστές.....και αυτό τό παραμύθι συνεχίσθηκε και μετά τό Λίβανο.

Σχόλια δέν κάνουμε γι' αυτά γιατί στις σκηνοθετημένης δίκες, που έκαναν άργότερα φανερώθηκαν τό αντίθετα.

Άμα ήρθαν από τήν Έλλάδα οι διάφοροι εκπρόσωποι των παλαιών πολιτικών και οργανώσεων (κλικών) που γράψαμε πως έμειναν και από ποδ κατευδύνονταν, τούς μάζεψαν στο Λίβανο. Από τούς πολιτικούς του Καίρου ο Τσουδερός δέν πήγε, ένω αυτός πρώτος έπρεπε να παρίσταται. Ο Βασιληάς εκπρόσωπο δέν έστειλε. Πήγαν ο Κανελλόπουλος και Βενιζέλας με μιά θαλιτσα φωτογραφίες, που του έδωσε η άγγλική μυστική υπηρεσία από καταστραμμένα άγγλικά υλικά που θρίσκονταν στην Άμμανία από τις μάχες της έρήμου, για να πιστοποιήσουν!! μ' αυτές τις καταστροφές του κινήματος Μ. Α.!!

Τελευταίους κάλεσαν και τούς εκπροσώπους του ΕΑΜ και Π.Ε.Ε.Α. Τους πέρασαν μιά μέρα κρυφά από το Κάιρο για να μή επικοινωνήσουν με κανένα και τούς δδήγησαν κι' αυτούς στο Λίβανο να λάβουν μέρος στη συνδιάσκεψη.

Έτσι μόζεψαν όλους αυτούς στο Λίβανο για να συζητήσουν για Κυβέρνηση Έθνικής Ένότητας, όπως τήν ήθελαν και τή λάνσαραν αυτοί όχι τη σωστή—όπως χρειάζεται. Από τούς εκπροσώπους των αντιφασιστών δέν παρευρέθηκε κανείς, γιατί και τούς τελευταίους έναπομείναντας τούς έπισσαν τώρα.

Ο Παπανδρέας με δεξιotechνία σαλιμπάγκου και θεατρινίστικες πόζες τη μιά μέρα ήταν άρρωστος τήν άλλη ξεροκατάπηνε. Πήγε τελευταίος σάν ρυθμιστής της Έλληνικής Κατάστασης και παρόντας της ένότητας. Ποιάς ήταν και ποιόν αντιπροσώπευε έτσι που δρέθηκε έδω;

και δεν αντιπροσωπεύονταν από κανένα τὰ 95 οιο των αγωνιστών ;
 'Επειδή είπε αυτός : 'Ο στρατός δεν δουλεύεται, τὸ πολιτικὸν κλῆμα,
 ποιὸς φταίει κλπ. κουροφέξαλα ; 'Ολοι ξέρομε διὸν ἀντιπροσώπων
 κανένα, ἀλλὰ ἀγύρτευε πολιτικά καὶ διπλωματικά
 "Ας εἶνε δλοὶ αὐτοὶ ποὺ πῆγαν ἐκεῖ ποιοὶ ἦταν καὶ τί ἤθελαν ;
 Τὰ γεγονότα καὶ φλυαρίες τους ἀπέδειξαν διὸν ἦταν ὑποτελῆ ὄρ-
 γανα τῶν Τόρυδων καὶ διὸν δλος ὁ σκοπὸς τους ἦταν νὰ ἐκμηδενίσουν
 τοὺς ἀντιφασίστες στὴ Μ. 'Ανατολὴ καὶ τὴν ἀντίσταση στὴν 'Ελλάδα
 καὶ νὰ δώσουν μιὰ νομιμοφανῆ πολιτικὴ λύση στὸ 'Ελληνικὸ πρόβλημα.
 χωρὶς τὸ Ε.Α.Μ. Αὐτὸ μαρτυροῦν οἱ ἄσκοπες συζητήσεις γιὰ τὰ γεγονότα
 τοῦ 'Απρίλη καὶ τὴν ἀντίσταση στὴν 'Ελλάδα.

Γιατὶ δὲν εἶπαν τίποτε ἄλλο; Δυσφημοῦσαν σ' ὅλη τὴ Συνδιάσκεψη
 τὴν ἀντίσταση καὶ τοὺς ἀντιφασίστες στὴ Μ. 'Ανατολὴ.

Οἱ ἐκπρόσωποι τοῦ ΕΑΜ καὶ ΠΕΕΑ παροσώρησαν κι' αὐτοὶ στὴ
 ἄσκοπες αὐτὲς συζητήσεις γιατί δὲν ἤξεραν καλὰ τὴν κατάστασιν τῆς
 Μ. 'Ανατολῆς ἀλλὰ μὲ τὴς ἀγαθὲς προθέσεις καὶ καλὴ πίστη πίστεψαν στὴ
 σωτὴρ ἐνότητα. "Ετσι ἀποκήρυξαν ἀόριστα καὶ τὸ Κίνημα τῶν ἀντιφασί-
 στῶν Μ. 'Ανατολῆς γιὰ νὰ πάρουν ὅμως ἀργότερα, ὅταν πῆγαν στὸ
 Κάιρο καὶ κατατοπίσθηκαν ἀπάνω στὰ γεγονότα αὐτά, τὴ σωτὴρ πολιτικὴ
 θέσιν. "Ἦταν ἀργὰ ὅμως γιατί ὁ Μοναρχοφασισμὸς καὶ οἱ Τόρυδες ἐκμε-
 ταλλεῦθηκαν τὴς δηλώσεις τῶν ἐκπροσώπων τοῦ Ε.Α.Μ. καὶ ξεσπόδωσαν
 φανερά πιά ἐνάντια στοὺς ἀγωνιστὰς Μ. 'Ανατολῆς ἀλλὰ καὶ νὰ στηρι-
 χθοῦν στὴ Νομιμότητα !! γιατί ἀλλοιῶτα δὲ δὴ εἶχαν κανένα ἔρεισμα
 στὴ Μ. 'Ανατολὴ ὅπου εἶχαν ξεσκεπασθεῖ καὶ ἐκμηδενισθεῖ ἰδεολογικά
 καὶ δυναμικά καὶ δὲν μπορούσαν νὰ κάνουν ὅημα.

Ὁ Λίβανος τότε δὴ εἶχε κάποια γενικώτερη σωτὴρ πολιτικὴ ἐλ-
 ληνικὴ σημασία καὶ δὴ ἀπόβαινε γιὰ καλὸ τῆς ἐλληνικῆς Πατρίδος ὅταν
 ἀπὸ τὴ πρώτη στιγμὴ σέβονταν ἔστω καὶ στοὺς ἀνεύθυνους αὐτοὺς πολι-
 τικοὺς καὶ διαπραγματεύονταν τὸ φλέγον ἐλληνικὸ ζήτημα ἀπλὰ καὶ κα-
 θαρὰ ὡς ἐξῆς :

"Ἡρῶμε (τοὺς πῆγαν !!) σ' τὸ νὰ κάνωμε Κυβέρνηση
 'Εθνικῆς Ἐνότητος, νὰ προχωρήσωμε στὸ σχημα-
 τισμὸ αὐτῆς καὶ ὅταν γίνῃ ἡ Κυβέρνησις αὐτὴ τότε πιά
 ἴσως πάλι δὴ ἔχομε τὸ δικαίωμα νὰ συζητήσωμε γιὰ κινήματα καὶ τὴν
 ἀντίσταση. Τώρα δὲν ἔχομε τὸ δικαίωμα αὐτὸ γιατί κανένας
 δὲ μὰς τὸ ἔδωσε.

"Εάν ἐπέμενε ὁ Παπανδρέας, Τσάτσιδες καὶ Σία στὴ συζήτηση δὴ
 ἔπρεπε νὰ τεθεῖ τὸ ἐρώτημα : Ποιοὶ εἶδε κύριοι καὶ πέρνετε τέτοιες
 εὐθύνες ; Ποῖ εἶνε ὁ Τσουδερός; ποῦ 3 χρόνια κυβερνοῦσε ; ! Τί θέλανε
 οἱ χρεωκοπημένοι στὴ Μ. 'Ανατολὴ Κανελλόπουλος, Βενιζέλος κλπ. ;
 Ποιὸν ἐκπροσώπεῖτε ; Πῶς δικάζομε καὶ καταδικάζομε δλο τὸν 'Ελλη-
 νικὸ Στρατὸ σὲ μιὰ ψευτοπανελλήνια συνδιάσκεψιν χωρὶς ἐκπροσώπησιν
 του καὶ ἀπολογία ; ! !

Αὐτὰ ὅμως δὲν ἦταν στὸ πρόγραμμα τῆς σκηνοθετημένης παρω-
 δίας συνδιάσκεψιν ποὺ σκάρωσε ὁ Μοναρχοφασισμὸς μὲ τὴν 'Αγγλικὴν
 πολιτικὴν γιὰ νὰ χτυπήσῃ τὸν ἀντιφασισμὸ καὶ ἔτσι νὰ δυναμώσει καὶ
 ρεζιλέψῃ τὴν 'Ελληνικὴν ἀντίσταση στὴν διεθνή Κοινότητα. Τὸ πολιτικὸ
 κόλπο αὐτὸ ἐπέτυχε γιὰ μιὰ στιγμὴ. "Ἡ παρωδία εὐτὴ ὑπῆρξε ἡ ρίζα τοῦ
 κακοῦ δλων τῶν κατοπινῶν ἀνωμαλιῶν καὶ πολιτικῶν ἐγκλημάτων ποὺ
 δημιουργήθηκαν. Σ' αὐτὴν ψάχνοντας δὴ βροῦμε τὴν ἀφορμὴν α) τῆς Συμ-
 φωνίας τῆς Καζέρτας, β) τῶν γεγονότων τῆς 'Αθήνας, γ) τὴν παρόδοσιν
 πᾶν ἀπὸ 15.000 ἀγωνιστῶν ἐλλήνων σὺν ὁμήρων καὶ σκλάβων τοῦ με-
 σαίωνα στὰ χέρια τῆς Βρετανικῆς Σεκιοῦριτυ καὶ ταλαιπωροῦνται πᾶν
 ἀπὸ χρόνον τώρα καὶ δ) διὸν ἐπίσημα παρέδωσαν χειροῦς τὴν ἐλλη-
 νικὴν ὑπόθεσιν σὲ ξένη 'Επικράτεια, ἄσχετα ἐν αὐτῇ ἐρχεται σὺν παραμό-

να σύμμαχος και έκαναν φανερά πιά την Έλλάδα όποτελη, χειρότερα από Προτεκτοράτο. Ο Μοναρχοφασισμός, ή πολιτική των Τόρυδων και οι Έλληνες πολιτικοί που σάν υπεύθυνοι χωρίσθηκαν τά σοβαρά ελληνικά προβλήματα και από τά όποια κρέμονταν κι ό λαός δλοκλήρος είναι υπεύθυνοι και έγκληματίες στην Έλληνική Πατρίδα, είναι δ ο σ ί λ ο γ ο ι Νο 2 Κ ο υ τ σ λ ι γ κ ή άρμοστές, όπως θέλετε πάρτε τους, μονάχα Έλληνες Κυβερνήτες δέν ήταν ποτέ, γι' αυτό και την Έλληνική κατάσταση Μ. Ανατολής και από κεί μεταπηδήσαν στην Έλλάδα την λέμε ΑΠΙΣΤΗΛΗ και με την ψεύτικη αυτή διακυβέρνηση έδω στη Μ. Ανατολή και τώρα στην Έλλάδα δολοφόνησαν την Έλληνική πραγματικότητα οι 1) Βασιληάς, 2) Τσουδερός, 3) Βενιζέλος και Σία, 4) Παπανδρέας (άγύρτικα), 5) όλοι οι Πολιτικοί και Στρατιωτικοί που πήραν τέτοια θέση ύπο-τελή και στη διακυβέρνηση με τούς διορισμούς του Λήπερ και Μοναρχοφασισμού.

ΠΟΛΙΤΙΚΟΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΑ

Μετά τά γεγνόντα του 'Απρίλη 1944

Ύστερα από τά γεγονότα του 'Απρίλη 1944 και την ά κ ο λ ο υ θ ί α τ ο θ λ ι β ά ν ο υ και άφού ούσιαστικά διαλύθηκε ό Έλληνικός Στρατός, τó καμάρι αυτό της Έλλάδας με πρωτοστασία του Παπανδρέα και άλλων πολιτικών, που έφερε έδω ή άγγλική πολιτική με τά μέσα, πού πιά πάνω έγραψα και κουβαλούσαν άξιωματικούς, (ήρθε ή σειρά των πολιτικών και ταγματαλητών θλέπετε), συμπλήρωσαν την Κυβέρνηση Παπανδρέα με τó Βενιζέλο πάλι, τó Τσάτσο, τó Σγουρίτσα κλπ.

Μέ ξεφωνητά, διαλαλήματα και κανοναρχήματα άρχισαν την όργάνωση του περιθωίου Κράτους της Νομιμότητας χ ω ρ ί ς σ τ ρ α τ ό και λαό, αλλά πάνω στό άχνάρια του άουγουστιανού καθεστώτος και με τó γκλόμπ της Σεκιούριτυ.

Άνοιξαν πάλι τά γραφεία των Ύπουργείων και του Γεν. Έλλ. Έπιτελείου Στρατού !! και από έκει με τή μάσκα της Έλληνικής Νομιμότητας αλλά και τó πικετ τί έκαναν ;

Μέ πολλούς έκθιασμούς, κάθε όδέμιτο μέσο και θία πού δέν περιγράφονται προσπάθησαν νά διασπάσουν τó Στρατό, πού ήταν στό στρατόπεδο (σύρματα). Πήγε μάλιστα γιά τó σκοπό αυτό και ό Βεντήρης στη Μπάρτια γιά νά δεχθεί άντί χειροκροτήματα σάν όρχηγός άνυάρκτου στρατού τενεκεδοκροτήματα ! Δέν επέτυχαν γιατί οι άγωνιστές έμειναν άτράνταχτοι δρόχοι δν και τούς έγκατάλεψαν όλοι. Μετέφεραν από την Έλλάδα πολλούς άξιωματικούς μοναρχικούς. Τούς έγκατέστησαν σέ διάφορες όπηρεσίες και έμπεδα. Έδιωξαν όλους τούς δημοκρατικούς, έτσι όλες πλέον τίς διοικήσεις και όπηρεσίες τίς έδωσαν στό χέριο των μοναρχοφασιστών.

Άρχισαν με άξιωματικούς μοναρχικούς νά όργανώνουν την Όρεινή Τοξιαρχία από άγυμνάστους, μερικούς Αιγυπτιώτες, Κωνσταντινουπολίτες χωροφύλακες και όποσπασμένους κουραμπιέδες. Έκαναν στρατοδικεία στις σκηνές σάν σέ γύφτικα τσεντήρια και σεσημασμένους άξιωματικούς χίτες, Ταγματαλήτες και ΠΑΟταίδες γιά νά δικάσουν τούς επαναστάτες του 'Απρίλη 1944 κατά τούς Έλληνικούς Νόμους !! Δίκασαν πολλούς στό Ναυτικό και στό Στρατό. Μέσ' τά Στρατοδικεία αυτά πού έγειναν όπως τά ήδελαν αυτοί χειρότερα από τά Γκεσταπτικά οι άγωνιστές θρήκαν την εύκαιρία νά δώσουν στους μοναρχοφασίστες και Άγγλική πολιτική ένα άλλο μάθημα πολιτικοστρατιωτικό γιατί από τή πρώτη δίκη άκόμα

ἀποδείχθηκαν ψεύτικες και αίσχρες συκοφαντίες όλες οι κατηγορίες τους (έσχάτη προδοσία, καταστροφή ύλικου κλπ.) Η δίκη του μηχανοκινήτου που με τον διοικητή του αντισυνταγματάρχη Χιώτη είχε ή πιά από καλυπτική των σκοπών και προθέσεων τους γιατί ρεζιλεύθηκαν με ένα απλό τρόπο. Αποκάλεσαν τον πρόεδρο του στρατοδικείου Βασιλόπουλο γκεσταπίτη και ταγματάλητη λέγοντας : 'Εμείς δε μπορούμε να μάς δικάσουν άνθρωποι που ως τό προχθές έφεραν στο θραχίονα τον άγγυλωτό σταυρό. Έτσι οι κατηγορούμενοι καθαίρεσαν τό πρόεδρο από τό Στρατοδικείο !' οι δε κατηγορούμενοι έγκατέλειψαν τό στρατοδικείο τραγουδώντας τραγούδια της αντίστασης άνενόχλητοι ίδεολογικά και έθνικά νικητές και πάλι.

Τό στρατοδικείο αυτό εξακολούθησαν και ύστερα από την άπελευθέρωση της Ελλάδας. Πρό παντός μετά τό γεγονότα της Αθήνας. Οι δίκες γίνονταν πάντοτε με τον ίδιο τρόπο Μαζεύονταν άρκετές ύποθέσεις και ύπόδικοι στο κρατητήριο του Φρουραρχείου Καΐρου και στο πειθαρχείο Καμπρίτ.

"Έρχονταν στίς σκηνές του Καμπρίτ τό Στρατοδικείο Καΐρου που αποτελούνταν από Ταγματαλήτες και Παοταίδες αξιωματικούς και δίκάζον. Δίκάζαν για να καταδικάζουν άντιφασίστες και όχι να άπονέμουν τι κάτισύνη. Έβγαζαν άσους ήδελαν γιατί ήταν άποδεδειγμένα δικοί τους, τους άλλους τους έστελλαν στα σύρματα. Ατί αυτή έτ έλλα, πολλούς στο Σουδάν. Όσους έβγαζαν τους έβγαζαν να φυλάτουν τους κλεισμένους στο σύρματα. Ός τόρα που γράφω έγιναν τόσους Μικς πολλές (περί τίς 500). Βγαίνουν μπάνους και έβγαζον άσους είναι κλεισμένοι 120.

Οι δικαστικοί και Βασ. υπήτροποι συνεργάζονται με τους δικαστές ! Οι δίκες γίνονται έκρηκτικές και χωρίς ύπερπαιση και μάρτυρες. Τά έντάλματα και άποφάσεις γίνονται κατά παραγγελία της μοναρχικής στρατιωτικής κλάκας που έπρέπει στο Β.Ε.Σ.Μ.Α. και όπως έκοβε τό παραφουσκμένο έ.δ. Νόμος της Καταστολής και λι τους. Έχουν οι άνθρωποι δουλειά στρατιωτική και νομική το καθένας. (Ανοιξη του 45!!)

Δίκάζαν !! Αυτά τέτοιες πραγματικές δηλώναν όπως τον λοχαγό Κρη. Λιποτάκτη του Αλφάρν και με κατηγορία για άπάτη (3 μήνες με άνωτολή γιατί ήταν δικός τους. Το Πατριμενάκη έερέα στίσους πρόσφυγες στο Πηγάων του Μισισέως και έδίκασε τό στρατοδικείο στο Καμπρίτ για πολιτική !! έπειδή δεν έβγαζε μία φορά τό ποτήριον !! και τον έστελλαν στο Σουδάν. Ένα καλύτερη για έλ ληροία του άνωτολή 5 χρόνια !! γιατί στίς ύπολογία του έκατατάκα κατάθεσε ότι τίν σ άνωσε γιατί ύβρισε τό αέμα.

"Ότες οι δίκες στίς σκηνές καλύτερες ήταν. Σε μία άπ' αυτές ένας άντιφασίστας στρατιώτης (στρατιωτικής) ζήτησε να έξαιρεθεί από στρατόκλεις ό τ ά γ ν α τ ο υ κ λ ε ι ο υ Μ π (τα ο τ α σ η ς) για τί έστειλο ύσες ο έκ ο α ν ο χ ή ς σ τ ή Σ υ ρ ι α και έξαιρέθηκε μόνο στή δίκη αούτου !! Έστερα πήρε τη θέση του προέδρου του στρατοδικείου. Ο παρατήν λοχαγός Λιποτάκτης φιγουρήρησε σάν στρατιωτικής σπ τρεΐς συνεδριάσεις ! Η Κυβέρνηση και ή περίφημη Δ.Ε.Δ.Μ.Α. που φαρδιά πλατεί άπορρογράφουν τίς δίκες δε ξέρουν τί γίνεται. Η τύχη τόσων ανθρώπων έτεσε στα χέρια του ύποκ άτους της Μ. Ανατολής και των άσυνείδητων αών δικολαβίσκων και χαλινάδων για να μη μείνει τίποτε τό άρθό στο Έλληνικό Μ. Ανατολής. Κακόμοιρη Θέμις που σέ κατόντησαν και σένα !

Από την άλλη πλευρά οι άντιφασίστες μόλις πήγαιναν στα σύρματα οργανώνονταν. Δεν έμενε στρατόπεδο χωρίς να γίνει και ένα κεντρο μορφώσεως και διαπαιδαγώγησης για την εϋρηνική περίοδο Τέ-

τοια ήταν η τάξη και ο ζήλος της ανάπτυξης που έχω φαντάζομαι ότι μπορούσαμε να φθάσουμε τόσο γρήγορα στο σημείο αυτό. Η μόρφωσή τους ήταν γενική και επαγγελματική ανάλογα με τις τάξεις του καθένα στη πολιτική ζωή του. Καμιά άταξία δεν παρουσιάσθηκε μ' όλες τις δυσκολίες που τους παρουσίαζαν οι Άγγλοι.

Όλοι αυτοί οι μαχητές που πέρασαν από τα σώματα διαπαιδαγωγήθηκαν τόσο που άσφαλώς θα γίνουν χρήσιμοι στην ελληνική κοινωνία. Θα επιστρέψουν στα σπίτια τους. Οι μεγάλοι αγώνες τους χαλύβδιναν την ψυχή τους τόσο που δε θα πάνε παράσιτα ποτέ στη ζωή τους, από τον υποσιτισμό και τα μαρτύρια που υπέστησαν οι μαχητές αυτοί σε Αλβανία αλλά και πολλοί θα γυρίσουν φυματικοί, ράκη.

Ταυτόχρονα με τις δίκες που έκαναν των αντιφασιστών άρχισαν να οργανώνουν καινούριο στρατό και ναυτικό. Τι έκαναν; Από όλους τους καθάρσιους χασομέρηδες αξιωματικούς Μ. Ανατολής (βρέθηκαν έδω-ό 1944-46 περί τους 5.000, απ' αυτούς δε πάνω από 50 ναύαρχοι και στρατηγούς!) για τους οποίους παραπάνω γράφω, διάλεξαν τους δικούς τους και τους τοποθέτησαν τέτοιους σε διάφορες μονάδες χωρίς στρατό!! Αλλά μονάχα με μικρούς πυρήνες από χωροφύλακες, μερικούς αγγύπτιους και τους σκόρπιους που μόζευαν από τις διάφορες «κουκουπιέδικες» υπηρεσίες. Έκαναν: το ΓΕΣ (Γεν. Επιτ. Στρατού) το ΕΓΚΕΣ, ΕΚΕΜ, ΚΕΙ, ΔΕΜ, Έμπεδο Καμπρίτ, Λόχο Φρουράς (ΛΦΥΣ) Λόχοι Εργατών, Λόχου Μεταφορών, το Τρόνζιτ Κάμπ, Είδικόν Παιδαρχείον Καμπρίτ, Έκτακτο Στρατο-Λογιστήριον, το Σώμα Ασφαλείας (ΕΣΑ) ελληνική στρατιωτική αστυνομία, στο Ναυτικό και Αεροπορία ΕΜΑ, ΒΠΕ, ΒΠΠ, ΒΠΑ κι άλλα πολλά παρακλάδια. Όταν κανένας άκουε όλα αυτά τα ονόματα. Ίσον Κράτος!! Ορεινή Ταξιαρχία, 25 Τάγμα σάστιζε κυριολεκτικά με τα μεγαλοφυή οργανωτικά σχέδια του ΓΕΣ, το κεφάλι αυτό του ελληνικού στρατού χωρίς στρατό, αλλά συντεταγμένα και παρεταγμένα στη γραμμή ιερογλυφικά γράμματα για στρατιώτη.

Ως τόσο κατώρδωσαν να κάνουν την ορεινή Ταξιαρχία από μερικούς προσκολλημένους στη νέα τότε νόμιμη κατάσταση, κάμποσους που δεν ήξεραν τί να προτιμήσουν τ' σώματα ή την καραβάνια και τ' «λιλιά», άλλους που παραπλάνησαν με διάφορα ψευτοσυνθήματα έθνικά και αξιωματικούς κατά το πλείστο δικούς τους, πραιτωριανοί ήταν κατά 50 οο οι δολίτες και 100 οο οι αξιωματικοί. Η δύναμή της όταν έφυγε για την Ιταλία ήταν περί τους 2.000 άνδρες!! Με τέτοιους άνδρες συμπληρώθηκε ο Ίερός Λόχος που δεν άνηκε ποτέ στον ελληνικό στρατό και έπιτελετο. Ήταν το καλλίτερο πληρωνόμενο τμήμα. Εάν οργανική μονάδα δε μάθαμε να έκανε τίποτα στο πόλεμο άλλο από την εμφάνισή του στη Σάμο, για να φύγουν από κει με το έμβλημά τους: ή τάν ή τὰ πετὰς!!... Κατά το 44 μεμονωμένα μνημάτα σαν κομάντος έλαβαν μέρος στα νησιά κάτω από Άγγλική διοίκηση. Εάν αυτότελής οργανισμός πουθενά δεν έδρασε. Αυτός κατά 50 οο ήταν τραμπούκικος οργανισμός.

Η Ταξιαρχία πήγε και πολέμησε στο Ρίμνι, για ποιόν σκοπό όμως; για να αλλάξουν το ρυθμό του μεγάλου πολέμου 2000 άνθρωποι, παιδιά και έντελώς άγύμναστοι ή για ρεκλάμα της πολιτικής των Παπανδρέδων και θαναδρα τους δολοφονήσατε σε μία εποχή που έλευθερώνονταν η Ελλάδα όπου κάτι μπορούσαν να συνεισφέρουν; Να και άλλος στρατός οργανώθηκε και ένα τάγμα, το 11 από χωροφύλακες και ταγματάρχτες που έφθασαν στο μεταξύ από την Ελλάδα, μερικοί μάλιστα με τη στολή τους. Αυτό εκπαιδεύονταν στο ΚΕΥ σε δωρακισμένα αυτοκίνητα που πήραν από μηχανοκίνητο Σύνταγμα για κατάληψη κατοικημένων μερών, μπροστά από τα γεγονότα της Αθήνας!!

Απ' αυτό και το λόχο μεταφορών δεν είχαν άλλο στρατό γιατί και το Καμπρίτ, όπου έδρασε κανένας στρατιώτης (ήταν περί τους 800)

δέν ήταν στρατιωτικό τμήμα, γιατί αποτελούνταν δλο από υπερήλικες, άνικάνους, έξ άν-βολής, βοηθητικούς, χασισοπότες, λαθρεμπόρους και δλο το Χαϊ Λάϊφ. Κενένας μέχιμος δέν ύπηρετούσε, έκτός από μερικούς δικούς τους χωροφύλακες πού κρατούσε ό διοικητής τους λαμπρόπουλος. ταγματαλήτης κι' αυτός, γιά νά κρατούν τή νόμιμη τάξη καινά φυλάγουν τά ταμεία και καντίνες πού είχαν δυό έξόδους.

Μιά ματιά σ' αυτό μάς παρουσιάζει τήν εικόνα λεσχών χαρτοπαίγνιου (συναγωνίζονταν οί θνδρωποι τούς άξιωματικούς στο Έ.Α.Λ. Κέντρο Καΐρου και τή Λέσχη), ταβερνών και τεκέδων.

"Έγινε ή Κυβέρνηση Έθνικής Ένότητας. Οί αίχμάλωτοι στα σύρματα χαρακτηρίσθηκαν Σ. Σ. στρατόπεδα συγκέντρωσης, έπερναν λιγότερη τροφή και μισθούς. "Αρα έπαυσαν νά είναι ελληνικός στρατός παρά μοναχά όταν πρόκειτο νά τούς περάσουν από κανένα στρατοδικείο ! γιά λιποτάκτες ένώπιον του έχθρου από τά σύρματα κλπ.

"Ός τότε ή κατάσταση του ύποκράτους αυτού εξακολουθούσε ή ίδια και μετά τήν άπελευθέρωση. Μετά τά γεγονότα τής Αθήνας πού είναι όπως γράψαμε άπότοκα των πολιτικών έγκλημάτων Μ. Α' Ανατολής, εξακολουθεί ή ίδια και χειρότερη κατάσταση.

Πρό τής άπελευθέρωσης από τά σύρματα μέσα δλοι οί άγωνιστές ζήτησαν επανειλημμένα νά πολεμήσουν πλάι στους άντάρτες ή σ' όποιον άλλον τομέα των Βαλκανίων, τό άποτέλεσμα ήταν νά τούς στείλουν δλους ποιά κάτω στην Αφρική. Κάναμε και τή παρακάτω έρώτηση μέ άνοιχτή έπιστολή στο πρόεδρο τής Κυβέρνησης μέ πολιτικό περιεχόμενο. "Απ' αυτό βλέπει κανένas τή θέση των άγωνιστών Μ. Α' Ανατολής στην ελληνική ύπόθεση.

Αξιότιμον κ. Γ. Παπανδρέου

Πρόεδρον Έλληνικής Κυβερνήσεως

Αξιότιμε Κύριε

Μετά τόν σχηματισμόν τής Κυβερνήσεώς σας τή συμμετοχή το Ε.Α.Μ. και Π.Ε.Ε.Α. και μέ τό δικαίωμα νά πολιτεύουμαι κατά τό διαρμεύσαν διάστημα τής κατοχής, όπερ έλάχιστοι εις Μ. Α' Ανατολή. είχαν καθ' ότι τό πλείστον των άσχοληθεντων εις τήν πολιτικήν είναι όψιμοι, άπευθύνομαι επί των κάτωθι και προσωπικώς εις τήν έξοχότητα σας τήν πολιτικήν τής όποίας και μόνον άφορώσι.

Καιτοι παρήλθε πλέον του μηνός άφ' ότου έσχηματίσθη ή ρηθεΐσα Κυβέρνηση ή εις Μ. Α' Ανατολήν κατάστασις παραμένει άμετάβλητος και νοσηρά ως αύτη έξελεΐχθη μετά τήν συνδιάσκεψη του Λιβάνου και τήν άνάληψιν τής Κυβερνήσεως έκ μέρους σας δηλ. τό σύολον των ένόπλων δυνάμεων (άνω των βοέο νά εύρίσκωνται ως αίχμάλωτοι ή κρατούμενοι ή δλω-όμενοι έν οίς και ό ύποφαινόμενος.

Η άπελευθέρωση τής Ελλάδος από τους Γερμανοβουλγάρος έν τούτω τώ μεταξύ ήρχισε από τας άνταρτικές όμάδας και όργανώσεις ή έπιστράτευσις της όμως όφειλομένη εις τήν συνεργασίαν των άντιδραστικών στοιχείων και διά των ταγμάτων άσφαλείας μέ τήν άνωτέρω αύξάνουν τά θύματα. τας καταστροφάς τής δοσίλογης αλλά και τας εύθύνας σας διότι δλως παμτδόξω, δέν χρησιμοποιείτε τους άνωτέρω μαχητάς οί όποίοι δι' αίτήσεων και ύπομνημάτων διαδηλώναν τήν έπιθυμίαν νά άγωνισθουν δια τήν έλευθερίαν τής Πατρίδος.

Η συγκρότησις τούτων ιδίως εις τάγματα όρεινής συνθέσεως τής φρουράς διά τόν σκοπόν τι ύτον ήτο πάντοτε δυνατό ήδη δέ καταφέρεται άμεση άνάγκη δι' ένιτχυσιν τής μαχομένης Ελλάδος τάχιστα δέ κατορθωτή μετά τόν σχηματισμόν τής Νέας Κυβερνήσεως εις ήν όφείλουν δλοι νά πειθαρχήσουν. Η χρησιμοποίηση των ναυτών

δέν θα συνέβαλε περισσότερο εις τόν άγώνα. Τήν συμβολήν εις τόν απελευθερωτικόν άγώνα όλων τών άνωτέρω άρτίως εκπαιδευθέντων εις τά νέ : δπλα οόδεις δύναται νά παραγνωίσει σήμερον.

Αλλά και με ποιόν δικαίωμα παρεμποδίζετε τήν εκπλήρωσιν του καθήκοντος μας πρός τήν Πατρίδα και δη μετά τήν άποτυχοῦσαν έπιβολήν πολιτιών εκκοιμοτήτων και αποκάλυψιν όλων τών δολοπλοκιών τών αντιδραστικών πολιτικών και όργανώσεων διά τήν άποτυχίαν τής έθνικής ένότητος;

Καθ' ήμεις οόχι μόνον δικαίωμα δέν έχειν αλλά και εϋθύνας 1) έναντι τής ίδιας της πολιτικής διαλλαχθείσης εις τήν διάσκεψιν του Λωδένου και άλλας επεσεχόμεν με τήν προκήρυξιν μου ότι θα επιδιωχθεί άμέσως ή άνασένταξ κλπ. 2) διά τήν διάλυσιν και μη άνασυγκρότησιν του έρρωτου και Στάλου και 3) διά τήν δίωξιν διά τών γνωστών αόθερέτων μέσων μιας καταστάσεως του πλείστου τών μηχαντών Μ. Ανατολής και παραγνώρισιν του δικαιώματος ταύτηςως οδσης ελειοφφείας νά βουλεύει επί ζητήματος και συνθημάτων Έθνικής ένότητος ως ήν αύτη έπρωτοστάτησε και τήν όποιαν ως σεις διατίνεσθε άποτελεί τή βάση τής πολιτικής σας.

Σερατόπ. Καμπρίτ

31044

Μετα τιμής

ΑΓΓΕΛΟΣ ΑΓΑΠΗΤΟΣ

Όταν έγινε ή Κυβέρνηση Έθνικής Ένότητος έβγαλαν πολλούς από τό σώματα δέξαν νά τούς χρησιμοποιήσουν στό πόλεμο. Ίάν τό 80 Τάγμα εκόρεισεν και τούς στρατιώτες αούτους στή Συρία και Αίγυπτο όπου χωρίς νά τούς χρησιμοποιήσουν πειθενά, γιατί δέ τούς είχαν έμπιστοσύνη, μόλις τώρα άρχισεν νά τούς επαναπατρίξουν σάν πολίτες ! ! Τό Κράτος ούτό πού περιγράψαμε με τίς πλάτες τών "Αγγλων και τή καλή πίσση τής αντίστασης στή Κυβέρνηση έθνικής ένότητος μεταπήδσε από τό Κάιρο και Ίταλία στήν Έλλάδα γιά νά μάς υποδουλώσουν ξανά δηλ. από θγάλαμε τό σαμόρι τών Γερμανών, οι Ποσανδρέηδες και μοναρχορασιμός φόρεσαν στήν Έλλάδα τή σέλλα τής Μ. Βρεττανίας.

Έδω στή Μ. Ανατολή έμενε τό φασιστικό ύποκράτος τους πού στείχζει 400.000 λίρες Αίγύπτου τό μήνα όταν στήν Έλλάδα έμήνες μετά τήν απελευθέρωση φωφον από τή πείνα.

Αντίθετα όμα δέ διαλύονταν ό στρατός Μ. Ανατολής και χρησιμοποιούνταν όσες ήταν όργανωμένες γιά τήν απελευθέρωση τής Έλλάδας με τούς άντάρτες θά είχαμε πραγματική έλευθερία, έθνική ένότητα σωστή και έθνικές ζημιές και επώλειες λιγότερες. Θά είμασαν δέ οι πρέσοι πού συνεργάζοσθε από τό δεινό του μεγάλου πολέμου.

Αυτοτυχός ή έλληνική αήτη πραγματικότης τρικλοποδιώστηκε και διαλερονέθηκε από τούς έλληνες πολιτικούς άγώρτες. Τά γεγενότα έδικαίωσαν πλήρως τούς άγωνιστές Μ. Ανατολής γιατί τό σύνθημά τους γιά Κυβέρνηση Έθνικής Ένότητος άπόνω στό όποιο άγωνίσθηκαν, υπέφεραν και θασακίσθηκαν μέ τούς έρμήους ήταν ή πιά σωστή έλληνική πολιτική γραμμή. Ελάπημε έτερεα από τόσο καιρό όλα τά απελευθερούμενα έθνη τή ελληνική αήτη ν' άγγαλιόζουν και ή προσπάθεια τους πρός τή κατεύθυναι αήτη νά τραβά (Γαλλία κ.λ.π.) Η πολιτική τών μεγάλων κολοσσών γιά τό μικρότερα (εμπυνία Γιάλτας, έπίσημοι άνακοινώσεις κλπ.) έκεϊ νά περιορίζεται και μόνο στήν Έλλάδα άσχημονούμε και άδωώνονται αί Κεντάλιχ από τούς Νο τέτοιους ή Αρμωστές, οι δέ αντιφασίστες τής Μ. Ανατολής σάν σκλάβοι μεσ' τής έρμήους τής Αφρικής νά φδύνουν, αλλά και άντρίκειο τό κρατούν.

Αγγλοελληνικές σχέσεις και φιλίες

ΦΙΛΙΑ. Ο Έλληνικός λαός τη φιλία προς τον Άγγλικό την είχε αμέριστη και το απέδειξε ξεμπροκτα κατά την κατοχή. Η φιλία αυτή που τόσο συνέδεσε τους δυο λαούς θα έμενε άκέραια, αν δε την μουντζούρωνε η Άγγλική πολιτική, που θέλησε να την επιβάλει ζητιάνικη και κατά παραγγελία της όπως την ήθελε αυτή. Οι Έλληνες αισθάνονται τη φιλία σαν σε συνανθρώπους, με αίσθημα αγνό, και αμοιβαία την αγάπη, εκτίμηση και κατανόηση, γι' αυτό και όπως εγώ πιστεύω ο Έλληνικός λαός δεν έχει τίποτε ενάντια στον Άγγλικό, την πολιτική του όμως που τον πίκρανε, βασάνισε και καταστύραννε, τη συχαίνεται.

Είδαμε στην κατοχή πώς δέχθηκαν τους Άγγλους αίχμαλώτους και πόσοι θυσιασθηκαν γι' αυτούς, αλλά και πώς μεταχειρίσθηκε τον ελληνικό λαό η Βρετανική πολιτική.

Από τη μία μεριά, όταν στη Θεσσαλονίκη το 1942 οι Γερμανοί έπιασαν δυο Άγγλους και αυτοί πρόδωσαν τους Έλληνες που τους φιλοξενούσαν, οι Έλληνες έλεγαν: Δε θα είναι Άγγλέζοι αυτοί, αλλά και αν είναι δεν υπάρχουν προδότες και σ' αυτούς;

Από την άλλη, όταν σκοτώθηκε στην Π. Ελλάδα ένας Άγγλος αξιωματικός που κάτω από όποιες δήποτε συνθήκες και αν σκοτώθηκε σκοτώθηκε στη δουλειά και άποστολή του και αργότερα στη Μ. Ανατολή, τι δεν μας στόλισαν οι Τόρυδες και μέσ' στη Βουλή ακόμα με το στόμα του κ. Τσώρτσιλ: "Ιντεν... Στην Αθήνα τι δεν έκαναν οι έπίσημοι;

"Ας είναι, ο Έλληνικός λαός ξέρει και ξεχωρίζει τις εύθυνες γι' αυτό και γι' τη φιλία του προς τον Άγγλικό λαό δεν κρατά πικρία, πιστεύει δε ότι ο Άγγλικός λαός θα ρωτήσει καμιά φορά την άγγλική πολιτική και θα ζητήσει εύθυνες. Θα ρωτήσει:

Γιατί κ. Τσώρτσιλ και εία έπωμισθήκατε ιστορικές εύθυνες τέτοιες γι' ένα λαό που ξέρει τι ζητά, να αγαπά και μάς προσέφερε τα πάντα όσοδήποτε πτωχός και νεί. Τις περγαμνές και τους αιώνες του λαού αυτού όσο ψηλά και αν σης βγάμε στην ίδια ούσα μάχη μας δεν είχατε κανέναν δικαίωμα να προσποιητείτε να άμαρμασете και να βασανίζετε τον λαό ολόκληρο. Μείνετε οι Έλληνες περιμένομε Πολιτική. Η άγγλική πολιτική η αμύχνη στα ελληνικά μέσα κηρύχθηκε ο πόλεμος με τους Γερμανούς ενίσχυσε όσο μπορούσε την Ελλάδα τότε. Τον ελληνικό πόλεμο όμως δεν τον κατανόησε. Θέλει να τον χρησιμοποιήσει σαν δικό της δηλαδή όπως άλλου γράφω, ενώ η Ελλάδα πολεμούσε για τη λευτεριά της και ενάντια στο φασισμό, αυτό πολεμούσε και πολεμά να κρατήσει την αυτοκρατορία για να μη χάσει τις κτήσεις και τα δικά της συμφέροντα.

Γι' αυτό και προσπάθησε και έκανε όλο το συγκρότημα του Μοναρχοφασισμού και ψευτοκυβερνήσης δικά της και χρησιμοποίησε για δικούς της αποκλειστικά σκοπούς. Βρήκε τέτοιο Έλληνας να ξεπουλήσουν την υπόθεσή τους και να τη θέσουν υποελλή στα χέρια της κατά τρόπο σκανδαλώδη.

Όργάνωσε τις υπηρεσίες που παραπάνω έγραψα, αφού είδε ότι κάτι έβγαине από τη δουλειά αυτή και παρ' όλη τη βραδύτητα του όργανισμού της αυτοκρατορίας, τί πήρα και τό... της τράβηξε μπροστά!!

Πήρε στα χέρια της την ελληνική υπόθεση καμουφλαρισμένη στους δέθεν διεθνείς νόμους και δίκαια την έδωσε στα χέρια άναξίων ανθρώπων της και να διοικούν μαύρους όχι Έλληνες που είναι ο πιο φιλελεύ-

θερος λαός και οδ παραμόνα ἀπρόσκλητη ὁδηγοῦσε τὸν ἑλληνικὸ μοναρχοφασισμό στὴν κατάληψη τῆς ἐξουσίας.

Ὅταν τὰ κινήματα Μ. Ἀνατολῆς ἀποκάλυψαν τὴν ἀγγλικὴ αὐτὴ πολιτικὴ λύσσεισιν ἀπὸ τὸ κακὸ τους οἱ Τόρυδες. Ἐπιμένοντες ὅμως στὴ πεισματῶρικὴ πολιτικὴ τους φανερά καὶ ζετοίπῳτα ὄρχισαν ἀγῶνα ἐνάντια στὰ ἑλληνικὰ ἔθνικα συμφέροντα καὶ χτύπησαν μὲ ὄλο τὸ ὄρος τοῦ Γεν. Στρατηγείου Μ. Ἀνατολῆς τόσο τοὺς ἀντιφασίστες στὴ Μ. Ἀνατολὴ ὅσο καὶ τὴν Ἀντίσταση στὴν Ἑλλάδα καὶ πού ἤξαιραν τὰ γεγονότα τῆς Ἀθῆνας γιὰ νὰ δολοφονήσουν τὰ γυναικόπαιδα μὲ βομβαρδισμούς κλπ. Ποιὸς ἀμφισβητεῖ σήμερον ὅτι δὲν εἶναι αὐτοὶ πού παρέδωσαν τὴ διακυβέρνηση τῆς Ἑλλάδος στὰ χέρια τῶν Μοναρχοφασιστῶν καὶ δὲν εἶναι ἡ Ἑλλάδα προτεκτοράτο τους;

Οἱ διορισμοὶ τῶν ψευτοκυβερνήσεων ἀπὸ τὸ Λονδίνο κλπ. δὲν εἶναι καθαρὴ ἐπέμβαση στὰ ἐσωτερικὰ ξένου κράτους ἀπὸ μέρους τους καὶ προδοσία ἀπὸ τοὺς ἄλλους;

Μὲ ποῖο δικαίωμα ἔρχεται ἀκούσια προστάτης καὶ παραμόνα; Ὁ Σκόμπελ πῆγε νὰ ἐλευθερώσει τὴν Ἑλλάδα πῶς ἀπὸ τοὺς ἀντάρτες; Δὲν θὰ ἦταν περισσότερο χρήσιμος ὁ στρατὸς τοῦ στὸν κοινὸν ἀγῶνα στὸ Μέτωπο καὶ νὰ μᾶς ἀφήσουν ἡσυχούς νὰ δοῦμε τὰ χάλια μας; Τί σκοπὸ ἔχει ἡ παρεμπόδιση 15.000 Ἑλλήνων μαχητῶν νὰ παλινοστήσουν καὶ χρόνον τώρα σπάζουν μέσα στὰ σύρματα;

Μήπως ἐπειδὴ δὲ διέταξε ὁ Ἀρχιστράτηγος; Αὐτὸ μπορεῖ νὰ τὰ πεῖ στὸν Κλεῖδωνα τῶν σαλονιῶν ἡ μεγάλη πολιτικὴ. Ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς δὲν τὰ χάφει αὐτὰ ἀλλὰ γνωρίζει καλλίτερα τὰ καθήκοντά του πρὸς τὴν Πατρίδα καὶ τὸν κοινὸν ἀγῶνα καὶ τίς ὑποχρεώσεις του στοὺς φίλους γι' αὐτὸ καὶ ἀποκάλυψε τὴν ζετισπωσιὰ τῆς σ' ὅλο τὸν κόσμον.

Ἐὰν δὲν ἀνακαινισθεῖ τὸ παλιὸ μαγαζὶ αὐτὸ δὲ ἔχομε καὶ ἄλλα καὶ ἄλλα

ΝΕΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ-ΚΑΙΝΟΥΡΓΙΟ ΚΡΑΤΟΣ

Ὑποτέρα ἀπὸ τὰ γεγονότα τῆς Ἀθῆνας ἡ Μοναρχοφασιστικὴ κατάσταση πῶς ἦρθε καὶ ἐγκατεστάθηκε στὴν Ἑλλάδα μὲ τοὺς Ἀγγλοὺς μηχανιστῆς καὶ πολιτικοὺ στρατοὺ, παπῶδο· παραγωγικὴ καὶ αὐτὴ φερόμενη καὶ ὁποτελής.

Ἡ πρώτη ἐμφάνιση καὶ ἐργασία τῆς ὥς τώρα μᾶς δείχνουν ὅτι ἀκολουθοῦν τῆς ἴδιας γραμμῆς καὶ τακτικῆς πῶς ἀκολούθησαν οἱ προκατόχοι τῆς θέλει, δηλαδὴ μὲ νομιμοφάνεια καὶ τὴν ἐνίσχυση τῆς μὲ παραπλάνησιν ἀπὸ τὰ παλιὰ κόμματα νὰ κρατήσῃ τὸ παλιὸν κόσμον καὶ παλιὸν Κράτος. Ἔτσι ἐξυπηρετεῖται ὁ παλιὸς κόσμος, ὁ Μοναρχοφασισμὸς καὶ ἡ πολιτικὴ τῆς Μ. Βρετανίας.

Ἡ ἀλλαγὴ στὰ πρόσωπα εἶνε κοινὴ νὰ ἀλλάξῃ ὁ Μανωλῆς καὶ ἔβαλε τὰ ρούχα τοῦ ἄλλου.

Ἡ κατάσταση αὐτὴ φαινόμενικὰ κερδισμένη ἀπὸ τοὺς Βρεττανικοὺς οὐσιαστικὰ ὅμως διεκδικεῖται ἀπ' αὐτοὺς καὶ τὴ πλουτοκρατίαν μὲ τὸν ἴδιον τρόπο πού εἴπαμε γιὰ τὴ Μ. Ἀνατολὴ (ἐπιτελεῖτο κλπ.) Ἔτσι οἱ παριστάνοντες τοὺς Ἑλλήνες κυβερνήτες καὶ ἰδύοντες εἶναι συνειδητὰ ἢ ἀσυνειδητὰ ὄργανα τῆς Ἀγγλικῆς καταστάσεως κατοχῆς.

Οἱ πολιτικοὶ καὶ στρατιωτικοὶ μὲ τὴ πολιτικὴ θέσιν πού πέρνουν στὶς καταστάσεις αὐτῆς Κράτος κλπ. μοιάζουν σὺν τὸ κασιδιάρη πού ὅσο ζῶνται τόσο περισσότερο θέλει νὰ ζῶναι γιὰτὶ μ' αὐτὸ ὁποῖα μὲ δὲν εἰπρὸς στιγμὴ καὶ δὲ σκεπτεται τίς ἀντίσεις πλὴγες πῶς ἀνοίγουν στὸ σῶμα τοῦ τῶν ζυγμάτων. Ξένονται οἱ κασι-

διόρηδες από τη μεταδοτική αυτή αρρώστεια κασιόδα ποτέ είναι ή πολιτική ενώ ο κόσμος φωνάζει :

Οι Έλληνες είμαστε ένας λαός μία χορδή σ' αυτή τη κοινοβουλία της γής. Ζούμε στα κατάδραχα, και τις άκραγιαλίες που αγαπούμε. Μεχθήσαμε, πολεμήσαμε, σκοτώθήκαμε, θασανισθήκαμε, ταλαιπωρηθήκαμε, χύσαμε ποτάμι αίμα στο πόλεμο αυτό όσο κανένας άλλος λαός στο κόσμο για τη λευτεριά μας και τη λευτεριά των συναγωνιστών μας. Ελάωμε νά ζήσωμε, όπως θγήκαμε από τους αγώνες μας σύμφωνα με τις προόδους μας, την Ιστορία μας, τις παραδόσεις μας, αλλά και παγκόσμιες κοινωνικές κατευθύνσεις. Βγήκαμε από το πάλεμο αυτό ένας νέος κόσμος που θαδίζει γοργά νά φθάσει στο προαρισμό του και νά ζήσει με αγάπη, καλή κατανόηση μ' όλους τους ελεύθερους λαούς πέρα τους και μικρούς.

Τώρα που ελευθερωθήκαμε ως εξαρθούμε δλοι στο έθος των πολιτιστάσεων, ως ταχθούμε αρχικά εκεί που μ' έταξε η Κοινωνία μας ένα έκαστο, ως ξεφύγουμε δλοι μας από το λεγόμενο Κράτος και τις ανάμνησες του. "Ας μη υπερδευόμαστε με δικανικούς δρους κ.λ.π. "Ας μη υπερδευόμαστε από το Μοναρχοφασισμό, στη Στρατοκρατία, στη Παιλποκρατία, Νομιμοκρατία, Κεφαλαιοκρατία, Ρασιισμό και Πανζευρλισμό...

Θέλωμε δλοι νά ζήσωμε. "Η Κοινωνία και το νέον Κράτος από δλομε νά κάνουμε δέ δά δδίκησει κανένας. Δέ μπορεί δμης αυτή νά σπριχθεί και ξαναοργανωθεί άπάνω στο άχνάρια και τ' άλφανα των πρ το πολέμου καταστάσεων δηλ. ούτε στο λαθυρινδύδη δίκαιο των δε φέρων Συνταγματικών Ρωμαϊκών Δικαιών, ούτε στις έπιμίδες των έλνωματικών, ούτε στο φραγγέλιον των παπόδων, ούτε στη παληά καίρια πολιτική, ούτε στις τάπες της κεφαλαιοκρατίας, ούτε και στα καπρίτσια των πολιτικών των φίλων δθθεν Κρατών.

"Όλα δά πρέπει νά γίνουν καινοόρχια με θάσεις νέες γιατί δσα και δν πούν οι σοφοί καθηγητές, μεγάλοι πολιτικοί, νομικοί, ατρωτοκράτες ένα είναι το γεγονός :

"Τό δ' ελληνικό παληό Κράτος διαλύθηκε με νή κατοχή και άνήκει πιά στο παρελθόν με τ' ά καλό του και τ' ά κακό του".

"Ός τόσο θέλωμε και μεσ' άπ' τ' άσύματα άκόμα δτι οι κυβερνώντες σήμερα και οι πολιτικοί στην Έλλάδα άρνητές ως τώρα των άγώνων του λαού συζητούν για δημοψηφίσματα και άγωνίζονται με τ' άληθ πολιτικό τερτίπια για πολιτική επικράτηση και κατάληψη της έξουσίας. Γιατί οι κύριοι αυτοί ύστερα από μιά τέτοια πρωτοφανή καταστροφή και άφαιμαξη της Έλλάδας με πείσμα έπινέρονται στις παληές άναρχίες και οδυοδέντα δνείρα από τόν οδασπρωτήρα της καταχής και της Άγγλικής έπιμβαςης;

"Ο Πλαστήρας, Σοφούλης πός συμπαράκδονται με δν άρρωσούς κομμάτων τ' ά Πανανδρέα, τ' ά Κανελλόπουλο και άλλους πρ δέν έπαισαν προσωπικούς ψήφους δες ένας άρρωσάλακος σ' ένα χωρισμό. "Η ένας κανδηλανόπτης σ' εμιά συναικισκή έκκλησία;

Δέ θέλωμε τή τρεκλοποδία της Μυστικής Άγγλικής πολιτικής: Θά τή δούν γρήγορα όπως τήν είδαν και άλλοι παλαιοδημοκρατικοί φίλους στη Μ. Ανατολή. Θά είναι πάλι άραγ και δά έρωμε και άλλα φάσματα στο λαό από τήν άσκοπη παρέμβασή του.

Για τ' ά γέωργιο γιατί νά γίνει δημοψήφισμα; και νά μη γίνει μ' ε δν ο ο σ υ ν έ λ ε υ σ η Σ υ ν τ α κ τ ι κ ή πρ' ότα και δσο για τ' ά γέωργιο για νά επανέλδουμε στις ελληνικές παραδόσεις και τήν Ιστορία μας άμα δέ θέλωμε νά στηριζόμαστε στο πρόσφατα Συντάγματα και τ' ά δημονίκια του Μεταξα, Κανδύλη δέ δά πρέπει ή Άθήνα σ' εμιά έδναρριέλευση νά φέρει τήν άποδίαση του Κυρίου εμ' ός με τ' ά πλό έρώτημα: Είναι

δξιος σάν τό κόδρος ὁ Γεώργιος νά γίνει Βασιλεῆς τῆς Ἑλλάδος;» πού μοῦ φαίνεται ἔχει κάποια ἀντίστροφο σχέση μέ τή σημερινή γιατί τότε πού σκοτώθηκε ὁ κόδρος ψηφίστηκε καί ἡ πρώτη Δημοκρατική Πολιτεία σ' ὅλο τόν Κόσμο. Τότε ὡς ψηφίστην σάν δημότης τῆς Ἀθήνας καί ὁ Τσώρτιλ ἔβλεπε ὅχι μέ σφοδρίδια Γκασκύκας!! Ὁ Γεώργιος σύμφωνα μέ τίς ἑλληνικές παραδόσεις δέν ἔχει θέση στή νέα ἑλληνική πολιτεία.

Πῶς συμβαίνει εἰ παλιόι πολιτικοί σάν τὸ Σοφούλη νά χρειάζονται μέ τέτοιους πολιτικάντηδες ὕψιστα συμφέροντα τοῦ λαοῦ καί ΔΙΑ ΤΟΝ ΛΑΟΝ;

Ποιούς ἀντιπροσωπεύουν οἱ κύριοι αὐτοὶ καί ποιά ἡ συνεισφορά τους στόν ἀγῶνα τέσσερα χρόνια τώρα, εὐκαιρία γιά ὅλους, πού δέν παροῦσιν ὅλγονται στίς 1000ετηρίδες γιά νά προσφέρουν τίς υπηρεσίες τους στήν Πατρίδα; Κανένα, γιατί δέν μπόρεσαν νά ἀποβάλλουν τόν παλιό ἀνδρωπο, τή ματαιοδοξία τους, τήν ὀρχομανία καί κάθε ἰδιοτελές συναίσθημα γι' αὐτό καί κατόντησαν δουλοπρεπή ὀργανέττα τῶν Βρεττανῶν καί δέν κάνουν τίποτε ἄλλο παρά νά ξεφουρνίζουν λέξεις καί φράσεις λογοτεχνικά γραμμένες θαυμάσια καί ἀπαγγελλόμενες λυρικότατα ἀλλά δυσνόητες γιά συσκότιση καί ὁδίες εἰς τόν πάτο ἀπό νοήματα καί συνδήματα σαφή.

Ὅλες οἱ προσπάθειες αὐτῶν εἶναι ἀντιδραστικές γιά τήν ὁμοῦ ἐξέλιξη τῆς πολιτικῆς κατάστασης στήν Ἑλλάδα, τῶν πιά πολλῶν ἔξυμνηστικῆς, γιατί ἂν δέν μεσολαβοῦσαν αὐτοὶ ὁ καινούργιος κόσμος, ὅπως διήλθε ἀπό τόν ἀγῶνα αὐτοδιοικούμενος μέ τὸ ΕΑΜ, δὲν εἴρηκε τὸ σωστό δρόμο ἀνοικοδόμησης. Ἡ Ἑλλάδα τότε δὲν εὗρεκε τὴν ἑξῆς τὸ δρόμο τῆς μέσα στὰ μεγάλα παγκόσμια κοινωνικά ρεύματα πού κινῶν ἀπὸ ὅλα τὰ ἄλλα κράτη, γιατί ταξικές διαφορές δέν ἔχομε μεγάλες καί ὁ λαὸς πού στάθηκε πρωτοπόρος στόν ἰδεολογικὸ ἀγῶνα δὲν παρουσιάζονταν τέτοιος καί στήν εἰρήνη γιατί ἀπ' αὐτόν καί τοὺς ἀγῶνες του τηγάζουν τὰ συνδήματα καί οἱ ἐννοίες τῶν νέων ρευμάτων.

Ἄφ' οὗ λοιπὸν διελύθηκε τὸ ἑλληνικὸ Κράτος, ὅλος ὁ μηχανισμὸς του, Βασιλεῆς, πολιτικοί, ἀξιωματοῦχοι, παράγοντες, δημόσιοι ὑπάλληλοι καὶ ἐξαρτώμενοι ἀπ' τὸ κρατικὸ προϋπολογισμό, ξεκαθάρισαν τοὺς λογαριασμούς τους μέ τὸ Κράτος καί ἀνήκουν στήν Ἑλληνικὴ Κοινωνία σάν ἄτομα. Ὅσοι ἀπ' αὐτοὺς θέλουν νά ἐπανέλθουν στὰ παλιὰ ἀχνάρια γιά τὴ συγκρότηση τοῦ νέου Κράτους καί δέν προσαρμοσθοῦν στίς νέες κοινωνικές συνθήκες, ἀνάγκες καί ἀξιώσεις τοῦ λαοῦ ἐγκληματοῦν στήν Ἑλληνικὴ Πατρίδα καί δὲν σαρῶδουν ὀργὰ ἢ γρήγορα.

Ὅλα τὰ παλιὰ χαρτιά σιγά—σιγά πρέπει νά πᾶν στὸ χρονοντούλο, ἀπὸ τὸ ὅποιο, ὅπως ἐγὼ πιστεύω δὲν τὰ ἀποσύρουν ὁ πτωχεύσας ἔθνος, πού ψάχνει τὰ παλιὰ τεφτέρια καί ὁ ἱστορικός πού δὲν θέλει τὰ πράγματα στή θέση του, ὅχι ὅμως σάν τὸν Παπαρηγόπουλο, πού γιά ἕνα Μπῆν τοῦ Μωρῆ ἔγραψε 100 σελίδες καί γιά ἕνα λαϊκὸ ἀγωνιστὴ 2 σειρές, γιατί καί ὁ ἱστορικός δὲν εἶναι ΝΕΟΣ.

Ὅλοι καί ὁ καθένας χωριστὰ νά βρεῖ τὴν καινούργια θέση του στή νέα Ἑλληνικὴ Κοινωνία. Τὸ καινούργιο Κράτος δὲ δὲν ἀδικήσει κανένα πρὸ παντός τοὺς ὀπισθοῦντες ὑπηρετήσαντες τὴν Πατρίδα πραγματικὰ τώρα καί στὸ παρελθόν. Ἀρχίζω πάλι ἀπὸ τοὺς ἀξιωματικούς, γιατί αὐτοὺς θεωροῦμε τοὺς πρῶτους ὑπεύθυνους γιά τὴν ἐκδουλομένη ἑλληνικὴ κατάσταση στὸ παρελθόν ἀπὸ τὸ 1916, ἴσα μέ σήμερα, ἀλλὰ καί ἀφορμὴ γιά τὰ γεγονότα τῆς Μ. Ανατολῆς καί τῆς Ἀθήνας. Τὴν κριτικὴ μας αὐτὴ τὴ σκεπρίζομε : α) Στὸ ὅτι παραπάνω γράψαμε, ὅτι δέν πῆραν θέση στήν ἀντίσταση ἐναντία στόν κατακτητὴ καί β) ἂν δὲ βρισκόνταν αὐτοὶ στή μέση μετὰ τὰ γεγονότα Μ. Ανατολῆς ἡ ἀγγλικὴ πολιτικὴ καί ὁ Μοναρχοφασισμὸς δὲ δὲν εὗρεκε τρόπο καί ἑλληνες νά χρησιμοποιήσῃ γιά νὰ ἐπιβάλλῃ τὴ θία καί τίς πολιτικές τους σκοπιμότητες.

Εὐνόητο λοιπὸν εἶνε διὰ αὐτοὶ μετὰ τοὺς τυχεράστους πολιτικάντηδες παράδοσαν τὴν Ἑλλάδα, κυρίαρχο Κράτος ἐλεύθερο πού εἶνε σὲ ξένη ἐπικράτεια. Κόπτονται σήμερα νὰ κάνουν στρατό, νὰ ὀργανώσουν τὴ χωροφυλακὴ γιὰ νὰ κρατήσουν τὴ νόμιμη κατάστασι, γιὰ νὰ κρατήσουν τὰ σύνορα ἀπὸ τοὺς Βουλγάρους !! (Τὰ ψεύτικα συνθήματα συνεργασίας τοῦ Ε. Α. Μ. μετὰ τοὺς Βουλγάρους ἔφεραν στὴ Μ. Ἀνατολὴ ἀπὸ τὴ Χαλκιδικὴ δπου ἐκτοπίσθηκαν οἱ ΠΑΟΤαῖδες). Νά - Νά - Νά τώρα πού τελείωσε ὁ πόλεμος γιὰ τὴν Ἑλλάδα !

Ποιὸν στρατό θὰ κάνουν καὶ τί τὸν θάλουν ; Νὰ ὀργανώσουν στρατό γιὰ τὸ μέλλον ; Ποῦ ξέρουν ἂν θὰ χρειασθεῖ τέτοιος καὶ τί εἶδους μετὰ τὸν πόλεμο αὐτὸν δταν βλέπομε διὰ τὸ ζήτημα τῆς ἀσφάλειας τῶν ἐλευθεριῶν τῶν Δημοκρατιῶν ἀπασχολεῖ τοὺς συμμάχους καὶ φίλους κολοσσούς, ἐπομένως καὶ ἡ Ἑλλάδα θὰ ἀξασφαλισθεῖ ἀπ' αὐτοὺς ;

Νὰ ἐνισχύσωμε τὸν σημερινὸ πόλεμο ; Μοῦ φαίνεται, διὰ οἱ Μεγάλοι Σύμμαχοι εἶναι ἄρκετὰ συγκρατητικοὶ νὰ μὴ θέλουν ἄλλες δυσίες ἀπὸ τὸν Ἑλληνικὸ λαὸ κλπ. ὁλλώστε δὲν προφθαίνομε νὰ ὀργανώσωμε στρατό κάτω ἀπὸ τὶς συνθήκες πού θρискόμαστε κ. ἐπιτελάρχες καὶ στρατηγοὶ ἐκτὸς ἂν σκοπεύετε νὰ ξανακάνετε ἱεροὺς λόχους καὶ ὀρεινὲς Ταξιαρχίες πραιτωριανούς μετὰ ὀρνιά γιὰ σφάξιμο καὶ δσα προαναφέρω δὲν εἶναι γι' αὐτό ; εἶναι γιὰ τὴν Ἀρχὴ καὶ τὸν προὑπολογισμό πού μοιράζουν κατὰ βούλησιν σὺν μιά συμμορία.

Στὴν Κρήτη οἱ Γερμανοὶ θρискονται ἀκόμα ὀχυρομένοι. γιὰτὶ δὲν χρησιμοποιοῦν τὸν ὑπάρχοντα στρατό καὶ τὸν ΕΛΑΣ, ἀλλὰ κουβαλοῦν δλους τοὺς ὀργασχόλους ὀξισματικούς, χωρικές, Ἀγγλους, Ἰνδοὺς, Μαύρους καὶ τὰ Ἑγγλεζομαζώματα στὴν Ἀθῆνα καὶ γιὰ ποιὸν σκοπὸ ἂν δχι γιὰ τὴν Ἀρχή ; Τί θέλουν ἐδῶ κάτω τόσοι ταγματαλῆτες ὀξισματικοὶ καὶ ὀπλίτες πού κουβαλοῦν ἀκόμα καὶ ξαναστέλουν στὴν Ἑλλάδα ὀστερα ἀπὸ λίγες μέρες .

Νὰ γιὰτὶ ἡ ἀσπίς αὐτὴ ἔφερε τὴν κατάστασι πού βλέπομε. Νὰ τί θέλει καὶ τί ἐπιδιώκει. Θέλει τὸν ἰδρῶτα ὀλόκληρης τῆς Ἑλληνικῆς Κοινωνίας καὶ κολλησαν πάλι στὸ Νόμιμο δῆδε Κράτος σὺν τὰ τοῖς μούργια, σὺν τοῖς κηφάλες .

Δὲν μποροῦν ὀρυγε σήμερα νὰ ποῦν σ' αὐτὴς τὶς δδελίες πού δὲν εἶναι πολλοὶ .

«Ἡ Πατρίδα τώρα δὲν σὲς χρειάζεται . εἰ ἀχρεῖαστοι νὰ εἶστε ὀμετε στὸ καλὸ σας καὶ μὴ μᾶς πολιορκιζετε» .

«Ὅλοι οἱ παραπῶς ὀξισματικοὶ, ὀπῶληγοὶ, πολιτικοὶ πού μαζεῶθηκαν στὴν Ἀθῆνα καὶ ὀλοι ὀλλοὶ κηφῆνες πού ζοῦν ἀπὸ τὸν Κρατικὸ προὑπολογισμό μετὰ τὴ δδωσῆσι τοῦ Κράτους καὶ τὴν προοπτικὴ ὀργάνωσις τοῦ καινούργιου σὲ τί χεῖρ ζοῦν» καὶ σπαταλᾶται ὁ δημόσιος πλοῦτος ;

Ἐάν πῆγαιναν μετὰ τὸν πόλεμο στὴ γωνιά καὶ ἀπὸ κεῖ νὰ θρεῖ ὁ καὶ δένας τῆς κοινωνικῆς τοῦ ἀσφάλειας, δὲν νὸμιζοῦν οἱ ἰδύοντες πολιτικοὶ διὰ τὸ λύνονταν τὸ ζήτημα αὐτό καὶ δὲν θὰ ἐξωθεῖται κόσμος ὀλόκληρος, ἡ μισὴ Ἑλλάδα νὰ μαζεῦεται γύρω στὸν προὑπολογισμό, νὰ ζητιανεύει, ὀπως ἔγινε δλη ἡ Ἀθῆνα σὰ νὰ κατάγεται ἀπὸ τὴν ΠΑΡΟ ; Ποιὸς θὰ ἐργασθεῖ τότε, ποιὸς θὰ ἀναδημιουργῆσει καὶ ποιὸς θὰ ἀνοικοδομήσει τὴν Ἑλλάδα ; Οἱ ὀξισματικοὶ πού μετὰ τὰ μέσα τοῦ Κράτους καὶ τὰ γαλόνια ὀργανώνονται σὺν τάξει γιὰ νὰ ἐπιβάλουν τὴν βία πού ὀρχισε νὰ φαίνεται πιὸ ὀμῆ ἀπὸ τὴν 4αυγουστιάτικη ;

Ἀφοῦ θέλουν οἱ κύριοι γιὰτὶ δὲν τοὺς στέλλουν στὸ λαὸ ἀπὸ τὸν ὀποῖον ξεκίνησαν νὰ ὀγωνιστοῦν, ἀλλὰ ξεθυμαίνουν λεονταρίστικα μετὰ τὰ μέσα πού τοὺς δίνει τὸ Κράτος ! ἐνάντια σ' αὐτὸν σὺν τάξει, σὺν ὀποτελῇ ὀργανα ; Εἴμαστε δέθαιοι διὰ ἂν φύγουν αὐτοὶ ἀπὸ τὴ μέση σὺν ὀτομα θὰ εἶναι ἀνίκανοι καὶ τὸν ἑαυτὸ τους ἀκόμα νὰ τακτοποιήσουν.

Γιατί οι κυβερνήτες με τὰ ἁρμόδια ὑπουργεῖα δὲν παίρνουν τὴ σωστή θέση τους, ἀλλὰ κρέμονται ἀκόμα ἀπὸ τὰ δεκανίκια τοῦ Σκόμπυ καὶ Λήπερ καὶ γιὰ τὴν τοποθέτηση ἑνὸς χωροφύλακα ἀκόμα, ἀλλὰ δοῦλοπρεπέστατα ἀντιγράφουν τοὺς συναδέλφους τους τῆς Μ. Ἀνατολῆς; Εἴστε στὴν Ἑλλάδα, Κύριοι, καὶ ὁ Λαὸς φωνάζει: Ἐργασία καὶ κάτω τὰ χέρια.

Ποῖος δὲ εἶναι ἐκεῖνος πού δὲ νομιμοποιήσει τὰ σπασμένα τῶν ἀνωμάτων καὶ ἁμαρτωλῶν προσφάτων καταστάσεων καὶ μετὰ τὸ δικαίωμα σ' ἕνα καινούργιο κόσμο πού ἔλοι λίγα πολὺ εἴμαστε καταστραμμένοι, πολλοὶ δοσίλογοι καὶ ἀρχίζετε τὸ ἴδιο παρὰ μῦθο;

Ποῖος δὲ πληρώσει ὅλα τὰ βρώμικὰ σας ἂν δὲν ξανασκλαβωθεί μὴ τὰξή καὶ ὁ λαὸς ἀδόκλιμος. Γιατί νὰ ἔχει δικαίωμα ἕνας σὺν τοὺς ἀξιωματικούς καὶ ὑπαλλήλους πού ἔγραψα καὶ νὰ μὴν ἔχει ὁ ἑφεδρος, ἀξιωματικός καὶ ὁπλίτης πού ὑπηρέτησε τὴν Πατρίδα περισσότερο ἀπ' αὐτούς, (ποῖος μὲ τοὺς πολέμους δὲν ἔχει 5-10 χρόνια ὑπηρεσία ἐμπόλεμα μάλιστα πού δὲν ἔχουν οἱ περισσότεροὶ τῶν ἀξιωματικῶν καὶ βρέθηκε ὡς ἐργάτης, ἔμπορος, μικροεπαγγελματίας, τεχνίτης, ἀγρότης, ἀντάρτης κλπ. στὸ διάστημα τῆς κατοχῆς κατεστραμμένος στὸν ἰδιωτικὸ τοῦ βίῳ καὶ ὁ Θεὸς καὶ ἡ ψυχὴ του ἔχρουν πὺς πέρασαν καὶ πὺς ἔζησαν.)

Ἐπειδὴ δὲν ἀνέκταν στὴν ἐπετηρίδα ἢ δὲν ἐκπαιδεύθηκαν στὸ Πανεπιστήμιο ἢ δὲν εἶχαν θεῖο παρὼντα νὰ πάρει μὴ ἀνώτερη θέση στὸ Κράτος ἢ δὲν μορφώθηκε νομικὰ νὰ περιπλέκει τὰ περιπελεγμένα ἢ δὲν εἶνε καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου πού ξέρεي τὴν ἱστορίαν τοῦ Νοβογοδοδόστωρα ἀλλὰ καὶ νὰ διοικήσει καὶ τὸ Κρέτος. Ἡ δὲν ἔχει δικαίωμα γιατί δὲν εἶνε ἰθύνουσα τάξη ἢ πολιτικὸ πρόσωπο μὲ μὴ ψευτοφυλάδα;

Ποῦ τὸ βρήκαν αὐτὸ πάλι καὶ ποῖος τοὺς ἔδωσε τὸ δικαίωμα αὐτὸ καὶ τίς ἀναχρονιστικές λόξεις τους; Δὲν σκέφθηκαν ποτέ διὰ τὴ σημερινὴ ἐποχὴ καὶ κεῖ πού βρισκόμαστε παίζου ἕνα ἐπικίνδυνον παιχνίδι; Παίζουν μὲ τὸν ἀγῶνα καὶ τὴν ἀγωνία ἑνὸς λαοῦ πού βγήκε ἀπὸ τὸ γκρημνὸ καὶ μέσ' τὰ ἀγκάδια τραβᾷ ἕνα δρόμο ἴσιο, τὸ πραγματικὸ. Μέσ' τὸ δρόμο αὐτὸ ξυτνός καὶ ἀνδρεῖος ὅπως φάνηκε ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς τὸν δαίχνει σ' ὅλο τὸ κόσμο καὶ προχωρεῖ. Προχωρεῖ καὶ δὲν περᾷ καὶ τὰ ἀγκάδια αὐτὰ ματωμένος καὶ ξυπόλητος ἀλλὰ ὁπλίτης ὅπως πέρασε τὴ κατὰρα αὐτὴ τῆς τετραετίας.

Τὰ διάφορα συμβούλια, οἱ στρατιωτικοὶ νὰ κανονίσουν τὰ δικά τους (γαλόνια καὶ λεπτὰ!), οἱ ναυτικοὶ τὰ ναυτικά, οἱ δικαστικοὶ τὰ δικαστικά καὶ ὁ καθένας τὰ δικά του τί μαρτυροῦν; «ὁ κόρακας κοράκου βγάζει μᾶτι.» Γιὰ νὰ ἐπανέλθωμε στὸ θέμα μας τοῦ καινούργιου Κράτους ρωτήσω, δὲν εἶναι σωστὸ ὅλη ἡ σαβοῦρα τοῦ παλαιοῦ κρατικοῦ μηχανισμοῦ καὶ ὅλων τῶν καταστάσεων νὰ τεθεῖ σὲ μὴ κατὰσταση ἀναμονῆς, ἐκτός βέβαια ἀπὸ τοὺς προδότες καὶ δοσιλόγους πού ἔχουν ἄμεσους λογαριασμούς, ἕως οὔ ἀπὸ τὸ καινούργιο Κράτος πᾶει ὁ καθένας στὴν δουλειὰ του. Ἡ θέση ἢ δὲ προσωρινὴ μεταβατικὴ κατάσταση ἀναλάβει ὅσο μπορεῖ τὴ διατροφή τοὺς ἀδιάρκιστα ὅπως ὅλους πού δὲν ἔχουν πόρους νὰ ζήσουν, ἔτσι δὲ κοπὴ ὁ βήχας ἀπὸ ὅλους αὐτοὺς πού διαπληκτίζονται γιὰ τὸ κοινὸ καὶ ὁ παραγοντίζου, στρατιωτικούς ὑπαλλήλους κλπ.) δηλαδή: Ὁ καθηγητὴς καὶ δάσκαλος δὲν πᾶει στὸ σχολεῖο. Ὁ βιομήχανος στὴ δουλειὰ του, οἱ ἐπιστήμονες στὰ γραφεῖα καὶ ἐργαστήρια τους, οἱ ἀπόστρατοι συνταξιούχοι καὶ τώρα γεμπέληδες στὴ λακκάδα καὶ ὅπου θροῦν δουλειὰ, οἱ μικροεπαγγελματίες κάθε εἴδους ἐλεύθεροι ἐπαγγελματίες, οἱ ἀγρότες, οἱ ἐργάτες στὴ γῆ καὶ στὴ δουλειὰ τους, οἱ πρῶν πατέρες στὸ ράφι νὰ ξύνουν τὴ κασιῶδα τους ὅπου δὲν πᾶν καὶ γὰρ ὅταν μὲ βγάλουν ἀπὸ τὰ σύρματα. Καὶ ἀπ' ἐκεῖ ὅς ξεκινήσωμε ὅλοι γιὰ τὴ καινούργια ζωὴ. Δὲν δὲ γίνεαι καὶ ἡ ἀπεσυμψόρφωση τῆς Ἀθήνας καὶ τῶν μεγάλων πόλεων ὅπου μαζεύθηκε ὅλο τὸ σκυολόγι

αυτό που περιγράψαμε και όργιάζει εις βάρος δλου του έλληνισμού; Με τις τάσεις και κατευθύνσεις που ακολουθούν οι σημερινοί ιδώνοντες (Μάρτιος 1945) πώς άλλοιώς θα συμβιβάσουν δλη τή κοινωνική αναστάτωση όταν φθάσουν σε όλα τα κοινωνικά στρώματα και ζητήματα που θα προκύψουν από τή καταστροφή τής κατοχής και τις νέες αξιώσεις τής προόδου τής κοινωνίας που βγήκαν μέσα από τή φωτιά και όπως πιστεύουν δλοι είναι ασαφείς και κατηγορηματικές, μετριοφάνητοι στο δάκρυλα και είναι δικαιώματα και αξιώσεις όλων των συναγωνιζομένων λαών! «Νά θέλουν νά ζήσουν με αδελφικήν αγάπη, καλωσύνην, ειλικρινή κατανόηση, δικαίαν κατανομή των αγαθών τής γής και σύμφωνα με τις κοινωνικές και έπιστημονικές προόδους τους».

Γιατί τόν μπερδεύουν με τις άρτηριοσκληρικές παληού τύπου νεοτροπίες τους παρουσιάζοντας κάθε φορά και ένα μπαμπούλα και έτσι νά συγκαλύψουν τους ιδιοτελείς σκοπούς τους ή τέτοιους ξένων διεθνών επιχειρήσεων ή πολιτικών σκοπιμοτήτων; Άραγε δέ μπορούν νά άρχίσουν από τήν καλύβα του χωριάτη, του τσομπάνου, του ψαρά και από αυτή τήν παραγωγή μας πρώτα και όπως ο λαός βγήκε από τόν άγωνα όργανωμένος και αυτόδιοικούμενος στις πιο κρίσιμες ιστορικές στιγμές;

Δέν είναι αυτά σύμφωνα με τις παραδόσεις και τήν ιστορίαν μας. Ήαυτοδιοίκηση δέ βγήκε από τήν Ελλάδα; Τι ήταν ή Όμοσπονδία Χαλκιδικής (Όλύμπου) κλπ. Τι είναι και τώρα ακόμα τό "Άγιον Όρος";

Δέν ήταν πρότυπα από τα όποια διδάχθηκαν και όργανώθηκαν όλα τα Κράτη του Κόσμου; Γιατί παραγνωρίζονται αυτά και κρεμόμαστε από τό Γκλόμπ του Σκόμπι γιά νά ξαναοργανωθούμε; Είναι, αλλά οι δικοί μας περίφημοι ιδώνοντες πολυπαθείς δέ βλέπουν από ανομισμό και γιατί δέν πίστεψαν ποτέ τους λαό.

"Έξω από τήν Άθήνα δέ βλέπουν τίποτε, αλλά γι' αυτούς ή Άθήνα είναι μόνο Ελλάδα. "Ετσι τή θέλουν θέλουν οι "Έλληνες που τήν έκαναν ύδροκέφαλο ή έκπροσωπευτική δλη; τής Ελλάδας, δλο του Έλληνισμού; Πού πάνε τώρα οι σημερινοί Κυβερνήτες και δέν σταματούν; Μήπως έπειδή μερικές λέξεις τους είναι κακόηχες, όπως τό ΕΑΜ, άριστορισμός, Κομμουνισμός κλπ. "Ας τό πουν όπως θέλουν, αλλά και νά προχωρήσουν, άλλοιώς θα ξεκουμπισθούν, γιατί θα προσδέσουν μεγάλο κακό και άφάνταστα δεινά στην Ελλάδα. Τό κακό υπάρχει.

Με τό νά στείλουν ένα νομάρχη, ένα υπάλληλο, λίγες καραμίνες με άποίκους Άγγλους και χωροφύλακες και λίγες καραμέλες σ' ένα μέρος νομίζουν ότι θα έπιβληθούν; Με ποιο πασ-πόρτ περνούν!! Πώς θα συμβιβάσουν τή κατάσταση που επιδιώκουν νά επιβάλουν και πώς θα τήν συσχετίσουν με τα κίβδηλα νομίσματά τους και μπατιλαμάδες; Πώς συμβιβάζουν τήν πρό του πολέμου κατάσταση και Κράτος με τή νέα που ξεφύτρωσε και θλαστάνει; Πώς διοικούν αυτόκλητοι γιά σκοπιμότητες πολιτικές ξένης επικράτειας; Οι διοικούντες προνοούν και διοικούν, δέν κάνουν γύφτικα παζάρια όπως έκαναν και κάνουν δλοι που διοίκησαν τήν Ελλάδα ύστερα από τή κατοχή ίσαμε σήμερα. Πώς θα συμβιβάσει όλες οι κοινωνικές αντίθεσεις που παρουσιάσθηκαν στις πόλεις και ύπαιθρο; Και πωλήσεις κτημάτων γιά ένα κομμάτι ψωμί, τή καταστροφή των πάντων από τό πληθωρισμό τής δραχμής και τήν έξόρδρωση κάθε οικονομικού συστήματος και προπολεμικής οικονομικής καταστάσεως; Πώς αντιμετώπιζονται όλα αυτά και που θα στηριχθούν οι ψευτοκυβερνήτες αυτοί; Στους μαυραγορίτες μεγαλοκαρχαρίες ή στην ένίσχυση που μας προσφέρουν οι ξένοι με παχεία λόγια και δδεια τό χέριο ή στον έρανο τής Φρειδερίκης ή στις λίρες που κατέσπατάλησε ο Τσουδερός; (25.000.000 στη Μ. Άνατολή και 8 μήνες τώρα 400.000 άλλα 3.000.000) γιά τό ύποκράτος έδω σάν νά μη χρειάζοντο στην Ελλάδα και ξεροτσιγαρίζουν τόν κοσμάκι.

Ἡμεῖς πιστεύομε ὅτι πρέπει νά ἀρχίσουν ἀπό τή δικιά μας παραγωγή πού εἶναι ἐλεύθερη πιά καί ἀπό κεῖ νά ἀρχίσουν μέ νέο σύστημα. Γιατί δέν κατάλαβαν ἀκόμα ὅτι ὁ Ἑλληνικός λαός δέν θέλει ἐλεημοσύνη ἀλλά ζητάει μόνο ἀπό τοὺς συνανθρώπους του καί συναγωνιστές ὅσα δικαιούται καί τοῦ ἀξίζουν καί ὅτι ἡ πολιτική μέ τὰ δῶρα τὸν ρεζιλεύει γιατί τὸν παρουσιάζει σάν ἕνα ψωριάρικο σκύλο πού τὸ ὁ πετάνε ἕνα ξεροκόμματο.

Εἶναι ὀξιος ὁ τόσο μεγάλος ἑλληνικός λαός νά πῆσει στὰ χέρια τόσο μικρῶν ἀνθρώπων πού φέρουν μπροστά του τὸ ἀνάστημά τους νά τὸν διοικήσουν, ἀπρόσκλητοι μάλιστα;

Ἄμα ρίξουν μιά ματιὰ μέσ' στοὺς κόλπους του, τοὺς ματωμένους ἀπὸ πόνο καί ἀγανάκτηση, δά διδαχθοῦν πολλὰ καί ἂν εἶναι Ἕλληνες, ντροπιασμένοι δά ΠΑΡΑΜΕΡΙΣΟΥΝ, δά ΣΤΑΜΑΤΗΣΟΥΝ καί δέν δά ΠΡΟΧΩΡΗΣΟΥΝ ΠΙΑ, ἀλλά δά ΚΑΝΟΥΝ ΤΟΠΟ ΝΑ ΠΕΡΑΣΕΙ ΚΑΜΑΡΩΤΑ ΟΠΩΣ ΤΟΥ ΑΞΙΖΕΙ Ο ΝΕΟΣ ΚΟΣΜΟΣ, Η ΚΑΙΝΟΥΡΓΙΑ ΠΟΛΙΤΕΙΑ ΜΕ ΑΔΕΛΦΟΚΡΑΤΙΑ.

STAT

ΤΕΛΟΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Σελ.	3	Εισαγωγή
»	5	Ο πόλεμος στην Άλβανία
»	6	Κατοχή. Κατάσταση Κουϊσλικ
»	11	Ενεργός και παθητική αντίσταση
»	13	Όργανώσεις
»	33	Κατάσταση Μ. Ανατολής. Απατηλό Καθεστώς Καίρου
»	50	Αντιφασιστικός αγώνας. Γεγονότα του Απρίλη 1944
»	65	Λίβανος
»	67	Πολιτικο-Στρατιωτικά
»	72	Αγγλοελληνικές φιλίες
»	73	Νέος Κόσμος. Καινούργιο Κράτος

ΠΑΡΟΡΑΜΜΑΤΑ

Σελ.	7	Σειρά	32	άντι	έμποροπολέμου — έμπειροπολέμου.
»	9	»	12	»	ύστερική — έσωτερική.
»	11	»	34	»	έθνοφυλακή — πολιτοφυλακή.
»	28	»	10	»	ΓΕΕΣ — ΓΚΕΣ.
»	48	»	16	»	μεσιτικής — μυστικής.
»	44	Στή τελευταία σειρά ύστερα από τη λέξη. Επαιρναν... να προστεθούν οι φράσεις που είνε στη 45 σελίδα σειρά 3, 4, 5 σέ εισαγωγικά (ύπομνήματα ΕΣΑ, Σαμου.....).			
Σελ.	45	Στήν 25 σειρά μετά τη λέξη: Έστειλαν.... να προστεθεί ή παράγραφος που αρχίζει στη 44 σελίδα στη τελευταία σειρά ύστερα από τη λέξη Επαιρναν..... στήν Έλλάδα και τόν συν..... στή Μπακιρτζή....			

Σελ.	65	σειρά	27	άντι	μούτιους—Mutins
»	66	»	28	»	σέβονταν—θέτονταν
»	69	»	14	»	καθάρους—κοθόρνους